

ידיעון

לשנת הלימודים תשע"ד
2014-2013

סמינר הקיבוצים - המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
ידיעון תשע"ד 2013-2014
עריכה והפקה: **עדה סער** ♦ עיצוב עטיפה ושערים פנימיים: **יהודית בר־נתן**
הדפסה: **לביא - הפקות דפוס**

תוכן העניינים

7	חלק א': כללי
7	ייעוד המכללה כמוסד חינוכי ואקדמי להכשרת מורים
10	ייעוד ויעדים
11	מכללת סמינר הקיבוצים - המבנה הארגוני (תרשים)
12	- המבנה האקדמי (תרשים)
13	מוסדות המכללה
14	מבנה הפקולטות
14	הפקולטה לחינוך
15	הפקולטה למדעים
15	הפקולטה למדעי הרוח והחברה
16	הפקולטה לאמנויות
16	יחידות ומכונים
17	בית הספר ללימודים מתקדמים
17	יחידות המינהל
18	הנחיות קריאה
19	אשכול לימודי חינוך
22	סמינר שואה וג'נוסייד
23	חלק ב': מערך הלימודים
23	לימודי יסוד / תוכניות מיוחדות / תוכניות לתואר שני
24	הכשרת אקדמאים להוראה
26	תחומי ההכשרה של אקדמאים להוראה
27	לימודי המשך לתואר בוגר בהוראה - B.Ed.
29	לימודי יסוד
29	לשון עברית
30	לימודי אנגלית למטרות אקדמיות
31	הפקולטה לחינוך
33	המחלקה לחינוך לגיל הרך
41	התמחויות משנה בחינוך לגיל הרך ובחינוך יצירתי לגיל הרך
41	מדעים
41	מוסיקה
42	ספרות
42	תיאטרון
43	מקרא ותרבות ישראל
43	תנועה בגיל הרך/הגשת חומרים

44	המחלקה לחינוך יצירתי לגיל הרך - שילוב אמנויות בהוראה
45	דרכי הוראה (הדרכה פדגוגית) והתנסות בהוראה
49	המחלקה לחינוך לבית הספר היסודי
56	המחלקה לחינוך מיוחד לכיתות א'-י"ב
	המחלקה למדעי הרוח לבית הספר העל יסודי ולחטיבות הביניים בדגש חברתי-יזמי
61	בשיתוף עם המכון לחינוך דמוקרטי
	ביולוגיה בדגש סביבתי לבית הספר העל יסודי
66	החממה ליזמות חינוכית-סביבתית
67	לימודי התמחות והתנסות בהוראה
70	לימודי חינוך - חממה לפיתוח יזמות חינוכית-סביבתית
73	חממה
74	תואר שני M.Ed. בניהול וארגון מערכות חינוך
77	תואר שני M.Ed. בטכנולוגיה בחינוך
79	תואר שני מוסמך בהוראה M.Teach
81	תואר שני M.Ed. הערכה בחינוך
83	מהו"ת - מרכז התעצמות ותובנה
85	הפקולטה למדעים
87	המחלקה לחינוך גופני ותנועה
91	החוג למדעים
91	התמחות מדעים לבית הספר היסודי
93	התמחות מדעים לחינוך מיוחד
94	לימודי ביולוגיה, חינוך וקיימות
100	תואר שני M.Ed. בחינוך סביבתי
102	החוג למתמטיקה - מתמטיקה לכיתות א'-ו'
103	מתמטיקה לכיתות א'-ו' בחינוך מיוחד
104	תואר שני M.Ed. בחינוך מתמטי
107	תואר שני M.Ed. בחינוך לפעילות גופנית ולבריאות
111	הפקולטה למדעי הרוח והחברה
113	המחלקה להוראת אנגלית - בית הספר היסודי והעל יסודי
117	המחלקה למדעי הרוח - שוחרי תרבות לבית הספר העל יסודי ולחטיבות הביניים
118	הדרכה פדגוגית במדעי הרוח
120	החוג לספרות לבית ספר יסודי ועל יסודי
122	החוג למקרא ותרבות ישראל לבית ספר יסודי ועל יסודי
125	החוג להיסטוריה לכיתות ז'-י'
127	תואר שני M.Ed. בהוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית
129	תואר שני M.Ed. בהוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית בהתמחות לימודי שואה

131	הפקולטה לאמנויות
133	הפקולטה לאמנויות
134	בית הספר לאמנויות המחול
135	מחול ותנועה
138	תיאטרון-מחול
141	מחול ותנועה למורים בפועל
142	בית הספר לאמנויות הבמה
143	בימוי והוראת תיאטרון
143	מגמת משחק
147	מגמת עיצוב במה
148	בית הספר לאמנויות העיצוב
149	לימודי השלמה לתואר - באמנויות העיצוב להנדסאי עיצוב ואדריכלות
153	המחלקה לאמנות - מדיה דיגיטלית
157	בית הספר לתקשורת וקולנוע
161	לימודי יסוד, חינוך והתנסות בהוראה
164	תואר שני M.Ed. באוריינות חזותית בחינוך
169	תואר שני M.A.A.T. - טיפול באמצעות אמנויות
171	יחידות ומכונים / פיתוח פדגוגי
173	המכון לחינוך מתקדם: הגות, מחקר ומעשה בחינוך
175	הרשות למחקר ולהערכה ע"ש מרדכי סגל
176	פיתוח פדגוגי
176	תוכנית המצטיינים
178	התמחות בהוראה (סטאז')
179	"יש דרך" - תוכנית להכשרת מחנכים מעורבים בחברה ובקהילה
181	תקנון הלימודים
183	תקנון הלימודים לתלמידי תואר ראשון ותואר שני
201	נספח 1: טיפול בבעיות לימודיות-חינוכיות של סטודנטים
201	נספח 2: תקנון משמעת: מכללת סמינר הקיבוצים
205	נספח 3: הספרייה - תקנון לקוראים
209	נספח 4: כללי משרתי המילואים
212	נספח 5: איסור הטרדה מינית והתנכלות
214	נספח 6: כללי זכויות הסטודנט/ית
219	נספח 7: זכויות יוצרים
221	תשתיות אקדמיות ומערך מסייע
223	א. הספרייה
224	ב. משעול

225	המעבדות: ביולוגיה, כימיה, פיזיקה, מחשבים
226	תקשוב במכללה
226	חדר מורים לומד
227	מינהל טכנולוגיות ומערכות מידע
229	בית הספר ללימודים מתקדמים
231	ייעוד ומטרה / תחומי ההכשרה
232	המרכז לפיתוח מקצועי והשתלמויות
234	המרכז להכשרת מטפלים ביצירה ובהבעה
235	פסיכותרפיה וייעוץ אקזיסטנציאליסטי
237	המרכז ללימודי הנחיה ואימון
237	המרכז להורות ומשפחה במעבר בין-תרבותי - "מאיה"
240	המרכז להורות ומשפחה
242	המרכז להכשרה ולפיתוח מנהלים למערכות חינוך
244	המרכז לרפואה משלימה

246	רשימת המרצים בסמינר הקיבוצים
256, 255	מפות המכללה: קמפוס סמ"ק, קמפוס אמנויות

חלק א': כללי

ייעוד המכללה כמוסד חינוכי ואקדמי להכשרת מורים

מכללת סמינר הקיבוצים הינה מוסד ממלכתי, חינוכי ואקדמי להכשרת מורים. הסמינר הוקם בשנת 1939 על ידי התנועה הקיבוצית, כדי להכשיר עובדי חינוך והוראה ברוח ערכי התנועה הקיבוצית והחינוך ההומניסטי. בעקבות תהליכי האקדמיזציה בשנת 1988 זכה הסמינר למעמד של מוסד להשכלה גבוהה. כמכללה לחינוך, פועל סמינר הקיבוצים בפיקוח משרד החינוך והתרבות והמועצה להשכלה גבוהה. המכללה משרתת אוכלוסיית סטודנטים מכל מגזרי הציבור, תוך מחויבות לשלושת המעגלים הקונצנטרניים של הוויית האדם בישראל: המעגל ההומניסטי-אוניברסלי, המעגל היהודי והמעגל הציוני. להלן מוצגות מטרות המכללה כמוסד חינוכי ואקדמי להכשרת מורים.

א. הומניזם כתשתית רעיונית וערכית למלאכת החינוך וההוראה

אנו רואים במורשת ההומניסטית והדמוקרטית את התשתית הרעיונית והערכית לעבודתנו בחינוך ובהוראה. **במישור הפילוסופי**, אנו רואים באדם יצור חופשי ואחראי לגורלו, ומעמידים את קידום התפתחותו ואושרו כמטרה העליונה של החשיבה והעשייה האנושית. בבסיס השקפה זו יחס של כבוד לאדם מכוח היותו ניחן בחירות, בתבונה, במצפון ובכוחות הדמיון והיצירה. בתכונות אלה, הייחודיות לאדם, אנו מזהים את מקור כבודו האנושי ויכולתו לעצב לעצמו תרבות נאורה ומשגשגת. מכאן מחויבותנו לטיפוח החינוכי של איכויות אנושיות אלה, וכן התנגדותנו לכל ניסיון לדכאן בשמם של ערכים אידיאולוגיים, דתיים או לאומניים. **במישור החברתי-פוליטי**, אנו מציבים את השוויון בין בני האדם, על יסוד אנושיותם המשותפת, כבסיס לסולידריות ולמוסר כלל-אנושיים. במימד הבין-אישי, נפעל לטפח אצל הלומדים רגישות, סובלנות, איכפתיות ועזרה הדדית. במימד הפוליטי, שאיפתנו היא לקדם סדר חברתי דמוקרטי, צודק, פלורליסטי והומני. **במישור האינטלקטואלי**, אנו מחויבים לטיפוח פתיחות דעת, חקרנות, השכלה רחבה, רציונליות, ביקורתיות ויצירתיות.

ב. מקומו וייעודו של המחקר בחברה הישראלית

ברצוננו להכשיר את המתחנכים להתמודדות נאותה עם הסוגיות המרכזיות בחייהם. מתוקף מחויבותנו לגישה ההומניסטית בחינוך, אנו רואים לעצמנו זכות וחובה לפתח אצל תלמידינו את מיטב הכלים להתמודדות עם האתגרים שמזמנים להם החיים - ברמת הפרט, ברמת החברה הישראלית וברמה הכלל-אנושית. הכשרה כזו אפשרית תוך התייחסות יסודית וביקורתית אל מכלול התופעות והמגמות המאפיינות את תקופתנו: אל היסודות החיוביים כהתקדמות במדע, ברפואה ובזכויות האדם; ובמידת חשיבות לא פחותה, אל היסודות ההרסניים, כגון פגיעה בבני אדם בשל קנאות דתית ואידיאולוגית, הרס מתמשך של עולם הטבע, וניוון אנושי בגינם של עוני, בערות, סמים ואלימות. במקביל להתייחסותנו לתופעות כלל-אנושיות, חובתנו לטפח כלים ועמדות שיקדמו פתרונות הולמים לבעיותינו הייחודיות כאזרחיה של מדינה צעירה, המתמודדת עם שאלת קיומה הפיסי ועם סוגיות עקרוניות של זהות עצמית. מכללת סמינר הקיבוצים רואה לעצמה זכות וחובה לקחת חלק פעיל בהתחדשותה של התרבות העברית ובקידום התגבשותו של העם היהודי כאומה ריבונית בארצו ההיסטורית. לקידום יעד זה, פועלת המכללה לטיפוח יחס של כבוד למורשת

ישראל על כל גווניה, להעמקת הידע בתולדות עם ישראל בעבר ובהווה, ולצירופם של הסטודנטים במכללה לדושיח מושכל, ביקורתי ויוצר עם התרבות העברית לדורותיה. כל זאת, תוך ראיית נסיונו של העם היהודי כמיעוט בקרב האומות, כמנוף להבנה ולסובלנות כלפי מיעוטים, ולשמירה על כבוד האדם וזכויותיו, ללא קשר למינו, מוצאו או דתו. בכל היבטי העשייה החינוכית, אוניברסאליים ולאומיים כאחד, טיפוח הכושר והמחויבות להבחין בין היסודות הבונים לאלה ההרסניים, הוא שצריך לעמוד כמטרה לנגד עינינו עת נסייע לתלמידינו להיות אזרחים ומורים מעורבים ואחראים, בעלי ידע ותבונה.

ג. עיקרים פדגוגיים

לנוכח משבר הערכים המודרני, והמבוכה הפוסט-מודרנית דרוש גיוס של משאבי החינוך ההומניסטי, הן ממורשתו הקלאסית והן מפיתוחיו העכשוויים. שילוב הולם של מורשות אלו מעמיד דגם אינטגרטיבי להוראה ולחינוך, אשר לו שלושה עיקרים פדגוגיים מנחים: תרבות, אוטונומיה ואותנטיות.

בתרבות, כעקרון איכותי, אנו מתכוונים לטיפול אישיות המתחנכים באמצעות המיטב שבטחומי הדעת, המוסר, האזרחות והאמנות. בתהליך זה, במילותיו של ג'ון דיואי, נעשה התלמיד ל"יורש-שותף באוצרות השכל והמוסר, שהצליחה האנושות לצבור לעצמה". כיורש, הוא מודע לתכנים, לאמות-מידה ולמיומנויות, אשר מהווים תשתית משותפת להבנת תופעות ולשיקול דעת. כשותף, מצפים ממנו שברוחו הצעירה יעמיד תרומה רעננה וייחודית, אשר תעשיר את החיים במשמעות, בערך ובמשאבים לרווחה אנושית. בחינוך לתרבות יש להתייחס הן למימד האוניברסאלי והן למימד הייחודי-לאומי. בכך יתאפשרו הן פיתוח האדם כאדם, מתוך זיקה לנעלה ביותר במורשת האנושית, והן גיבוש מאפיינים ישראליים ייחודיים, מתוך זיקה לנכסי הרוח שהעמידה התרבות היהודית מראשיתה ועד לימינו אלה.

באוטונומיה אישית, כעקרון ביקורתי, אנו רואים את הכושר לבחון עמדות ולגבשן בגישה תבונית, ביקורתית ועצמאית, תוך עמידה על המשמר נגד קבלה אוטומטית של מוסכמות תרבותיות, אופנות חברתיות, דעת הרוב, סמכות חיצונית ודעות קדומות. האוטונומיה האישית היא תנאי הכרחי להתקדמות מדעית וחברתית, וטיפול בה בקרב הסטודנטים מחייב את המורים לפתיחות-דעת, סובלנות ויושר איטלקטואלי.

באותנטיות, כעקרון אישיותי, אנו מגדירים את יכולתו של אדם להיות ולהשאיר את רישומו בעולם, תוך קשב, כבוד וגאמנות להווייתו האנושית הייחודית. טיפוח תכונה זו בא לחזק ביחיד את האמון ביכולתו לתת לחיים פשר ומשמעות ייחודיים לו. מטרתנו לעודד במתחנך את האמירה האישית, את החירות ואת האחריות לסלילת דרכו בחיים. אימוץ עקרון זה נועד לסייע להתפתחותה של אישיות מעניינת, בעלת הנעה פנימית, הזנה עצמית, ותואם בין עולמה הפנימי להתנהגותה החיצונית הגלויה לעין. לקידום של כל אלה נדרשים אנו לחינוך ריגושי הולם, שאינו נכנע לאנונימיות ולניכור, המאפיינים ארגונים ומוסדות בחברה המודרנית. עלינו ליצור אקלים חינוכי ומפגש חינוכי, אשר יטפחו אצל התלמידים קבלה עצמית וכבוד עצמי, אהבת חיים וחדוות למידה, דמיון פורה, העזה לפרש דברים בצורה שונה, ויחסי "אני-אתה" דיאלוגיים, במונחיו של בובר, המושתתים על פתיחות, על אמון ועל כבוד הדדי.

במסגרת גישה **אינטגרטיבית** זו, החותרת לאיזון נכון, בכל עת ועם כל לומד, בין שלושה עיקרים פדגוגיים אלה, יש לראות חלופה לגישות הקיצוניות מהכיוון השמרני ומהכיוון הפתוח כאחד. אל לנו להסכים לגימודו של הלומד בשמה של המורשת התרבותית, ואל לנו להתפשר עם הנמכתן של אמות-מידה תרבותיות וחינוכיות רק כדי לרצות את התלמיד ו"להיטיב" עימו. במלאכת החינוך בכלל, ובהכשרת מורים בפרט, עלינו לשאוף ליהנות משני העולמות כאחד: לכבד את הסטודנט ולהתחשב בנטייתו ובכשריו הייחודיים; אך, בו-זמנית לעמת אותו עם הדרך הארוכה והקשה הניצבת לפניו בתהליך התחנכותו העצמית והכשרתו המקצועית. עלינו לעודד אותו לצעוד בה במרץ, בתבונה ומתוך אחריות אישית וחברתית.

ד. מטרות בהכשרת המורים והמחנכים

1. כאדם וכמחנך:

- ❖ פיתוח תרבות אינטלקטואלית ומוסרית בכלל, ואתיקה מקצועית בפרט;
- ❖ טיפוח היכרות וכבוד של אדם כלפי אישיותו שלו וכלפי זולתו;
- ❖ טיפוח הקפדה על אמות-מידה גבוהות של האדם כלפי עצמו וכלפי קהילתו, לקראת השתפרות מתמדת בתחומי החיים השונים;
- ❖ טיפוח מעורבות חברתית וגיבוש עמדות בצורה מושכלת, אוטונומית ואחראית;
- ❖ טיפוח אישיות רב-צדדית, מאוזנת, הומנית ודמוקרטית, אשר מהווה באורח חייה מופת לאחרים.

2. בתחום הידע והדעת:

- ❖ ידע מירבי והתעדכנות מתמדת במקצוע ההתמחות;
- ❖ ידע בדיסציפלינות קרובות, היכרות עם תחומי הדעת, ובניית תשתית תרבותית לפיתוחה של ראייה מקפת ולשילובה של ההתמחות בהקשר רחב;
- ❖ ידע של תיאוריות חינוכיות ושל שיטות הוראה;
- ❖ היכרות עם תחומי הפסיכולוגיה ההתפתחותית, הקוגניטיבית, החינוכית והחברתית, ויכולת ליישם את הידע בתחומים אלה ביעילות לטובת היחיד והקבוצה.

3. בתחום האוריינות העיונית:

- ❖ יכולת לרכוש דעת, ליצור דעת ולהפיצה, תוך שימוש במקורות ידע שונים ותוך הפעלת שיקול דעת אינטלקטואלי;
- ❖ יכולת הבעה נאותה בכתב ובעל-פה;
- ❖ יכולת להשתמש בכתיבה, בקריאה, בדיבור ובהאזנה ככלים לטיפול בידע.

4. בתחום מיומנויות הוראה ותקשורת:

- ❖ יכולת להפעיל שיטות הוראה בהתאם לאוכלוסיית התלמידים;
- ❖ יכולת ליישם ידע פדגוגי ומתודי כללי ולהתאימם לייחודיות של כל מקצוע;
- ❖ יכולת ניתוח, פיתוח, יישום והערכה של תוכניות לימודים, תוך הקשבה ופתיחות לחידושים;
- ❖ יכולת איבחון, מעקב והערכה;
- ❖ יכולת תקשורתית: מורה-תלמיד, מורה-כיתה, מורה-הורים, מורה-קהילה.

ייעוד ויעדים

סמינר הקיבוצים – מכללה אקדמית לחינוך ולאמנויות המובילה בישראל, אשר שליחותה היא פיתוח והכשרת אנשי חינוך, הוראה וטיפול, בעלי גישה הומניסטית ואחריות חברתית וסביבתית.

תוכנית 10: מטרות אסטרטגיות

להיות מכללה בינלאומית לחינוך ולאמנויות	חיזוק זהות הליבה של המכללה בשליחותה החינוכית-חברתית
להיות הראשונים והמובילים בשירות לסטודנטים	להיות המובילים בפיתוח אקדמי: פיתוח מגוון תוכניות וקידום המחקר
טיפול מצוינות פרחי הוראה	צמיחה וגידול: ביסוס מעמד המכללה כמרכז הארצי לחינוך בישראל
טיפול מנהיגות ומצוינות בקרב סגל ההוראה והמנהלה	מיצוב המכללה כ"אוניברסיטה של החינוך" בישראל

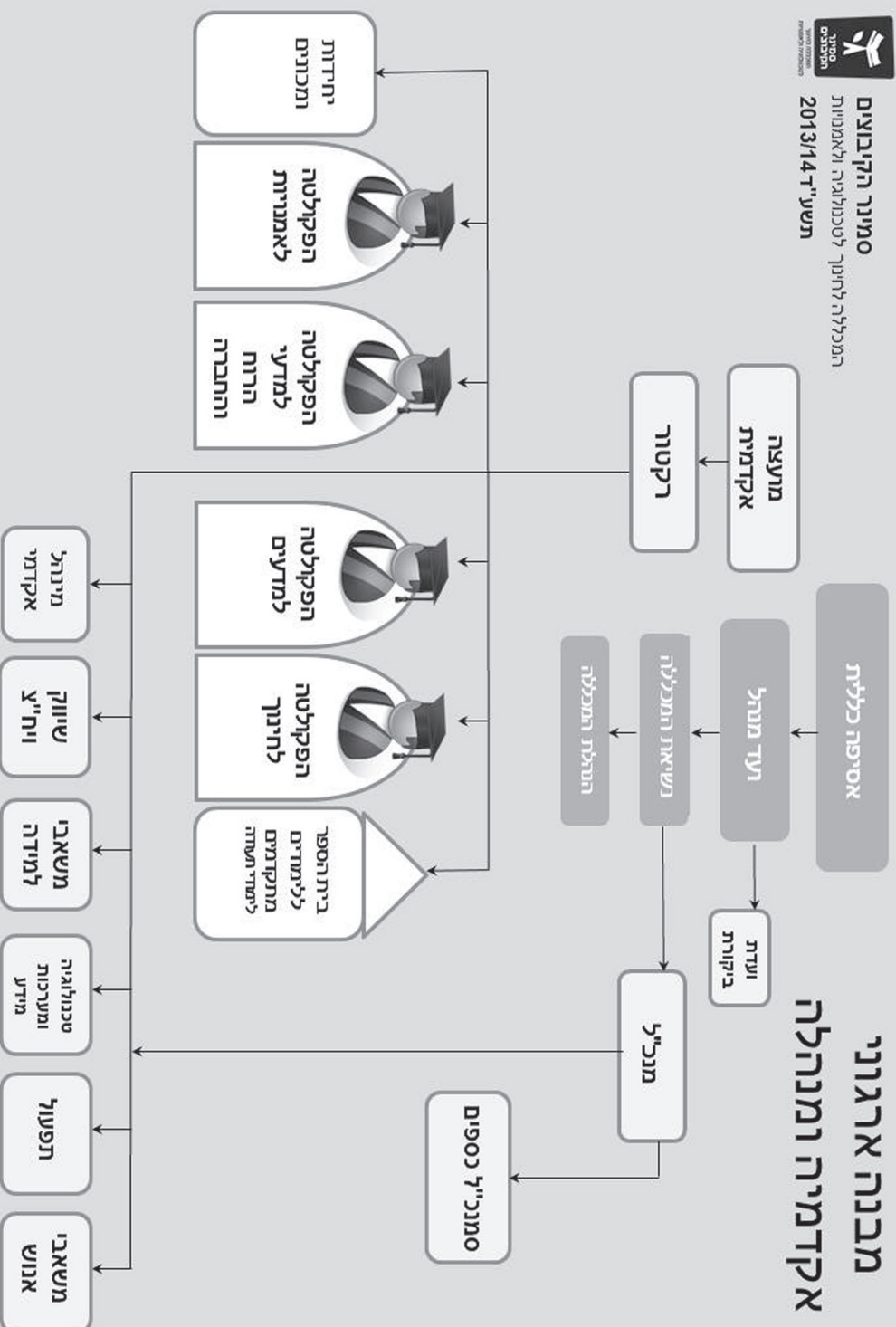
ערכי המכללה

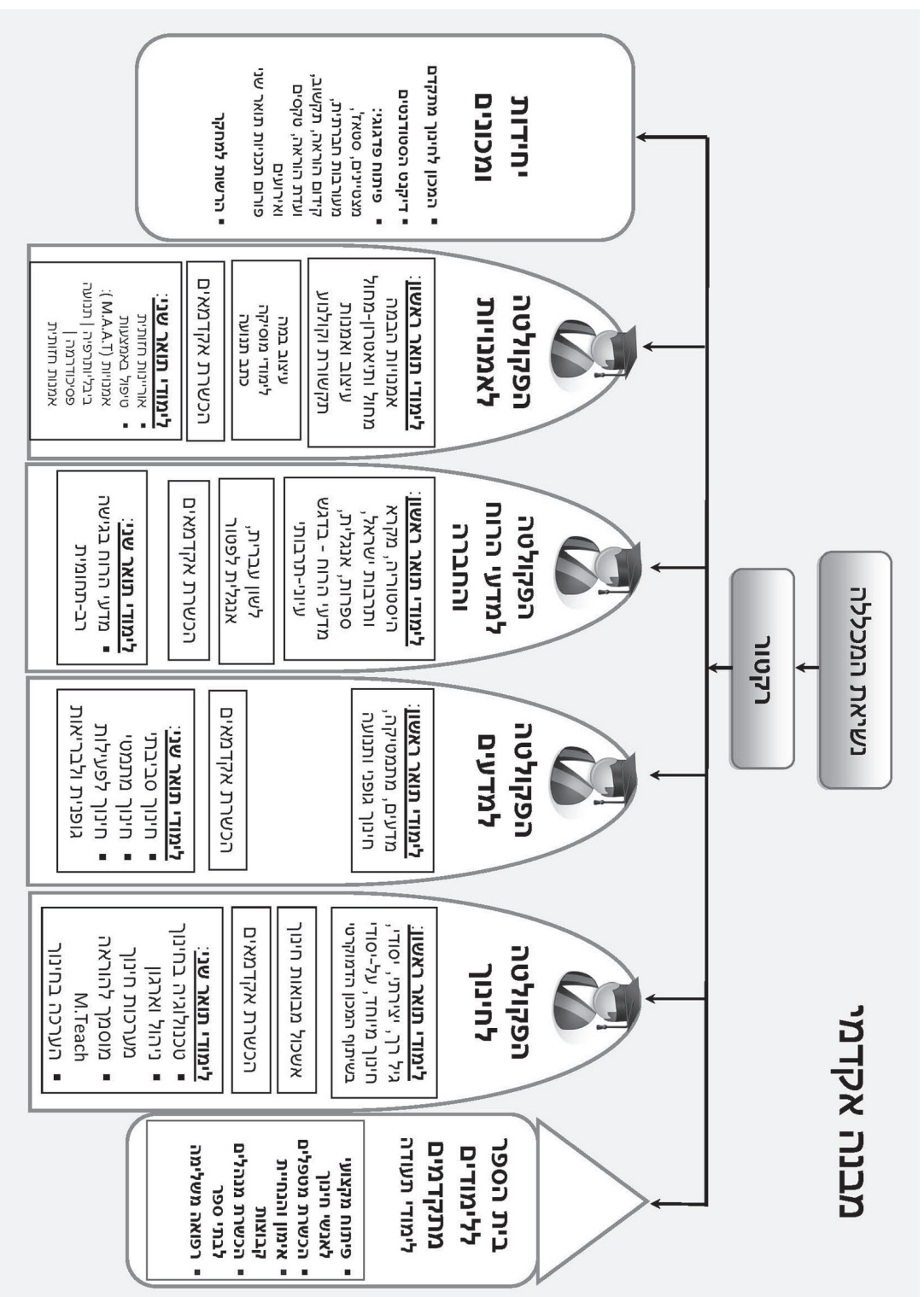

סמינר הקיבוצים
המכללה לחינוך ולתכנון גוריה ולאומיות
תשע"ד 2013/14

מבנה ארגוני אקדמיה ומנהלה

מוסדות המכללה

אסיפת העמותה והוועד המנהל – חגי מירום (יו"ר)
המועצה האקדמית – פרופ' יצחק קשתי (יו"ר)

חברי הנהלת המכללה:

נשיאת המכללה	פרופ' ציפי ליבמן
מנכ"ל	צאלה יפה
רקטור	פרופ' אסתר יוגב
דיקנית הפקולטה לחינוך	ד"ר יהודית וינברגר
דיקנית הפקולטה למדעים	ד"ר אילנה אבישר
דיקנית הפקולטה למדעי הרוח והחברה	ד"ר סמדר דוניצה-שמידט
ראש תכנון ופיתוח – הפקולטה לאמנויות	ד"ר רבקה ודמני
ראש ביה"ס ללימודים מתקדמים	שבי גוברין
דיקנית הסטודנטים	ד"ר דורון לדרר
ראש המכון לחינוך מתקדם	פרופ' נמרוד אלוני
דיקן פיתוח פדגוגי	ד"ר ניר מיכאלי
סמנכ"ל כספים	מוטי זכר
מנהלת משאבי אנוש	חגית אלוני
מנהלת שיווק פרסום ויח"צ	איריס קריא
מנהל תפעול	צדוק לילה
מנהל מערכות מידע	יואב וולף
מנהלת משאבי למידה	עדנה נעמן
מנהל אקדמי	יוסי בן אשר
מבקר פנים	דוד טל (משקיף)

מבנה הפקולטות

הפקולטה לחינוך

דיקנית הפקולטה ד"ר יהודית וינברגר
ראש מינהל אילת דביר-מלכה

מחלקות לתואר ראשון B.Ed.:

ראשי מחלקות

המחלקה לחינוך לגיל הרך	ד"ר מיכל קדרון
המחלקה לחינוך יצירתי לגיל הרך	ניבי שנער-זמיר
המחלקה לחינוך לבית ספר יסודי	יוסי איתן
המחלקה לחינוך מיוחד	ד"ר ניבה אורן
המחלקה לחינוך לבית ספר על יסודי (בשיתוף עם המכון הדמוקרטי) ניהול עסקי	יותם טרון, נעמה גולדברג
הכשרת אקדמאים להוראה	ד"ר ענבל אבו
	ד"ר תמי זיפרט

תכניות תואר שני:

ראשי תוכניות/מרכזי תוכניות

טכנולוגיה בחינוך M.Ed.	ד"ר רבקה ודמני
ניהול וארגון מערכות חינוך M.Ed.	מרכזת: ד"ר מירי שיינפלד
מוסמך להוראה M.Teach	מרכז: ד"ר אבשלום אדרת
הערכה בחינוך	ד"ר צפי טימור
	ד"ר אירית לוי-פלדמן

יחידות נוספות:

אשכול מבואות חינוך	מרכזי יחידות
	ד"ר איריס בקשי-ברוש
מהו"ת – מרכז התעצמות ותובנה לסטודנטים בעלי לקות למידה	ד"ר אופירה טיקוצ'ינסקי

הפקולטה למדעים

דיקנית הפקולטה ד"ר אילנה אבישר
רכזת מינהל שלומית אגוזי

מחלקות וחוגים לתואר ראשון B.Ed.

ראשי מחלקות וחוגים

המחלקה לחינוך גופני ותנועה	ד"ר הדס דקל
החוג למדעים	ד"ר אדיב גל
החוג למתמטיקה	ד"ר רותי ברקאי
הכשרת אקדמאים להוראת מתמטיקה	ד"ר רותי ברקאי
הכשרת אקדמאים להוראת מדעים	ד"ר ליאורה ביאלר

תכניות תואר שני M.Ed.

חינוך סביבתי M.Ed.	ראשי תוכניות פרופ' עמוס דרייפוס
חינוך מתמטי M.Ed.	מרכזת: ד"ר איריס אלקחר מרכזת: ד"ר גלית אשכנזי-גולן
חינוך לפעילות גופנית ולבריאות M.Ed.	ד"ר גילי יוסף

יחידה נוספת:

מועצה ירוקה ראש היחידה
מרכז: שחר כהנוביץ ד"ר אילנה אבישר

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

דיקנית הפקולטה ד"ר סמדר דוניצה-שמידט
רכזת מינהל טל קמינר-שמואלי

מחלקות וחוגים לתואר ראשון B.Ed.

ראשי מחלקות וחוגים

המחלקה ללשון וספרות אנגלית	ד"ר ריבי כרמל
המחלקה למדעי הרוח בדגש עיוני-תרבותי	ד"ר איתן גינזברג
החוג להיסטוריה	ד"ר אמנון יובל
החוג למקרא ותרבות ישראל	ד"ר חיים חיון
החוג לספרות	ד"ר מימי חסקין
הכשרת אקדמאים להוראה במדעי הרוח	ד"ר מעיין מזור

תוכנית תואר שני M.Ed.

מדעי הרוח בגישה רב-תחומית M.Ed.	ראשי תוכנית פרופ' עוזי שביט
	מרכזת: ד"ר שי פרוגל

יחידות נוספות:

לשון עברית לפטור	ראשי יחידות
אנגלית לפטור	אתי רבינוביץ
	ד"ר טינה ולדמן

הפקולטה לאמנויות

ראש תכנון ופיתוח
ראש מינהל

ד"ר רבקה ודמני
דויד לאור

בתי ספר

אמנויות הבמה
מחול ותיאטרון-מחול
עיצוב ואמנות
תקשורת וקולנוע

הכשרת אקדמאים להוראה באמנות

ראשי בתי ספר

איציק ויינגרטן
שרון רשף-ארמוני
רונן לייבמן, ד"ר הדרה שפלן-קצב
ד"ר אלה באואר, מאיר ראובני
שושי לינדר,
ליביה חכמון (אמנויות הבמה)

תוכנית תואר שני M.Ed.

אוריינות חזותית בחינוך M.Ed.

תואר שני M.A.A.T. – טיפול באמצעות אמנויות

ראש התוכניות

ד"ר מלכה בן-פישט

ראש התוכניות

ד"ר נעמה לב ארי

רכזת התוכניות

ד"ר שלומית ברסלר
ד"ר עיניה ארצי וד"ר יהודית ריבקו
ד"ר אתי שחר-סימן טוב
לינור שטיינהרדט ורינה לרנר

טיפול בביבליותרפיה
טיפול בפסיכודרמה
טיפול בתנועה
טיפול באמנות חזותית

יחידות נוספות:

עיצוב במה
אוצרות
לימודי מוסיקה
מרכז לחקר כתב תנועה ושפות מחול
טכנולוגיות למידה

ראשי יחידות

פרידה שהם
ד"ר סיגל ברקאי
ד"ר לאה מרזל
תרצה ספיר
פרופ' חנן יניב

יחידות ומכונים

המכון לחינוך מתקדם:

הגות, מחקר ומעשה בחינוך

דיקנט הסטודנטים

הרשות למחקר ולהערכה ע"ש מ. סגל

פיתוח פדגוגי

יחידת מצטיינים
יחידת סטאז'
יחידת מעורבות חברתית
יחידת קידום הוראה וועדת הוראה
יחידת תקשוב
טקסים ואירועים
פורום תוכניות התואר השני

ראשי יחידות ומכונים

פרופ' נמרוד אלוני

ד"ר דורון לדרר

ד"ר אירית לוי-פלדמן

ראשי יחידות ותפקידים

דיקן: ד"ר ניר מיכאלי

ד"ר תמר קטקו

ד"ר דפנה המר-בונדרו

הדסה טרון, ד"ר ניר מיכאלי

ד"ר חנה אבני-שיין

ד"ר שרה שריא

ד"ר אסתר לבנון-מורדוך

ד"ר ניר מיכאלי

בית הספר ללימודים מתקדמים

ראש בית הספר **שבי גוברין**
ראש מינהל **רוחמה פיליבה**

ראשי מרכזים	
ד"ר יפה בר זיו	פיתוח מקצועי לאנשי חינוך
ד"ר נעמה לב ארי	הכשרת מטפלים ביצירה ובהבעה
	אימון והנחיית קבוצות
צאלה מיינרט	ומרכז "מאיה"
ד"ר קובי גוטרמן	הכשרה ופיתוח מנהלים לבתי ספר
רמון ולמן	רפואה משלימה

יחידות המינהל

ראשי יחידות	
הילה אקרמן-אשר	אתר המכללה
עדה סער	הוצאה לאור וגרפיקה
יוסי משען	הפקות דפוס
עמוס קינן	יחידת התמיכה – מחשוב
אתי רוזנפלד	מינהל חשבונות
יפעת דגן	מינהל מורים
יוסי טולדנו	מינהל סטודנטים
שירית נוימן	מערך חדרים ובחינות
אורלי ויסלברג	מערכות מידע
רונית טרבלסי	מרכז רישום
שלי דה-פז	משאבי אנוש מינהלי
לאה וילקוף	משעול
בני שמש	משק ואחזקה
אורנה שחף	ספריית קמפוס אמנויות
ורד טובול	רכש ומחסן
שלמה בלנקה	תשתיות מחשוב
עדינה משעל	ועדת דרגות קידום

הנחיות קריאה

א. מונחים

בוגר בהוראה	-	תואר ראשון בהוראה – B.Ed.
מחלקה	-	תוכנית הכשרה לשכבת גיל או תחום
התמחות/חוג	-	התחום הראשי בו מתמחה הסטודנט/ית
התמחות-משנה	-	תחומי הוראה נוספים
סמסטר	-	מחצית תקופת הלימודים השנתית
שבתון	-	מורה הנמצא/ת בשנת שבתון (מסומן/ת בכוכבית *)

ב. קיצורים וראשי תיבות

בלמ"ת	-	בית הספר ללימודים מתקדמים
B.Ed.	-	בוגר בהוראה. תואר ראשון בהוראה
M.Ed.	-	תואר שני בהוראה
M. Teach	-	תואר שני בהוראה לבית הספר העל יסודי
הד"פ	-	הדרכה פדגוגית
חנ"ג	-	חינוך גופני
חנ"מ	-	חינוך מיוחד
מד"פ	-	מדריך/ה פדגוגי/ת
מהו"ת	-	מרכז העצמה ותובנה לסטודנטים בעלי לקות למידה
מל"ח	-	מכון למחשבה חינוכית
חדר מורים לומד	-	מרכז יישומי מחשב בחינוך
משעול	-	מערך יעץ ומשאבים לפיתוח מקצועי רב-תחומי
נקודה/שעה	-	1 שעה (ש"ש) = 2 נקודות סמסטריאליות
סמ"א	-	סמסטר א'
סמ"ב	-	סמסטר ב'
פרו"ס	-	פרו-סמינריון
ש"ס	-	שעה שבועית-סמסטריאלית*
ש"ש	-	שעה שבועית-שנתית**
ת"י	-	תרבות ישראל

* 2 ש"ס – 2 שעות אקדמיות סמסטריאליות = 2 נקודות

** 2 ש"ש – 2 שעות אקדמיות שנתיות = 4 נקודות

(משך שיעור, בדרך כלל, 2 שעות אקדמיות – 90 דקות).

- הנהלת המכללה שומרת לעצמה את הזכות לשינויים שיידרשו, לפי הצורך.
- כל האמור בידיעון מתייחס לשני המינים כאחד.

טל"ח

אשכול לימודי חינוך

לימודי החינוך מהווים את חוט השדרה כמו גם את המעטפת של ההכשרה להוראה. מטרת לימודי החינוך הינה להקנות תשתית תיאורטית-עיונית מקיפה, היכרות עם תמונת המציאות השוררת במערכת החינוך על אגפיה ומוסדותיה המגוונים והתנסות מעשית בקרבה. לימודי החינוך מיועדים להוביל את הלומדים לעיצוב 'אני מאמין' וחזון חינוכי עצמאי שיוכל להנחותם בפסיעותיהם הראשונות כאנשי מעשה בשדה החינוך. ייחודם של לימודי החינוך במכללה טמון בקישור ובגישור שעורכים בין התיאוריה למעשה, בין האקדמיה לשדה ובין החזון למציאות. לימודי החינוך הינם חלק מחייב ובלתי נפרד מהלימודים בכל אחד מהמסלולים ומההתמחויות השונות הנלמדות במכללה ומורכבים משלוש חטיבות עיקריות:

- ❖ יסודות החינוך
- ❖ קורסים חברתיים (במסגרת תוכנית "המעורבות החברתית")
- ❖ שיעורי בחירה

הפירוט לגבי כל מסלול מופיע במסגרת השעות המפורטת שלו. יש לשים לב לחלוקת השעות בתחום זה על פני שנות הלימוד.

יסודות החינוך:

סוציולוגיה של החינוך	2
פילוסופיה של החינוך	2
פסיכולוגיה של החינוך	2
מתודולוגיה מחקרית	2
יישומי מחשב בחינוך	2
סמינריון חינוך	3

יסודות החינוך:

לימודי היסוד משלבים בתוכם חמישה תחומי דעת המבנים יחדיו תשתית בסיסית ושער כניסה לעולם החינוך. כל אחד מתחומי הדעת נשען על דיסציפלינה אקדמית-מחקרית שונה, אך כולן מכוונות את זוויות הראיה הייחודיות שלהן להתבוננות מעמיקה ומעשירה בזירה החינוכית. נקודות המבט הללו מהוות את אבני הבניין ליצירתה של תודעה חינוכית מקצועית שלמה וכוללת. חמשת תחומי הדעת הנכללים במסגרת החוג לחינוך הינם:

1. סוציולוגיה של החינוך:

סוציולוגיה של החינוך עוסקת בהתבוננות ובניתוח של החברה, של מערכת החינוך ובעיקר של הקשרים וההשפעות ההדדיות ביניהן. התחום כולל שני שדות ניתוח עיקריים: ניתוח מערכת החינוך כמוסד מרכזי במערכת החברתית הכוללת (שתפקידו העיקרי הוא לחבר את הדור הצעיר קרי להכשירו להשתלבות בחברה הבוגרת) וניתוח מערכת החינוך ומוסדותיה כמערכות חברתיות לכשעצמן (התבוננות על המימדים הארגוניים, מנהיגותיים ואחרים של בתי הספר ומסגרות נוספות). הקורסים מעניקים ללומדים ידע בסיסי בנושאי חברה ודמוקרטיה בכלל ובנושאי מקומה ותפקידה של מערכת החינוך בתוכם בפרט. הקורסים יוצאים מתוך פרספקטיבה אקדמית ומחקרית של מדעי החברה ומתוך מכוונות ומחוייבות לקידום ערכי יסוד של דמוקרטיה, זכויות אדם והילד, דו קיום ושלום, שוויון הזדמנויות בין המינים ועוד. הקורסים מעניקים כלים לניתוח ולחשיבה ביקורתית ובמקביל – מיומנות מקצועית לקידום איכות ההוראה בכל התחומים הנלמדים בבית הספר.

הלימודים כוללים –

קורס סמסטריאלי – סוציולוגיה של החינוך
קורס סמסטריאלי – חברה ישראלית

2. פילוסופיה של החינוך:

פילוסופיה של החינוך היא הגות, שמושא עיוניה הוא החינוך והגדרתה המיוחדת נגזרת מהגדרת הפילוסופיה בכלל. הפילוסופיה של החינוך מתמקדת בניסיונות להגדרת מהות החינוך, ובבחינות ביקורתיות של מציאותיו השונות. בכך היא עשויה להציב מודלים אידיאליים של חינוך, להגדיר את הראוי ביחס למצוי, או – לפחות – לחשוף את הלא־ראוי שבמצוי. החריגה העיונית (ספקולטיבית) מתחומי תופעותיו הנתונות של החינוך מאפשרת לעוסק בכך, בהיותו 'חנך' ו/או 'מחנך', לבחון רציונלית גם את מציאותיו שלו, דהיינו – לקיים תהליך של רפלקסיה עצמית ביחס לכמה מהנדבכים החשובים ביותר בחייו.

במסגרת העיונים הפילוסופיים בחינוך, מתקיימים בירורים חוזרים ונשנים באשר למושגים המציינים ומפרטים (בין השאר) תהליכים חינוכיים. מושגים כגון: תרבות, השכלה, לימוד, אילוף, שידול, שכנוע, כפייה, התפתחות, הבנה, ידיעה, הרגל, תנאים הכרחיים ומספיקים בחינוך וכיו"ב. מושגים אלה ואחרים נידונים על רקע של מערכות־יישות (אוטולוגיה) ושיטות תורת הכרה (אפיסטמולוגיה) שונות, מתולדות ההגות.

במסגרת הפילוסופיה של החינוך נדונות באופן ביקורתי גם סוגיות חינוך שונות כגון: חינוך וחברה, חינוך כללי וחינוך מיוחד, חינוך חופשי וחינוך לחופש, אותנטיות וקונפורמיות, חינוך ומוסר, חינוך דתי, חינוך ואומנות, דמות בית הספר ודמות המחנך ועוד. אלה וכגון אלה נדונות גם בהקשר של תיאוריות חינוך סדורות (ותיאוריות אדם בכלל) מתולדות ההגות.

3. פסיכולוגיה של החינוך:

הפסיכולוגיה מהווה נדבך חשוב בהכשרתו של איש החינוך. מקצוע ההוראה, המחייב ריבוי קשרים ומגעים אנושיים עם יחידים ועם קבוצות, מצריך ידיעה והבנה מעמיקה בתחומיה השונים של הפסיכולוגיה. לימודי הפסיכולוגיה במכללה מבטאים את אמונתנו בחינוך ההומניסטי והכרתנו בהבדלים בין־אישיים.

מטרנתו היא לטפח מחנך רגיש ואמפתי, המסוגל להבין ולהעריך את יכולותיו, עמדותיו והתנהגותיו של התלמיד. יתר על כן, למידת הפסיכולוגיה עשויה ליצור יתר מודעות וביקורת עצמית ולסייע למחנך לבחון בעצמו את התנהגותיו המקצועיות.

הפסיכולוגיה נלמדת בכל מסלולי הלימוד אך בהיקפים שונים. מספר נושאים בסיסיים מהווה חלק מלימודי החובה. נושאים נוספים מצויים בלימודי הבחירה והסמינריונים ומאפשרים הרחבה והעמקה של הידע הפסיכולוגי של הסטודנט.

4. מתודולוגיה מחקרית:

מטרת הקורסים המתודולוגיים הינה להקנות ללומדים כלים לקריאה ביקורתית של מאמרים ודיווחים מדעיים בנושאי חינוך בפרט ובמדעי ההתנהגות בכלל. כמו כן הקורסים מיועדים להכשיר את הלומדים לבצע מחקרים באופן עצמאי במסגרת עבודתם בכיתה ובבית הספר. הקורסים עוסקים בהקניית מושגי יסוד בשיטות מחקר, במהות המחקר החינוכי, שלבים בעריכת מחקר, סוג מחקרים ומערכי מחקר. עוד יעסקו בלימוד ובהתנסות בשימוש בכלי הערכה וניתוח סטטיסטיים ברמות מגוונות.

5. יישומי מחשב בחינוך:

העידן הדיגיטאלי וטכנולוגיית מידע ותקשוב מחייבים שינויים בסביבות הוראה ולמידה תוך התייחסות לתיאוריות פדגוגיות מתאימות. סביבות מתוקשבות שונות, החל מכלי OFFICE ועד למסגרות אינטרנטיות (הכוללות קבוצות דיון, צ'טים ו-WIKI-SKYPE), מזמנות גישות חדשניות בהוראה. סביבות עבודה אלה מאפשרות הוראה על פי מודלים פדגוגיים הנעים בין רצפים: מהקניית ידע ועד הבניית ידע, מעבודה עצמית ועד למידה שיתופית וקהלית. בקורסים ייבחנו מגוון כלים וסביבות מתוקשבות מנקודת המבט של שילובם בהוראה ומקומם בתהליכי הלמידה. תכני הקורס ילמדו תוך התנסות חווייתית בפעילויות למידה המשלבות עבודה בסביבות המתוקשבות. תנאי קדם להשתתפות בקורס: הצלחה במבחן מיון במיומנויות מחשב.

6. סמינריון בחינוך

סמינריון החינוך עוסקים בנושאים מגוונים ומכוונים להנחיה של כתיבת עבודות גמר אקדמיות. קורסים אלה כוללים לפיכך העמקה ולימוד של נושא הסמינריון לצד לימוד והתנסות בכתיבת העבודה. בסמינריונים נדרשת מעורבות פעילה של הסטודנטים הנתבעים לבצע מחקרים, להציג רפרטים ולכתוב עבודה שתעמוד בקריטריונים המקובלים. בפקולטה לאמנויות ובמחלקה לחינוך גופני ניתנים סמינריונים חברתיים, אשר מחליפים את סמינריון החינוך. סמינריונים אלה משלבים בתוכם פעילות בארגונים חברתיים ומחקרים בעלי אופי רפלקטיבי הממוקדים בחיבור בין הפעילות החברתית לנושאים הנלמדים בשיעורים. בבתי הספר לעיצוב ולתקשורת וקולנוע ניתנים סמינריונים במתכונת רגילה.

סמינר שואה וג'נוסייד

מרכזת: ד"ר שרון גבע

נושא שואת יהודי אירופה במלחמת העולם השנייה מעסיק את החברה בישראל מראשיתה: עם חלוף השנים מידת העניין בנושא הולכת וגוברת, כמו גם מידת מרכזיותו במערכת החינוך בישראל לגווניה. בין מטרותיו של סמינר שואה וג'נוסייד – להקנות לסטודנטים ידע חדש ולעורר בקרבם סקרנות ורגישות למשמעויותיה של השואה כמאורע חסר תקדים בהיסטוריה של העם היהודי, ובסוגיית הג'נוסייד (רצח עם), במיוחד במאה העשרים.

הסמינר מתקיים במשך יום אחד במכללה, ובו הרצאות, סדנאות ומפגשים עם ניצולים וצאצאיהם, בני הדור השני והשלישי. חובת ההשתתפות בו חלה על כל הסטודנטים, ומהווה חלק מתוכנית הלימודים בכל המסלולים.

חלק ב': מערך הלימודים

לימודי יסוד

תחומי הכשרה לתואר ראשון B.Ed., תעודת הוראה והתמחויות:
תוכנית ארבע-שנתית לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה. בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה) בתוכנית הלימודים.

הגיל הרך

- ❖ התפתחות הילד בדגש "חינוך דיאלוגי"
- ❖ חינוך מיוחד
- ❖ חינוך יצירתי

חינוך גופני ותנועה (א'-י"ב)

מחול ותנועה, אמנויות המחול (א'-י"ב)

- ❖ מחול ותנועה
- ❖ תיאטרון-מחול
- ❖ מורים בפועל

אמנויות הבמה (ז'-י')

- ❖ הוראת בימוי ותיאטרון
- ❖ משחק (תעודה של מכללת סמינר הקיבוצים)
- ❖ עיצוב במה (תעודה של מכללת סמינר הקיבוצים)
- ❖ עיצוב ואמנות
- ❖ תקשורת וקולנוע

תוכניות מיוחדות

- ❖ תוכנית המצטיינים
- ❖ לימודי המשך לתואר B.Ed.
- ❖ הכשרת אקדמאים להוראה

תוכניות לתואר שני - M.Ed.

- ❖ חינוך סביבתי
- ❖ חינוך מתמטי
- ❖ הוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית
- ❖ התמחות בלימודי שואה ותעודת מדריך פולין מוסמך
- ❖ אוריינות חזותית בחינוך
- ❖ טכנולוגיה בחינוך
- ❖ ניהול וארגון מערכות חינוך
- ❖ M. Teach מוסמך בהוראה
- ❖ חינוך לפעילות גופנית ולבריאות
- ❖ הערכה בחינוך

תוכניות לתואר שני M.A.A.T.

- ❖ טיפול באמצעות אמנויות בהתמחות ביבליותרפיה
- ❖ טיפול באמצעות אמנויות בהתמחות אמנות חזותית
- ❖ טיפול באמצעות אמנויות בהתמחות תנועה
- ❖ טיפול באמצעות אמנויות בהתמחות בפסיכודרמה

בית הספר היסודי

התמחויות

- ❖ מדעים לכיתות א'-ו'
- ❖ מתמטיקה לכיתות א'-ו'
- ❖ ספרות לכיתות א'-ו'
- ❖ תרבות ישראל לכיתות א'-ו'

תוכניות במיקוד

- מנהיגות ויזמות חינוכית
- חינוך יצירתי
- חינוך לצדק חברתי, סביבתי וחינוך לשלום
- אנתרופוסופיה וחינוך ולדורף

בית הספר העל יסודי (ז'-י')

- ❖ מקרא
- ❖ היסטוריה
- ❖ ספרות
- ❖ תוכנית ברוח החינוך הדמוקרטי:
מדעי הרוח בדגש חברתי-יזמי
ביולוגיה בדגש סביבתי
ביולוגיה בדגש קיימות
- ❖ מדעי הרוח בדגש עיוני-תרבותי
- ❖ הוראת אנגלית כשפה זרה (ג'-י')

חינוך מיוחד לבית הספר היסודי והעל יסודי

- ❖ התמחויות:
מדעים לכיתות א'-ו'
- ❖ מתמטיקה לכיתות א'-ו'
- ❖ ספרות לכיתות א'-ו'
- ❖ תרבות ישראל לכיתות א'-ו'
- ❖ היסטוריה לכיתות ז'-י'
- ❖ ספרות לכיתות ז'-י'

הכשרת אקדמאים להוראה

מרכזות:

ד"ר תמי זיפרט – הפקולטה לחינוך

ד"ר ליאורה ביאלר – הפקולטה למדעים

ד"ר מעיין מזור – הפקולטה למדעי הרוח והחברה

שושי לינדר – הפקולטה לאמנויות

מטרת התוכנית להכשרת אקדמאים להוראה היא להכשיר מחנכים במסלולים ובהתמחויות שונות. התכנית מיועדת לאקדמאים המעוניינים ללמוד לקראת תעודת הוראה, ולמורים אקדמאים המעוניינים בשינוי מסלול או התמחות. תכנית הלימודים במכללה לוקחת בחשבון את הניסיון הקודם של הלומד ומשלבת התנסות בשדה החינוך עם לימוד תיאורטי.

קהל היעד של התוכנית

- ❖ אקדמאים בעלי תואר ישראלי מוכר.
- ❖ אקדמאים בעלי תואר אקדמי מחו"ל נדרשים להציג תרגום מאושר של גיליונות הציונים ואישור על שקילה של התואר ממושרד החינוך. אישור המסמכים מתבצע על ידי ועדה אקדמית מטעם המכללה.
- ❖ מורים אקדמאים בעלי תעודת הוראה המעוניינים לשנות את תחום ההתמחות או להרחיב את תחום ההסמכה, וכן מורים בעלי רישיון הוראה שאין בידם תעודת הוראה.

מבנה תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים לתעודת הוראה כוללת: לימודי חינוך והוראה, לימודי התמחות ולימודי יסוד (בהתאם לרקע והנתונים של כל מועמד).

לימודי חינוך והוראה: שיעורים בתחום הפסיכולוגיה, הפילוסופיה והסוציולוגיה של החינוך. שיעורי חינוך מתקדמים בנושאים מגוונים, כגון: עבודה עם הורים, היענות לשונות הלומדים, הנהגת כיתה ועוד. שיעורי מתודולוגיה להיכרות עם שיטות וכלי מחקר בשדה החינוכי, כגון: כלי מחקר איכותניים בעבודת המחנך. שיעורים הקשורים להוראת תחום ההתמחות: סדנאות דידקטיות העוסקות בדרכי הוראה של מקצועות שונים, התנסות בהוראה בבתי-ספר.

לימודי התמחות: העמקת הידע בתחום הוראת המקצוע. היקף לימודי ההתמחות נקבע לפי תחום הלימודים של הסטודנט לתואר ראשון ותעודת ההוראה המבוקשת. סטודנט שמבקש ללמוד לקראת תעודת הוראה בתחום הלימודים אותו למד לתואר ראשון, יהיה פטור מרוב לימודי ההתמחות. חייבים בלימודי התמחות מלאים סטודנטים שלימודיהם לתואר ראשון הם בתחום שונה מתחום תעודת ההוראה אותה הם מבקשים לקבל.

לימודי יסוד: תרבות ומורשת עם, לשון עברית, מיומנויות מחשב, עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זehירות בדרכים.

תוכניות אישיות

התוכניות להכשרת אקדמאים הן אישיות ומותאמות לכל סטודנט, על פי לימודי התואר הראשון ותעודת ההוראה לקראתה הוא לומד. יועצים אקדמיים מומחים בונים לכל סטודנט תוכנית לימודים אישית, המותאמת לצרכיו ולרקע האקדמי שלו.

מסגרות הלימוד

קורסים רבים בתכנית הכשרת אקדמאים להוראה ניתנים במסגרות ייעודיות להכשרה: מרבית לימודי החינוך, ההדרכה (דרכי הוראה) וחלק משיעורי ההתמחות, ניתנים בכיתות הומוגניות בהן כל הלומדים הם תלמידי הכשרת אקדמאים להוראה.

התנסות בהוראה

העבודה המעשית הינה מוקד ההכשרה בתכניות הלימודים לאקדמאים. מטרת רכיב זה של הלימודים להכשיר את הסטודנט לעבודה בבית הספר, והיכרות עם דרכי הוראה מגוונות ועם תוכניות הלימודים במערכת החינוך. ההתנסות בהוראה היא בתחום התמחותו של הסטודנט ובהיקף של 9-12 ש"ש – שני ימי התנסות בשבוע בשנה אחת, במרבית המסלולים, או יום אחד בשנתיים בחלק מהמסלולים. מספר מסלולים מקיימים שבוע עבודה מעשית מרוכזת, מספר פעמים בשנה. העבודה המעשית מלווה על ידי מורה בבית ספר ומדריך פדגוגי מטעם המכללה. למועמדים שהינם מורים בפועל ניתן לקבוע תכנית התנסות מותאמת.

לימודי סטאז'

לימודי חובה המקנים רישוי להוראה של משרד החינוך ואינם חלק מלימודי תעודת ההוראה. לימודי הסטאז' כוללים עבודה בפועל בהיקף של שליש משרה לפחות, במוסד המוכר על-ידי משרד החינוך, וסדנת סטאז' בהיקף 2 ש"ש. סטודנט בתקופת סטאז' נחשב למורה לכל דבר ומקבל משכורת על עבודתו ממקום העבודה.

את לימודי הסטאז' ניתן לעשות אך ורק לאחר שהסטודנט סיים בהצלחה את חובותיו בהתנסות המעשית, דרכי הוראת המקצוע ו-80% מיתר חובותיו הלימודיים (כולל לשון עברית, עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים).

ההשתתפות בסדנת סטאז' בתום הלימודים מחייבת תשלום מלא. חובת הסטאז' אינה חלה על מורים בפועל המועסקים במערכת החינוך במעמד קבוע. מורים בפועל הלומדים למטרת תוספת מסלול או התמחות, ואשר יש בידיהם רישיון הוראה קבוע ומעוניינים לקבל רישיון הוראה נוסף, חלה עליהם חובת סטאז' במסלול התמחות נוסף.

למידה ומחקר בקהילה – תוכנית שס"ק

פרויקט חינוכי מתקדם המשלב שיטות למידה ומחקר ועבודה בקהילה: מן המעשה אל המחקר. הפרויקט מיועד לסטודנטים ממסלול חינוך מיוחד ולסטודנטים ממסלולים אחרים, הרואים חשיבות רבה בקשר בין המורה והקהילה, ואת תרומתו להעצמת המורה.

מלגות

מדי שנה מעניק משרד החינוך מלגות מותנות לזכאים הפונים לתחומי הוראה מועדפים, ובעלי ציון ממוצע מעל 80 בתואר הראשון. בכל שנת לימודים מוגדרים תחומי ההוראה המועדפים על ידי משרד החינוך. המלגה הניתנת על-ידי משרד החינוך מחייבת לימודים בהיקף של מינימום 24 ש"ש באותה שנה. סטודנטים שאושרה להם מלגה חייבים לעסוק בהוראה, בתחום ההתמחות, שנת עבודה לכל שנת מלגה, לפי צורכי משרד החינוך.

תנאי הזכאות למלגה נקבעים על ידי משרד החינוך. המכללה מעבירה את שמות הסטודנטים במקצועות המועדפים, שמילאו טופס בקשה למלגה, ומשרד החינוך מחלק את המלגות לפי קריטריונים שונים ולפי מספר המלגות העומד לרשותו.

ההרשמה לתוכנית הכשרת אקדמאים מתבצעת במהלך החודשים מאי-יולי 2014. שיבוץ המערכת לנרשמים בהרשמה מאוחרת (שמעבר למועד זה) יתבצע על בסיס מקום פנוי בלבד.

תחומי ההכשרה של אקדמאים להוראה

א. על-פי מחלקות

הגיל הרך – גננות בהתמחות	בית הספר היסודי (א'–ו')	בית הספר העל יסודי (ז'–י')	חטיבה עליונה (ט'–י"ב) בהתמחות	התמחויות רב-גיליות
חינוך מיוחד	ספרות	ביולוגיה	אמנות ומדיה דיגיטלית	חינוך מיוחד (א'–י"ב)
חינוך יצירתי	תרבות ישראל	מתמטיקה	אמנויות העיצוב	אנגלית (ג'–י')
	מתמטיקה	היסטוריה	תקשורת וקולנוע	חינוך גופני ותנועה (א'–י"ב)
	מדעים	ספרות	מחשבים וטכנולוגיות מידע	
		מקרא	תקשורת	
		תיאטרון	קולנוע	

ב. על-פי תחומי הוראה

מדעי הטבע	מתמטיקה	מדעי הרוח	אמנויות	תחומים שונים
מדעים יסודי	מתמטיקה יסודי	ספרות יסודי ספרות על-יסודי	תיאטרון על-יסודי	מחשבים וטכנולוגיות מידע על יסודי וחטיבה עליונה
ביולוגיה על-יסודי	מתמטיקה על-יסודי	תרבות ישראל יסודי	אמנות ומדיה דיגיטלית על-יסודי וחט"ע	חינוך מיוחד (א'–י"ב)
		מקרא על-יסודי		חינוך גופני (א'–י"ב)
		היסטוריה על-יסודי	אמנויות העיצוב על-יסודי וחטיבה עליונה	
		אזרחות על-יסודי	תקשורת וקולנוע על-יסודי וחטיבה עליונה	הגיל הרך – חינוך מיוחד
			תקשורת על-יסודי וחט"ע קולנוע על-יסודי וחט"ע	הגיל הרך – חינוך יצירתי

לימודי המשך לתואר בוגר בהוראה - B.Ed.

תוכנית זו מיועדת למורים בעלי תעודת מורה מוסמך/ בכיר המעוניינים להשלים תואר אקדמי ראשון בחינוך – B.Ed. לימודי המשך לתואר בוגר בהוראה יהיו באותו תחום התמחות בו למד המורה לתעודת בכיר על-פי הטבלה שלהלן:

טבלת התמחויות לנרשמים לקבלת תואר B.Ed.

שם המחלקה	ההתמחות
הגיל הרך	חינוך יצירתי חינוך מיוחד
בית הספר היסודי כיתות א'–ו'	ספרות, תרבות ישראל, מדעים, מתמטיקה
ביה"ס העל-יסודי כיתות ז'–י'	ספרות, מקרא, היסטוריה, ביולוגיה, הוראת תיאטרון, מתמטיקה
בין-מסלולי (ג'–י')	אנגלית
בין-מסלולי א'–י"ב	חינוך גופני ותנועה מחול ותנועה חינוך מיוחד
מסלול על-יסודי כיתות ט'–י"ב	אמנות ומדיה דיגיטלית תקשורת וקולנוע קולנוע תקשורת אמנויות העיצוב מחשבים וטכנולוגיות מידע

מורה בעל תואר בוגר בהוראה (B.Ed.) ברמת הישגים מתאימה, יוכל להמשיך ולהרחיב את השכלתו האקדמית לתואר שני.

תנאי קבלה:

1. תעודת הוראה
2. ידיעה בסיסית באנגלית

היקף התוכנית:

מועמדים בוגרי מכללת סמינר הקיבוצים (משנת תשמ"ה ואילך) ובוגרי מכללות אקדמיות אחרות להכשרת מורים (החל מהשנה שבה הוכרה המכללה כמוסד אקדמי), יחוייבו במיכסה של 16 ש"ש, בתוספת השלמת לימודי אנגלית לרמת "פטור" הנהוגה במכללה, כאשר השלמת התואר תהיה במסלול ובהתמחות בהם למדו לתעודת מורה בכיר. בוגרים שסיימו את לימודיהם לפני 10 שנים יחוייבו בשיעורי השלמה.

❖ **מועמדים שסיימו לימודיהם במוסד לא אקדמי, יחוייבו ב-32 ש"ש + אנגלית.**

אלה שלמדו במוסד אקדמי מוכר לאחר קבלת תעודת ההוראה למורה בכיר וימציאו את גיליון ציוניהם, יהיו פטורים מחלק מהשיעורים בהתאם לכללי האקדמיטציה המקובלים במכללה, בתנאי ששיעורים אלה נלמדו ב-6 השנים האחרונות.

סדנאות ידע צבור

סדנאות ייחודיות אלה מיועדות לאנשי חינוך ותיקים, בעלי ניסיון וידע פרקטי בתחום החינוך וההוראה. במסגרת הסדנאות המורה יתעד, ינתח וימשיג את הידע הפרקטי שצבר באופן תיאורטי ויקבל על כך קרדיט אקדמי.

תנאי ההשתתפות בסדנת ידע צבור

ההשתתפות בסדנאות "ידע צבור" פתוחה למורים בעלי 8 שנות ניסיון לפחות בעבודה חינוכית. סטודנטים בעלי תעודת מורה בכיר אקדמי לא יוכלו להשתתף בסדנה זו. ההשתתפות בסדנה תקנה לסטודנט 2 ש"ש. שירותי משעול יעמדו לרשות הסטודנטים וילוו את תהליך הכנת העבודות. ניתן לכתוב שלוש עבודות לכל היותר ולקבל זיכוי אקדמי של עד 6 ש"ש.

תוכנית הלימודים

לימודי יסוד	אנגלית
לימודי חינוך	סוציולוגיה ולימודי חברה מתודולוגיה מחקרית סמינריון בחינוך מחשבים בחינוך שיעורים מתקדמים בחינוך
מתודיקה ודידקטיקה	דרכי הוראה התנסות בהוראה
לימודי התמחות	סמינריון התמחות שיעורי התמחות

* פירוט לימודי התמחות על-פי המסלולים וההתמחויות השונות, מופיע בידעון של שנה ד'.

לימודי יסוד

לימודי היסוד מהווים חלק מחייב ובלתי נפרד ממבנה הלימודים במכללה, לקראת השגת התואר הראשון בחינוך ו/או תעודת הוראה. מספר שעות החובה במקצועות אלה, וכן חלוקתן על פני שנות הלימוד, שונים מתוכנית לתוכנית. הפירוט לגבי כל מחלקה/תוכנית מופיע במסגרת הלימודים המפורטת שלו.

לימודי יסוד כוללים את הנושאים הבאים:

הנושא: ש"ש
לשון עברית (על פי מיון) 2-6
אנגלית לפטור, ולימודי אוריינות באנגלית כשפה זרה (על פי מיון) 0-6
עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, ביטחון ובטיחות 2

לשון עברית

ראש היחידה: אתי רבינוביץ-אדרי

מטרות:

- ❖ גיבוש דמות מורה בעל יכולת הבעה ועושר משלבי, אשר יוכל לשמש דוגמה ומקור חיקוי לתלמידיו.
- ❖ הכנת המורה מצד מדע הלשון, כך שיוכל להתמודד עם נושאי לשון מגוונים בעל-פה ובכתב ברמות הלשון השונות, יוכל להורות לשון מתוך הבנה כיצד פועלת המערכת ויכול להגיב על ליקויי לשון בהתאם לנסיבות.
- ❖ הכשרת מורה בעל מודעות פונולוגית ומורפולוגית.

פרקי הנושא:

א. יסודות הלשון וחוקי הצטרפותם

- ❖ תורת ההגה
- ❖ תורת הצורות בשם ובפעל
- ❖ דיון בתופעות לשון
- ❖ מבנה המשפט
- ❖ סוגיות בסמנטיקה

ב. מקורות הצמיחה של השפה

- ❖ רובדי לשון – היכרות עם טקסטים מתקופות שונות וניתוח דקדוקי-סגנוני שלהם; לימוד ניבים – מקורם ומשמעותם והשימוש הנכון בהם
- ❖ נורמות הלשון
- ❖ התנסות בקריאת טקסט מקראי מונחית על ידי מערכת טעמי המקרא וסימני הניקוד

ג. מיומנויות לשון

- ❖ הבעה בע"פ ובכתב – פיתוח רעיון ועריכתו בדרך לוגית ומשכנעת
- ❖ שימוש בכתב חסר הניקוד על-פי כללי האקדמיה ללשון
- ❖ קריאה קולית – העברת תכנים ופרשנות על ידי הנגנה ושמירה על הגייה בהתאם לכתוב
- ❖ תפקודי שפה בהקשר בית-ספרי: ניסוח שאלות מסוגים שונים
- ❖ הטקסט – הבנה וארגון
- ❖ שימוש במילונים לסוגיהם

סוגיות בלשון עברית

תורת ההגה והצורות, תחביר וסמנטיקה, הבנת טקסט ודרכי ארגונו, הרצאה וקריאה קולית.

לשון הטקסט

מיומנויות לשון דרושות לקריאה ולכתיבה של טקסטים בעברית בת זמננו. ייבחנו סוגי טקסטים שונים וכן מבנים שונים של טקסטים על סוגיהם. במהלך רכישת מיומנויות הקריאה יילמדו גם מיומנויות של פיתוח רעיונות לכתיבה במבנים מקבילים, תהליך טקסט ותמצות. בהוראת תכנים אלה ייעשה שימוש בסוגיות מתחום המורפולוגיה, התחביר, הסמנטיקה וחקר השיח.

הבעה בעל-פה

גיבוש דמות חינוכית בעלת לשון תקינה ולשון עשירה המתקשרת עם חניכיה במשלבי הלשון השונים ומשמשת דוגמה ללשון טובה ומקור לחיקוי לחניכיה; פיתוח הכושר להבעת רעיון בע"פ תוך ניצול מבנים רטוריים ולוגיים המסייעים לגיבוש שיח מובנה, בהיר ונורמטיבי; פיתוח היכולת לקרוא קריאה קולית מדויקת, ברורה ומוטעמת בהתאם לכתוב; פיתוח היכולת להעביר רעיונות באמצעות קריאה פרשנית המתחשבת בנמען בכלל ובצרכיו הייחודיים של הילד בגיל הרך בפרט.

* סטודנט שמחויב ברמה של 6 שעות לשון, יחויב בתשלום עבור שעותיים.

לימודי אנגלית למטרות אקדמיות

ראש היחידה: ד"ר טינה ולדמן

היחידה לאנגלית אקדמית מציעה קורסים ברמות בסיסי, בינוני ומתקדמים. מטרת הקורסים היא להקנות לסטודנט כישורים בהבנת הנקרא באנגלית בד בבד עם כישורים אקדמיים נוספים, שיאפשרו לסטודנט לתפקד באופן מוצלח בעולם האקדמי והמקצועי.

סטודנט שנה א' במכללה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי מבחן פסיכומטרי/מבחן אמ"ר), נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור" בתוך שנה ממועד תחילת לימודיו במכללה (פרק זמן זה יחושב על פי לוח השנה הקלנדרי).

קורסים בשפה האנגלית

קורסים ברמת "בסיסי" (חתך פסיכומטרי עד 87): סמסטריאלי: 4 שעות שבועיות, פעם בשבוע. ציון עובר: 60 ומעלה.

קורסים ברמת "בינוני" (חתך פסיכומטרי 88–100): סמסטריאלי: 4 שעות שבועיות, פעם בשבוע. ציון עובר: 60 ומעלה.

קורסים ברמת "מתקדמים" (חתך פסיכומטרי 101–133): סמסטריאלי: 4 שעות שבועיות, פעם בשבוע. שנתי: 2 שעות שבועיות, פעם בשבוע.

בעונת לימודי הקיץ, קורסים מרוכזים בימים א'–ה', בשעות הבוקר (20 שעות שבועיות) במשך שלושה שבועות. הסטודנט חייב ללמוד במקביל ללימודיו ולהגיע לרמת "פטור" בהתאם לדרישות המכללה. ציון עובר: 60 ומעלה.

* סטודנט שמחויב ברמה בסיסית של 6 שעות אנגלית, יחויב בתשלום עבור שעותיים.

הפקולטה לחינוך

חינוך לגיל הרך

ראש המחלקה: ד"ר מיכל קדרון

- במחלקה זו פועלים שני נתיבים, להם תחומי לימוד משותפים ונפרדים.
1. נתיב החינוך הדיאלוגי בגיל הרך (לידה-6) – נתיב דורחוגי: התפתחות הילד ולימודים כלליים. בנתיב זה ניתן להרחיב את ההסמכה לכיתות א'–ב'.
 2. נתיב החינוך המיוחד בגיל הרך (לידה-6) – נתיב דורחוגי: התפתחות הילד וחינוך מיוחד.

תוכנית הלימודים היא ארבע־שנתית לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה. בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה) בתוכנית הלימודים. במחלקה לחינוך לגיל הרך לומדים להכיר את עולמם המרתק של ילדים בגיל הרך, לומדים כיצד ללוות את הילדים בדרך המיוחדת שבה הם פוגשים את העולם הפיסי ואת העולם החברתי-תרבותי, וכיצד לאפשר להם לרכוש מושגים ומיומנויות בתחומי הדעת השונים בתוך הקשרי החיים המשמעותיים להם.

יעדים

- א. הכשרת נשות חינוך לעבודה חינוכית, דיאלוגית ותואמת התפתחות בתינוקיה, בפעוטונים ובגני הילדים.
- ב. הכשרת נשות חינוך, בעלות ידע מעמיק בגיל הרך ובתחומי דעת שונים, המסוגלות להביא ידע זה לידי לביטוי לתוך הסביבה החינוכית הקיימת.
- ג. הכשרת נשות חינוך, מנהיגות, מחויבות לחברה הישראלית על כל רבדיה, הרואות בעבודתן החינוכית שליחות חברתית.

רציונל

תפקיד המחנכת בגיל הרך הוא תפקיד מורכב ביותר. מהות התפקיד היא לקיים יחסי גומלין נאותים עם ילדים וילדות צעירים, עם הורים ומשפחות, עם אנשי צוות שונים ועם רשויות. תוכנית ההכשרה כוללת התייחסות למערכות השונות של יחסי הגומלין הן במישור התיאורטי והן במישור המעשי. ההכשרה מתייחסת למעגלים הולכים ומתרחבים, בהתאם לתפישה האקולוגית:

- ❖ היכרות עם הילד/ה בגיל הרך
- ❖ היכרות עם המסגרות החינוכיות המיועדות לילדים בגיל הרך (תינוקיה, פעוטון וגן ילדים)
- ❖ היכרות עם המשפחה, הקהילה והתרבות הרחבה יותר, שבתוכה הילדים חיים.

בחירת מסגרות ההתנסות ומשימות ההתנסות בשלוש שנות ההכשרה עולה בקנה אחד עם העיקרון שהוצג לעיל.

שנה א': הילד כפרט ומסגרות לגילאי לידה-שלוש

הסטודנטיות מתנסות, בשני הנתיבים, במסגרות של חינוך לגילאי לידה-3 (פעוטונים, מעונות יום, משפחתונים), תוך דגש על היכרות עם אפיוני הילדים בגיל הרך ועל השונות שבין הילדים; היכרות עם המסגרות החינוכיות הייחודיות לגילאים אלה (תינוקיות, מעונות, פעוטונים) עם המשפחה והקהילה שבתוכה הילדים חיים.

שנה ב': ניהול מסגרות חינוכיות לגילאי 3-6

הסטודנטיות מתנסות, בשני הנתיבים, בגני ילדים לגילאי 3-6. בשנה זאת הן שותפות מלאות בעבודת הצוות החינוכי של הגן והן חוות את מלוא מורכבותה של העבודה החינוכית. בנתיב החינוך המיוחד הדגש בהתנסות הוא על שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים בגן הרגיל, ובנתיב של החינוך הדיאלוגי הדגש הוא על בניית תכנית לימודים דיאלוגית-צומחת, מתוך תחומי העניין של הילדים עצמם.

שנה ג': פיתוח דרכי עבודה מותאמות לאוכלוסיות שונות

הסטודנטיות מעמיקות ומרחיבות את יכולתן בעיצוב דרכי העבודה במסגרות חינוכיות מגוונות בגיל הרך: מסגרות בחינוך המיוחד (בנתיב החינוך המיוחד), גני ילדים וכיתות א'-ב' בחטיבות צעירות (למרחיבות את הכשרתן לכיתות א'-ב'). בשנה זו מושם דגש על פריסת קשת התפקידים הרחבה של הגננת/מחנכת החל מארגון, ניהול, ובניית תוכנית לימודים ועד נטילת אחריות חברתית, שיתוף ההורים והשפעה על הקהילה.

דגשים מיוחדים בנתיב החינוך הדיאלוגי

חינוך דיאלוגי מאפשר מקום משמעותי לילדים, לא רק כצרכנים פסיביים של ידע ומיומנויות וכמבצעי הוראות, אלא כיוזמים, כיוצרים, כהוגים רעיונות וכמפתחים תיאוריות. נקודת המוצא בתכנית ההכשרה היא ההתבוננות על גן הילדים כעל מקום המאפשר קיום חיים מלאים ומשמעותיים בשלב הילדות. בנתיב זה ההכשרה עוסקת בדרכים ליצירת שיח דיאלוגי בין מבוגרים לבין ילדים, ובין ילדים לבין עצמם. ההנחה היא ששני ערוצים אלה הכרחיים לשם הבנייה של העולם החברתי-תרבותי של הילדות מחד, ולשם ההתקדמות הדרגתית ברכישת כישורים ומיומנויות בשלב החיים הנוכחי מאידך.

דגשים מיוחדים בנתיב החינוך המיוחד

התנסות והשתלבות במסגרות החינוך המיוחד לגיל הרך מזמנות היכרות מעמיקה עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים, והפעלת מגוון תוכניות לימודיות מותאמות לילד היחיד ולקבוצה. הפעלת תוכנית לימודים בחינוך המיוחד מחייבת את הסטודנטיות להתמודד עם תהליך מורכב אך גם מאתגר מאוד ששותפים לו אנשי צוות מקצועיים פארא-רפואיים.

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד ולימודים כלליים בדגש "חינוך דיאלוגי" מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

תיאור פרק	תאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית	4				4
	אנגלית לפטור	4				4
	הוראה בסביבה מתוקשבת	2				2
	סה"כ לימודי יסוד	10				10
לימודי חינוך	לימודי חינוך					
	סוציולוגיה של החינוך	2				2
	חברה ישראלית		2			2
	מבוא למחשבת החינוך	2				2
	קריאה מודרכת		2			2
	סמינריון בחינוך				6	6
	מתודולוגיה מחקרית			4		4
	סה"כ לימודי חינוך	4	4	4	6	18
דרכי הוראה	התמחות בהוראה					
	דרכי הוראה	8	8	4		20
	סה"כ התמחות בהוראה	8	8	4		20
התנסות בהוראה	התנסות בהוראה					
	היכרות והתנסות בסביבה חינוכית	8				8
	היכרות והתנסות בגנים 3-6		12			12
	ניהול מסגרות חינוכיות			4		4
	סה"כ התנסות בהוראה	8	12	4		24
לימודי התמחויות	התמחות התפתחות הילד	20	12	12	8	52
	חינוך לשוני	14	12	4		30
	חטיבת מדעים	8	14	8		30
	הרחבת תעודה			24		24
	סה"כ התמחויות	42	38	48	8	136
סה"כ לילקוט		72	62	60	14	208

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאז'
4		4			עזרה ראשונה
1		1			זהירות בדרכים
1		1			ביטחון ובטיחות
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד ולימודים כלליים בדגש "חינוך דיאלוגי"
חוג התפתחות הילד - היקף 52 נקודות

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי התפתחות הילד	התמחות התפתחות הילד					
	התפתחות רגשית-חברתית לידה-6	4				4
	התפתחות סנסומוטורית	2				2
	התפתחות קוגניטיבית לידה-6	4				4
	תנועה לגיל הרך	2				2
	אמנות הילד		4			4
	המשחק בגיל הרך		2			2
	מוסיקה בגן הילדים	2		2		4
	חגי ישראל בגן הילדים		4			4
	שילוב ילד עם צרכים מיוחדים בגן רגיל		2			2
	מחשבת החינוך המיוחד	2				2
	עבודה עם הורים			2		2
	עבודת צוות בגן הילדים		4			4
	התפתחות בראיה אקולוגית-חברתית			4		4
	סמינריון התפתחות הילד				6	6
	שיטות הוראה אלטרנטיביות בגיל הרך			4		4
	שיעור בחירה מתקדם - התפתחות הילד				2	2
	סה"כ התמחות התפתחות הילד	16	16	12	8	52

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד ולימודים כלליים בדגש "חינוך דיאלוגי"
חוג לימודים כלליים בדגש "חינוך דיאלוגי" (חטיבת חינוך לשוני וחטיבת מדעים)

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חטיבת חינוך לשוני	חינוך לשוני					
	דרמה יצירתית	2				2
	התפתחות שפה בגיל הרך	4				4
	רב תרבותיות בגן הילדים			2		2
	ניצני אוריינות		2			2
	ספרות ילדים וקריאת ספר		4			4
	הסיפור המקראי בגן הילדים	4				4
	השפה של שירי הילדים	2				2
	ניווט שיחה דיאלוגית בגן		2			2
	תקשורת בקבוצת הילדים: ללמוד לחיות ביחד				2	2
	שיח רעים בגן				2	2
	אוריינות אקדמית				2	2
	קורס חברתי לבחירה			2		2
	סה"כ התמחות חינוך לשוני	18	8	4		30

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חטיבת מדעים	חטיבת מדעים					
	חי וצומח בעונתו + סיורים	6				6
	הילד החוקר: מדע בגיל הגן		4			4
	ילדים ובעלי חיים		4			4
	קיימות בגן הילדים		4			4
	הגינה הלימודית בגן הילדים			4		4
	לימודי נחו"ת			2		2
	חשיבה מתמטית בגן	2	2			4
	בראות ואיכות חיים בגיל הרך			2		2
	סה"כ חטיבת מדעים	8	14	8		30

לימודים לצורך הרחבת הסמכה לכיתות א'-ב'

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
הרחבת תעודה	הרחבת תעודה					
	היכרות והתנסות בחטיבה הצעירה			8		8
	ניהול הלומדים בכיתות א'-ב'			4		4
	חטיבה צעירה - מסגרת חינוכית			4		4
	הוראת קריאה וכתבייה			4		4
	הוראת מתמטיקה בביה"ס			4		4
סה"כ הרחבת תעודה				24		24

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך מיוחד
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סה"כ	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'	דרישות קדם	תיאור סעיף	תיאור פרק
4				4		לשון עברית	לימודי יסוד
4				4		אנגלית לפטור	
2				2		הוראה בסביבה מתקשבת	
10				10		סה"כ לפרק	
						מדעי החינוך	לימודי חינוך
2				2		סוציולוגיה של החינוך	
2			2			חברה ישראלית	
2				2		מבוא למחשבת החינוך	
2			2			קריאה מודרכת	
6	6					סמינריון בחינוך	
4			4			מתודולוגיה מחקרית	
18	6	0	8	4		סה"כ מדעי החינוך	
						התמחות בהוראה	דרכי הוראה
20		4	8	8		דרכי הוראה	
20		4	8	8		סה"כ התמחות בהוראה	
						התנסות בהוראה	התנסות בהוראה
20			12	8		היכרות והתנסות בסביבה חינוכית	
4		4				ניהול מסגרות חינוכיות	
12		12				היכרות והתנסות בסביבת חינוך מיוחד	
36		16	12	8		סה"כ התנסות בהוראה	
52	10	4	18	20		התמחות התפתחות הילד	לימודי התמחות
52	2	24	14	12		התמחות חינוך מיוחד	
30		10	12	8		חטיבת מדעים	
134	12	38	44	40		סה"כ התמחויות	
218	18	58	72	70		סה"כ לילקוט	

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאז'	
4		4				עזרה ראשונה	
1		1				זהירות בדרכים	
1		1				ביטחון ובטיחות	

דגשים מיוחדים בנתיב החינוך המיוחד

ילדים עם צרכים מיוחדים הוא שם כולל לילדים עם קשיי התפתחות בתחומים שונים: הפרעות על הרצף האוטיסטי, הפרעות שפתיות, חוסרים קוגניטיביים ומגוון נכויות, תסמונות וקשיים פיזיולוגיים, מוטוריים וחושיים, וכן ילדים הנמצאים בקצה המנעד הנורמטיבי. בגל הרך, איתור הילדים עם צרכים מיוחדים מהווה את אחת המשימות הראשונות והמורכבות. נקודת המוצא בתכנית ההכשרה היא התפיסה שהילדים עם הצרכים המיוחדים הם חלק בלתי נפרד מקבוצת הילדים שבאחריות הגננת, ושבאחריות הגננת הכוללת לתת מענה למגוון הצרכים של יחידים ושל קבוצות בתוך הגן השלם.

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך מיוחד חוג התפתחות הילד - היקף 52 נקודות

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
התמחות התפתחות הילד	התפתחות הילד					
	התפתחות רגשית-חברתית לידה-6	4				4
	התפתחות סנסומוטורית	2				2
	התפתחות קוגניטיבית לידה-6	4				4
	תנועה לגיל הרך	2				2
	אמנות והילד		4			4
	דרמה יצירתית	2				2
	המשחק בגיל הרך		2			2
	מוסיקה בגן הילדים	2	2			4
	חגי ישראל בגן הילדים		4			4
	עבודה עם הורים		2			2
	עבודת צוות בגן הילדים		4			4
	התפתחות בראיה אקולוגית-חברתית		4			4
	ספרות ילדים וקריאת ספר			4		4
	סמינריון התפתחות הילד				6	6
	שיעור בחירה מתקדם התפתחות הילד				4	4
	סה"כ התפתחות הילד	16	22	4	10	52

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך מיוחד
חוג חינוך מיוחד - היקף 52 נקודות

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
התמחות חינוך מיוחד	התמחות חינוך מיוחד					
	מחשבת החינוך המיוחד	2				2
	ניתוח ארועים בגן חינוך המיוחד			4		4
	נירופסיכולוגיה			2		2
	פיתוח חשיבה יצירתית	2				2
	הסיפור המקראי בגן הילדים	4				4
	שיטות הוראה אלטרנטיביות בחינוך המיוחד			6		6
	דרכי עבודה עם הורים בחינוך המיוחד			2		2
	עבודת צוות בגן חינוך מיוחד			4		4
	ליקויים התפתחותיים		4			4
	קשיים רגשיים והתנהגותיים בראי תאורית המינד			2		2
	לימודי נחו"ת	2				2
	התפתחות שפה בגיל הרך	4				4
	ניצני אוריינות		2			2
	ליקויי שפה ודיבור			2		2
	לקויות תקשורתיות וחושיות		2	2		4
	אוריינות אקדמית	2				2
	שיעורים מתקדמים בחינוך המיוחד				2	2
	קורס חברתי		2			2
	סה"כ התמחות חינוך מיוחד	16	10	24	2	52

חטיבת מדעים

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חטיבת מדעים	חטיבת מדעים					
	חי וצומח בעונתו + סיורים	6				6
	הילד החוקר: מדע בגיל הגן		4			4
	ילדים ובעלי חיים			4		4
	תקשורת בגן הילדים: ללמוד לחיות ביחד		2			2
	קיימות בגן הילדים		4			4
	הגינה הלימודית בגן הילדים			4		4
	משחק טיפולי בארגז החול			2		2
	חשיבה מתמטית בגן	2	2			4
	סה"כ חטיבת מדעים	8	12	10		30

התמחויות משנה בחינוך לגיל הרך ובחינוך יצירתי לגיל הרך

מדעים

מרכז: ד"ר אדיב גל

תוכנית הלימודים נועדה לעצב גננת מובילת שינוי חברתי, סביבתי וכלכלי בקהילה. גננת אשר מהווה דמות לחיקוי. תוכנית הלימודים משלבת בין תחומי דעת שונים המאפשרים רכישת "ארגז כלים" שיסייעו לעיצובה כגננת מובילה ומחנכת את ערכי הקיימות (סביבה, חברה וכלכלה). בין תחומי הדעת הנלמדים: קיימות, חי וצומח בעונתו, בעלי חיים, הגינה הלימודית, הילד החוקר ועוד. הלימודים מלווים בהתנסויות חווייתיות כגון: עבודה במעבדה, פעילויות חקר, סיורים ועוד.

מוסיקה

מרכזת: ד"ר לאה מרזל

לימודי המוסיקה במכללה מכוונים לסייע לסטודנטים ולסטודנטיות לגלות את ערכה של אמנות המוסיקה עבורם ועבור חניכיהם בעתיד. במקביל ללימודי המוסיקה בהיבט אישי, לומדים אלה המכשירים עצמם להוראה – שירים, דקלומים ויצירות מוסיקליות משלושה מעגלים: האישי-שורשי, הישראלי והעולמי. הסטודנטים והסטודנטיות מתנסים בנגינה בכלים שונים, בשירה ובהאזנה פעילה. הם לומדים על מקומה של המוסיקה בחיי הגן ובית הספר, בטקסים ובאירועים משפחתיים ולאומיים. הלימודים מיועדים לסטודנטים ולסטודנטיות בכל המסלולים במכללה.

ספרות

מרכזת: ד"ר מימי חסקין

ספרות לגיל הרך

בשיעורי הספרות שבחוג לחינוך לגיל הרך נבקש לעסוק בספרות שנועדה לילדים בגיל הרך. נבחן את **שיירי הילדים** לגיל הרך, נכיר את שפתם האמנותית המיוחדת ונעמוד על הערכים האסתטיים והשיקולים ההתפתחותיים והקוגניטיביים המצויים בסוד כתיבתם. נתחקה אחר הדרכים שבאמצעותן "מתחשבים" מחברי השירים בקהל היעד שלהם ונדון בתפיסת הילד והילדות שמשקפות הכרעות אלה. יילמדו יצירות מגוונות משירת הילדים העברית לתקופותיה, תוך הדגשת ההבדלים בין הז'אנרים השונים וביטויים התמאטי. נערוך היכרות עם קורפוס נרחב של ספרות ילדים ישראלית מוקדמת (ליון קיפניס, לאה גולדברג, מרים ילן-שטקליס) וספרות ילדים חדשה (מרים רות, נורית זרחי, יהונתן גפן). "השיר תמיד מלאכה ופלא", הוא התשובה המחורזת שענתה לאה גולדברג לילדי כיתה ד' בחולון, ששיגרו אליה מכתב וביקשו לדעת "כיצד כותבים שירים". נבחן אפוא את **מלאכת** הכתיבה ונתפעל מן הפלא.

בתחום ה**סיפורת** נעסוק ביצירות קלאסיות שנועדו לילדים, כאלה ששרדו את תהפוכות הזמן, הסגנון והטעם. ננסה לפצח את סודן: האם הבקיעו את גבולות זמן ומקומן בשל התכנים הנוגעים במיתרי הנפש האוניברסלית, או אולי בשל איכותן הצורנית המשוכללת? כן נבחן את הלשון והאיורים בספרות הילדים ונבקש להקנות כלים וגישות לניתוח ולעיבוד דידקטי של ספרות ילדים. כמו כן, נעסוק ב**ספרות טיפולית** וננסה לבחון את עקרונותיה. נכיר את הנחות היסוד של התחום, מתוך הנחה שניתן לשלב את יצירות הספרות בשגרת ההוראה של מסגרות לימוד נורמטיביות, באופן כזה שישפיע לטובה ויסייע בהתמודדות עם מצבים רגשיים וקונפליקטים בחיי היום-יום בגן ובבית הספר.

תיאטרון

מרכזת: ניבי שנער-זמיר

המשחק הדרמטי המופיע בספרות כדרמה חינוכית, דרמה התפתחותית, או דרמה יוצרת, הוא צורת הפעלה – פעולה אותה מביא האדם מתוך עצמו, בשונה מפעולת החיקוי. המטרות: פיתוח משאבים אישיים וקבוצתיים, הכרה והנחיית משחקים דרמטיים, רכישת מיומנויות בקריאה ובהפעלה דרמטית של שיר וסיפור, שיפור יכולת העמידה בפני קבוצה. למפגשים בנושאי דרמה ותיאטרון יש שני כיוונים מרכזיים: הכיוון האחד עוסק בפיתוח יכולתם של הלומדים, והכיוון האחר עוסק בפיתוח יכולת הלומדים להשתמש ב"דרמה יוצרת" בעבודתם החינוכית.

מקרא ותרבות ישראל

מרכז: ד"ר חיים חיון

החוג למקרא ותרבות ישראל מבקש להציג בפני הלומדים תמונה של התרבות היהודית על רבדיה השונים. על פי השקפתנו, כל מחנכת ומחנך בישראל צריכים להיות בני בית בתרבותם, ולכן הלימודים לא יעסקו רק בידע הנחוץ לילדי הגיל הרך, אלא ירחיבו את היריעה לכדי בניית הזהות של המחנכות והמחנכים לעתיד.

התוכנית מורכבת משני נושאים:

- ❖ הסיפור המקראי
- ❖ לימודי חג ומועד

תנועה בגיל הרך

הכשרת מורים להפעלת ילדים בתנועה. הבנת שלבי ההתפתחות מלידה עד גיל 7 שנים בתיאוריה ובהתנסות אישית. בניית מסגרות פעילות בעזרת מכשירים קטנים, מוסיקה ומשחקים, ועידוד היוזמה האישית וההתארגנות החברתית.

הגשת חומרים

התנסות בתהליך של עבודה בחומרים והכרת הגורמים השותפים בו; הכרת דרכי פעילות המיוחדות לילדים בגילים 3-8, התבוננות בתוצרים, והבנתם במושגי אמנות הילד; ידיעה ויכולת להכין חומר ומערכי שימוש המיוחדים לפעילות לילדים בגיל הגן ובכיתות א'-ב'. הבנת ההבדלים בין גן לכיתה והגדרת המשותף ביניהם.

חינוך יצירתי לגיל הרך שילוב אמנויות בהוראה

ראש המחלקה: ניבי שנער-זמיר

המחלקה לחינוך יצירתי, מתבססת על תפישה רחבה ומבוססת, הנשענת על יסודות אידיאולוגיים, פדגוגיים וחברתיים-תרבותיים ועל יישום מעשי מגוון ועשיר במסגרות שונות בחינוך הפורמאלי והלא פורמאלי. על פי תפישה זו, לאמנויות השונות יש מקום משמעותי בחיים האנושיים בהקשרים רבים ומגוונים, ובתוך זה גם ובמיוחד בתהליכי הוראה ולמידה בכל הנושאים ולכל הגילאים.

לימודי החינוך היצירתי מכשירים את הלומדים בכל תחומי הדעת הנדרשים מכל סטודנט/ית במחלקה לחינוך לגיל הרך במכללה. בנוסף לכך, הלומדים/ות מתמחים/ות בגישת שילוב האמנויות בדרכי הוראה ולמידה ונפגשים/ות לצורך כך עם אמנויות שונות. הם/ן מתנסים/ות בהפקה תיאטרלית ובמשחק, במפגש עם שפת האמנות הפלסטית, בתרגילי תנועה וכוריאוגרפיה, בשיעורי מוסיקה ועוד.

בלמידה ובהתנסות במחלקה לחינוך יצירתי מושם דגש על ההקשר החברתי-תרבותי של החינוך בכלל וההוראה והלמידה בפרט. דבר זה נעשה על מנת לאפשר לאלו המתעתדים לעסוק בחינוך ואשר מעוניינים לפתח תפישה של "ראש גדול" ולראות עצמם כסוכני שינוי חברתי בעבודתם בהוראה, לממש את ייעודם.

הלמידה וההתנסות במחלקה לחינוך יצירתי מתפתחת לאורך שנות ההכשרה מסביב לשני מוקדים עיקריים:

המוקד הראשון הינו החוויה האישית של הסטודנט/ית המתכשר/ת להוראה המורכבת מהעשרה תרבותית והתנסות אישית בתחומי אמנות שונים בתוך הקבוצה. כמו כן ניתנת תשומת לב מיוחדת לכישוריהם, נטיות הלב והקשיים של הסטודנטים, הלומדים לראות בעצמם אנשי חינוך ויוצרים, המוצאים דרך ביטוי אישית וייחודית להשקפת עולמם ולרגשותיהם.

המוקד השני בתהליך ההכשרה מתרכז בילד, במעשה החינוכי ובתוכניות הלימודים הן ברמה העקרונית והמושגית והן ברמה המעשית ובהקשר של טווח הגילאים אליו מכוונת ההכשרה. כל אלה בהשראת ההיבט של שילוב האמנויות בנושאי הלימוד ובמתודות ההוראה השונות. הסטודנטים לומדים לאמץ את דרכי ההוראה בהן התנסו בעצמם, על מנת ליצור דגם מיוחד במינו של החינוך המאפשר גילוי עצמי, התאמה לסגנון למידה וביטוי אישי. חיזוק הביטחון העצמי והעצמה של הילדים בגיל הרך.

הכשרה מיוחדת זו במסגרת המחלקה לחינוך יצירתי מאפשרת פיתוח ויצירת דגמים מקוריים של הוראה לא רק במסגרות של גני ילדים וכיתות בית הספר היסודי, אלא גם שילוב האמנויות בחיי הקהילה במסגרות ובאירועים שונים ומגוונים.

הכשרה מיוחדת זו במסגרת המחלקה לחינוך יצירתי מאפשרת פיתוח ויצירת דגמים מקוריים של הוראה לא רק במסגרות של גני ילדים וכיתות בית הספר היסודי אלא גם שילוב האמנויות בחיי הקהילה המקומית במסגרות ובאירועים שונים ומגוונים.

תנאי הקבלה ללימודים במחלקה לחינוך יצירתי הם תנאי הקבלה הרגילים למחלקה לחינוך בגיל הרך במכללה והם נקבעים על ידי משרד החינוך. לא נדרשים כישרון מיוחד ו/או הכשרה קודמת בתחומי האמנות, שכן התפישה האידיאולוגית-חינוכית שלנו מתבססת על ההנחה שכל אדם, ילד או מבוגר, יכול וזכאי ליהנות מהאמנויות, הן בקליטה והבנה והן בהבעה ויצירה, וזאת על פי נטיותיו והעדפותיו.

דרכי הוראה (הדרכה פדגוגית) והתנסות בהוראה תוכנית ההוראה ועקרונותיה בנתיב חינוך 'צירתי

שנה א'

בשנה א' נחשף הלומד למגוון אמנויות. חשיפה זו מפתחת ומעשירה את אישיותו במטרה לעצב אסטרטגיות של הוראה בעתיד. ההוראה מתבצעת באמצעות שיטות ההוראה היצירתיות, כגון למידת תיאטרון באמצעות תהליך הפקה והתנסות בכתיבה מקורית באמצעות הפקת תיאטרון בובות.

בשנה זו מתנסה הסטודנט בהתייחסות לטקסט ספרותי באמצעות קול ותנועה, ציור ואמנויות הבמה.

במהלך שנה א' ממלא הסטודנט משימה משולבת של התבוננות: ההתבוננות פנימה, אל עצמו, לימוד מדוקדק של כישוריו ונטיותיו, חולשותיו ומגבלותיו, והתבוננות החוצה – אל עולם הגירויים האמנותיים.

במקביל מושם דגש על חיזוק והעצמת בחירתו של הסטודנט בחינוך ועל תהליך גיבוש 'אני מאמין' אישי ומקצועי.

בסמסטר א' נחשפים הסטודנטים לתפישות חינוכיות שונות באמצעות סיורים, תצפיות והרצאות. הסטודנטים מבקרים במסגרות חינוכיות מגוונות, המייצגות אוכלוסיות ומגזרים בחברה הישראלית.

בסמסטר השני מתנסים הסטודנטים בעבודה בפועל בגני ילדים ובמעונות בגילאי לידה עד שנתיים.

אנו מאמינים, כי אדם עשיר בחוויות, המעוניין לחלקן עם ילדים (ועם הזולת בכלל) ועם תחושת מסוגלות והעצמה. הוא בעל סיכויים טובים להיות מחנך בעל השראה.

שנה ב'

שנה ב' מתמקדת בפיתוח הרגישות והגברת המודעות של הלומד למקומו בתהליכי הוראה – למידה וחניכה. בשנה זו נערכת היכרות קרובה עם עולם הילדים על ביטוייו המעשיים בתחומים השונים ובגיל הנתון.

נערכת התנסות בצורות ובטכניקות שונות של הפעלה ועבודה עם ילדים בגיל הגן ולמידה עיונית של נושאים ותכנים מתחום הפדגוגיה של הגיל הרך.

שעות ההדרכה כוללות עבודה במליאת הקבוצה, מפגשים בקבוצה מצומצמת ושיחות אישיות. זו שנת יישום של טכניקות וגישות, אשר נלמדו ונוסו בשנה א' לצד העמקת ההיכרות עם קהל היעד.

בשנה זו עוסקים הסטודנטים גם בפרויקט מעורבות חברתית בו משלבים פיתוח תודעה חברתית בצד עשייה בקהילות שונות.

שנה ג'

בשנה זו בא לידי ביטוי מימוש יישום העקרונות החינוכיים והדידקטיים של החוג לחינוך יצירתי, שנלמדו בשנים א' ו-ב', תוך התנסות הסטודנטים בעבודה המעשית בגנים ובכיתות.

בשנה זו מעמיק מפגש הסטודנטים עם תיאוריות חינוכיות כאמצעי לגיבוש עמדה אישית לגבי סגנון החינוך ומהותו.

נלמדים נושאים כמו חינוך ליצירתיות, הגישה ההומניסטית בחינוך, הקשר בין מסגרת וגבולות לחופש, תפקוד המחנך, מהי למידה ומה הם מנועי למידה, ועוד. בסיום על הסטודנט להגיש פרויקט-גמר המורכב מחלק עיוני ומעבודה מעשית.

שנה ד'

בשנה ד' עובד/ת הסטודנט/ית בפועל כמורה, משלים את לימודיו האקדמיים לתואר B.Ed. ומשתתף/ת בסדנת סטאז' במכללה.

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך יצירתי מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

תיאור פרק	תיאור סעיף	דרישות קדם	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית		4				4
	אנגלית לפטור		4				4
	הוראה בסביבה מתוקשבת		2				2
	סה"כ לימודי יסוד		10				10
לימודי חינוך	לימודי חינוך						
	סוציולוגיה של החינוך		2				2
	חברה ישראלית			2			2
	מבוא למחשבת החינוך		2				2
	סוגיות במחשבת החינוך			2			2
	סמינריון בחינוך					6	6
	מתודולוגיה מחקרית				4		4
	סה"כ לימודי חינוך		4	8	0	6	18
התמחות בהוראה	התמחות בהוראה						
	דרכי הוראה		8	8	4		20
	סה"כ התמחות בהוראה		8	8	4		20
	התנסות בהוראה						
התנסות בהוראה	היכרות והתנסות בסביבה חינוכית		8				8
	היכרות והתנסות בגנים 3-6			12			12
	ניהול מסגרות חינוכיות				4		4
	סה"כ התנסות בהוראה		8	12	4		24
לימודי התמחויות	התמחות התפתחות הילד		16	18	12	6	52
	חינוך יצירתי		20	16	16		52
	הרחבת תעודה				24		24
	סה"כ התמחויות		36	34	52	6	128
סה"כ לילקוט							200

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאז'	
4		4				עזרה ראשונה	
1		1				זהירות בדרכים	
1		1				ביטחון ובטיחות	
2		2				לימודי שואה וג'נוסייד	

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך יצירתי
חוג התפתחות הילד - היקף 52 נקודות

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חוג התפתחות הילד	התפתחות הילד					
	התפתחות רגשית-חברתית לידה-6	4				4
	התפתחות קוגניטיבית לידה-6	4				4
	ספרות ילדים	2	4			6
	תנועה לגיל הרך	2				2
	חשיבה מתמטית	2	2			4
	המשחק התנועתי בגיל הרך			2		2
	הגשת חומרים		2			2
	לקויות למידה		2			2
	התפתחות שפה	2				2
	חגים וטקסים בגן הילדים		2			2
	שילוב ילד עם צרכים מיוחדים בגן רגיל			2		2
	הורים, ילדים ומחנכות			2		2
	ארועים מתמטיים בחטיבה הצעירה			4		4
	התפתחות בראיה אקולוגית-חברתית		4			4
	סמינריון התפתחות הילד				6	6
	שיעור בחירה התפתחות הילד		2	2		4
	סה"כ התפתחות הילד	16	18	12	6	52

הגיל הרך (לידה - 6) - דו-חוגי - התפתחות הילד וחינוך יצירתי
חוג חינוך יצירתי - היקף 52 נקודות

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
חוג חינוך יצירתי	התמחות חינוך יצירתי					
	מדרמה יוצרת לתיאטרון	4				4
	משחק ויצירה		4			4
	טקסט ודרמה			6		6
	תיאטרון בובות ככלי חינוכי	6				6
	מחשבת האמנות	4				4
	מוסיקה בחינוך והוראה	2				2
	מוסיקה ככלי לביטוי אישי		2	2		4
	אמנות פלסטית		4	4		8
	תנועה מופע וריקוד בגיל הרך		2			2
	טבע וסביבה - חי וצומח בעונתו	4				4
	הילד החוקר - מדע וטכנולוגיה		2			2
	הסיפור המקראי בעולמו של הילד			4		4
	אמנות וחברה		2			2
	סה"כ התמחות חינוך יצירתי	20	16	16		52

לימודים לצורך הרחבת הסמכה לכיתות א'-ב'

סה"כ	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'	תיאור סעיף	תיאור פרק
					הרחבת תעודה	הרחבת תעודה
8		8			היכרות והתנסות בחטיבה הצעירה	
4		4			ניהול הלומדים בכיתות א'-ב'	
4		4			חטיבה צעירה-מסגרת חינוכית	
4		4			הוראת קריאה וכתיבה	
4		4			הוראת מתמטיקה בבית"ס	
24		24			סה"כ הרחבת תעודה	

חינוך לבית-הספר היסודי

ראש המחלקה: יוסי איתן

המחלקה לחינוך לבית הספר היסודי במכללת סמינר הקיבוצים מיועדת להכשיר אנשי ונשות חינוך בעלי חזון רחב ומעמיק, המתבסס על מגוון השקפות עולם אידיאולוגיות ופדגוגיות וידע דיסציפלינרי בתחום הוראה מרכזי. בתחום ההכשרה לחינוך והוראה כוללת, הלימודים במחלקה מתמקדים ביצירת חוויות מאתגרות ומעצימות של למידה והתפתחות, וזאת על מנת לפתח את היכולות האינטלקטואליות, הרגשיות והיצירתיות של המורות לעתיד ולחזק את אמונתן וביטחונן ביכולתן לחולל שינוי. כל זאת מתוך ראייה של החינוך כפעולה בעלת השפעה בהקשר החברתי, התרבותי והפוליטי ומחויבות לחינוך הציבורי במדינת ישראל.

תוכנית הלימודים במחלקה הינה ארבע-שנתית לתואר B.Ed. ולתעודת הוראה לבית הספר היסודי, כיתות א'-ו'.

מאפייני המחלקה:

- ❖ לימוד מקצוע נדרש, מאתגר ובעל השפעה בהקשר חברתי-תרבותי
- ❖ התמחות באחד מתחומי הדעת של תוכנית הלימודים בבית הספר היסודי מתוך מגוון אפשרויות
- ❖ היכרות והתנסות עם מגוון השקפות עולם, גישות ופרקטיקות המתייחסות לחינוך, להוראה וללמידה במסגרת ארבע גישות אידיאולוגיות-פדגוגיות שונות
- ❖ הדרכה פדגוגית וליווי בהתנסות המעשית במגוון מסגרות חינוכיות החל משנה א'

מבנה הלימודים במחלקה:

1. לימודים משותפים לכלל הסטודנטיות במחלקה:

לימודי חינוך: פסיכולוגיה, סוציולוגיה, פילוסופיה, שיטות מחקר, יהדות, יישומי מחשב ועוד.
לימודי יסוד: אנגלית, לשון.

2. לימודי התמחות במקצוע הוראה מרכזי:

בחירה בתחום דעת אחד מבין הארבעה: מדעים, ספרות, מקרא ותרבות ישראל, מתמטיקה. לימודים אלה כוללים הרחבה והעמקה בתחום הדעת, לימוד עקרונות ההוראה ותוכנית הלימודים של תחום הדעת בבית הספר היסודי והתנסות מעשית בהוראתו החל משנה ב'.

3. לימודי הוראה כוללת במסגרת ארבע גישות פדגוגיות-אידיאולוגיות:

לימודים אלה מיועדים להרחבת הדעת, לגיבוש תפיסת העולם החינוכית ולרכישת פרקטיקות הנחוצות לעבודת המורה בכל המשימות והתחומים הקשורים במקצוע ההוראה. כל אלה מתבצעים במסגרת ארבע גישות פדגוגיות-אידיאולוגיות שונות הפועלות במחלקה:

- א. מנהיגות חינוכית בחברה רב-תרבותית
- ב. חינוך יצירתי
- ג. חינוך לצדק חברתי, סביבתי וחינוך לשלום
- ד. אנתרופוסופיה וחינוך ולדורף

בשנה א' תינתן האפשרות לסטודנטיות להיחשף לכל אחת מהגישות הנ"ל במסגרת שיעורי מבוא, שיעורים משולבים, סיורים ותצפיות בבתי ספר ומסגרות חינוכיות מסוגים שונים ובמסגרת ההדרכות הפדגוגיות. בשנה זו תתקיים גם התנסות מעשית בעבודה חינוכית עם ילדים בסיכון במסגרות פורמליות ובלתי פורמליות כחלק מהמעורבות החברתית הנהוגה במכללה.

מנהיגות חינוכית בחברה רב־תרבותית

הרחבה והעמקת הידע והמודעות בהקשר של מאפייני השונות והרב־תרבותיות הקיימים בכל כיתה בחינוך הציבורי במדינת ישראל.

יעדים מרכזיים

- ❖ הכרה והבנה של מושגים, תהליכים ותיאוריות הקשורים בשונות ורב־תרבותיות במובן הרחב ובהיבט החינוכי והבית ספרי.
- ❖ הקניית כלים מגוונים ומשמעותיים להוראה ולמידה מאתגרות ומפתחות בכיתה הטרופית.
- ❖ פיתוח יכולות מנהיגות והובלה של תהליכים ופעילויות בהקשר הרב־תרבותי במסגרות פורמליות ולא פורמליות.

נושאי הלימוד בהדרכה הפדגוגית בשנים ב' וג':

תהליכי למידה, הוראה דיאלוגית וחקרנית, דרכי הערכה ומשוב חלופיות, הוראה אינטגרטיבית, מאפיינים רב־תרבותיים של למידה והוראה, שונות ושיוויון, המורה כחוקר את עבודתו, ניתוח אירועים ועוד.

דוגמאות לקורסים ייעודיים בשנים ב' וג':

- ❖ מנהיגות בית ספרית
- ❖ מנהיגות נשית
- ❖ מרחב היצירה המשותפת
- ❖ אימון אישי
- ❖ יזמות סביבתית וחינוך לקיימות
- ❖ הלכה ומעשה במנהיגות
- ❖ מנהיגות חינוכית בעידן רב־תרבותי

חינוך יצירתי באמצעות שילוב אמנויות

בירור הנחות היסוד העומדות מאחורי מושגים ותהליכים מרכזיים בהוראה ולמידה כגון: ידע, יחסי מורה-תלמיד, סגנונות למידה, הנעה ללמידה ופיתוח הנחות חלופיות ומקוריות המתבססות על גישות חדשניות בתחום ההתפתחותי והחינוכי.

יעדים מרכזיים

- ❖ הבנת המשמעות של הנחות יסוד בקביעת המטרות והאמצעים בהוראה ולמידה
- ❖ פיתוח יכולת התבוננות רב־ממדית ופרשנות מורכבת של המציאות החינוכית
- ❖ התנסות חווייתית בתחומי אמנות שונים ככלי להיכרות עצמית ופיתוח יכולות ונטיות אישיות וייחודיות
- ❖ הקניית כלים מגוונים ושימוש בטכניקות מתחומי אמנות שונים על מנת להפוך את ההוראה והלמידה למשמעותיות, יצירתיות ומעצימות.

נושאי הלימוד בהדרכה הפדגוגית בשנים ב' וג':

היכרות עם אני כלומד ואני בקבוצה, חשיבה יצירתית ופורצת גבולות, אינטליגנציות שונות וההקשר שלהן לתחומי אמנות שונים ולחינוך, אמנות וחברה, דרכי הערכה ומשוב חלופיות, דרכי הבנה, הבעה ותקשורת לא מילוליות, תחומי חוזק לעומת תחומי חולשה ומגבלה, הנעה והעצמה בלמידה ועוד.

דוגמאות לקורסים ייעודיים בשנים ב' וג':

- ❖ שילוב אמנויות בהוראה ולמידה
- ❖ תיאטרון בובות
- ❖ מוסיקה
- ❖ אמנות פלסטית
- ❖ דרמה יוצרת
- ❖ תנועה
- ❖ תיאוריה של האמנות

חינוך לצדק חברתי, סביבתי וחינוך לשלום

הגישה מכשירה מורים ומורות מחוללי שינוי בבית הספר היסודי ואנשי/נשות חינוך יוזמי שינוי בפרויקטים חינוכיים ובארגונים חברתיים. הגישה בנויה על שילוב של גישות הוליסטיות שונות המבוססות על ערכים של שוויון לכל סוגי האוכלוסיות, תוך כדי השתתפות בתהליכי העצמה ופיתוח יכולות לנהל את חיי היום-יום בבית הספר על פי הפדגוגיה הביקורתית.

יעדים מרכזיים

- ❖ יצירת כלים להתמודדות עם בעיות בחינוך ובחברה הגורמות לילדים מריבוד מעמדי נמוך להיכשל בבתי הספר ובגנים ולהפוך מצבים של כישלון למצבים של הצלחה.
- ❖ פיתוח יזמות ומחקר של פרויקטים חינוכיים חדשניים ופעילות בבתי ספר וארגונים לשינוי חברתי.
- ❖ התנסות ביצירת תוכניות רבת-תחומיות התואמות את רוח החינוך הנחוצה לעידן בו אנו חיים.
- ❖ דגש על תנועות לחינוך אלטרנטיבי, תנועות לשינוי חברתי, תיאוריות חינוכיות והתייחסותן לשאלות של זכויות, שוויון ואי-שוויון בחינוך, חינוך לשלום, מגדר, גלובליזציה ואקולוגיה סביבתית.

נושאי הלימוד בהדרכה הפדגוגית בשנים ב' וג':

מושגי יסוד בפדגוגיה ביקורתית, קריאת מציאות ביקורתית, דיאלוג והקשבה, שוויון ואי-שוויון בחינוך, למידה שיתופית, לקרוא את המילה ולקרוא את העולם, זהויות ויחסי כוח, בית הספר בקהילה, הורים, ילדים ונוער בסיכון, גישות בחינוך אלטרנטיבי, פיתוח תוכניות ויישום פרויקטים ועוד.

דוגמאות לקורסים ייעודיים בשנים ב' וג':

- ❖ פדגוגיה ביקורתית
- ❖ פמיניזם
- ❖ חינוך לשלום
- ❖ זכויות אדם וילד
- ❖ גישור
- ❖ תנועות לשינוי חברתי
- ❖ תיאוריות רדיקליות

אנתרופוסופיה וחינוך ולדורף

יעדים מרכזיים

- ❖ לפתח מודעות לצורכי התפתחות הילד על פי חינוך ולדורף
- ❖ לטפח יכולות אמנותיות הדרושות להוראה בבתי ספר ולדורף
- ❖ להעשיר את הידע ותפיסת העולם הפדגוגית של מורים המלמדים בבתי ספר יסודיים במערכת החינוך הציבורית הרגילה.

נושאי הלימוד בהדרכה הפדגוגית בשנים ב' וג':

שאלות מעשיות וחינוכיות לאורך ציר התפתחות הילד, מתודיקה של מקצועות שונים בחינוך ולדורף, דמות המורה, ארגון וניהול הכיתה, משמעת, שאלות של הורות וחינוך וקשר עם הורים, מתודות של שיתוף פעולה, קונפליקטים, משברים, החלטות, תצפיות בבתי ספר ולדורף ועוד.

דוגמאות לקורסים ייעודיים בשנים ב' וג':

- ❖ יסודות ומבוא לפסיכולוגיה החינוכית של רודולף שטיינר
- ❖ סיפורת (הסיפור העממי, מעשיות עם וסיפורי חגים)
- ❖ משחק וחשיבה כחלק מתהליך חינוכי
- ❖ ביוגרפיה – התפתחות מילדות לבגרות
- ❖ סוגיות רעיוניות של חינוך ולדורף
- ❖ תלמידים בעלי צרכים מיוחדים
- ❖ לימודי אמנות כגון: שירה, דרמה, אוריתמיה, ציור ופיסול

הכשרה לבית הספר היסודי

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סמ"כ	נקודות				דרישות קדם (מס. קורס)	סעיף	מספר קורס	תיאור פרק
	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'				
4				4		לשון		יסוד והעשרה
4				4		אנגלית		
2				2		יישומי מחשב בחינוך		
2				2		תרבות/מורשת עם וחינוך לאזרחות		
12				12		סה"כ לפרק		
						מדעי החינוך		לימודי חינוך
2			2			סוציולוגיה של החינוך	21	
2			2		24	חברה ישראלית	22	
4				4		מבוא לפסיכולוגיה	23	
6		6			21-23	סמינריון בחינוך - מחקר פעולה	24	
14		6		8		סה"כ לפרק מדעי החינוך		
								אוריינות מחקר בחינוך
4			4			מתודולוגיה מחקרית		
4			4			סה"כ לפרק אוריינות מחקר		
						התמחות בהוראה		פדגוגיה ומתודיקה כללית
18		6	6	6		דרכי הוראה		
18		6	6	6		סה"כ התמחות בהוראה		
16		6	6	4		התנסות בהוראה כוללת		
12		6	6			התנסות בהוראת המקצוע		התנסות
28		12	12	4		סה"כ התנסות בהוראה		
64		24	22	18		סה"כ לפרק		
						התמחות לפי בחירה		לימודי התמחות
46	2	12	16	16		מדעים/מתמטיקה/ספרות/תרבות ישראל		
6	6					סמינריון		
52	8	12	16	16		סה"כ לימודי התמחות		
30			30			אשכול לימודי חינוך		
30			30			אשכול חינוך יצירתי		
60			60			סה"כ לימודי אשכולות		
112	8	12	16	76		סה"כ לפרק		
188	8	36	38	106		סה"כ לילקוט		

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאז'		
4		4				עזרה ראשונה		
1		1				זהירות בדרכים		
1		1				ביטחון ובטיחות		
1		1				לימודי שואה וג'נוסייד		

* ראו התמחות מדעים ומתמטיקה - בפקולטה למדעים.

* ראו התמחויות ספרות, מקרא ותרבות ישראל - בפקולטה למדעי הרוח והחברה.

אשכול חינוך

היקף 30 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	אסטרטגיות ואלטרנטיבות בהוראה בבית הספר היסודי	2	2	2		6
2	קריאה וכתביה בכיתה א'		2			2
3	הבנה והבעה בבית הספר היסודי		2			2
4	עקרונות בהוראה מתקנת בקריאה		2			2
5	התפתחות מושגי יסוד במתמטיקה		2			2
6	ליקויי למידה ותפיסה	2				2
7	שילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים	2				2
8	מבוא למחשבת החינוך	2				2
9	סוגיות במחשבת החינוך		2			2
10	יזמות		2			2
11	מעורבות חברתית		4			4
12	חינוך בלתי פורמלי ושירות בקהילה		2			2
	סה"כ	14	14	2		30

אשכול חינוך יצירתי

באמצעות שילוב אמנויות, חינוך אנתרופוסופי, צדק חברתי ומנהיגות בחברה רב-תרבותית
היקף 30 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לחינוך יצירתי	2				2
2	מבוא למנהיגות בחברה רב תרבותית	2				2
3	מבוא לחינוך לצדק חברתי ושלו	2				2
4	מבוא לחינוך אנתרופוסופי	2				2
5	שיעור בחירה בינתחומי	2				2
6	בחירה - שילוב אמנויות					
7	בחירה - מנהיגות בחברה רב תרבותית					
8	בחירה - חינוך לצדק חברתי ושלו					
9	בחירה - חינוך אנתרופוסופי					
10						
	סה"כ	10		20		30

שיעורים בתחומי הכשרה נוספים

קריאה וכתביה - גישות, עקרונות, דרכי פעולה

סמסטר א' – ראשית קריאה וכתביה

הקורס מקנה ידע בסיסי בתהליכי רכישת השפה הכתובה בגישה ההתפתחותית, בהיכרות עם מאפייני אוכלוסיית הלומדים הצעירים, ועקרונות ההוראה הנגזרים מכך. הקורס מפגיש את הסטודנטים עם שלוש הגישות העיקריות להוראת הקריאה והכתיבה ועם השיטות הנפוצות בבתי הספר. יושם דגש על תפקיד המורה בבחירה מושכלת של שיטת ההוראה, ביצירת סביבה לימודית עתירת שפה בכיתה, במעקב והערכה של תהליכי הלמידה ובניית תוכנית עבודה לילדים שונים בכיתה.

סמסטר ב' – פיתוח כשירות לשונית – הבנה והבעה

הקורס מקנה ידע בסיסי בתחום השפה הכתובה (מושגים, עקרונות ותהליכים) ומסייע לפתח מודעות באשר למקומה ותפקידה של השפה ככלי ללמידה, ולהבעה אצל ילדים בבית הספר היסודי. בקורס מושם דגש על תפקידי המורה בשכלול ופיתוח הכשירות הלשונית (קריאה וכתביה לשון) של תלמידים בזיקה למסרים העדכניים של משרד החינוך. הקורס מזמין את הסטודנטים לשלב את התכנים הנלמדים במסגרת ההתנסות המעשית.

חינוך מיוחד לכיתות א'-י"ב

ראש המחלקה: ד"ר ניבה אורן

תוכנית לימודים ארבע-שנתית המעניקה תואר ראשון בחינוך – B.Ed. ושתי תעודות הוראה: תעודת הוראה בחינוך מיוחד לגילאי 6 עד 21 ותעודת הוראה בתחום דעת נבחר (מתמטיקה, תרבות ישראל, מדעים, ספרות) לחינוך רגיל יסודי כיתות א'–ו', או לעל-יסודי כיתות ז'–י' (בהיסטוריה או בספרות). בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה) בתוכנית הלימודים. מטרת ההתמחות בחינוך מיוחד היא להכשיר מחנכים שיתמודדו עם האתגר שבהוראת תלמידים עם צרכים מיוחדים בגילאים שונים; מחנכים שיסייעו לתלמידיהם "לא לוותר" ולהגיע להישגים למרות המורכבות; מחנכים שיבחינו בשונה, במיוחד ובמיוחד שבכל תלמיד ותלמיד; מחנכים יצירתיים וגמישים; מחנכים שיתאימו דרכי הוראה מגוונות לצרכיו השונים וליכולותיו של כל תלמיד ותלמיד.

יעדים:

- ❖ הכרת תפישות חינוכיות העומדות בבסיס העשייה החינוכית, בחינוך המיוחד והרגיל.
- ❖ הכרת תיאוריות התפתחות אופיינית ולא אופיינית בתחומים הקוגניטיבי, לימודי, רגשי, חברתי ומוטורי.
- ❖ הכרת אוכלוסיות שונות עם צרכים מיוחדים.
- ❖ הכרת דרכי עבודה, אסטרטגיות הוראה-למידה, אמצעים וכלים להוראה בכיתת החינוך המיוחד, בכיתה משלבת ובכיתה רגילה.
- ❖ הכרת כלים ואמצעים יצירתיים להעשרת ההוראה.
- ❖ סיוע לסטודנט בגיבוש תפישת עולם הוליסטית אישית ומקצועית, המבוססת על הומניזם.
- ❖ הכשרה להוראה בתחום דעת ספציפי לחינוך הרגיל (יסודי/חט"ב).
- ❖ הכרת כלים מתודולוגיים לחקירה ובחינה עצמיים.
- ❖ טיפוח מחנך מכוון קהילה.

תעודת הוראה לחינוך מיוחד א'-י"ב

התוכנית מכוונת להכשרת מורים ומחנכים לעבודה במסגרות החינוכיות הרגילות המשלבות תלמידים עם צרכים מיוחדים; במסגרות של החינוך המיוחד בבתי הספר היסודיים והעל-יסודיים; במסגרות חינוכיות נפרדות של החינוך המיוחד (המיועדות למשל לתלמידים מהספקטרום האוטיסטי, מוגבלות שכלית, הפרעות התנהגות, הפרעות נפשיות, לקויות שמיעה וראייה, נכויות קשות); מוסדות של חסות הנוער; בתי כלא; בתי ספר בבתי חולים לילדים ובבתי חולים של בריאות הנפש; עמותות ומסגרות לא פורמאליות.

מבנה התוכנית

- התמחות בחינוך מיוחד בהיקף 26 שעות שנתיות (52 נקודות).
- דרכי הוראה והתנסות מעשית בחינוך המיוחד בהיקף של כ-20 שעות שנתיות.
- מעורבות קהילתית בהיקף של 2 ש"ש.

- במקביל ובנוסף להתמחות בהוראה בחינוך מיוחד, מחויב כל סטודנט ללמוד התמחות נוספת להוראה בחינוך הרגיל לבית הספר היסודי או העל-יסודי, בהיקף של 26 שעות שנתיות (52 נקודות).

בית הספר היסודי - התמחות נוספת

התוכנית מכוונת להכשרת מורים ומחנכים להוראה במסגרות החינוכיות הרגילות בבית הספר היסודי (א'-ו') בהוראת אחת מן ההתמחויות שנלמדו. לפיכך, כל סטודנט בחינוך המיוחד חייב לבחור באחת מארבע ההתמחויות: **מתמטיקה; ספרות; תרבות ישראל; מדעים.**

בית הספר העל יסודי - התמחות נוספת

התוכנית מכוונת להכשרת מורים ומחנכים להוראה במסגרות החינוכיות הרגילות בבית הספר העל יסודי (ז'-י') בהוראת אחת מן ההתמחויות שנלמדו. לפיכך, כל סטודנט בחינוך המיוחד חייב לבחור באחת משתי ההתמחויות: **היסטוריה; ספרות.**

תכנים בהתמחות חינוך מיוחד

תכנים בהתמחות חינוך מיוחד

תקצירי קורסים לדוגמה, פירוט של התכנים הנלמדים בשיעורי ההדרכה הפדגוגית (דרכי הוראה), ותיאור של ההתנסות המעשית ניתן למצוא באתר המחלקה לחינוך מיוחד שבאתר המכללה.

דוגמאות לקורסים שנלמדים במסגרת ההתמחות:

מחשבת החינוך המיוחד, מאפייני אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, אסטרטגיות למידה, הוראה מותאמת בקריאה ובחשבון, התפתחות חשיבה ושפה, פסיכופתולוגיה, נוירופסיכולוגיה, היכרות עם משפחת התלמיד עם הצרכים המיוחדים, היכרות עם אמצעי הוראה חלופיים כמו יוגה, שיאצו, עבודה עם בעלי חיים.

דרכי הוראה

שנה א'

שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים במערכת החינוך, אסטרטגיות למידה, תכנון וביצוע יחידת הוראה, אוכלוסיות בחינוך מיוחד – חשיפה לאוכלוסיות השונות והכרת מסגרות רגילות ומסגרות של החינוך המיוחד.

שנה ב'

העמקת נושא הדידקטיקה, ניהול כיתה, הפרעות התנהגות, אסטרטגיות הוראה מותאמת, בניית מרכזי למידה.

שנה ג'

הכנת תוכניות הוראה לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, הכנת תוכניות לימודים אישיות, תפישת תפקיד המורה בחינוך מיוחד ועבודת צוות בין מקצועי, ניתוח מצבי הוראה בחינוך מיוחד.

התנסות מעשית

אנו רואים חשיבות רבה בהכנתם של פרחי ההוראה לקראת עבודתם בחינוך המיוחד ולכן ניתן מקום מרכזי להתנסות המעשית במסגרות השונות. במהלך הלימודים מלווה צוות הדרכה מיומן ומקצועי את הסטודנטים, מדריך אותם ומסייע להם בהתמודדות זו על מנת שירכשו ניסיון וביטחון.

בשנה א' – בסמסטר ב', הסטודנטים מתנסים בהעברת פעילויות חינוכיות וחברתיות ובהוראה פרטנית בבתי ספר של החינוך המיוחד.

בשנה ב' – מתנסים הסטודנטים בעבודה במסגרות של תלמידים עם הפרעות התנהגות ולקויות למידה רחבות טווח.

במקביל משתלבים הסטודנטים במסגרות חינוך רגיל בהוראת תחום הדעת הנבחר.

בשנה ג' – ההתנסות המעשית מתבצעת בדרך כלל במסגרות נפרדות של החינוך המיוחד בעבודה עם תלמידים עם לקויות מורכבות. כל סטודנט בוחר אוכלוסיה איתה הוא רוצה לעבוד, כדי להכירה לעומק.

במקביל מתנסים הסטודנטים יום אחד בהוראת תחום הדעת הנבחר בחולון.

בשנה ד' – שנת הסטאז' – הסטודנטים עובדים כמורים בפועל, משתכרים וצוברים שנת וותק ראשונה. הלימודים מתקיימים פעם או פעמיים בשבוע במכללה, וכלולה בהם סדנת ליווי לעבודת הוראה.

הכשרה לבית הספר היסודי/על יסודי חינוך מיוחד

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	מספר קורס	סעיף	דרישות קדם (מס. קורס)	נקודות				סה"כ
				שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
יסוד והעשרה		לשון		4				4
		אנגלית		4				4
		יישומי מחשב בחינוך		2				2
		תרבות /מורשת עם וחינוך לאזרחות		2				2
		מעורבות חברתית		6				6
		סה"כ לפרק		18				18
לימודי חינוך		מדעי החינוך						
		סוציולוגיה של החינוך		2				2
		חברה ישראלית		2				2
		מבוא לפסיכולוגיה		4				4
		מבוא למחשבת החינוך		2				2
		סוגיות במחשבת החינוך			2			2
		סמינריון בחינוך				6	6	6
		סה"כ לפרק מדעי החינוך		10	2	6	18	
אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה		מתודולוגיה מחקרית		4				4
פדגוגיה ומתודיקה כללית		סה"כ לפרק אוריינות מחקר		4				4
		התמחות בהוראה						
		דרכי הוראה		4	6		16	
		סה"כ התמחות בהוראה		4	6		16	
		התנסות מעשית במסגרת חינוך מיוחד		4	8		20	
התנסות		התנסות בהוראת המקצוע			6		12	
		סה"כ התנסות בהוראה		4	14		32	
		סה"כ לפרק		18	26	6	70	
לימודי התמחות		התמחות לפי בחירה						
		התמחות חינוך מיוחד		12	16	4	46	
		סמינריון בחינוך מיוחד				6	6	
		מדעים/מתמטיקה/ספרות/ת"/הסטוריה		16	18		52	
		סה"כ לפרק		28	34	10	104	
סה"כ לילקוט				64	60	52	16	192

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאז'		
4		4				עזרה ראשונה		
1		1				זהירות בדרכים		
1		1				ביטחון ובטיחות		
1		1				לימודי שואה וג'נוסייד		

* ראו התמחות מדעים ומתמטיקה - בפקולטה למדעים.

* ראו התמחות ספרות, מקרא ותרבות ישראל - בפקולטה למדעי הרוח והחברה.

התמחות חינוך מיוחד
היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	התפתחות מוטורית + כתב וכתוב		2			2	
3	התפתחות שפה		2			2	
4	הפרעות בתקשורת		2			2	
5	ליקויי למידה		2			2	
6	ליקויי תפיסה		2			2	
	מבוא למחשבת החינוך המיוחד		2			2	
	לקויות התפתחות כלליות			2		2	
7	נירופסיכולוגיה			2		2	
8	הוראה מותאמת בקריאה			4		4	
9	הוראה מותאמת במתמטיקה			4		4	
10	אמצעי הוראה אלטרנטיביים בחינוך המיוחד			4		4	
11	פסיכופתולוגיה				4	4	
12	סדנת התמחות בהוראה מתקנת - מתמטיקה/קריאה (מתמחים)	8-11			6	6	
13	סטאז' קריאה/מתמטיקה	8-11				4	
14	אסטרטגיות למידה				2	2	
15	שיעור מתקדם				2	2	
16	סמינריון בחינוך מיוחד	1-15				6	
סה"כ							
			12	16	14	10	52

מדעי הרוח לבית הספר העל יסודי ולחטיבות הביניים בדגש חברתי-יזמי בשיתוף עם המכון לחינוך דמוקרטי

ראשי המחלקה מטעם המכון הדמוקרטי: נעמה גולדברג, יותם טרון

ההתמחויות המוצעות:

- ❖ **היסטוריה כללית והיסטוריה של עם ישראל**
ראש ההתמחות: ד"ר אמנון יובל
- ❖ **ספרות כללית וספרות עברית**
ראש ההתמחות: ד"ר מימי חסקין
- ❖ **מקרא ותרבות ישראל**
ראש ההתמחות: ד"ר חיים חיון
- ❖ **ניהול עסקי**
ראש ההתמחות: ד"ר ענבל אבו

מטרות התוכנית

- ❖ חידוש וריענון רעיונות החינוך בישראל על ידי ביצוע מיזמים פורצי דרך
- ❖ חינוך לערכי הדמוקרטיה וכבוד האדם
- ❖ חינוך לעצמאות ופיתוח לומד עצמאי
- ❖ הכשרת צוותים ויחידים למנהיגות חינוכית-חברתית
- ❖ הכשרת מורים לעבודה בדרכים ובכלים של החינוך הדמוקרטי

יעדים

- ❖ ביצוע מיזמים או פרויקטים ייחודיים בתחומי החינוך והחברה
- ❖ עיצוב השקפת עולם חינוכית אישית
- ❖ התמחות בתחומי ידע רלוונטיים למטרות התוכנית: היסטוריה, ספרות, מקרא ותרבות ישראל, חברה ודמוקרטיה.
- ❖ רכישת יכולות בתחומי ניהול ויזמות

הנחות יסוד

- ❖ חינוך לעצמאות מעודד היכרות של האדם עם עצמו ומודעות למטרותיו. כתוצאה מכך האדם יוזם ויוצר בתחומים המעניינים אותו.
- ❖ למידה בתחומי החינוך והחברה היא אפקטיבית כשיש חיבור אורגני בין תיאוריה למעשה, לכן המשתתף בתוכנית משתלב במהלך הלימודים בארגון חינוכי המעניין אותו: בית ספר ביישובו, תנועת נוער, בית ספר דמוקרטי וכו'.

אופי הפעילות בתוכנית ודרכי הוראה

1. אימון במיומנויות עבודה של החינוך הדמוקרטי: יכולת דיאלוגית, יעוץ ללמידה עצמאית, הפעלת מערכת חינוכית דמוקרטית.
2. הלומדים חוקרים את מאפייני אזורם, או הגוף לו הם שייכים, על פניו השונים והמגוונים. מתוך החקירה נוצרים מיזמים חינוכיים בהתאם לשאיפותיהם האישיות ולצורכי המקום.
3. הרצאות: יצירת שפה משותפת והכרת מונחי יסוד בתחומי הידע בהם עוסקת התוכנית.
4. חונכות: מנחי התוכנית ילוו את הסטודנטים ליווי אישי במסגרת קשר של חונכות.
5. התנסות בחיים בבית ספר דמוקרטי כתלמידים וכמנחים.
6. למידה בניהול עצמי (SELF MANAGED LEARNING): פיתוח אסטרטגיות למידה.
7. ביקורים בבתי ספר דמוקרטיים ואלטרנטיביים.
8. קבוצת הלומדים מתנהלת יחד עם המנחים כקהילת לומדים במפגשי לומדים – מפגשים של למידת עמיתים בין הסטודנטים בתוכנית, בינם לבין עצמם ובינם לבין קבוצות לומדים אחרות.
9. למידה מרחוק: E-LEARNING.

רכיבי התוכנית

1. חממה אישית

החממה מתקיימת באזור או במקום.

הסטודנטים יתחייבו להתפנות מעיסוקיהם לקיום חממה אישית בכל שלביה (ראה פירוט להלן "שלבי החממה").

בשלב החיפוש הסטודנט יפעל באופן פרטי. בשלב ההעמקה הוא ייצור קשר עם הסביבה בה הוא מעוניין לעשות מיזם/פרויקט חינוכי-חברתי לצורכי מיפוי ולמידת השטח, בשלב ההפקה הוא יממש את המיזם/פרויקט.

בשלב ההעמקה וההפקה ניתן לעבוד בצוותים.

שלבי החממה

- (א) **חיפוש (במהלך שנה א')**: הסטודנט לומד את עצמו ואת עולמו מתוך התחומים אותם הוא לומד לזהות כאזורי החוזק שלו ויוצא לחיפוש אחר המפגש של אזורי חוזק אלו עם סביבתו.
- (ב) **העמקה (במהלך שנה ב')**: הסטודנט רוכש את הכלים לביצוע מחקר ומיפוי. בעזרת כלים אלו עורך הסטודנט מחקר של תחום ידע ושל המקום (יישוב, שכונה, בית ספר, תנועת נוער או כל ארגון אחר) בו הוא מעוניין לעשות מיזם או פרויקט.
- (ג) **הפקה (במהלך שנה ג')**: הסטודנט מתכנן מיזם/פרויקט חברתי-חינוכי, כולל תוכנית עסקית או רעיונית, ומוציא אותו לפועל.

סדנת חממה

מטרת הסדנה ללוות את הליך החממה. הסדנה מתבצעת בקבוצות של כ-12 משתתפים עם מנחה-חונך. בסדנה מקבלים כלים לקראת הימים של היציאה לשטח (חממה אישית ועבודה חברתית-חינוכית) ומעבדים, על ידי קבלת שיקופים ותמיכה מהקבוצה, את ההתנסות שהייתה.

2. התמחות במקצועות ההוראה ובחינוך דמוקרטי

כל תלמיד בתוכנית מכשיר עצמו להוראה בשניים מן המקצועות: ספרות, היסטוריה, מקרא ותרבות ישראל, ולעבודה בדרכי החינוך הדמוקרטי.

לימודי הדיסציפלינות האקדמיות מחייבים גם לימודי הכשרה פדגוגיים והתנסות בהוראה במקצועות אלו.

מהלך ההתמחות

שנה א' – התנסות בבתי ספר דמוקרטיים לפי השלבים הבאים: תצפיות; שהות כתלמיד; פעילות כאיש צוות, לרבות התנסות התחלתית בהוראה פעילה.

שנה ב' – התנסות בבתי ספר ממלכתיים בהוראת המקצועות: ספרות ו/או היסטוריה ו/או מקרא ותרבות ישראל. כמו כן תתקיים חניכה אישית, או פעילות חברתית-דמוקרטית, בליווי הדרכה פדגוגית מקצועית.

שנה ג' – התנסות בבתי ספר באיזור מגוריהם של הסטודנטים (שכונות מצוקה, עיירות פיתוח, מועצות אזוריות) והוראת ספרות והיסטוריה, תוך שימוש בדרכי הוראה עדכניות שמותאמות למטרות החינוך הדמוקרטי: למידה בניהול עצמי, למידה מרחוק, למידה בקבוצות דיון, ופעילות חברתית-דמוקרטית.

התנסות זו מתרחשת במסגרות הבאות:

* הוראה במסגרת שיעורים קיימים

* ייעוץ ללמידה עצמאית במסגרות שהסטודנט מציע (לדוגמה: הקמה והפעלה של מרכז למידה בנושא מסוים תוך מחשבה איך לארגן את המרכז באופן שיאפשר לתלמיד לפעול בו באופן עצמאי ובלתי תלוי במורה).

* ייזום פרויקטים ותהליכים מקדמי שינוי בבית הספר (לדוגמה: הפעלת תוכנית פגישות אישיות בין מורים לתלמידים, פרויקטים חברתיים, יצירה של שיעורים רב-תחומיים וכן הלאה).

כל סטודנט מודרך על ידי מורה-מאמן במקום התנסותו.

שנה ד' – סיום הלימודים מותנה בקיומה של התמחות בהוראה (לפחות 1/3 משרה) ובהשתתפות בסדנת סטאז'.

3. לימודי תוכן בחינוך דמוקרטי

מבוא:

בחינוך הדמוקרטי מתקיימת מערכת יחסים דיאלוגיים בין חברי הקהילה. המבוגר בבית הספר חותר לנהל עם תלמידיו שיח המבוסס על כך שהשותפים לו – מבוגרים וצעירים, הם שווים ערך ובעלי חירות שלומדים, מתבוננים ומחפשים משמעות יחד.

המבוגר הוא בעל ידע עולם והתמחות בתחום תוכן, אבל יחד עם זאת צריכה להיות לו יכולת ונכונות לצאת מתחומי ההתמחות שלו כחלק מן הדיאלוג.

הדיאלוג מתקיים בכל פעולותיו של המבוגר בבית הספר – בהוראה, בחניכה, בפעילות המשותפת שלו עם ילדים ברשויות הדמוקרטיות המהוות את המבנה הארגוני של בית הספר ובשיחות עם ילדים.

שיעורים וסדנאות לדוגמה:

מבוא לחינוך דמוקרטי

השיעור יעסוק בערכי הדמוקרטיה – כבוד האדם וחירותו, באופן שבו החינוך הדמוקרטי מאפשר את יישומם הלכה למעשה בבית הספר. במסגרת הקורס יכירו הסטודנטים את ההיסטוריה של החינוך הפתוח, ויתוודעו למרכיבי החינוך הדמוקרטי: תכנים ושיטות לימוד דמוקרטיות, התנסות בחיי קהילה דמוקרטית בבית הספר ומערכת יחסים דיאלוגית בין אנשי צוות ותלמידים.

מחשבה פילוסופית של החינוך

השיעור יעסוק בסוגיות כמו הבחנות בין חינוך למה שאינו חינוך; החינוך כתהליך דיאלוגי לעומת צורות אחרות של חינוך; גבולות החינוך: מה חורג מגבולותיו? מטרות החינוך – מה טבען? מי קובע אותן? פעילות חינוכית – כפעילות החותרת להציג בפני הסטודנט את חשיבותה של גישה ביקורתית וכבונה כלים לביקורת הנושאים והכיוונים המוצגים באמצעותה. הבניית החינוך – בהתאם לסוגי מטרות, שאיפות (שראג), אידיאולוגיות (לם) או התכוונות המכוונות אותו, כגון ההתכוונות להכין את הלומד לקראת שילוב בחברה ו/או לראות אותו כמבין, מאמץ או משנה את ערכי תרבותו ו/או מסייע לו בתהליכי הצמיחה לקראת מימושו העצמי. הקורס יושתת על אסטרטגיות בהן השיח עם הסטודנטים ממלא תפקיד רלוונטי.

הקול האחר בחברה בישראל

בקורס יכירו הסטודנטים את הרב-גונית שלנו, הן כפרטים והן כשייכים לתת-תרבויות בחברה הישראלית העכשווית. ייבחנו דרכי ביטוי וקולות שלא ניתן להם ביטוי הולם עד כה בתרבות הישראלית הקאנונית. כל משתתף יברר את נקודת ההשקפה האישית שלו עם סיפור/סוגיה של פגיעה בזכויות אדם בסביבתו הקרובה.

מסלול ביה"ס העל-יסודי מדעי הרוח
תכנית ניסויית להכשרה להוראה בבתי ספר דמוקרטיים
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	מספר קורס	סעיף	דרישות קדם (מס. קורס)	יום לימודים נוסף	נקודות				סה"כ
					שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
יסוד והעשרה		לשון				4			4
		אנגלית				4			4
		יישומי מחשב בחינוך			2				2
		קהילת לומדים			2				2
		תהליכים קבוצתיים בכיתה א/חממה			4				4
		תהליכים קבוצתיים בכיתה ב/חממה מקצועית			2				2
		מזהות מקצועית למיזם חינוכי א/חממה				4			4
		מזהות מקצועית למיזם חינוכי ב/חממה מקצועית				2			2
		סה"כ לפרק			10	8	6		24
לימודי חינוך		מדעי החינוך							
		מבוא לפסיכולוגיה				2			2
		פסיכולוגיה של גיל הנעורים				2			2
		למידה ממוקדת לומד/חממה				4			4
		מחשבת החינוך הדמוקרטית			2				2
		בחירה בחינוך -ליווי מעורבות			2				2
		בחירה בחינוך			2	2	2		6
		סמינריון בחינוך					6		6
		סה"כ לפרק מדעי החינוך			6	10	2	6	24
אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה		מתודולוגיה מחקרית					4		4
		סה"כ לפרק אוריינות מחקר					4		4
פדגוגיה ומתודיקה כללית		דרכי הוראה							
		דיאלוג מבוגר ילד			4				4
		סדנה דידקטית				4			4
		סדנה דידקטית					4		4
		קהילת לומדים				2			2
התנסות בהוראה		סה"כ דרכי הוראה			4	6	4		14
		התנסות בהוראה							
		התנסות בהוראה - ב"ס דמוקרטיים			4				4
		התנסות בהוראה בהתמחויות				8			8
		התנסות מעשית שנה ג'					8		8
		קהילת לומדים				2			2
		מעורבות חברתית					4		4
		סה"כ התנסות בהוראה			8	10	0	26	68
לימודי התמחות		סה"כ לפרק			0	18	24	6	68
		התמחות							
		התמחות א'			16	16	20		52
		התמחות ב'			16	16	14		46
		סמינריון בין-תחומי					6		6
סה"כ לילקוט		סה"כ לפרק			32	32	34	6	104
		סה"כ לילקוט			60	64	60	12	196

לימודי מכללה - חובה

4	4								סדנת סטאז'
1		1							לימודי שואה וג'נוסייד
4		4							עזרה ראשונה
1		1							זהירות בדרכים
1		1							ביטחון ובטיחות

* ראו התמחות היסטוריה, ספרות, מקרא ותרבות ישראל - בפקולטה למדעי הרוח והחברה.

ביולוגיה בדגש סביבתי לבית הספר העל יסודי החממה ליזמות חינוכית-סביבתית

ראשי המחלקה: יותם טרון, נעמה גולדברג
ראש החוג: ד"ר אדיב גל

התמחות בביולוגיה בדגש סביבתי לבית הספר העל יסודי, בשיתוף המכון לחינוך דמוקרטי, מציגה התוכנית ייחודית לאנשי חינוך, חברה וסביבה, תוכנית הפועלת במכללת סמינר הקיבוצים. התוכנית מכשירה יזמים-מחנכים בעלי יכולות יזמיות בתחום החינוך הדמוקרטי והסביבתי.

מטרות התוכנית

- ❖ הכשרת אנשי חינוך בעלי תפישה דיאלוגית מורכבת וביקורתית של המציאות
- ❖ הכשרת יזמים-מחנכים, המסוגלים להוביל שינויים בחברה ובסביבה
- ❖ התמחות בתחומי מדעי החיים בדגש טבע וסביבה
- ❖ הכשרת מורים לחינוך מדעי טכנולוגי בבית ספר על יסודי

הנחות יסוד

- ❖ המצב הסביבתי והחברתי בארץ ובעולם מעורר דאגה רבה ויש לחתור לחברה בת קיימא.
- ❖ מורים ותלמידים יכולים להשפיע באמצעות חינוך המטפח איכפתיות, אחריות ואזרחות פעילה.
- ❖ חינוך לעצמאות מעודד היכרות של אדם עם עצמו ומודעות למטרותיו, ומקדם אדם יוצר ויוזם.
- ❖ למידה משמעותית נוצרת תוך שילוב בין תיאוריה ומעשה ולכן מומלץ לשלב עבודה בארגונים חינוכיים-סביבתיים.

מערך הלימודים

מבוסס על שילוב בין למידה אקדמית ולמידה חווייתית במכללה ומחוץ למכללה. הלימודים כוללים שיעורי חינוך, סדנאות לליווי תהליכים אישיים וחברתיים, שיעורי מדעים בדגש סביבתי וסדנאות להוראת המדעים. התנסות בהוראה מתקיימת בבית ספר דמוקרטי, בבית ספר ממלכתי. במהלך הלימודים מתקיימים סיורים ומחנות לימודיים הכוללים למידה רבת-תחומית תוך התמקדות בסוגיות סביבתיות הקשורות לאזור הסיוור.

התוכנית כוללת:

- לימודי התמחות בביולוגיה בדגש סביבתי
- לימודי התמחות והתנסות בהוראה
- לימודי חינוך וחממה לפיתוח יזמות חינוכית-סביבתית
- לימודי יסוד, העשרה ואוריינות מחקר

לימודי התמחות והתנסות בהוראה

התמחות והתנסות בהוראת המדעים

תוכנית ההתמחות בהוראה תואמת למסלול לימודים בביולוגיה במכללות להכשרת מורים, ומאפשרת בשילוב עם לימודי החינוך הדמוקרטי, הוראת המדעים והכשרה פדגוגית – קבלת תעודת הוראה לביולוגיה בכיתות ז'–י' בבתי ספר ממלכתיים ודמוקרטיים. מסגרת ההתמחות כוללת לימודים בתחום הוראת המדעים בדגש על נושאים סביבתיים. ההתנסות המעשית כוללת מפגש עם מסגרות מגוונות בשדה החינוך וההוראה.

א. לימודים בתחום הוראת המדעים

חינוך מדעי מקנה אוריינות מדעית וטכנולוגית ומבוסס על תפישת עולם הרוואה את המדע והטכנולוגיה כנכסים תרבותיים המשפיעים על כל תחומי החיים. מטרת המקצוע היא להקנות ידע מדעי משולב בהיבטים טכנולוגיים, חברתיים וסביבתיים, ולטפח אזרחים נאורים בעלי מיומנויות חשיבה, אחריות וערנות לחייהם ולסובב אותם. נושאי התוכנית נלמדים תוך שימת דגש על יחסי הגומלין שבין אדם לסביבה, על כל מרכיביה.

רכיב זה של התוכנית כולל קורסים עיוניים בתחום הוראת המדעים, העוסקים בידע פדגוגי ודידקטי ייחודי להוראת הדיסציפלינה המדעית, בדגש על נושאים בתחום לימודי הסביבה. התוכנית כוללת קורסים כגון: גישות ודרכים בחינוך המדעי-טכנולוגי – סביבתי, פיתוח החשיבה בהוראת המדעים, תפישות של מושגים והפקה הפעלה והערכה של מיזם סביבתי-חינוכי. קורסים אלה מתקיימים בכל אחת משלוש השנים של ההכשרה, והם תומכים בהתנסות המעשית של הסטודנטים בשדה החינוך.

ראו התמחות ביולוגיה בדגש סביבתי – בפקולטה למדעים.

התנסות מעשית בהוראת המדעים ובחינוך הדמוקרטי והסביבתי

ההתנסות המעשית כוללת שלושה מרכיבים: עבודה מעשית בשדה החינוך וסדנה דידיקטית המלווה את ההתנסות. הסדנה הדידיקטית מכוונת להכנת הסטודנטים לקראת ביצוע העבודה המעשית ולניתוח ההתנסות שלהם בדגש על היבטים דידיקטיים ובהיבטים תקשורתיים של ההתנסות. מכיוון שתוכנית זו מכשירה את הסטודנטים הן להוראה של ביולוגיה בדגש על סוגיות סביבתיות והן לחינוך דמוקרטי, ההתנסות המעשית משלבת את העקרונות של החינוך הדמוקרטי והחינוך המדעי (בדגש על חינוך סביבתי). להלן פירוט הדגשים השונים, במהלך שלוש שנות ההכשרה:

שנה א' – מוקדשת להבניית תפישות חינוכיות ברוח הגישה הדמוקרטית וגיבוש בסיס ידע בתחום הוראת המדעים. החינוך הדמוקרטי מושתת על הגישה ההומניסטית ומבטא עקרונות יסוד של מתן כבוד, קיום זכויות האדם ומתן סיוע לילד בביטוי ייחודיותו. מתוך עקרונות אלו נגזרת פעילות משותפת של ילדים ומבוגרים בבית ספר דמוקרטי במספר אופנים כגון: מוסדות דמוקרטיים והפרדת רשויות, ביזור תפקידים ושיתוף הילדים בניהול בית הספר, חונכות אישית וקיום למידה ממוקדת לומד בשיעורים. ההתנסות כוללת סיורים לימודיים בבתי ספר אלטרנטיביים, התנסות אינטנסיבית בבתי ספר דמוקרטיים, ייזום והפעלה של ימי שיא סביבתיים בבתי ספר דמוקרטיים.

שנה ב' – מוקדשת להתנסות אינטנסיבית של הסטודנטים בתחום הוראת המדעים על פי תוכנית הלימודים של משרד החינוך. ההתנסות מתקיימת בבתי ספר ממלכתיים. ההתנסויות כוללות הוראת נושאים מתחום מדעים וסביבה, ולעיתים גם ליווי פרויקטים אישיים של תלמידים בשטח והגברת שיתוף הפעולה והשיח בין מורים לתלמידים.

שנה ג' – מוקדשת להפקה של מיזם חינוכי בתחום לימודי הסביבה, במסגרת החינוך הפורמלי או הא-פורמלי. ליבת הפעילות בשנה זו היא פיתוח מערך חינוכי בתחום החינוך הסביבתי, הכולל: בניית מסגרת קונספטואלית, תכנון פעילויות לימודיות, הפקת הסביבה הלימודית, הפעלה של התוכנית בשדה החינוך והערכתה.

שנה ד' – בנוסף לתעודת ההוראה הניתנת בתום הלימודים, קבלת רישיון הוראה מטעם משרד החינוך מותנית בקיומה של התמחות בהוראה – עבודה בשליש משרה לפחות בבתי ספר המוכרים על ידי משרד החינוך, ובהשתתפות בסדנת סטאז'.

מסלול ביה"ס העל-יסודי - ביולוגיה בדגש סביבתי דמוקרטי
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

ס"ה כ"כ	נ ק ו ד ו ת					סעיף	תיאור פרק
	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'	יום לימודים		
4			4			לשון	יסוד והעשרה
4				4		אנגלית	
2				2		יישומי מחשב בחינוך	
2				2		קהילת למדים	
2				2		תרבות/מורשת עם וחינוך לאזרחות	
4				4		תהליכים קבוצתיים בכיתה/חממה	
2				2		תהליכים קבוצתיים בכיתה/חממה מקצועית	
4		4				מזהות מקצועית למיזם חינוכי/חממה	
2		2				מזהות מקצועית למיזם חינוכי/חממה מקצועית	
26		6	4	16		סה"כ לפרק	
מדעי החינוך							
2			2			פסיכולוגיה של גיל הנעורים	לימודי חינוך
4			4			למידה ממוקדת לומד/חממה	
2				2		מחשבת החינוך הדמוקרטית	
2		2				מחשבת החינוך הסביבתי	
				2		חשיבה סביבתית/ בחירה	
				2		בחירה בחינוך - ליווי מעורבות חברתית	
2		2	2			בחירה בחינוך דמוקרטית	
6	6					סמינריון בחינוך	
24	6	4	8	6	0	סה"כ לפרק מדעי החינוך	
4		4				מתודולוגיה מחקרית	אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה
4		4				סה"כ לפרק אוריינות מחקר	
דרכי הוראה							
4				4		דיאלוג מבוגר ילד	פדגוגיה ומתודיקה כללית
6			6			סדנה דידקטית שנה ב'	
2			2			פיתוח החשיבה בהוראת מדעים	
				4		גישות בחינוך מדעי טכנולוגי סביבתי	
2		2				תפישות של מושגים	
2			2			קהילת למדים	
16		2	10	8		סה"כ דרכי הוראה	
התנסות בהוראה							
4				4		התנסות בהוראה - בתי ספר דמוקרטיים	התנסות בהוראה
8			8			התנסות בהוראה שנה ב'	
4		4				הפעלה והערכה של מיזם אישי	
4		4				תכנון ופיתוח מיזם	
2		2				קהילת למדים	
4					4	מעורבות חברתית	
26		10	8	4	4	סה"כ התנסות בהוראה	
74	6	20	26	18	4	סה"כ לפרק	
התמחות							
90		24	22	32	12	ביולוגיה	לימודי התמחות
6		6				סמינריון בביולוגיה	
96	0	30	22	32	12	סה"כ לפרק	
196	6	56	52	66	16	סה"כ	

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאז'	
4		4				עזרה ראשונה	
1		1				זהירות בדרכים	
1		1				ביטחון ובטיחות	
1	1					לימודי שואה וג'נוסייד	

ראו התמחות בביולוגיה - בפקולטה למדעים

לימודי חינוך – חממה לפיתוח יזמות חינוכית-סביבתית

לימודי החינוך במסלול מהווים נדבך מרכזי בהכשרה ומתקיימים בשיתוף המכון לחינוך דמוקרטי. במסגרת לימודי החינוך נלמדים קורסים כגון פסיכולוגיה של החינוך ושיטות מחקר, וכן קורסים ייחודיים בחינוך סביבתי ודמוקרטי, כגון: חשיבה סביבתית, חינוך סביבתי, חינוך דמוקרטי ושיעורי בחירה אחרים.

קורסים בסיסיים:

הסטודנטים הלומדים בתוכנית זו, ילמדו ככל סטודנט המכשיר עצמו לחינוך ולהוראה: פסיכולוגיה, פילוסופיה של החינוך, שיטות מחקר, שימוש במחשבים בהוראה וסמינריון לבחירה.

רקע – חינוך דמוקרטי:

תפישת היסוד של החינוך הדמוקרטי מושתתת על הפילוסופיה החינוכית הפרוגרסיבית, הרואה את הקהילה כאחראית להביא את ייחודיותו של כל אדם לידי ביטוי, ובכך ליצור חברה שוויונית ובת קיימא. כדי להביא את ייחודיותו – חזקותיו, תחומי העניין ועמדותיו – של כל אדם, יש ליצור תרבות דיאלוגית בה מבוגרים וצעירים נמצאים בדיאלוג הן לגבי תכני הידע ותוכנית הלימודים והן לגבי התנהלות במסגרות התומכות. התוכנית מעוצבת כך שהסטודנטים יתנסו בחוויה של קהילה דמוקרטית הלכה למעשה, הן בתהליך המביא את ייחודיותם לידי ביטוי (החממה), הן בחווית קהילה (קהילת לומדים, צוותי היגוי משותפים ואירועים מיוחדים) והן בשיעורי החינוך המיוחדים.

החממה:

"החממה" – קבוצה בת 14-15 סטודנטים, שעוברים תהליך העצמה חינוכית תלת-שנתית, המשלבת בין עבודה קבוצתית לחונכות אישית של כל סטודנט. בשנה א' חווים הסטודנטים שנת חיפוש – "שנת זריעה", שבמהלכה נערך בירור מעמיק ופתוח בשאלות של זהות אישית וחינוכית (נקודות חוזק, צמיחה, ערכים, דעות, שורשים, זהות ועוד). בשנה ב' – "שנת נביטה", עוסקת החממה בסוגיות חינוכיות כיתתיות וקבוצתיות מול האתגרים העולים תוך כדי לימודי ההתנסות המעשית בבית הספר. בשנה ג' – "שנת בלוט", מושם דגש על היכולת הקבוצתית והאישית ליזום ולפעול בשדה החינוכי. החממה מהווה קבוצת למידה ויזמות מוגדרת ונבחרת, המכילה רכיב של התנסות בשטח, שיח דיאלוגי וליווי אישי. הנחת היסוד היא שמחנך שעבר תהליך למידה מסוג זה, יוכל לסייע לתלמידיו לעבור תהליך דומה.

חווית הלימודים

הלמידה בתוכנית מתרחשת לא רק בתוך הקורסים האקדמיים. אחד הערכים המוספים הגדולים של מסלול זה הוא המרחב הבלתי פורמלי והמפגש עם קהילת הסטודנטים. אנשים שבאים מרקע ומעיסוק בתחומים מגוונים, יוצרים יחד אוירה של לימוד חוויתי ורצון לעשייה משותפת. במהלך ההפסקות בין שיעור לשיעור, תוכלו למצוא את עצמכם שותפים לשיחה סביב רעיון אקטיביסטי חדש או פעילות חברתית שזה עתה נרקמת.

התוכנית מציעה לא רק חוויה לימודית אחרת, אלא גם השתייכות לקבוצת לומדים מגוונת ופעילה – מכל המגזרים וממקומות שונים בארץ. כדי לאפשר את המפגש, מתקיימת הפסקה בת שעה במהלך יום הלימודים, המזמנת חשיבה, תכנון והתאגדות. הסטודנטים יוזמים פעילויות שונות המופנות הן

לתוך קהילת הסטודנטים עצמה והן כלפי העולם. בין הפעילויות שנוצרו בתוך קהילת הסטודנטים של התוכנית ניתן למנות:

- ❖ הקמת אגודת הסטודנטים והסטודנטיות בסמינר הקיבוצים
- ❖ יצירת משלחת לחילופי סטודנטים עם סטודנטים מגרמניה
- ❖ הקמת "פורום סטודנטים" היוצר פעילויות עבור הסטודנטים במסלול הפקת עיתון למסלול
- ❖ בניית ימי עיון וימי שיא למסלול ולמכללה כולה
- ❖ יזמויות שונות העולות מתוך הסטודנטים, זוכות לתמיכה ולליווי על ידי צוות "החממה"

דוגמאות למיזמים אישיים שפותחו בחממה:	דוגמאות למיזמים קבוצתיים שפותחו בחממה:
● מרכז ללקוי למידה בבית ספר ● גן ילדים דמוקרטי ● תוכנית לימודים בהיסטוריה באמצעות מוסיקה ● הקמת שבט צופים דתי-חילוני	● בית חינוך דמוקרטי באזורים מוחלשים – גבעת אולגה ● תוכנית לימודים בנושא מיניות בבתי ספר ● גף בינלאומי במכון לחינוך דמוקרטי

קהילת לומדים דמוקרטית:

התוכנית מתנהלת כקהילה אקטיבית השותפה בניהול התוכנית, בלמידה קבוצתית ובהפקת פרויקטים ויוזמות משותפות. חלק מבוגרי התוכנית משלבים כוחות בעשייה חינוכית משותפת. הקהילה נתמכת על ידי מספר מוקדים:

- **חניכה אישית:** חונך אישי לכל סטודנט מבין מנחי סדנאות החממה. החונך תומך בסטודנט ומסייע לו להתקדם במשימותיו הלימודיות והאישיות.
- **למידה עצמאית תוך דגש על שונות הלומד:** למידה זו מתרחשת בשיעורים עתירי קרדיט ולמידה ובמיוחד בניהול חוזה למידה אישי במסגרת שנת העמקה בחממה.
- **זמנים במערכת המיועדים להתכנסויות קבוצתיות.** זמנים אלו מאפשרים התארגנות של הסטודנטים כקהילת לומדים העוזרת ותומכת בחברה, ערוצי שיח עם מנהלי התוכנית ליצירת שינויים ושיפורים בתוכנית, והקמת ועדות ביצוע למימוש החלטות.
- **התארגנות כקהילת לומדים** לביצוע פעולות חברתיות-חינוכיות משותפות. החברים בקהילה לומדת מרגשים אחריות בשלוש רמות: הראשונה לעצמי – להוציא לפועל את המטען הייחודי אותו כל אחד אוצר בגופו ובנפשו; השנייה לאחר – מפני שגם האחר נושא מטען ייחודי שאין לו תחליף; השלישית לכלל האנושות – הכוללת את החברות והקבוצות השונות שבה, ואת הסביבה הפיזית בה אנו חיים, הנושאת מטענים ייחודיים שתורמים להמשך הקיום של כדור הארץ.

שנה א' - התנסות בהוראה בחינוך הדמוקרטי

דרכי הפעולה של המחנך הדמוקרטי הן ביצירת מסגרת חינוכית-הוראתית על פי עקרונות יסוד של מתן כבוד, קיום זכויות האדם ומתן סיוע לילד בביטוי ייחודיותו. מתוך עקרונות אלו נגזרת פעילות משותפת של ילדים ומבוגרים בבית-הספר הדמוקרטי שבו יש מוסדות דמוקרטיים והפרדת רשויות, ביזור תפקידים ושיתוף הילדים בניהול בית הספר, וקיום למידה ממוקדת לומד בשיעורים. המחנך הדמוקרטי, מעצם היותו מכוון לדיאלוג ומחויב לאפשר לילד לבצע את הליכי הלמידה שלו בעצמו, שואל שאלות ומקבל הכרעות בהתאם למצבי חיים משתנים.

יעדי ההתנסות:

- היכרות עם בית ספר דמוקרטי: מטרות, ערכים דמוקרטיים והאופן שבו הוא מממש אותם.
- קבלת מושגי יסוד בנוגע לתפקיד המבוגר כמקיים ארגון דמוקרטי וכיועץ למידה (חונכות והוריה).
- פיתוח מיומנויות שיח, נתינת משוב, שיקוף תהליכי למידה, ניהול משתף ועיצוב סביבות למידה פתוחות.

דרכי הלימוד

הסטודנט יסייר במספר מוסדות חינוכיים שונים ואחר-כך ישהה בבית-ספר דמוקרטי מספר שבועות ברצף. מטרת השהייה היא ללמוד את בית הספר לעומק באמצעות תצפיות, שיחות, התנהלות כילד והתנהלות כמבוגר. הוא ילווה על ידי מורה-מאמן. סטודנטים שעובדים בעבודה חברתית-חינוכית, יוכלו להתנסות בסמסטר ב' כמבוגרים העובדים בשיטות של החינוך הדמוקרטי במקום עבודתם – כל עוד יעמדו בתנאים שיוגדרו מראש. השיעור "מבוגר וילד בבית ספר דמוקרטי" ילווה את ההתנסות על ידי דיונים ופעילות סדנאית בנושאים שהוזכרו לעיל.

שיעורים בחינוך דמוקרטי לדוגמה:

מבוא למחשבת חינוך דמוקרטי

השיעור יעסוק בהתפתחות הרעיונות של החינוך הפרוגרסיבי ובהשתמעויותיהם כיום לחינוך חדשני מנקודת מבט דמוקרטית. הקורס יסקור את ערכי הדמוקרטיה – חירות האדם וכבודו, ובאופן שבו החינוך הדמוקרטי מאפשר את יישומם של ערכים אלו הלכה למעשה בבית הספר. במסגרת הקורס יכירו הסטודנטים את ההיסטוריה של החינוך הפתוח, ויתוודעו למרכיבי החינוך הדמוקרטי: תכנים ושיטות לימוד דמוקרטיות; התנסות בחיי קהילה דמוקרטית בבית הספר; מערכת יחסים דיאלוגית בין אנשי צוות ותלמידים.

קהילת לומדים

רעיונות החינוך הדמוקרטי יילמדו במסגרת של שיעורים, אך יבואו לידי ביטוי גם בפעולות שונות במסגרת תוכנית הלימודים. סטודנט שהתנסה בעצמו בתהליכי למידה דמוקרטיים, ייטיב ליצור תהליכים דומים לאלה כאיש חינוך. ביטוי מרכזי לעקרון זה מהווה "קהילת הלומדים". קהילת הלומדים הינה קורס תלת-שנתי בו משתתפים כל הסטודנטים ואנשי הצוות כלומדים וכמלמדים. הקורס מוקדש ללמידה רחבה המפגישה תחומי עניין אישיים, גיבוש יוזמות וניהול חיי קהילה.

קורסים נוספים לבחירה:

הקול האחר בחברה הישראלית; פדגוגיה ביקורתית; תיאטרון ככלי חינוכי; ועוד.

קורסים נוספים לבחירה: נוער בסיכון, גישור, אתיקה דיאלוגית, לקויות למידה ועוד.

חינוך סביבתי

החינוך הסביבתי הינו חינוך ערכי העוסק בקשר בין יחיד, חברה וסביבה. מטרת החינוך הסביבתי לעודד את הלומד לפעול למען שינוי סביבתי בהתבסס על ידע ומתוך הבנה ומודעות לבעיות הסביבתיות, ולהפעיל שיקול דעת ופעילות מושכלת בצורה של אקטיביזם סביבתי והגנה על הסביבה. במסגרת תוכנית זו ילמדו הסטודנטים קורסי בחירה באקטיביזם סביבתי וחינוך לקיימות ומדעי החיים בדגש סביבתי, ילמדו גם קורס בסיסי בהתפתחות החינוך הסביבתי ויפיקו פרויקט חינוכי הוראתי בתחום.

חממה

בחממה יוכשרו צוותים ויחידים למנהיגות סביבתית חינוכית צעירה בדרכים ובכלים של החינוך הדמוקרטי. בתהליך החממה כל סטודנט יהיה מחויב באופן אישי להפקת מיזם או פרויקט בשדה הסביבתי-חינוכי. סיום התוכנית בהצלחה מותנה בקיום פרויקט זה.

א. חממה אישית

הסטודנטים יתחייבו להתפנות מעיסוקיהם לפחות חצי יום בשבוע, במשך שלוש שנים, מחוץ ללימודים במכללה, לקיום חממה אישית. החממה מתרחשת בשני שלבים: "חיפוש", התפתחות זהות מקצועית.

שלבי החממה

- חיפוש:** השלב בו לומד הסטודנט את עצמו ואת עולמו מתוך תחומים אותם הוא לומד לזהות כנקודות החוזק ואזורי הצמיחה שלו, ויוצא לחיפוש אחר המפגש שלהם עם העולם. בתום שלב החיפוש מגדיר הסטודנט נושא בו הוא מעוניין להעמיק.
- התפתחות זהות מקצועית:** בשנים ב' ו-ג' יבחר הסטודנט באחת מ-12 קבוצות חממה, במגוון תחומים, כגון: הפסיכולוגיה של התלמיד, יזמות אישית, נוער בסיכון, הנחיית קבוצות, חממת הגות ועוד. החממה תפעל כקבוצה תומכת המלווה את הסטודנט בהתפתחותו המקצועית, במקביל לתכנים הייחודיים של אותה קבוצה. את התמיכה והלימוד, לצורך קיום השלבים השונים בשטח על ידי הסטודנט, מלווה "סדנת חממה". בשלב "החיפוש" הסטודנט יפעל באופן פרטי; בהמשך ניתן לעבוד בצוותים.

ב. סדנת חממה

הסדנה נערכת בקבוצות קטנות, במסגרת הלימודים במכללה, במשך שלוש שנים. בסדנה מקבלים כלים לקראת היום של היציאה לשטח (חממה אישית) ומעבדים, על ידי רפלקציה מהקבוצה, את ההתנסות שהייתה. נושאי לימוד לדוגמה: למידה עצמית, דמוקרטיזציה ארגונית, ניהול דמוקרטי, מבוא להפקה ויזמות.

עבודה חינוכית-סביבתית – מעורבות חברתית

כל סטודנט יעסוק במהלך לימודיו בעבודה בתחומי סביבה וחינוך. העבודה מהווה חלק אינטגרלי של תוכנית הלימודים. עבודה זו מהווה שדה התנסות שלישי, בנוסף לחממה האישית ולהתנסות בהוראה.

פעולות של התארגנות דמוקרטית:

- חניכה אישית:** חונך אישי לכל סטודנט מבין מנחי סדנאות החממה. החונך תומך בסטודנט ומסייע לו להתקדם במשימותיו הלימודיות והאישיות.
- למידה עצמאית תוך דגש על שונות הלומד:** למידה זו מתרחשת בשיעורים עתירי קרדיט ולמידה, בניהול חוזה למידה אישי במסגרת שנת העמקה בחממה.
- זמנים במערכת המיועדים להתכנסויות קבוצתיות.** זמנים אלו מאפשרים התארגנות כקהילת לומדים העוזרים ותומכים אחד בשני, וערוצי שיח עם מנהלי התוכנית ליצירת שינויים ושיפורים בתוכנית, והקמת ועדות ביצוע למימוש החלטות.

תואר שני M.Ed. בניהול וארגון מערכות חינוך

מרכז התוכנית: ד"ר אבשלום אדרת

חזון התוכנית: להצמיח מנהיגות חינוכית משכילה והוגנת, בעלת כישורי ניהול, יזמות והשפעה חברתית. תהליכי שינוי עולמיים ומקומיים בתחומי החברה, הכלכלה והחינוך מאפיינים את העולם הפוסט-מודרני. בתחום הכלכלי מתאפיין העידן הפוסט-מודרני בהתחזקות מגמות השוק החופשי התחרותי ובעלייה דרסטית במשקלו של הידע כאמצעי ייצור. לתהליכים אלה השפעה רבה על מערכת החינוך בכיוון של דמוקרטיזציה וביזור סמכויות.

מגמות אלו מועצמות גם עליידי אינטרסים של בעלי עניין המעורבים במעשה החינוכי: הממשל המעוניין להעביר – לפחות חלקית – את אחריותו לחינוך לגורמים פרטיים המתפקדים כקבלני משנה, קבוצות אתניות או דתיות החותרות לקיים מערכות חינוך עצמאיות וגורמים עסקיים המבקשים לפעול בתוך מערכת החינוך על בסיס רווחי. לכל אלה חוברים גם אינטרסים של הורים לבחור בתי-ספר לילדיהם ולכוון את הנעשה בהם, וכן ציפייה של מנהלים לקבל אוטונומיה ניהולית, תקציבית וארגונית, ורצון של מורים לחזק את מעמדם.

במציאות שנוצרה הופך בית הספר להיות מושא התעניינות והתערבות של גורמים רבים בעלי ציפיות מפליגות וסותרות. דבר זה מחייב את המנהל לפעול בתנאים של מערכת מורכבת, בלתי ליניארית, ההופכת על פניה את ההיררכיה הקיימת, מעלה ציפיות לאוטונומיה ולתלות בסביבה גם יחד כשהיא מעודדת דינמיקה של שותפויות.

להתפתחויות אלה השלכות מרחיקות לכת לגבי הגדרת תפקידם של מנהלים בארגוני חינוך. התפקיד הניהולי הולך ומתרחב וכולל בנוסף לאחריות פדגוגית גם אחריות ארגונית, כלכלית ושיוקית. מעבר לאלה מתבקש שהמנהל ינהיג גם עשייה ערכית, כי הלא "על המנהל לעשות לא רק את מה ש'עובד' אלא גם את מה ש'ראוי'".

שינויים מקיפים אלה מחייבים אפוא את הכשרתם של המנהלים בכל התחומים הארגוניים, המינהליים והחינוכיים שבאחריותם, כמו גם את העצמתם כמנהיגים חברתיים. תוכנית הלימודים ב"ניהול וארגון מערכות חינוך" נועדה להשיג יעדים אלה, ולתת מענה לתמורות ולמגמות הפוקדות את מערכות החינוך.

התוכנית משלבת, אפוא, ידע מתחום מינהל החינוך, מדעי הניהול ומינהל ציבורי כדיסציפלינות המשלימות זו את זו. כמו כן, התוכנית משלבת בין היבטים עיוניים ומחקריים עדכניים בתחומי הדעת הרלוונטיים, היבטים מעשיים-יישומיים בניהול בית ספר וכן היבטים של התפתחות אישית של תפיסת התפקיד הניהולית. הלמידה בתוכנית כוללת נקודת מבט רחבה על מערכת החינוך בישראל ומחוצה לה. נקודת מבט זו מאופיינת בהסתכלות מוסרית, חברתית ופוליטית מתוך מטרה להגיע להבנה של התנאים בהם פועלים מנהיגים חינוכיים: בתי הספר, הקהילה ומערכת החינוך במאה העשרים ואחת. בנוסף, הלמידה בתוכנית שואפת להביא את הלומדים להבנת המחויבות של מנהיגים חינוכיים לתלמידים, להורים, ולקהילה מתוך ערכים של שוויון, חינוך איכותי וייצוג של תרבויות. התפיסה העומדת בבסיס התוכנית היא שהמנהל מהווה מנהיג של בית הספר אותו הוא מנהל, ולכן הציר המקשר בין כל רכיבי התוכנית הינו פיתוח מנהיגות. התוכנית כוללת גם מרכיבים של התפתחות אישית תוך דגש על חיזוק והעצמת התכונות הניהוליות והמנהיגותיות של הלומדים בתוכנית, הלוא הם פרחי הניהול.

מטרות

ייעודה של התוכנית הוא הכשרת כוח אדם מקצועי, שינהל וינהיג את הארגון החינוכי, תוך התמודדות עם השינויים המבניים, הארגוניים והתכניים הפוקדים את מערכת החינוך בישראל. בנוסף, כוונתה לטפח מנהל בעל עמדה חברתית-פוליטית ומוסרית-ביקורתית הנדרשת לתפקידו כאיש ציבור וכמנהיג חינוכי. התוכנית מתכוונת לאזן בין מחויבות המנהל להיבטים ניהוליים ארגוניים כוללים של הפעלת המערכת וקידומה לבין טיפוח מנהיגותו כאיש חינוך.

- בהתאמה לייעוד זה התוכנית מתמקדת בטיפוח הסטודנטים בשלושה כיוונים מרכזיים, ואלו הם:
- א. רכישת ידע והעצמת מיומנויות אישיות בתחומי הניהול והארגון בכלל;
 - ב. רכישת ידע ותובנה הקשורים לקביעת מדיניות חינוכית בהקשר עולמי וישראלי;
 - ג. רכישת ידע, מיומנויות וערכים הנחוצים לפיתוח מנהיגות חינוכית.

מבחינת דרכי ההוראה והלמידה, התוכנית משקפת דרכי למידה מגוונות בהכשרת מנהלים, ובכללן: למידה עצמית ולמידה בקבוצות עמיתים קטנות, קריאה מעמיקה ורחבה של ספרות מקצועית, סיכומה והפיכתה לידע משותף לקבוצת הלומדים, ושילוב של תרגול באמצעות סימולציות וחקר אירועים.

דגש מיוחד יושם על זיקה של הידע הנלמד בתחומי הניהול והמנהיגות לשדה החינוך בכלל ולפרקטיקה הבית-ספרית בפרט.

מבנה תוכנית הלימודים

היקף התוכנית הוא 44 ש"ס במשך שתי שנות לימוד. התוכנית כוללת קורסי חובה, בחירה וסמינריונים. הלימודים מתקיימים יום בשבוע.

התוכנית כוללת קורסי חובה, בחירה וסמינריונים. להלן פירוט חטיבות הלימוד.

חטיבה ראשונה: ניהול ופיתוח ארגוני – 14 ש"ס

החטיבה עוסקת בהיבטים ניהוליים שונים, כגון: שיווק, הכנת תוכנית עסקית, דיני עבודה, עבודת צוות ובקרת איכות. העיסוק בניהול ופיתוח ארגוני מוצג גם בהכללה אך בעיקר תוך התמקדות במוסדות חינוך.

חטיבה שנייה: מדיניות חינוך – 10 ש"ס

חטיבת מדיניות החינוך עוסקת בהבהרת המושג, בהיכרות ובניתוח של סוגיות במדיניות החינוך בישראל ובעולם. החטיבה כוללת קורסים על החברה הישראלית, על פרספקטיבות היסטוריות של מדיניות חינוך וקורסים בהיבטים משפטיים וכלכליים של מדיניות זו.

חטיבה שלישית: מנהיגות חינוכית – 10 ש"ס

חטיבה זו עוסקת במרכיבים הקשורים בתפקיד המורחב של המנהל כמנהיג חינוכי-ערכי, כמנהיג קוריקולרי, כמקדם שינויים, כמטפח סגל, וכאיש מינהל וארגון.

לימודים מתודולוגיים – 6 ש"ס

סדנת עבודת גמר – 4 ש"ס

כל אחת מהחטיבות הנ"ל מאירה היבט חיוני בעבודת הניהול, כאשר סדנת עבודת הגמר הינה הזירה המרכזית בה נעשה הקישור בין החטיבות השונות והשילוב הנחוץ בין תיאוריה למעשה.

קהל היעד

התוכנית בתואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך מיועדת לשני קהלים עיקריים: א. למורים מובילים המייעדים את עצמם או שהמערכת מייעדת אותם לתפקידי ניהול חינוכי. ב. למנהלים מכהנים שאין בידם תואר שני במנהיגות בית ספרית. ג. אנשים ממגזרים מקצועיים שונים בעלי תעודת תואר ראשון ותעודת הוראה עם ניסיון בעבודה חינוכית שלא במסגרות הפורמליות. ד. אנשים מהמגזר השלישי בעלי תואר ראשון ותעודת הוראה שעוסקים בעבודה חינוכית.

תואר שני M.Ed. בטכנולוגיה בחינוך

מרכזת התוכנית: ד"ר מירי שיינפלד

הטכנולוגיה בחינוך עוסקת בתרגום ידע תיאורטי של תהליכי הוראה ולמידה, למודלים ולאסטרטגיות המעצבים תהליכים אלה במערכות חינוך והדרכה, בסביבות עתירות מידע וטכנולוגיה. התוכנית טכנולוגיה בחינוך מציעה דרכים שיטתיות של עיצוב, פיתוח והערכה של התהליך הכולל של הוראה ולמידה בסביבות מבוססות טכנולוגיה, על סמך יעדים ומטרות מוגדרים וספציפיים, בהתבסס על מחקר ותיאוריה. המפתחים של תוכניות הלימודים על פי מודלים ואסטרטגיות אלה הם מעצבי ההוראה, שאמורים לתכנן, לפתח ולבחון דרכי הוראה חדשות, להוביל וליישם שיטות מתקדמות בסביבות למידה עתירות טכנולוגיה במערכת החינוך.

מערכת החינוך בישראל, שואפת לפתח בתלמידה את היכולת ללמוד בסביבה עתירת מידע, לרכוש מידע ולהבנות ידע חדש בעצמם. שילוב טכנולוגיות המידע המתקשבות בתהליכי ההוראה והלמידה בבית הספר אינו יכול להיעשות מעצמו. זהו תהליך מורכב הדורש מן המורה לשלוט באמצעים טכנולוגיים ולרכוש מיומנות בהפעלתם, להכיר ולהבין את התחום עצמו וכך גם להכיר ולדעת לפעול בגישות פדגוגיות מתאימות ודרכים לשילובם בתהליכי ההוראה והלמידה. מורכבות זו מחייבת לתת למורים תמיכה רצופה בתוך בית הספר על ידי מומחים בתחומי טכנולוגיות המידע. מומחים אלה, מובילי התקשוב ברשויות המקומיות ורכזי התקשוב בבתי הספר, תפקידם בין השאר, הוא לרכז בבית הספר את השימוש המושכל בטכנולוגיות המידע והתקשורת בהיבט הפדגוגי הניהולי והארגוני; להנחות לשילוב פדגוגי של טכנולוגיות למידה בתחומי הלימוד בחזון הבית הספרי ובתרבות הבית הספרית; להוביל את סגל המורים בפיתוח נושאים, לקדם יחידות לימוד בסביבות למידה מבוססות טכנולוגיה, בהתאמה לצרכים פדגוגיים משתנים; להוביל חדשנות ולהטמיע שינויים בבית הספר ובקהילה; להוביל את כל הדרוש לצורכי למידה והוראה בסביבות עתירות מידע וטכנולוגיה.

מטרות התכנית

מטרות התוכנית הן להביא להתפתחות מקצועית של מורים המעוניינים לתכנן, לפתח ולקדם תוכניות לימודים בשילוב מושכל של טכנולוגיות מתקדמות, ולהוביל תהליכים של שינוי והטמעה של טכנולוגיות במערכות חינוך והדרכה. התוכנית תכשיר את תלמידה להיות מעצבי הוראה ופדגוגים דיגיטליים בסביבות עתירות מידע וטכנולוגיה ותקנה להם ידע ומיומנויות לשמש כמובילים תהליכי הטמעת טכנולוגיות חינוכיות במערכות חינוך והדרכה וכיועצים לפיתוח ולקידום ההוראה והלמידה בסביבות עתירות מידע וטכנולוגיה.

התוכנית תתרכז סביב שני מוקדים העוסקים בסביבות למידה עתירות טכנולוגיה: המוקד האחד יעסוק בעיצוב מערכות הוראה ולמידה, והשני בהובלה והטמעה של שינויים.

קהל היעד

- ❖ עובדי חינוך פורמלי ובלתי פורמלי בעלי תואר ראשון, אשר סיימו את לימודיהם בציון גמר של 80 ומעלה, בעלי תעודת הוראה, ולפחות שלוש שנות ניסיון מוכח בהוראה, בהדרכה, או בתפקיד חינוכי.
- ❖ בוגרי תוכנית המצוינים של המכללות להכשרת מורים, יתקבלו למסלול ישיר לתואר שני בתום לימודיהם.
- ❖ בעלי תואר ראשון עם ניסיון של חמש שנים ומעלה בהדרכה במערכות גדולות.

מתכונת הלימודים

היקף התוכנית הוא סה"כ: 22 שעות שנתיות. משך הלימודים הוא שנתיים.
יום לימודים אחד במשך שנתיים – יום ג', בשעות 14:15–19:30.
קורסים נוספים יינתנו בימי ה', בשנה הראשונה או השנייה.

מבנה התוכנית

- א. **לימודי תשתית:** שיטות מחקר כמותיות, איכותניות, סוגיות בהוראה ולמידה בסביבות טכנולוגיות.
- ב. **לימודי חובה:** פסיכולוגיה של למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות, עקרונות בעיצוב הוראה בסביבות עתירות טכנולוגיה, סביבות הוראה ולמידה מרחוק, תהליכי שינוי והטמעת טכנולוגיות במערכות החינוך, סוגיות תרבותיות וערכיות בחברה הדיגיטלית, סדנת עיצוב מערכות הוראה והדרכה, מידענות בסביבות דיגיטליות, הערכת פעילויות חינוכיות עתירות טכנולוגיה, טכנולוגיות סיוע לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, טכנולוגיות ניידות ויישומן בחינוך.
- ג. **לימודי בחירה:** רשתות חברתיות בהקשרים חינוכיים; יוזמות חינוכיות, מערכות מידע בניהול מוסדות חינוך, הדמיה ומשחק, סביבות הוראה ולמידה מרחוק (קורס מקוון ניתן על ידי צוות מרצים), ועוד.
- ד. סמינריונים ועבודת גמר המלווה בסדנה.

- עבודת הגמר מהווה פרויקט בעל אופי יישומי המתרכז סביב שני המוקדים של התוכנית:
- א. עיצוב מערכות הוראה ולמידה
 - ב. הובלה והטמעה של שינויים בסביבות עתירות מידע וטכנולוגיה

סביבות הלמידה

לרשות הסטודנטים תשתיות טכנולוגיות חדישות, סדנאות וסביבות למידה מתאימות, וכן ספרייה ומשאבי למידה המתעדכנים כל העת.
כל סטודנט בתוכנית נדרש להצטייד במחשב אישי נייד.

אופק מקצועי

בוגרי התוכנית יוכלו:

- א. למלא תפקיד של מובילים במערכות חינוך והדרכה, האחראים לשימוש מושכל בטכנולוגיות מידע והטמעתן בתכנון וביישום הוראה ולמידה בכל תחומי הלימוד, הן בהיבט הפדגוגי-מתודי והן בהיבט הניהולי-ארגוני.
- ב. לשמש כיועצים למערכת החינוך ולמערכות פיתוח והדרכה בתחומי תכנון, פיתוח ועיצוב תוכניות לימודים והדרכה המתקיימות בסביבות למידה עתירות מידע וטכנולוגיה.
- ג. לבצע את עבודתם בהוראה ובהדרכה בתחומים הדיסציפלינאריים בהם הוכשרו תוך שילוב ויישום טכנולוגיות חדישות ומיומנויות שרכשו בתוכנית זו לתואר שני, הן בתכנון הלמידה וההוראה והן בשילוב פדגוגי-דידקטי.

תואר שני מוסמך בהוראה M.Teach

ראש התוכנית: ד"ר צפי טימור

מבוא

תוכנית הלימודים לתואר שני בהוראה M.Teach הינה מתכונת לימודים חדשה במערכת ההכשרה להוראה. זוהי תוכנית המטמיעה את לימודי ההכשרה להוראה כחלק ממסגרת לימודים לקראת תואר שני, ובכך שואפת לקדם את המקצוע, יוקרתו ואפשרויות ההשתכרות בו.

מטרות

התוכנית מתעתדת לאפשר למועמדים בעלי תואר אקדמי ראשון בדיסציפלינות ההוראה להתקדם לקראת תואר שני. המטרה העיקרית הינה לקרב את הפונים לעולם החינוך, להפגישם עם תשתיות של ידע בפילוסופיה, פסיכולוגיה וסוציולוגיה ולאפשר להם היכרות עם מערכת החינוך ועם הבעיות העיקריות המאפיינות את המציאות החינוכית הישראלית. התוכנית תקנה למשתתפיה את הידע הפדגוגי הנדרש להוראת תכני המקצוע אותו למדו בלימודי התואר הראשון ותזמן להם אפשרות ללמד ולחוות בפועל את הנעשה בכיתות הלימוד ובבתי הספר.

מבנה התוכנית

לתוכנית שני יסודות: יסוד גנרי בחינוך ויסוד ייחודי לכל אחת מדיסציפלינות ההוראה. היסוד הגנרי מיועד לכוון את הסטודנט בעל התואר האקדמי בתחום דיסציפלינת ההוראה, לתחום החינוך ולהקנות לו תשתית של ידע רלוונטי במקצועות העזר של החינוך. הקורסים הגנריים נבנו בדגש על היכרות עם סוגיות אותנטיות הלקוחות מן המציאות הישראלית בתחומי החברה והחינוך. בחלק הגנרי של התוכנית כלולים ארבעה מרכיבים: הלימודים העיוניים בחינוך, לימודי מתודולוגיה מחקרית בחינוך, סמינריון ולימודי המתודיקה והפדגוגיה הכללית. בכל המרכיבים, למעט בלימודי המתודולוגיה המחקרית, נעשית הבחנה בין קורסי חובה לבין קורסי בחירה. היסוד הייחודי כולל שלושה מרכיבים: שני קורסים בפדגוגיה ומתודיקה ייחודית להוראת המקצועות (צמד), הסדנה הדידקטית וההתנסות המעשית. בנוסף, על הסטודנטים להשתתף בלימודי יסוד והעשרה, אם לא למדו נושאים אלו בלימודיהם האקדמיים הקודמים.

מטלות הגמר האקדמיות

תוכנית ה-M.Teach מוגדרת כתוכנית לימודים ללא תזה. לסטודנטים בתוכנית מוצעים שני נתיבים: נתיב אחד עם עבודת גמר המיועד לסטודנטים בעלי אוריינטציה חוקרת הרוצים להמשיך בלימודים לתארים מתקדמים. נתיב שני ללא עבודת גמר, אולם עם סמינריון אמפירי מורחב, המיועד לסטודנטים המעוניינים בשלב זה של לימודיהם להתנסות במחקר אמפירי בעל אופי מעשי. להלן תיאור שתי המתכונות של מטלת הגמר.

עבודת הגמר

עבודת הגמר מהווה מעין פסגה של לימודי התוכנית, והיא פרויקט עצמאי של הסטודנטים ומהווה כניסה לעולם המחקר. עבודת הגמר בתוכנית תעסוק בחקירת נושאים בחינוך ובפדגוגיה. העבודה תהיה בהיקף התואם את המתכונת של תואר שני נלמד, והיא תלווה בסדנת חובה, שבה מלובנות סוגיות הקשורות בתכנון, ביצוע, ניתוח וכתובה. לעבודת הגמר יהיה מרכיב של איסוף נתונים מהשדה, ניתוחם ופירושם.

העבודה תונחה על ידי מנחה ראשי בזיקה לתוכן העבודה, ולפי הצורך גם בהנחיית מנחה נוסף בעל מיומנות במתודולוגיה המחקרית המתאימה.

עבודה סמינריונית אמפירית

הסמינריון האמפירי הוא חיבור אקדמי הנוגע לסוגיות פרקטיות בחינוך. העבודה תתמקד בהשלכות המעשיות של הסוגיה (דרכי הוראה, תוכניות לימוד, התערבות חינוכית, מדיניות חינוכית וכו'). הסמינריון יתבסס על קריאה וסיכום ספרות מקצועית ומחקרית ויכלול מימד של איסוף נתונים, ניתוחם, עיבודם, הצגת ממצאים ודיון בהם. הסמינריון האמפירי יונחה על פי רוב במסגרת קבוצה קטנה, בזיקה לנושא משותף לקבוצת המשתתפים.

סטודנטים ראשי לבחור באחת משתי האפשרויות לפי העדפתם, אולם ההחלטה על שיבוצים בתוכנית עם עבודת הגמר היא מוסדית ותקבע בסוף שנת הלימודים הראשונה על בסיס הישגיו של הסטודנט והיכרות עמו.

עבודות הגמר יונחו על ידי מנחה אישי, והסמינריונים האמפיריים יונחו בקבוצות קטנות על ידי מנחים שתחום מומחיותם בזיקה לנושא הסמינריון. עבודות הגמר והסמינריונים ילוו על ידי סדנה.

ימים ושעות הלימוד

היקף השעות הכולל בתוכנית הינו 66 שעות סמסטריאליות, המתפרשות על פני ארבעה סמסטרים לפחות, באופן הבא:

1. לימודי חובה ירוכזו בשלושת הסמסטרים הראשונים של הלימודים.
2. לימודי מתודולוגיה ירוכזו בשני הסמסטרים הראשונים והם דרישת קדם להשתתפות בסדנת הגמר ובסדנת הסמינריון האמפירי.
3. יש להשלים לפחות קורס סמינריון אחד בשנה הראשונה כתנאי להשתתפות בסדנת הגמר ובסדנת הסמינריון האמפירי.
4. לימודי הקורסים בפדגוגיה ומתודיקה ייחודית להוראת המקצועות, יתקיימו על פי רוב בסמסטרים ג' וד'.
5. לימודי ההתנסות יפוזרו על פני ארבעת הסמסטרים.

קהל היעד

התוכנית מיועדת לבעלי תואר אקדמי בדיסציפלינות הוראה התואמות את מקצועות הלימוד בבתי הספר העל יסודיים, שהשיגו לפחות ציון ממוצע 80 בלימודי התואר הראשון. לבעלי תואר אקדמי ראשון בתחומי מדע הטבע, מדעי החיים והמדעים המדויקים, ציון ממוצע לקבלה יהיה 70 לפחות.

תואר שני M.Ed. הערכה בחינוך

ראש התכנית: ד"ר אירית לוי-פלדמן

מטרת התכנית לתואר שני ב'הערכה בחינוך', היא להכשיר מורים, בעלי תפקידים ומנהלים, להיות אנשי הערכה הבקיאיים בידע התיאורטי והיישומי המגוון הקיים בתחום. בוגרים אלו אשר יפעלו בבתי הספר, בארגונים חינוכיים בלתי פורמאליים, ברשויות מקומיות או במערכת החינוכית הרחבה, יוכלו ליישם תהליכי הערכה משמעותיים במסגרות השונות, ולקיים דיאלוג פורה עם הערכה חיצונית, ובכך לקדם את ההוראה והלמידה, לחזק את האוטונומיה של המוסד ולחזק את המקצועיות של עמיתיהם. מושג ההערכה התיאורטי ויישומי המעשיים הם דינאמיים ועברו גלגולים והתפתחויות רבות במהלך השנים. תחום ההערכה עבר, ועודנו עובר, שינויים מהותיים, המשקפים גישות חדשות ליעדי ההערכה ולתפקידיה וכן לעקרונות המנחים אותה. המושג 'הערכה' מתייחס כיום למגוון גדול של מושאים: לומדים, מורים, מנהלים, תוכניות לימודים, פרויקטים חינוכיים ומוסדות חינוך. ההערכה היא בתחום הכיתה, בבית הספר ובמערכת כולה. הערכה אינה מתמקדת, כבעבר, בבחינת תפוקות ותוצרים בלבד אלא מתייחסת להיבטים נרחבים של מושא ההערכה, הכוללים גם בחינת הצרכים, ההקשר, התהליכים, המדיניות, הסביבה החברתית-פוליטית ועוד. מגוון התפקידים שההערכה מנסה לשרת חורג מן התפקידים ה"קלאסיים" של מיון והסמכה. ההערכה מספקת כיום משוב לשם שיפור, לאחריותיות וכן משרתת תפקידים פוליטיים וחברתיים. הערכה מקצועית מתבצעת תוך התבססות על יישומים של שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות וחייבת לעמוד באמות מידה של רלוונטיות, דיוק, היתכנות והיגיון. בעשור האחרון נתפסת ההערכה גם כאמצעי להכוונה ולהעצמה של ארגונים ומוסדות, כאשר במהלך ביצוע ההערכה מעורב הגורם המוערך, הארגון או הפרט, ובה בעת מועצמת מיומנותו ויכולתו לפתור בעיות (Empowerment Evaluation). זאת ועוד, להערכה בבית הספר ולהערכה של בית הספר כוח עצום והשפעה על ה"איך, מה ומתי" בכל הנוגע לתלמידים, למורים, תוכן הלימוד, הישגים, עיצוב תרבות הלמידה, דימוי מקצועי של מורים, עיצוב זהות תלמידים, ביטחונם העצמי ומניעיהם ללמידה.

בית ספר העוסק בהערכה כחלק מתהליכי ההוראה והלמידה, הוא ארגון אפקטיבי אשר חוקר את ביצועיו במטרה לשיפור. אנשי הערכה מיומנים יוכלו לפיכך, מחד, לבצע הערכה בבית הספר, ומאידך, לקדם דיאלוג אמיתי, פורה ומקדם, בין הערכה פנימית (בית הספר שלהם) לבין הערכה חיצונית (המערכת החינוכית), דיאלוג החיוני לשיפור בתי הספר. חיזוק לכך עולה גם ממחקרים אמפיריים בהם נמצא כי בבתי ספר מצטיינים, המורים עוסקים בהערכה יותר מאשר בבתי ספר אחרים, שכן בבתי ספר אלה מתחוללים תהליכי שינוי במסגרת הפיכתם למוסדות אוטונומיים מבחינה פדגוגית וארגונית.

התוכנית הנוכחית נותנת ביטוי לשינויים ולהתפתחויות בתחום ההערכה, ויוצאת מתוך הנחה כי מעריכים צריכים להיות מודעים לאספקטים עכשוויים כמו גם לאספקטים היסטוריים של הערכה, תוך התייחסות לאוריינטציות פילוסופיות וקונספטואליות של המושג ויישומיו בשטח. יתרה מכך, על המעריכים להיות מודעים להשלכותיה ולהשפעתה של ההערכה על עיצובם של תכנים, ערכים, תובנות, עמדות והתנהגויות של תלמידים ומורים.

לפיכך, התוכנית תקנה ללומדים בה ידע בהערכה, הבנה של הערכה וכן כלים ומיומנויות יישומיים לתכנון ולביצוע של הערכה. בה בעת יושם בתוכנית דגש על שימוש מושכל בממצאי הערכה לשם שיפור איכותו של התהליך החינוכי ברבדיו השונים (כיתה ובית ספר). כל זאת תוך הבנת ההקשר המקומי והבינלאומי, הבנת המורכבות, הדילמות, הסתירות, ההשפעות והשלכות הסוציו-פוליטיות של ההערכה במעגלים השונים, ביניהם ובינם לסביבה.

בוגרי התכנית יקבלו:

1. תואר מוסמך בהערכה בחינוך M.Ed.
2. התואר השני מוכר לתפקיד רכז הערכה בבית הספר על ידי הרשות הארצית למדידה והערכה לצורכי מערכת החינוך (ראמ"ה). תפקיד זה מקנה על פי הסכם הרפורמה "אופק חדש", גמול תפקיד בסך 6% מן השכר המשולב ("אופק חדש", סעיף 39).

התוכנית תפתח ללומדים אפשרויות מגוונות לקידום מקצועי:

- ❖ רכז הערכה בית ספרי
- ❖ השתלבות ביחידות הערכה חינוכיות ברשויות המוניציפאליות
- ❖ השתלבות ביחידות הערכה חינוכיות ארציות
- ❖ השתלבות ביחידות הערכה חינוכיות במוסדות אקדמיים

קהל היעד הם עובדי חינוך פורמלי ובלתי פורמלי בעלי תואר ראשון ותעודת הוראה אשר סיימו את לימודיהם בתואר בציון 80 ומעלה ובעלי וותק של שלוש שנים ומעלה בהוראה או בעבודה במסגרת חינוכית.

תיאור התוכנית ומבנה הלימודים

היקף הלימודים הכולל בתוכנית הוא 42 ש"ס במשך שתי שנות לימוד ובמהלך יום בשבוע. הלימודים בתוכנית ישלבו באופן אינטגרטיבי בין העיוני ליישומי. הלימודים יורכבו מאשכול לימודי תשתית ומאשכול לימודי הערכה כמו גם פרקטיקום וסדנת עבודת הגמר והפרקטיקום, על פי הפירוט שלהלן:

א. אשכול לימודי תשתית כולל שתי חטיבות.

- 1) **חטיבת הערכה והקשרה:** מטרתה של חטיבה זו לתת לסטודנטים מבט רחב ומקיף על הערכה בחינוך: היסטוריה, התפתחויות, חוקרים מובילים, מושגים בסיסיים, מודלים, תפקידים וכיו"ב.
- 2) **חטיבת מתודולוגיה:** מטרתה של חטיבה זו לתת בסיס מתודולוגי במחקר כמותי ואיכותני.

ב. אשכול לימודי הערכה בו שתי חטיבות עיקריות הקשורות זו בזו ונגזרות מרציונל התכנית: **חטיבה הממוקדת בהערכה בכיתה** – הערכת לומדים ו**חטיבה הממוקדת בהערכת בית הספר כמכלול**. בכל אחת מן החטיבות הקורסים יילמדו וידונו תוך התייחסות להערכת יחידים (educational assessment) (תלמיד, כיתה, מורה וכדומה) ולהערכת פרויקטים ותוכניות (program evaluation) וכן תוך התייחסות להקשר (Context), לתשומות (Input), לתהליך (Process), ולתוצרים (Product) בהערכה. בכל אחד מן הקורסים בכל אחת מן החטיבות תידון הפקת התועלת מן ההערכה לטובת קידום ושיפור עתידי של ההוראה והלמידה בהקשר הרלוונטי (כיתה, בית ספר) כמו גם בהקשרים אחרים (לדוגמה הפקת תועלת מהערכה בכיתה לטובת בית הספר וכדומה).

במסגרת הלימודים יתבקשו הסטודנטים לכתוב שתי עבודות סמינריות, שתיהן מאשכול לימודי הערכה. האחת תיעשה במסגרת קורס והשנייה בהנחיה אישית.

ג. פרקטיקום וסדנת הפרקטיקום ועבודת הגמר

עבודת הגמר – במסגרת לימודי הפרקטיקום ובליווי של סדנת הגמר יתבקש כל סטודנט לבצע ולהגיש פרויקט גמר. ביצוע פרויקט הגמר וסיכומו בכתב ייעשה במהלך שנה"ל השנייה של הלומדים. העבודה היא אישית ותיעשה בהנחיית מרצה מן התכנית. בחירת הנושא תביא לידי ביטוי את תחום העניין והעיסוק של הלומד ותיעשה תוך התייחסות לשתי החטיבות באשכול ההערכה.

מהו"ת – מרכז התעצמות ותובנה סיוע לסטודנטים בעלי לקויות למידה

מנהלת: ד"ר אופירה טיקוצ'נסקי

במסגרת מכלול השירותים הניתנים לסטודנטים במכללה תחת קורת הגג של משעול, פועל במקום מרכז התעצמות ותובנה לסטודנטים בעלי לקויות למידה (מהו"ת). מרכז מהו"ת הוא בית חם ועוגן למימוש עצמי לסטודנטים אלה. הגישה לקידום של הסטודנטים היא הוליסטית ורב-ממדית. הסטודנטים ימצאו במהו"ת מענה לצרכים האקדמיים-לימודיים כמו קורסים ייחודיים, התאמות אישיות ואפשרות להיעזר בחונך/ת. כן יקבלו מענה לצרכים החברתיים-רגשיים שלהם, והם יונחו לזהות בתוך עצמם יכולות וכישורים.

כדי לזכות בסיוע של מהו"ת, יש להציג למרכז מהו"ת אבחון תקף (עד 5 שנים ואחרי גיל 17). כדאי לעשות זאת עוד לפני תחילת הלימודים, כדי שהמרכז יוכל לתת לסטודנט שירות יעיל, מהיר ומקצועי.

סדנת הפרקטיקום ועבודת הגמר תלווה את הסטודנטים בפרקטיקום עצמו כמו גם בכתיבת עבודת הגמר היישומית המהווה חלק בלתי נפרד מן הפרקטיקום. מטרתה של הסדנה לתת גיבוי מקצועי, חיזוק ותמיכה לסטודנטים בשטח בצעדיהם הראשונים כמעריכים לשם חיזוקם כאנשי מקצוע מחד, ולעזור להם בפיתוח כישורי מחקר וכתיבה מתקדמים תוך התייחסות להיבטים פרקטיים של הערכה כמותית ואיכותנית, מאידך. בסדנה יוכלו הסטודנטים לשתף עמיתים בהתנסויותיהם כמעריכים, בקשיים בהם הם נתקלים, דרכי התמודדות וכדומה, כאשר הפורום מהווה עבורם סוג של קבוצת תמיכה מקצועית.

הפקולטה למדעים

חינוך גופני ותנועה

ראש המחלקה: ד"ר הדס דקל

תוכנית לימודים ארבע-שנתית לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה. בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה) בתוכנית הלימודים.

תוכנית הלימודים נועדה להכשיר מורים לחינוך גופני ותנועה במסגרת החינוך הפורמלי – בגיל הרך, בבית הספר היסודי, בבית הספר העל-יסודי ובמסגרות החינוך הבלתי פורמלי.

תהליך ההכשרה מבוסס על תפישה חינוכית ייחודית, שפותחה במסלול מאז הקמתו בשנת 1944. תפישה זו מדגישה את התפתחותו של הפרט בכל גיל דרך ההתנסות התנועתית, ודוגלת בשימוש בתנועה כדרך לפיתוח יכולות מנטליות ואישיותיות תוך התבססות על פיתוח מודעות גופנית עם ידע במדעי גוף האדם, החינוך והפסיכולוגיה ועל פיתוח מודעות גופנית.

הפקולטה למדעים

יעדים:

- ❖ לטפח בקרב הלומדים את המודעות לחשיבות התנועה והפעילות הגופנית.
- ❖ להקנות ללומדים ידע והבנה במדעי החינוך ובמדעי גוף האדם והבריאות, תוך דגש על יישומם בפעילות הגופנית המעשית.
- ❖ פיתוח כלים מקצועיים לאבחון, טיפול ושכלול יכולות גופניות לשם תפקוד תקין ושמירה על אורח חיים בריא.
- ❖ להכשיר ללימודים לתואר שני ולהתמחויות מקצועיות על פי בחירה.

המחלקה לחינוך גופני ותנועה במכללת סמינר הקיבוצים היא המרכז האקדמי היחיד בארץ להכשרת מורים לחינוך גופני ותנועה על פי התפישה החינוכית הייחודית שפותחה בה, ובוגרי התוכנית מהווים עתודה פדגוגית להוראת החינוך לתנועה בגני הילדים ובבתי הספר בארץ.

דרכי הוראה

- שנה א' - מבוא להתנסות בהוראה בבית הספר היסודי
- שנה ב' - התנסות בהוראה בבית הספר היסודי
- שנה ג' - התנסות בהוראה בחטיבת הביניים ובתיכון
- שנה ד' - סטאז'

הסטודנטים ישתלבו במסגרת עבודה בחינוך הפורמלי וישתתפו בסדנת סטאז' במכללה.

- בשנה השנייה ללימודים ישובצו הסטודנטים בחוגים הבאים לפי בחירתם, כישוריהם, וההיצע באותה שנה: כדורעף, אתלטיקה, מחול אירובי, שחייה, וכושר גופני ובריאות.
- כל הקורסים מאפשרים קבלת תעודת מדריך המאשרת על ידי מינהל הספורט.
- בשנה השלישית ללימודים ישובצו הסטודנטים באשכולות בחירה בנושאים הבאים: טיפוח יציבה ותנועה, חינוך גופני לאוכלוסיות עם צרכים ייחודיים ותנועה לגיל הרך.
- * פתיחת חוג הבחירה ואשכולות הבחירה כפופה להחלטת הנהלת המחלקה והנהלת המכללה, ונתונה לשינויים.

הכשרה להוראה בהתמחות חינוך גופני ותנועה

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סה"כ	נקודות				סעיף	תיאור פרק
	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'		
4				4	לשון	לימודי יסוד והעשרה
4				4	אנגלית	
2				2	יישומי מחשב בחינוך	
2				2	תרבות /מורשת עם וחינוך לאזרחות	
12				12	סה"כ לפרק	
מדעי החינוך						לימודי חינוך
2			2		סוציולוגיה של החינוך	
2			2		חברה ישראלית	
4			4		מבוא לפסיכולוגיה	
2			2		מבוא למחשבת החינוך	
2			2		מחשבת החינוך לתנועה	
6		6			סמינריון בחינוך - מעורבות חברתית	
18			6	12	סה"כ לפרק מדעי החינוך	
						אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה
4			4		מתודולוגיה מחקרית	
4			4		סה"כ לפרק אוריינות מחקר	
התמחות בהוראה						פדגוגיה ומתודיקה כללית
12		4	4	4	דרכי הוראה	
12		4	4	4	סה"כ התמחות בהוראה	
26		10	10	6	התנסות מעשית	התנסות
26		10	10	6	סה"כ התנסות בהוראה	
60		14	24	22	סה"כ לפרק	
התמחות חינוך גופני ותנועה						לימודי התמחות
28		8	14	6	מדעי גוף האדם	
16	6		4	6	לימודי חינוך לבריאות	
38		4	8	26	לימודים מעשיים	
12			12		בחירה - שיעורים מעשיים	
20		20			מגמה	
6	6				סמינריון בחינוך גופני ותנועה	
120	12	32	38	38	סה"כ לפרק	
192	12	46	62	72	סה"כ לילקוט	

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאז'	
4				4	עזרה ראשונה	
1		1			זהירות בדרכים	
1		1			ביטחון ובטיחות	
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד	

חינוך גופני ותנועה - היקף 120 נקודות

תיאור פרק	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודי מדעי גוף האדם	מבוא לאנטומיה	2				2
	מקרו-אנטומיה של מערכת התנועה	4				4
	פיזיולוגיה כללית		4			4
	תורת התנועה (קינזיולוגיה)		4			4
	למידה והתפתחות מוטורית		4			4
	פיזיולוגיה של המאמץ			4		4
	ביומכניקה			4		4
	אוריינות אקדמית	2				2
	סה"כ ללימוד מדעי גוף האדם	8	12	8	0	28
	תזונה ואורח חיים בריא	4				4
לימודי חינוך לבריאות	תורת הכושר הגופני	2				2
	שיעור מתקדם בחינוך גופני				6	6
	פציעות ספורט		2			2
	פסיכולוגיה של פעילות גופנית והרגלי חיים		2			2
	סה"כ ללימודי חינוך לבריאות	6	4	0	6	16
חינוך גופני מעשי	מבוא למשחקים	2				2
	כדורעף	4				4
	כדורסל	4				4
	כדורגל	2				2
	כדור יד	2				2
	מבוא למשחקי כדור		2			2
	כושר גופני מעשי	2				2
	אתלטיקה קלה	4				4
	התעמלות קרקע ומכשירים	2				2
	תנועה יסודית	4				4
	שילוב תנועה בבי"ס יסודי		4			4
	שילוב תנועה בבי"ס תיכון			4		4
	ארגון מפעלים בחינוך גופני ובספורט		2			2
	סה"כ חנ"ג מעשי	26	8	4		38
בחירה	בחירה - שיעורים מעשיים		12			12
	אשכולות בחירה - מגמה			20		20
	סמינריון בחינוך גופני				6	6
סה"כ בחירה		0	12	20	6	38
סה"כ ילקוט		40	36	32	12	120

החוג למדעים

ראש החוג: ד"ר אדיב גל

התמחות מדעים לבית הספר היסודי

הפקולטה למדעים

התמחות מדעים מכשירה מורים מקצועיים להוראת המדעים בבית הספר היסודי. מטרתה העיקרית של ההתמחות היא הקניית ידע בתכנים מדעיים אשר יסייעו למורים לעתיד להתבונן בסביבתם ביתר סקרנות, תוך פיתוח חשיבה עצמאית, גישה ביקורתית ויכולת ניתוח. תוכנית הלימודים כוללת לימודים עיוניים, והתנסות מעשית בשטח. הלימודים העיוניים משלבים בין תחומי המדע, טכנולוגיה, סביבה וחברה, בזיקה עם תוכניות הלימודים בבית הספר היסודי, ומלווים בהתנסויות חווייתיות כגון: ביצוע התנסויות מעבדתיות, סיורי טבע וסביבה, ופעילויות שדה. במסגרת ההתנסות בשטח נחשפים הסטודנטים לשיטות הוראה חדשניות ומיישמים דרכי הוראה למידה הערכה המתאימות להוראת המדעים. ההתמחות מיועדת לכל תלמידי החוג לבית הספר היסודי, מותאמת לרקע הקודם של הסטודנטים ומביאה אותם לרמת המקצועיות הנדרשת ממורה למדעים בבית הספר היסודי.

היקף התוכנית – 26 שעות שנתיות.

מדעים - יסודי
התמחות ראשית - היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	חשיבה כמותית במדע		2			2	2
2	חסרי חוליות		2			2	2
3	מושגי יסוד בכימיה		2			2	2
4	חולייתנים		2			2	2
5	הקשר הכימי	3	2			2	2
6	עקרונות מדעי החומר		2			2	2
7	מחזוריות בעולם הצומח			2		2	2
8	עקרונות בביולוגיה של התא		2			2	2
9	אור וגלים			2		2	2
10	גוף האדם א'	8	2			2	2
11	היבטים קוריקולריים ופדגוגיים בהוראת מו"ט			4		4	4
12	עקרונות מדע התורשה	8		2		2	2
13	כימיה אורגנית	5		2		2	2
14	פיזיולוגיה של הצומח	7		2		2	2
15	גוף האדם ב'	10		2		2	2
16	מבוא למדעי כדור הארץ			2		2	2
17	חשמל ומגנטיות				2	2	2
18	סוגיות נבחרות בהוראת מו"ט	11			4	4	4
19	כימיה - יישומים טכנולוגיים	13			2	2	2
20	מערכות אקולוגיות	2,4,7			2	2	2
21	אסטרונומיה וחלל				2	2	2
22	סמינריון	1 - 21				6	6
סה"כ			16	18	12	6	52

התמחות מדעים לחינוך מיוחד

ראש החוג: ד"ר אדיב גל

התמחות מדעים בחוג לחינוך מיוחד מציעה לסטודנטים להוסיף להשכלתם התמחות נוספת בתחום הוראת המדעים. בנוסף להכשרתם כמורי חינוך מיוחד, יכולים בוגרי ההתמחות להורות מדעים בבתי הספר היסודיים ברחבי הארץ. התמחות מדעים מכשירה מורים בעלי עניין ומוטיבציה בתחום המדע והטכנולוגיה והוראתם לילדים. נמצא שהמיומנויות המאפיינות את תחום המדעים (תצפית, חקר, שאילת שאלות, הסקת מסקנות, איסוף וארגון מידע) יכולות לסייע רבות בפיתוח כישורים קוגניטיביים וחברתיים בקרב ילדים. בנוסף, הנושאים הנלמדים בהתמחות המדעים קשורים לחיי היומיום ומשלבים ניסויים ולכן מרתקים את הילדים ומעודדים אותם ללמידה. מורה מומחה בחינוך מיוחד, יוכל להיעזר במיומנויות ובתכנים הנלמדים במדעים במסגרת עבודתו בחינוך המיוחד.

היקף התוכנית – 26 שעות שנתיות.

מדעים - חינוך מיוחד התמחות ראשית - היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	חשיבה כמותית במדע		2				2
2	חסרי חוליות		2				2
3	מושגי יסוד בכימיה		2				2
4	חולייתנים		2				2
5	הקשר הכימי	3	2				2
6	עקרונות מדעי החומר		2				2
7	מחזוריות בעולם הצומח			2			2
8	עקרונות בביולוגיה של התא		2				2
9	אור וגלים			2			2
10	גוף האדם א'	8	2				2
11	היבטים קוריקולריים ופדגוגיים בהוראת מו"ט (ס"א)			4			4
12	עקרונות מדע התורשה	8		2			2
13	כימיה אורגנית	5		2			2
14	פיזיולוגיה של הצומח	7		2			2
15	גוף האדם ב'	10		2			2
16	מבוא למדעי כדור הארץ			2			2
17	חשמל ומגנטיות				2		2
18	סוגיות נבחרות בהוראת מו"ט	11			4		2
19	כימיה - יישומים טכנולוגיים	13			2		2
20	מערכות אקולוגיות	2,4,7			2		2
21	אסטרונמיה וחלל				2		2
22	שיעורים מתקדמים				6		4
סה"כ			16	18	18		52

לימודי ביולוגיה, חינוך וקיימות

ראש החוג: ד"ר אדיב גל

ביולוגיה מטבעה מספקת תשתית להבנה סביבתית באמצעות היצורים החיים והאדם, תוך הבנת קשריהם התפקודיים עם הסביבה הדוממת. הביולוגיה הסביבתית-אורגניזמית מדגישה מאוד את הלימוד והמחקר של הטבע בשדה ואת הבנת המערכות האקולוגיות הטבעיות והאנושיות, תוך התייחסות גם לפן הרגשי והערכי.

בלימודי החינוך והקיימות קיימים שני נתיבים:

נתיב ביולוגיה בדגש קיימות – בנתיב זה מושם דגש על הפן הסביבתי בעולם הקיימות לצד היבטים חברתיים וכלכליים. קיימת אפשרות להרחבה בנושא הבריאות.

ההתנסות המעשית בנתיב לימודים זה מתקיימת במקום העבודה (החברה להגנת הטבע, רשת ירוקה ועוד) ובבתי ספר ממלכתיים.

נתיב ביולוגיה בדגש סביבתי-דמוקרטי – בנתיב זה מושם דגש על הפן החברתי בעולם הקיימות תוך העצמתם האישית של הלומדים. הלימודים מתקיימים בשיתוף החממה ליזמות חינוכית-חברתית של המכון לחינוך דמוקרטי.

ההתנסות בהוראה מתקיימת בבתי ספר דמוקרטיים, במקום העבודה ובבתי ספר ממלכתיים.

מערך הלימודים מבוסס על:

- שילוב בין למידה אקדמית ולמידה חווייתית
- שיעורי חינוך, שיעורים דיסציפלינריים מדעיים בדגש סביבתי
- סדנאות להוראת מדעים, סדנאות לליווי תהליכים אישיים וחברתיים
- סיורים ומחנות לימודיים תוך התמקדות בסוגיות סביבתיות
- התנסות מעשית
- כלים לשינוי חברתי

התכנית כוללת שני מרכיבים ראשיים:

א. תשתית מדעית כללית

מטרתו של מרכיב התשתית המדעית הכללית הוא ליצור את בסיס הידע הכללי ההכרחי לכל מתמחה בביולוגיה ואת השפה והשיח המדעיים. תשתית זו כוללת מקצועות יסוד ומבואות בכל תחומי הביולוגיה: עקרונות מרכזיים בביולוגיה, ביולוגיה של התא, זואולוגיה, מדעי הצמח, מיקרואורגניזמים, גנטיקה, ביולוגיה מולקולרית, פיזיולוגיה, ועוד. במקצועות יסוד אלה ניתן דגש על היבטים סביבתיים. במסגרת זו נכללים גם מקצועות התשתית בכימיה: כימיה כללית ופיזיקלית, כימיה אורגנית, ביוכימיה וכן קורס בסיס בפיזיקה ובמתמטיקה.

לימודי הבחירה כוללים בין היתר, ולא בכל השנים, את הנושאים הבאים: אקולוגיה ימית, צמחי מרפא, אקולוגיה של עופות, אנדוקרינולוגיה, כימיה סביבתית, רעילות וארסיות בעולם החי, שמירת הטבע, כלכלה סביבתית ועוד.

שיעורי הבחירה מקובצים במספר אשכולות: מערכות ותהליכים, היבטים יישומיים של ביולוגיה-כימיה, מדעי כדור-הארץ, אקולוגיה, איכות הסביבה ושמירת הטבע, אורגניזם וסביבתו.

ב. לימודי סביבה וחברה

המטרה היא להקנות ידע, הבנה ויכולת חשיבה רבת-חזיתית בנושא הקיימות המשלבים סביבה, חברה וכלכלה. במקביל לידע המדעי, יילמדו קורסים המאפשרים ראייה הוליסטית לבחינת השפעת האדם על כדור הארץ, תוך יכולת ניתוח בראיה סביבתית-חברתית.

להלן טבלה המפרטת את שני הנתיבים:

מסלול	נתיב קיימות	נתיב דמוקרטי-סביבתי
ראש החוג	ד"ר אדיב גל	ד"ר אדיב גל
לימודי ביולוגיה	V	V
לימודי חינוך	בדגש סביבתי	בדגש דמוקרטי
ימי הלימוד העיקריים	ראשון ושישי	ראשון ושני
תוספות לימי לימוד	קורסים מרוכזים וספורים	קורסים מרוכזים, ספורים, התנסות מעשית בשנה א', חצי יום נוסף במהלך ה-4 שנים
מספר שנים	4 (בצורה שווה)	4 (בשנה הרביעית הלימודים מרוכזים בחצי יום בלבד)
סמסטרים	א', ב', קיץ	א', ב'
התנסות מעשית	שנה א' – מקום העבודה	שנה א' – מקום העבודה ובתי ספר דמוקרטיים
	שנה ב' – בתי ספר ממלכתיים	שנה ב' – בתי ספר ממלכתיים
	שנה ג' – מקום העבודה	שנה ג' – בתי ספר ממלכתיים אפשרות במקום העבודה
עיקרי תכני הלימודים החינוכיים	קיימות	היבטים דמוקרטיים
אפשרות הרחבה	מסלול בריאות	אין
תעודות	תעודה להוראת ביולוגיה לכיתות ז'-י' בבתי הספר העל-יסודיים ותואר ראשון – B.Ed.	תעודה להוראת ביולוגיה לכיתות ז'-י' בבתי הספר העל-יסודיים ותואר ראשון – B.Ed. ותעודה של המכון הדמוקרטי

לימודי ביולוגיה בדגש קיימות

תאור הפרק	סעיף	א	ב	ג	ד
יסוד והעשרה	אנגלית	4			
	מחשבים	2			
	לשון		4		
	מורשת עם	2			
	סה"כ לפרק	8	0	4	0
לימודי חינוך	חינוך בחירה ושעורים מתקדמים	4		2	6
	מבוא למחשבת החינוך	2			2
	סוגיות במחשבת החינוך	2			2
	סוציולוגיה של החינוך	2			2
	חברה ישראלית		2		2
	חינוך סביבתי	4	4	4	14
	מבוא לפסיכולוגיה+ פסיכולוגיה של גיל הנעורים	4			4
	קורס מלווה מעורבות		2		2
	מעורבות חברתית		4		4
	סמינריון חינוך			6	6
	סה"כ לפרק	14	12	10	8
	סה"כ לפרק	44	8	10	12
אוריינות מחקר	סטטיסטיקה			2	2
	מחקר איכותני			2	2
פדגוגיה ומתודיקה	סה"כ לפרק	0	0	4	0
	סדנה דידקטית א'+גישות בחינוך מדעי	8			8
	סדנה דידקטית שנה ב'		6		6
	תכנון ופיתוח מיזם סביבתי ליווי שנה ג'		4		4
	תפיסות ומושגים מדעים		2		2
	פיתוח חשיבה בהוראת מדעים		2		2
	ניהול כיתה		2		2
	סה"כ לפרק	8	6	10	0
	סה"כ לפרק	22	0	10	6
	סה"כ לפרק	4	8	6	0
התנסות	התנסות שנה א'	4			4
	התנסות שנה ב'		8		8
	התנסות שנה ג'			6	6
	סה"כ לפרק	4	8	6	0
ביולוגיה	סה"כ חינוך	88			
	מבוא לביולוגיה של התא	2			2
	מבוא למדעי הצמח	2			2
	חסרי חוליות	2			2
	מעבדה ביולוגיה א'	2			2
	רעיונות מרכזיים ביולוגיה	2			2
	אקולוגיה	3			3
	חולייתניים	2			2
	מגוון ביולוגי		3		3
	גנטיקה	2	2		2
	מיקרואורגניזמים	2	2		2
	פיזיולוגיה של הצמח	2	2		2
	מעבדה ביולוגיה ב'	2	2		2
	פסיולוגיה של בעלי חיים	2	2		2
	ביולוגיה של האדם	2	2		2
	פאונסטיקה	2	2		2
	מחנה לימודי מרכז		2		2
	מחנה לימודי צפון	2	2		2
	מחנה לימודי דרום	2	2		2
	סמינריון התמחות	6	6		6
	סה"כ לפרק	15	5	12	12
	סה"כ לפרק	44	12	12	15

לימודי ביולוגיה בדגש קיימות (המשך)

6				6	כימיה כללית ופיסיקאלית א'	כימיה
2				2	מתמטיקה	
1				1	תרגיל מתמטיקה	
4		4			כימיה כללית ופיסיקאלית ב'	
4		4			כימיה אורגנית	
4			4		פיזיקה א' + ב'	
2			2		תרגול כימיה	
1			1		תרגול פיזיקה	
2	2				ביולוגיה מולקולרית	
2		2			מעבדה בכימיה	
4	4				ביוכימיה	
2	2				מעבדה בביוכימיה	
34	8	10	7	9	סה"כ לפרק	
2			2		בחירה מדעים	בחירה
16	16				בחירה מדעים	
18	16	0	2	0	סה"כ לפרק	
96					סה"כ חוג ראשי ביולוגיה	
196	44	56	40	58	סה"כ	

הפקולטה למדעים

קורסי ביולוגיה בדגש סביבתי

היקף	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'	יום לימודים נוסף	הקורס	התחום
2				2		מבוא למדעי הצמח	ביולוגיה
2				2		מבוא לביולוגיה של התא	
2				2		חסרי חוליות	
3				3		המגוון הביולוגי של ישראל (+סירים)	
2				2		מחנה לימודי מרכז (ר)	
2				2		מעבדה בביולוגיה א'	
2			2			רעיונות מרכזיים בביולוגיה	
2			2			חולייתנים	
2		2				מיקרואורגניזמים	
3				3		מבוא לאקולוגיה (כולל סירים)	
2			2			מחנה לימודי צפון /דרום(ר)	
2		2				ביולוגיה של האדם	
2		2				פיזיולוגיה של בעלי חיים	
2		2				פיזיולוגיה של הצמח	
2		2				מחנה לימודי דרום /צפון(ר)	
2		2				פאונסיטיקה של החי בארץ ישראל	
2		2				מעבדה מתקדמת בביולוגיה	
2			2			גנטיקה	
6		6				סמינריון בביולוגיה	
44		20	8	16		סה"כ לפרק	
6				6		כימיה כללית ופיזיקלית א'	כימיה
4			4			כימיה כללית ופיזיקלית ב'	
4			4			כימיה אורגנית	
2		2				ביולוגיה מולקולרית	
2			2			מעבדה בכימיה	
2		2				מעבדה בביוכימיה	
4		4				ביוכימיה	
4			2	2		פיזיקה א' +ב'	
2				2		מתמטיקה	
1				1		תרגיל במתמטיקה	
2				2		תרגיל כימיה	
1				1		תרגיל פיזיקה	
34		8	12	14		סה"כ לפרק	
12					12	קורסי בחירה	בחירה
6		2	2	2		קורסי בחירה מרוכזים	
18		2	2	2	12	סה"כ לפרק	
96		30	22	32	12		סה"כ

התמחות ביולוגיה -אשכול שיעורי בחירה

לימודי בחירה: ניתנים במהלך שנים א', ב', ג', ד' יש לבחור לפחות קורס אחד מכל אשכול ושני שיעורים מאשכול 1, ובסך הכל 9 ש"ש	
אשכול	כל קורס 1 ש"ש
אשכול 1: מערכות ותהליכים חובת בחירה של שני קורסים לפחות	אימונולוגיה אנדוקרינולוגיה ביולוגיה התפתחותית מדעי המוח
אשכול 2: היבטים ישומיים של ביולוגיה-כימיה	ביוטכנולוגיה כימיה סביבתית תזונה - היבטים רפואיים צמחי מרפא
אשכול 3: מדעי כדור הארץ	מבוא לגיאולוגיה אקלים ומזג האוויר אסטרונמיה וחלל
אשכול 4: אקולוגיה	אקולוגיה של עופות אקולוגיה ימית אקולוגיה עירונית חיים וסביבה
אשכול 5: איכות הסביבה ושמירת הטבע	איכות הסביבה בישראל שמירת טבע עקרונות בניהול משולב של שטחים פתוחים
אשכול 6: אורגניזם בסביבתו	אנטומולוגיה רעילות וארסיות חברתיות בעולם החי תקשורת כימית בין צמחים לסביבה

הפקולטה למדעים

תואר שני M.Ed. בחינוך סביבתי

ראש התוכנית: פרופ' עמוס דרייפוס

מרכזת התוכנית: ד"ר איריס אלקחר

במקביל לשינויים המואצים בסביבת האדם וכתוצאה מהגידול המהיר של אוכלוסיית כדור הארץ, עולות שוב ושוב סוגיות סביבתיות על סדר היום הציבורי. נושאי הסביבה הופכים להיות קריטיים בחיי היום-יום של כל אזרח במדינת ישראל ובעולם כולו. מערכת החינוך אמורה להכשיר את אזרחי העתיד לחיות בסביבה פיזית וחברתית, שמייחסת חשיבות לסוגיות הסביבה. סוגיות אלה נכנסות בהדרגה לתוכניות לימודים שונות בכל הרמות – החל מגן הילדים ועד למגמות המדעים ולימודי סביבה בחינוך העליסודי. באופן ספציפי יותר, מגמות לימודי הסביבה שהוקמו בחטיבות העליונות של מערכת החינוך משוועות למורים מתאימים.

התכנית **חינוך סביבתי** מיועדת להכשיר אנשי חינוך, המכירים בחשיבות הטמעת חינוך סביבתי וחינוך לקיימות בעשייתם החינוכית, והשואפים להרחיב את השכלתם האקדמית על מנת לרכוש ידע אקדמי עדכני ומיומנויות להובלת פרויקטים סביבתיים ולשיפור האוריינות הסביבתית במערכת החינוך ובקהילה. התכנית עונה על הדרישה הקיימת כיום לפיתוח גישה רחבה וכוללת להתמודדות עם בעיות יסוד בנושאי הסביבה. התכנית קושרת סוגיות סביבתיות עם נושאים מתוך דיסציפלינות במדעי החיים והטבע, מדעי האדמה, מדעי החברה וההתנהגות ומדעי החינוך. כל אלה מתוך אוריינטציה חינוכית וחברתית ומתוך מגמה לתרום למערכת החינוך, לקהילה ולחברה בישראל.

בוגרי התכנית יוכלו לעסוק בריכוז ובייעוץ לפעילויות בנושאי סביבה והוצאתן מן הכוח אל הפועל, בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי. הם יוכלו לעסוק בהנחיית פעילויות שדה וסידורים ואחריות על חוגי העשרה בבתי הספר והובלת מדיניות של "יירוק בית הספר", מגמה שמקבלת עידוד מהמשרד לאיכות הסביבה.

בוגרי התכנית יוכלו לעסוק גם בהובלת תכניות של מעורבות קהילתית בנושאי סביבה, בעידוד פעילות בקרב גופים ציבוריים העוסקים בנושאי סביבה בכלל ובחינוך הסביבתי בפרט, כמו החברה להגנת הטבע, החברה למתנ"סים והרשויות המקומיות.

מטרות:

מטרות התכנית נשענות על שלוש אבני יסוד מרכזיות:

א. פדגוגיה עכשווית: טיפוח אנשי חינוך בעלי חשיבה ביקורתית ומערכתית ומיומנויות אינטלקטואליות להתמודדות עם דילמות סביבתיות מורכבות שאין להן פתרון מוסכם ועם אתגרי החינוך הסביבתי מתוך תפיסת עולם אקולוגית.

ב. איכות אקדמית: טיפוח אנשי חינוך בעלי השכלה סביבתית אינטרדיסציפלינרית באמצעות מגוון קורסים מתחומי החינוך, מדעי החברה ומדעי הטבע, תוך מחויבות לאיכות אקדמית והקפדה על סטנדרטים אקדמיים גבוהים.

ג. אזרחות פעילה: טיפוח אנשי חינוך בעלי תחושת אחריות לסביבתם ופעילים בתחום החינוך הסביבתי בבית ספרם ובקהילתם, המניעים ומפעילים יוזמות חינוכיות סביבתיות.

מבנה תכנית הלימודים

היקף הלימודים בתכנית "חינוך סביבתי" הוא 44 ש"ס (שעות סמסטריאליות) התכנית כוללת קורסי חובה (לימודי ליבה), קורסי בחירה, שני סמינריונים ועבודת גמר המלווה בסדנה כמפורט להלן:

חטיבה א': לימודי ליבה – 20 ש"ס

חטיבת לימודי הליבה מהווה תכנית חובה והיא כוללת תמהיל של קורסים מתחום מדעי הסביבה ומתחום מדעי החברה וחינוך, במטרה להקנות אוריינות מדעית-סביבתית לסטודנטים שאינם בעלי תואר ראשון במדעים וכן לעסוק בהיבטים חברתיים, פילוסופיים, אפיסטמולוגיים ואתיים של החינוך הסביבתי. עוד כוללת תכנית לימודי הליבה קורסים מתודולוגיים שמטרתם להקנות תשתית של ידע מחקרי בתחום החינוך הסביבתי.

חטיבה ב': לימודי בחירה – 16 ש"ס

חטיבת לימודי הבחירה כוללת קורסים ייעודיים בשני אשכולות-תוכן המהווים שני כיווני התמחות:

תחום מדעי הסביבה: התכנית כוללת קורסים בתחום מדעי הסביבה והשפעות סביבתיות, כגון אקולוגיה (תיאורטית ויישומית), ביולוגיה סביבתית (האדם, החי והצומח, מיקרואורגניזמים השפעות זיהומים על בריאות האדם) בעיות סביבתיות הנגרמות בהשפעת האדם כגון השפעות על זמינות של משאבי טבע, זיהומי מים ואוויר, ועוד.

תחום קהילה-חברה: התכנית כוללת קורסים ייעודיים שמטרתם לעודד ולטפח הן מודעות לנושאי הסביבה והן מעורבות חברתית וציבורית, כמו למשל: היבטים חברתיים ציבוריים של איכות הסביבה בישראל, פסיכולוגיה סביבתית, יזמות סביבתית, כלכלה סביבתית, הסיוור הלימודי ככלי בחינוך סביבתי ועוד.

סטודנטים **בעלי רקע מדעי** יוכלו לבחור קורסים גם מתחום קהילה-חברה, בנוסף לקורסים מתחום התמחותם.

תכנית הלימודים של סטודנטים **חסרי רקע מדעי**, תכלול גם 3 קורסים סמסטריאליים מתחום המדעים להשלמת בסיס הידע המדעי (על חשבון קורסי בחירה).

סמינריונים ועבודת גמר – 8 ש"ס

הסטודנט בתכנית חינוך סביבתי יכין שתי עבודות סמינריוניות: האחת במסגרת קורס סמינריוני הנלמד בכיתה בתחום כיוון ההתמחות, והשנייה במסגרת של הנחיה אישית. הזיכוי לסטודנט על כל עבודה סמינריונית הוא 2 ש"ס.

עבודת הגמר תעסוק בחינוך סביבתי, מדעי הסביבה או בשילוב ביניהם, ותכלול מרכיב של חקר או פיתוח עצמאי. עבודת הגמר מתחילה בשנת הלימודים השנייה וביצועה מלווה בסדנה שבה ילובנו סוגיות של מתודולוגיות מחקר ודרכי כתיבה מתאימות. הזיכוי לסטודנט עבור השתתפות בסדנת הליווי לעבודת הגמר הוא 4 ש"ס. עבודת הגמר תונחה על ידי מנחה אישי, על פי הזיקה העיקרית של הנושא לאחד מאשכולות התוכן (אשכול לימודי סביבה או אשכול לימודי חינוך וחברה). עבודת הגמר יכולה, לפי הצורך, להיות מלווה גם בהנחיה של מנחה משני, בעל מיומנות במתודולוגיה המחקרית המתאימה. העבודה תיבדק על ידי קורא נוסף מלבד המנחה.

תנאי קדם לעבודת הגמר הוא לסיים בהצלחה את כל קורסי החובה. כמו כן על הסטודנט לסיים בהצלחה עבודה סמינריונית אחת ולהימצא בעיצומה של עבודה סמינריונית שנייה. הנחיות מפורטות להכנת עבודת הגמר ולאופן כתיבתה מתפרסמות לקראת כל שנת לימודים.

החוג למתמטיקה

מתמטיקה - לכיתות א'-ו'

ראש החוג: ד"ר רותי ברקאי

תוכנית הלימודים מכוונת לביסוס והעמקה של הידע המתמטי, ללימוד דרכים ושיטות להוראת המתמטיקה, להכרת דרכי חשיבה מתמטית של ילדים, לפיתוח גמישות בחשיבה המתמטית ולגילוי עניין במקצוע המתמטיקה. ההתמחות מכשירה מורים מתמחים במתמטיקה לבית-הספר היסודי.

מתמטיקה -יסודי

התמחות ראשית - היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מספרים, קבוצות, פעולות		2				
2	מבוא לתורת הקבוצות	1	2				
3	התאמות - פונקציות	1	2				
4	מבוא לתורת המספרים		2				
5	היבטים פסיכולוגיים בהוראת מתמטיקה		2				
6	היבטים פסיכולוגיים היסטוריים של החשיבה המתמטית	5	2				
7	הנדסה א'		2				
8	הנדסה ב'	7	2				
9	הסתברות		2				
10	הוראת מתמטיקה בגיל הרך	1-8	2				
11	מתודיקה של הוראת המתמטיקה (ב)	1-8	2				
12	מספרים טבעיים למספרים רציונליים א'	1-4	2				
13	מספרים טבעיים למספרים רציונליים ב'	12	2				
14	מבוא לאנליזה	3	2				
15	מחשבים בהוראת המתמטיקה	1-8	4				
16	מתמטיקה -מחקר והוראה	13	2				
17	מתודיקה של הוראת המתמטיקה בבית הספר היסודי (1ג)	10-11	2				
18	מתודיקה של הוראת המתמטיקה בבית הספר היסודי (2ג)	17	2				
19	שיעורים מתקדמים במתמטיקה	1-4,7-9,12-14	4				
20	שיעורים מתקדמים במתמטיקה	1-19	4				
21	סמינריון בחינוך מתמטי	1-19	6				
סה"כ							52

מתמטיקה - לכיתות א' ו' בחינוך מיוחד

ראש החוג: ד"ר רותי ברקאי

תוכנית הלימודים מכוונת לביסוס והעמקה של הידע המתמטי, ללימוד דרכים ושיטות להוראת המתמטיקה, להכרת דרכי חשיבה מתמטית של ילדים, לפיתוח גמישות בחשיבה המתמטית ולגילוי עניין במקצוע המתמטיקה. ההתמחות מכשירה מורים מתמחים במתמטיקה לבית הספר היסודי.

הפקולטה למדעים

מתמטיקה - חינוך מיוחד

התמחות ראשית - היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מספרים, קבוצות, פעולות		2				
2	מבוא לתורת הקבוצות	1	2				
3	התאמות - פונקציות	1	2				
4	מבוא לתורת המספרים		2				
5	היבטים פסיכולוגיים בהוראת מתמטיקה		2				
6	היבטים פסיכולוגיים היסטוריים של החשיבה המתמטית	5	2				
7	הנדסה א'		2				
8	הנדסה ב'	7	2				
9	הסתברות		2				
10	הוראת מתמטיקה בגיל הרך	1-8	2				
11	מתודיקה של הוראת המתמטיקה (ב)	1-8	2				
12	מספרים טבעיים למספרים רציונליים א'	1-4	2				
13	מספרים טבעיים למספרים רציונליים ב'	12	2				
14	מבוא לאנליזה	3	2				
15	מחשבים בהוראת המתמטיקה	1-8	4				
16	מתמטיקה - מחקר והוראה	13	2				
17	מתודיקה של הוראת המתמטיקה בבית הספר היסודי (1ג)	10-11	2				
18	מתודיקה של הוראת המתמטיקה בבית הספר היסודי (2ג)	17	2				
19	שיעורים מתקדמים במתמטיקה	1-4,7-9,12-14			8		
20	שיעורים מתקדמים במתמטיקה	1-19				6	
52	סה"כ		16	16	14	6	

המתמחים במתמטיקה במסלול חינוך מיוחד, מחויבים בנוסף בסמינריון בחינוך מתמטי במקום סמינריון בחינוך

תואר שני M.Ed. בחינוך מתמטי עם אפשרות להרחבת הסמכה לחטיבת הביניים

ראש התוכנית: ד"ר גלית אשכנזי-גולן

בעשורים האחרונים מתחוללים שינויים בהוראת המתמטיקה בארצות רבות. שינויים אלה מתרחשים בעקבות מחקרים על דרכי חשיבה של תלמידים ועל הקשיים בהם נתקלים התלמידים בלמידת המתמטיקה, תפיסות חינוכיות ופסיכולוגיות חדשות ותהליכי הטמעת מחשבים במערכות החינוך. הממצאים והמסקנות של המחקרים הביאו ליצירת דיסציפלינה חדשה "חינוך מתמטי" – המתפתחת במהירות בליווי מחקרים וספרות מקצועית רחבה.

יש לשאוף שאוכלוסיות תלמידים רבות היקף ככל האפשר תהיינה בעלות ידע מתמטי רחב, אשר יאפשר לאותן אוכלוסיות להשתלב בעולם העבודה ובחיים המודרניים בהתאם לצרכים החדשים של המאה העשרים ואחת. כמו כן יש לפתח גישות הוראה על מנת להתאים את הוראת מקצוע המתמטיקה לאוכלוסיית התלמידים כולה: למתקדמים, לבינוניים ולבעלי צרכים מיוחדים.

התוכנית תכשיר את הלומדים לקראת כיוונים חדשים בהוראת מתמטיקה בהם מושם דגש על התמקצעות מורים, על למידת מתמטיקה המבוססת על ממצאי מחקר, וכן על פיתוח כישורים לפתרון בעיות, גישות של חקר, פיתוח תובנה מתמטית, פיתוח החשיבה החזותית והמרחבית, עיסוק בחקר נתונים ושילוב מחשב בהוראת המקצוע. כדי להשיג מטרות אלה נוצר צורך בתוכנית לימוד אקדמית רחבה ומעמיקה ברמת תואר שני, שתקדם את מורי המתמטיקה ותצמיח סגל אקדמי בכיר ומקצועי, מיומן להובלת השינויים הרצויים אשר ישכיל להתמודד עם אתגרים אלו.

התוכנית מתעתדת לתת מענה אקדמי לצורך זה. התוכנית מיועדת למורים בעלי תעודת הוראה, בעלי תואר ראשון בחינוך מתמטי או במתמטיקה המעוניינים להרחיב את השכלתם ולהפוך למובילים בתחום החינוך המתמטי. התוכנית תעמיק הן את הידע המתמטי והן את הידע הפדגוגי-מתמטי של המורים. בתוכנית תהיה התייחסות למקומו החשוב של המחשב ולהקשריו בהוראה. בנוסף לכך, המורים, תלמידי התוכנית, ייחשפו למחקרים עדכניים בתחום החינוך המתמטי. מחקרים אלו עוסקים בהבנת הגורמים הקוגניטיביים, הרגשיים וההתפתחותיים המעורבים בהתפתחות החשיבה המתמטית, התפתחות המוטיבציה ללמידת המקצוע והקשיים בלימוד מתמטיקה. תחום החינוך המתמטי הוא תחום מחקר חדש יחסית, וחשוב שהמורים יכירו ויעזרו בממצאיו על מנת לבסס ולשפר את הוראת מקצוע המתמטיקה לאוכלוסייה כולה.

מטרות התוכנית

יעדי תוכנית הלימודים לתואר שני בחינוך מתמטי הם:

א. במתמטיקה:

העמקת ההשכלה המתמטית של המורים. התוכנית תסייע למורים שהוכשרו להוראת מתמטיקה במסגרת התואר הראשון, להעמיק את הידע המתמטי שלהם וללמוד תכנים מתמטיים חדשים ברמה גבוהה יותר.

הרחבת הידע בתכנים הקשורים למחשב וזיקתם למתמטיקה, והידע במגוון דרכים לשילוב המחשב בהוראה. דרכי עבודת מורי המתמטיקה בסביבה עתירת טכנולוגיות יודגשו בהרחבה.

ב. בחינוך מתמטי:

הרחבת הידע המחקרי בחינוך מתמטי תוך היכרות עם מחקרים עדכניים הנמצאים כיום במוקד המחקר בחינוך מתמטי בעולם. הסטודנטים ילמדו לערוך מחקרים בהם יבואו לידי ביטוי הידע שנרכש בתוכנית וניסיונם בהוראה.

העמקת ההשכלה הפדגוגית בחינוך מתמטי בנושאים הקשורים בתהליכי הוראה, תהליכי למידה והנחיית מורים, תוך הדגשת גישות פסיכולוגיות-דידקטיות ללמידת מתמטיקה ולהוראתה. יודגשו היבטים אפקטיביים-דידקטיים ודרכי התמודדות עם אוכלוסיות מגוונות וכיתות הטרוגניות.

פיתוח ידע מקצועי בנושא חשיבה מתמטית והכרת סגנונות חשיבה וסוגי חשיבה שונים המאפיינים את מקצוע המתמטיקה ואת העוסקים בו.

העמקת הידע לגבי היבטים קוגניטיביים והתפתחותיים של ילדים. בתוכנית יושם דגש רב על התפתחות קוגניטיבית של ילדים בזיקה למקצוע המתמטיקה תוך היכרות עם דרכי חשיבתם והתבססות על ידע זה בהוראה.

ג. בחינוך ומתודולוגיה:

הרחבת ההשכלה החינוכית.

הרחבת הידע בתחומי ההערכה והמתודולוגיה המחקרית.

קהל היעד

התוכנית מיועדת למורים בעלי תואר ראשון שהתמחו במתמטיקה במהלך הכשרתם, והם בעלי תעודת הוראה.

מבנה תוכנית הלימודים

היקף הלימודים בתוכנית הוא 42 שעות שבועיות סמסטריאליות (ש"ס). כל קורס בתוכנית משתייך לאחת משלוש חטיבות הלימוד הבאות:

א. חטיבה א': מתמטיקה (12-14 שעות סמסטריאליות)

חטיבה א' כוללת קורסים בהם ניתן דגש על הצד הדיסציפלינרי-מתמטי.

ב. חטיבה ב': חינוך מתמטי (14-16 שעות סמסטריאליות)

לחטיבה ב' משתייכים קורסים בהם הדגש הוא על חינוך מתמטי והתפתחות קוגניטיבית של הלומדים.

ג. חטיבה ג': חינוך ומתודולוגיה (8 שעות סמסטריאליות)
הקורסים בחטיבה ג' הם מתודולוגיים או עיוניים והם אינם ייחודיים לתחום המתמטי.

במסגרת הלימודים תוגשנה **שתי עבודות סמינריות ופרויקט גמר**. את נושאי העבודות יבחר הסטודנט מבין הנושאים הנלמדים בחטיבות א' או ב'.

העבודות תשלבנה ידע מתמטי, וידע בחינוך מתמטי עם יישום חינוכי.

סדנת פרויקט הגמר (4 שעות סמסטריאליות) תשמש לפיתוח כישורי כתיבה ומחקר מתקדמים. בסדנה ילובנו סוגיות של מתודולוגיות מחקריות בחינוך מתמטי. הסדנה תשמש גם לדיון ולביקורת עמיתים לצורך הגשת הצעות לפרויקט גמר ובכל מהלך כתיבת העבודה.

תואר שני M.Ed. בחינוך לפעילות גופנית ולבריאות

ראש התוכנית: ד"ר גילי יוסף

צוות היגוי: ד"ר גילי יוסף, ד"ר מירי גץ, ד"ר יעל הראלי,
ד"ר יוסי חלמיש, פרופ' מיכאל עובדיה, ד"ר חגית שקדי

הפקולטה למדעים

השינויים המואצים בסביבת החיים של האדם בחברה המודרנית השפיעו על אורח החיים בציבור הישראלי בקשת התנהגויות רחבה, הבאה לידי ביטוי באופנים הבאים: הפעילות הגופנית והמשחק בחברותא בשעות הפנאי הצטמצמו ופינו את מקומם לשעות צפייה רבות בטלוויזיה ולשימוש נרחב במחשב; נפגמה איכות התנועה בתפקוד היומיומי; האכילה של מזונות מעובדים ומזון מהיר תפסה את מקומו של האוכל הטבעי והמזין; קצב החיים המודרניים יוצר לחצים נפשיים מוגברים וגזל שעות שינה איכותיות. שינויים אלו פוגמים באיכות החיים ועלולים לגרום, כבר מגיל הילדות, להתפתחות הפרעות התנהגותיות הפוגעות בבריאותו של האדם, כגון: ליקויי יציבה, השמנה, טרשת עורקים, סרטן, חרדה, דיכאון ועוד.

התוכנית ללימודי תואר שני בחינוך לפעילות גופנית ולבריאות שמה לה כמטרה מרכזית להכשיר מורים בעלי ניסיון, ברמה של תואר שני, כדי שישתלבו במסגרות החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי ויתרמו להגברת המודעות לחשיבות ניהול אורח חיים פעיל ובריא בקרב ילדי ישראל ומשפחותיהם. הלומדים בתוכנית יקבלו 'ארגז כלים', שיאפשר הבנה יסודית ומודעות עמוקה לאורח חיים פעיל ובריא בכל קבוצות הגיל ובכל מסגרות הפעילות הקיימות.

חזון התוכנית

להטמיע בחברה הישראלית את החשיבות באורח חיים פעיל ובריא, כך שכל אדם בישראל יעסוק באופן קבוע בפעילות גופנית, יאכל נכון וינהל אורח חיים מאוזן.

אבני היסוד המובילות את החוג

תוכנית הלימודים המוצגת כאן משלבת בין:

- א. רובד הפעילות הגופנית בהקשרה הבריאותי, הפונקציונאלי, הקינזיולוגי והארגונומי
- ב. רובד מדעי הבריאות, בהקשרה לחינוך לבריאות ולקידום אורח חיים פעיל ובריא

בתוך שני הרבדים – הפעילות הגופנית והבריאות – שזורים שלושה תחומי דעת:

- א. **תחום מדעי גוף האדם.** תחום זה נועד להרחיב ולהעמיק את הידוע כיום על אורח חיים פעיל ובריא במעגל החיים. קורסים הנוגעים לתחום זה יתמקדו בלימוד ההשפעה של הרגלי פעילות גופנית, תנועה, תזונה, רגיעה ושינה על תפקודן של מערכות הגוף השונות כגון: מערכת התנועה, מערכת העצבים, מערכות הלב והריאות, המערכת ההורמונלית והמערכת החיסונית.
- ב. **תחום החינוך והפדגוגיה.** תחום דעת זה עוסק בממדים היוצרים סביבה חינוכית בריאה, המעודדת תנועה ופעילות גופנית, המאפשרות אורח חיים פעיל ובריא. קורסים העוסקים בתחום דעת זה מקנים כלים המאפשרים לבנות, ליישם ולבצע תוכניות לימודים ופעולות חינוכיות העוסקים בעיצוב אורח חיים פעיל ובריא.
- ג. **תחום מדעי החברה.** תחום דעת זה מקנה כלים לתפעול ושימוש במשאבים הסביבתיים על מנת לעודד אורח חיים פעיל במשולב עם הרגלי הבריאות הנדרשים בחיי הקהילה ביום-יום.

איכות אקדמית

התוכנית מטפחת אנשי חינוך בעלי השכלה של חינוך גופני באמצעות מגוון קורסים ופעילויות שונות מתחומי החינוך, מדעי החברה ומדעי גוף האדם, תוך מחויבות לאיכות אקדמית והקפדה על סטנדרטים אקדמיים גבוהים. בנוסף לקורסים, הרמה האקדמית באה לידי ביטוי בשימת דגש על קריאה במקורות, על התנסות בפרויקט מחקרי ועל הערכת יוזמות חינוכיות הקשורות בפעילות גופנית ובבריאות. אנו שואפים כי מסיימי החוג יהיו אנשי חינוך המבססים את התייחסותם למשבר הגופני על ידע אקדמי עדכני.

אזרחות פעילה

התוכנית מייחדת את עצמה בטיפול אנשי חינוך הרואים את עצמם כאזרחים פעילים המובילים שינוי באורח החיים, ואשר מניעים ומפעילים יוזמות חינוכיות בתחום. אנו שואפים כי מסיימי החוג יהיו אנשי חינוך בעלי תחושת אחריות לסביבתם ולגופם ופעילים בתחום החינוך לפעילות גופנית ובריאות בבית ספרם ובקהילתם.

סגל

אנשי הסגל אשר לוקחים חלק בקידום אתגרי התוכנית הינם מומחים בתחומם, פעילים גופנית, חוקרים וכותבים בתחום, חדורי תודעת שליחות חינוכית, בעלי מיומנויות הוראה, המהווים מודל למורה במערכת החינוך.

קהל היעד

התוכנית מיועדת למורים בעלי תואר ראשון בתחומי החינוך הגופני, התנועה והמחול.

תנאי קבלה ותנאי סיום

1. יהיו רשאים להירשם מועמדים בעלי תואר 'בוגר' ממכללה או אוניברסיטה, שסיימו את לימודיהם בציון גמר של 80 ומעלה ובעלי פטור באנגלית, שהם בעלי תעודת הוראה בחינוך גופני או תנועה ומחול. כל המועמדים יידרשו להוכיח שלמדו את קורסי החובה הבאים: אנטומיה, פסיכולוגיה, פיסיולוגיה של המאמץ, קינזיולוגיה, למידה מוטורית, ביומכניקה ותזונה.
 2. בעלי שלוש שנות ניסיון מוכח לפחות בהוראה ובהדרכה, או בתפקיד חינוכי.
 3. ראיון קבלה שבו תיבדקנה יכולות כמו מוטיבציה, חזון, ראייה רחבה בתחום, כמו גם יוזמה ויכולת מנהיגות.
- הסטודנטים חייבים לעמוד בהצלחה בכל דרישות הקורסים ועבודת הגמר ורק אז יהיו זכאים לתואר שני.

"אופק חדש"

מורים שנמנים עם "אופק חדש" המסיימים את לימודי התואר השני, זכאים לתוספת בשכרם ולהכרה של משרד החינוך ב-4 ש"ש.

מורים בעלי תואר אקדמי אחר

- בעלי תואר אקדמי אחר יידרשו להשלים קודם תוכנית הכשרה להוראה לאקדמאים.
- תוכנית ההשלמות תיבנה באופן אישי, בהתאם ללימודים קודמים.
- יש לסיים את תוכנית ההשלמות בממוצע שאינו נמוך מ-80.

אפשרות להכרה בלימודים קודמים

תיתכן אקדמיטציה (עד 4 ש"ש) לקורסים שיש להם זיקה לתוכנית ושנלמדו לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה. ההכרה בקורסים מלימודים קודמים אינה מעניקה פטור משכר לימוד מלא, והיא כפופה להחלטת ראש התוכנית.

מבנה התוכנית

היקף התוכנית הוא 44 ש"ס (22 ש"ש) במשך שתי שנות לימוד. התוכנית כוללת קורסי חובה, קורסי בחירה, סמינריונים ועבודת גמר. במהלך תשע"ד התוכנית תתקיים פעם בשבוע, בימי רביעי (יום מלא).

מבנה התוכנית לתואר שני בחינוך לפעילות גופנית ולבריאות

היקף התוכנית הוא 44 ש"ס, במשך שתי שנות לימוד. התוכנית כוללת קורסי חובה, קורסי בחירה וסמינריונים. להלן פירוט חטיבות הלימוד:

א. חטיבה א': לימודי יסוד – 18 ש"ס

באשכול זה יילמדו שלושה תחומי דעת (תחום מדעי החברה, תחום חינוך ופדגוגיה ותחום מדעי גוף האדם). החטיבה כוללת 7 קורסי חובה ו-5 קורסי בחירה (יש לבחור שני קורסים מתוך החמישה).

ב. חטיבה ב': לימודי התמחות – לימודי פעילות גופנית ובריאות המחולקים לשני אשכולות – 18 ש"ס

כל הסטודנטים ילמדו את כל קורסי החובה בשני האשכולות, ובנוסף יבחרו ממגוון קורסי הבחירה מאשכול ההתמחות בו ועוד קורס בחירה אחד מהאשכול השני.

1. פעילות גופנית ובריאות בגיל הילדות (לידה עד 18)

באשכול זה יילמדו שלושה תחומי דעת: תחום מדעי החברה, תחום חינוך ופדגוגיה ותחום מדעי גוף האדם (בהיבט של גיל הילדות).

באשכול זה 3 קורסי חובה (6 ש"ס) ו-7 קורסי בחירה. מתוכם יש לבחור ארבעה קורסים (8 ש"ס). ניתן להמיר קורס בחירה אחד מאשכול זה בקורס בחירה אחד מאשכול האוכלוסייה הבוגרת. בנוסף, יחויב הלומד בהתמחות זו ב-2 קורסי חובה מאשכול האוכלוסייה הבוגרת (4 ש"ס).

2. פעילות גופנית ובריאות באוכלוסייה הבוגרת – (18 ומעלה)

באשכול זה יילמדו שלושה תחומי דעת (תחום מדעי החברה, תחום חינוך ופדגוגיה ותחום מדעי גוף האדם) בהיבט של האוכלוסייה הבוגרת.

באשכול 2 קורסי חובה (4 ש"ס) ו-10 קורסי בחירה. סטודנט הבוחר להתמחות באשכול זה יבחר ארבעה קורסים מתוך המוצע (8 ש"ס). בנוסף יחויב הלומד בהתמחות זו ב-3 קורסי חובה מאשכול האוכלוסייה הבוגרת (6 ש"ס).

ג. חטיבה ג': סמינריונים, וסדנת גמר – 8 ש"ס

1. שני סמינריונים – 4 ש"ס
כל תלמיד יבחר 2 סמינריונים מארבעת הסמינריונים המוצעים
2. סדנת עבודת גמר – 4 ש"ס

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

הוראת אנגלית - בבית הספר היסודי והעל-יסודי

ראש המחלקה: ד"ר ריבי כרמל

המחלקה להוראת אנגלית, במתכונת רב-גלית, מכשיר מורים להוראת האנגלית בבית הספר היסודי ובבית הספר העל-יסודי.

הכשרת הלומדים בנויה על בסיס הגישה הקומוניקטיבית, שעל פיה ההקשר התרבותי והתקשורתי של השפה, הינו חלק מרכזי וחשוב. הלימודים בתוכנית מורכבים מקורסים בבלשנות וספרות אנגלית, קורסים בשיפור מיומנויות בשפה וקורסים דידקטיים בהוראת אנגלית.

יעדים

- ❖ לפתח מיומנויות גבוהות בשפה האנגלית כולל הבעה בעל פה והבעה בכתב.
- ❖ להקנות ללומדים ידע נרחב במקורות הבלשניים, הספרותיים והתרבותיים של השפה האנגלית.
- ❖ לקרב את הלומדים לעקרונות התיאורטיים של שיטות מסורתיות וחדשניות ללימוד שפות והוראתן.
- ❖ לחשוף את הלומדים למגוון אמצעי הוראה ועזרי הוראה הזמינים ללימוד השפה האנגלית.
- ❖ לתת ללומדים כלים על מנת להתמודד עם אוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים בעת הוראת שפה שנייה.
- ❖ לתת ללומדים כלים להוראת אנגלית, השפה הגלובאלית, בהקשרים שונים ומגוונים.

בנוסף לתואר ולתעודת הוראה, הלימודים בתכנית מקנים שתי תעודות:

1. תעודת תרגום ועריכה
2. תעודת הוראה מתקנת לבעלי לקויות למידה בשפה זרה

דרכי הוראה

מטרת ההכשרה הפדגוגית במחלקה היא להכשיר עתודות מורים לאנגלית לבתי הספר היסודיים והעל יסודיים בישראל. ההכשרה עוסקת בפן התיאורטי והמעשי של דרכי רכישת שפה זרה ואסטרטגיות למידה של המיומנויות השונות של השפה (האזנה, דיבור, קריאה וכתובה) ומתמקדת בגישות להוראתה ברמות השונות של בית הספר. ההכשרה מספקת לסטודנטים כלים מגוונים ליישום תיאוריות עכשוויות, היכרות עם מערכת הלימוד הבית ספרית ודרכים לשימוש מושכל בחומרי למידה.

הכשרה להוראה בהתמחות אנגלית (רב-גילאי)
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סמ"כ	נקודות				סעיף	תיאור פרק
	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'		
4				4	לשון	לימודי יסוד והעשרה
2			2		יישומי מחשב בחינוך	
2				2	תרבות/מורשת עם וחינוך לאזרחות	
8			2	6	סה"כ לפרק	
					מדעי החינוך	לימודי חינוך
2				2	סוציולוגיה של החינוך	
2				2	חברה ישראלית	
4				4	מבוא לפסיכולוגיה	
2				2	מבוא למחשבת החינוך	
2			2		סוגיות במחשבת החינוך	
6	6				סמינריון בחינוך	
18	6		2	10	סה"כ לפרק מדעי החינוך	
						אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה
4			4		מתודולוגיה מחקרית	
4			4		סה"כ לפרק אוריינות מחקר	פדגוגיה ומתודיקה כללית
					התמחות בהוראה	
24		8	8	8	דרכי הוראה	
24		8	8	8	סה"כ התמחות בהוראה	
22		8	8	6	התנסות בהוראת אנגלית	התנסות
4			4		הוראת אנגלית בחינוך הבלתי פורמלי (מעורבות חברתית)	
26		8	12	6	סה"כ התנסות בהוראה	
72	6	16	26	24	סה"כ לפרק	לימודי התמחות
					התמחות לפי בחירה	
104	10	34	30	30	התמחות אנגלית	
6	6				סמינריון באנגלית	
110	16	34	30	30	סה"כ לפרק	
190	22	50	58	60	סה"כ לילקוט	

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאז'	
4		4			עזרה ראשונה	
1		1			זהירות בדרכים	
1		1			ביטחון ובטיחות	
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד	

שפה וספרות אנגלית - היקף 110 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
	מיומנויות						
1	יומנה בע"פ		8	4			
2	יומנה בכתב		8	4			
24	סה"כ		16	8			
	בלשנות תיאורטית						
3	מבנה האנגלית וניתוח מעמית		4				
4	מבוא לבלשנות		2				
5	מורפולוגיה ורכישת לקסיקון	4		2			
6	תחביר	4		2			
7	סמנטיקה	4			2		
12	סה"כ		6	4	2		
	בלשנות שימושית						
8	מודלים של קריאה		4				
9	תיאוריות ברכישת שפה שניה			2			
10	תיאוריות בהוראת אנגלית ללומד הצעיר			2			
11	יסודות האוריינות בשפה שנייה			2			
12	דקדוק פדגוגי	3		2			
13	רטוריקה ושיח				4		
14	קורפוס לשוני				2		
15	תיאוריות בכתביה: מחקר				2		
16	מבחנים בשפה זרה				2		
17	הערכה חלופית	17			2		
18	מודלים בחקר הבנת הנקרא				2		
19	הערכת טקסטים ומטלות בשפה זרה				2		
28	סה"כ		4	8	16		
	ספרות						
20	ניתוח ספרות א': סיפורת		2				
21	ניתוח ספרות ב': דרמה		2				
22	ספרות אנגלית במבט תרבותי א'			2			
23	ספרות אנגלית במבט תרבותי ב'			2			
24	ספרות אמריקאית במבט תרבותי				2		
25	ספרות/ שייקספיר			4			
26	ספרות נשים				2		
27	ספרות מודרניסטית				2		
28	הוראת ספרות				2		
20	סה"כ		4	8	8		

מספר קורס	נושאי לימוד	קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
	אשכול לקויות למידה						
29	לקויות למידה התפתחותיות			2			
30	לקויות למידה באנגלית כשפה זרה			2			
31	תיאוריות עכשוויות בניהול כיתה				2		
32	אבחון והערכה דיאגנוסטית של קשיי למידה				2		
	ס ה "כ				4	4	8
	אשכול תרגום ועריכה						
33	מבוא לתרגום בכתב-אנגלית/עברית			2			
34	ניתוח ותרגום שיח קולנועי			2			
35	ז'אנרים בתרגום	33				2	
36	דו לשוניות ותרגום	34				2	
	ס ה "כ				4	4	8
37	סמינריון בהוראת אנגלית					6	
38	מעורבות חברתית (קורס מלווה)			2			
39	שיעורים מתקדמים					2	
	סה"כ			2		8	10
	ס ה "כ		30	30	34	16	110

מדעי הרוח - שוחרי תרבות לבית הספר העל יסודי ולחטיבות הביניים

בדגש עיוני-תרבותי

ראש המחלקה: ד"ר איתן גינזברג

ההתמחויות המוצעות:

❖ **היסטוריה כללית והיסטוריה של עם ישראל**

ראש ההתמחות: ד"ר אמנון יובל

❖ **ספרות כללית וספרות עברית**

ראש ההתמחות: ד"ר מימי חסקין

❖ **מקרא ותרבות ישראל**

ראש ההתמחות: ד"ר חיים חיון

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

מטרת התוכנית היא להכשיר מורים ומורות רחבי השכלה, בעלי תפיסה תרבותית מגובשת וגישה אינטלקטואלית רחבה וביקורתית בשלושה מתחומי הדעת המרכזיים של מדעי הרוח. סטודנטים שיירשמו לתוכנית יבחרו בשתי התמחויות, שבהן הם יוכשרו להוראה בבתי הספר העל יסודיים ובחטיבות הביניים (כיתות ז-י'). הלימודים יתקיימו ברמה אקדמית גבוהה, שבמהלכם ייחשפו הלומדים לשאלות עומק מורכבות ולקשרים בין-תחומיים, שיסייעו להם לגבש את השקפת עולמם החברתית והתרבותית ואת גשותיהם האינטלקטואליות. הלימודים המוצעים בתוכנית מוכרים כחלק מלימודי התואר הראשון בחוגים המקבילים באוניברסיטת תל-אביב.

במקביל ללימודים העיוניים מתקיים תהליך הכשרה פדגוגית, מלווה בהדרכה צמודה של מדריכים פדגוגיים מיומנים. מדריכים אלה משלבים למידה במסגרת סדנאות דידקטיות יחד עם התנסות בהוראה מעשית ובעבודה חינוכית ישירה עם תלמידים בכיתות ז' עד י' של החינוך הפורמלי, עם בני נוער ובוגרים הלומדים במסגרות בלתי פורמליות.

במסגרת תהליך ההכשרה לומדים הסטודנטים לפתח תוכניות לימודים המתאימות לרמות גיל שונות, ולהתוות את האסטרטגיות לביצוען. כמו כן נחשפים הסטודנטים לעולמם של הילדים כיחידים, כקהילת לומדים כיתתית או קבוצתית, ולדרכי העצמתם כבני נוער, כלומדים וכאזרחים לעתיד לבוא. בנוסף מתוודעים הסטודנטים למערכת החינוכית הבית-ספרית הפורמלית, למערכות חינוכיות בלתי פורמליות, ולדרכים שבהן ניתן להסתייע במערכות אלה לשם טיפוחם של בני הנוער והעצמתם.

הדרכה פדגוגית במדעי הרוח

תהליך ההכשרה להוראה יטופח באמצעות התנסות במצבי למידה פעילים. אלה יבקשו לבנות אצל הלומדים:

- א. הגות יוצרת וחשיבה ביקורתית בתחומי מדעי הרוח
- ב. התנסות במצבי הוראה מגוונים תוך התמודדות עם מורכבותם
- ג. תכנון פעילויות לימודיות וחינוכיות
- ד. נקיטת עמדות בסוגיות חינוכיות ונטילת אחריות במצבים חינוכיים שונים. תהליך ההכשרה ילווה על ידי מדריכים פדגוגיים מנוסים של המכללה, ובמורים מאמנים מבתי ספר עמם קשורה המכללה.

תהליך ההכשרה יתפרס על פני ארבע שנים:

שנה א' תוקדש לפיתוח עולמו האישי של הלומד, הן מבחינת תפיסת העולם החינוכית שלו והן מבחינת המיומנויות הנדרשות ממנו כמורה. הסטודנט ייחשף לסוגיית ההוראה כסוגיה של מפגש תוכן תכליתי שבין המורה לתלמידיו, ולפיתוח מיומנויות תכנון ראשוני של השיעור הבודד והיחידה הנושאת במסגרת כיתת העמיתים.

שנה ב' תוקדש להתנסות מעשית בהוראה. במהלך התנסות זו ילמד הסטודנט בפועל שיעורים בשני מקצועות ההתמחות שבחר. הסטודנט ישתתף בסמינרים דידקטיים, שיוקדשו לטיפול בסוגיות דידקטיות ופדגוגיות של תהליך ההוראה. שנה זו תוקדש גם להעמקת האיכויות הפדגוגיות של הסטודנט כמחנך. בהקשר זה ילובנו רבים ממרכיבי המפגש הבין-אישי שבין הסטודנט כמורה לבין תלמידיו כבודדים וכקבוצה לימודית.

שנה ג' תוקדש להעמקת הניסיון החינוכי הכולל. בשנה זו הסטודנט יעצב תוכנית עבודה חינוכית שנתית, אותה יפעיל במקום התנסותו, בסיוע מדריך פדגוגי צמוד. בנוסף, הסטודנט ילמד בשנה זו לעצב תוכניות הוראה שנתיות; לתכנן סביבת עבודה מתקדמת ולשפר את יכולת ההערכה של תוצרי עבודתו מכאן ושל הישגי תלמידיו או חניכיו מכאן. בשנה זו ייבחנו נושאים כמו יחסי עבודה תוך-מערכתיים, עבודה עם ההנהלה והמערך הייעוצי הבית ספרי, הבניית מערכת היחסים שבין מחנכים להורים ובין מחנכים למערכות החינוך החיצוניות לבתי הספר בדרגי הקהילה, משרד החינוך ורשויות מדינה אחרות. במקביל יופעל בשנה זו מועדון העשרה של סטודנטים ומדריכים, שתכניו יעוצבו בשיתופם הפעיל של הסטודנטים.

שנה ד' יעבוד המורה כמורה עצמאי בפועל, וישתתף בסדנת סטאז' במכללה. בשנה זו יבחר הסטודנט את בית הספר הרצוי לו ואת הכיתה המתאימה לו, בתיאום עם הנהלת המוסד. עבודת הסטאז' חייבת להיות בהיקף של שליש משרה לפחות.

מסלול על-יסודי מדעי הרוח בדגש עיוני-תרבותי
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סה"כ	נקודות				תיאור סעיף	תיאור פרק
	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'		
4				4	לשון עברית	לימודי יסוד והעשרה
4				4	אנגלית לפטור	
2				2	יישומי מחשב והעשרה	
10				10	סה"כ לפרק	
מדעי החינוך						
2				2	מחשבת החינוך	לימודי חינוך
2			2		סוגיות במחשבת החינוך	
4				4	פסיכולוגיה	
2				2	סוציולוגיה של החינוך	
2				2	חברה ישראלית	
10		2	4	4	מפגש תרבות	
2			2		קורס מלווה מעורבות חברתית	
4			4		מעורבות חברתית פעילה	
6	6				סמינריון חינוך	
2	2				שיעור מתקדם בחינוך	
אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה						
4			4		סטטיסטיקה ושיטות מחקר	אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה
40	8	2	16	14	סה"כ לימודי חינוך	
4			4		סמינר דידקטי	דרכי הוראה
4		4			סמינר דידקטי	
2		2			ניהול כיתה/לקויות למידה	
10		6	4	0	סה"כ התמחות בהוראה	התנסות בהוראה
8			8		התנסות בהוראה - התמחות א'	
8		8			התנסות בהוראה - התמחות ב'	
2		2			הפקת מיזם תרבות והתנסות ביישומי	
18		10	8		סה"כ התנסות בהוראה	לימודי התמחות
68	8	18	28	14	סה"כ לפרק	
52	6	16	14	16	התמחות היסטוריה/ספרות/מקרא	
52		20	16	16	התמחות היסטוריה/ספרות/מקרא	
104	6	36	30	32	סה"כ לימודי התמחות	סה"כ לילקוט
182	14	54	58	56		

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאז'	
1		1			זהירות בדרכים	
4		4			עזרה ראשונה	
1		1			ביטחון ובטיחות בבית הספר	
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד	

ספרות לבית ספר יסודי ועל-יסודי

ראש החוג: ד"ר מימי חסקין

החוג לספרות המכשיר מורות ומורים לבית הספר היסודי ולבית הספר העל-יסודי העמיד לעצמו מספר מטרות מרכזיות:

- ❖ רכישת ידע רחב בספרות העברית ובספרות העולם (למבוגרים ולילדים), תוך הדגשת תפקידה המיוחד של הספרות בעיצוב התרבות. בד בבד נבקש להקנות ראייה היסטורית של הספרות העברית והכללית. נעסוק ביצירות, ביוצרים ובעיות ספרותיות הקשורות לבעיות חברתיות, פסיכולוגיות וחינוכיות.
- ❖ הבנת דרכי המבע הפואטיות הייחודיות ליצירה הספרותית תוך שימוש במושגי מחקר בסיסיים במדע הספרות.
- ❖ העצמת הרגישות והתובנה למצבים אנושיים מורכבים ורב-משמעיים באמצעות ההיכרות עם יצירות המופת בתרבות היהודית והישראלית ובספרות העולם. קריאת הספרות מהווה דרך להרחבת הזהות של ה"אני" באמצעות ההתוודעות אל ה"אחר".
- ❖ הכשרה מקצועית של הסטודנטים להוראת ספרות בבית הספר היסודי והעל-יסודי. ההכשרה כוללת לימודי מתודיקה וליווי מעשי בבתי הספר תוך מתן דגש על למידה אישית ויחס אישי.

הוראת הספרות במכללה כוללת הוראה בין תחומית המשלבת בין ספרות לתחומי אמנות אחרים: אמנות פלסטית, קולנוע, מוסיקה ועוד. לימוד הספרות ייעשה תוך הנאה, הזדהות והדגשת הרלוונטיות של הספרות לחיי האדם בכלל ולחיייהם של הלומדים בפרט.

ספרות - על יסודי

היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לסיפורת		4				
2	מבוא לשירה		4				
3	יצירות נבחרות מספרות העולם	1- 2	2	2	2		
4	שירת ימי הביניים	1- 2		2			
5	שעור בספרות ההשכלה	1- 2			2		
6	שיעור מתקדם בספרות - פרוסמינריון	1- 5		4	4		
7	סוגיות בהוראת ספרות						
8	שיעורים מתקדמים בספרות(פ)		2	4	6	8	
9	סמינריון / שיעורי בחירה	1- 8				6	
סה"כ			12	12	14	14	52

ספרות יסודי

התמחות ראשית - היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לסיפורת		4				
2	שיעור בחירה	1	4	4	4		
4	מבוא לשירה		4				
5	יצירות נבחרות מספרות העולם	1	2	2			
6	שירת ימי הביניים	4		2			
7	ספרות ילדים והסיפור העממי	1,4		4			
8	מתודיקה של הוראת ספרות	1,4		4	4		
9	פרוסמינריון	1 - 8		4			
10	ספרות ההשכלה	1,4			2		
11	סמינריון / שיעורי בחירה	1-9				6	
סה"כ			16	16	14	6	52

ספרות - חינוך מיוחד

התמחות - היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לסיפורת		4				
2	שיעור בחירה	1	8				
4	מבוא לשירה		4				
5	יצירות נבחרות מספרות העולם	1		2	2		
6	שירת ימי הביניים	4		2			
7	ספרות ילדים והסיפור העממי	1,4		4			
8	מתודיקה של הוראת ספרות	1,4		4	4		
9	שיעור בחירה	1,4			2		
10	שיעור מתקדם בסיפורת - פרוסמינריון	1 - 8		4			
11	ספרות ההשכלה	1,4			2		
12	שיעורי בחירה	1-9		2	8		
סה"כ			16	18	18		52

מקרא ותרבות ישראל לבית ספר יסודי ועל יסודי

ראש החוג: ד"ר חיים חיון

החוג המשובל למקרא ותרבות ישראל מזמן מפגש עם 'ספר הספרים' ועם עולם התרבות היהודית, ערכיו וסמליו.

המקרא הוא הנכס התרבותי החשוב ביותר של עם ישראל לדורותיו – הבסיס לאמונה, הזיכרון ההיסטורי והאתוס הקולקטיבי שהמורשת היהודית ניזונה ממנו, והוא התרומה החשובה ביותר של ישראל לתרבות העולם. המקרא מהווה אבן יסוד בעיצובה של התרבות המערבית, וסיפורי המקרא הילכו קסם על מרבית היוצרים הגדולים בספרות, באמנות הפלסטית ובתיאטרון.

מטרה אחת של החוג היא להפגיש את הסטודנט עם ההיבטים המגוונים של המקרא ועם דרכי חקירתו; להקנות ללומד שליטה בכלי העזר ובשיטות המחקר והעיון המסורתיות והביקורתיות, ויכולת ניתוח של הספרות המקראית לסוגיה. דגש רב ניתן ליישום הידע הנרכש בהוראה מושכלת של המקרא בבית הספר.

במהלך שנות הלימודים ילמדו הסטודנטים קורסים שייצגו את מגוון הסוגות הספרותיות במקרא – חוק, סיפור, נבואה, היסטוריוגרפיה, ספרות החוכמה והמזמורים. בחירת הספרים והפרקים שילמדו תיעשה מתוך התחשבות בתוכנית הלימודים של משרד החינוך לחטיבות הביניים.

מטרה נוספת של החוג המשובל היא להפגיש את הסטודנט עם התרבות היהודית הבתר מקראית, כפי שעוצבה במהלך הדורות, תוך דיאלוג בין-דורי ובין-תרבותי. בפני הלומד תוצג תמונה רחבה ככל האפשר של מורשת ישראל על רבדיה השונים, תחומיה הרבים, ערכי היסוד שלה ויצירותיה הרוחניות. התלמיד ייחשף למדרשים ולאגדות חז"ל כמעצבי ערכים רוחניים והומניסטיים ויעמיק בעיוניו בתחום הדעת של מחשבת ישראל. יש בהעמקה זו יכולת להעניק משמעויות רלוונטיות לחיים היהודיים ולזהות היהודית הישראלית שלו.

מקרא ותרבות ישראל - בית ספר יסודי

התמחות ראשית - היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי לימוד	קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	הסיפור המקראי		4				4
2	הספרות המקראית			12			12
3	צוהר לתרבות ישראל		2				2
	ספרות האגדה והמדרש			4			4
4	פרשנות מסורתית			4			4
5	סוגיות בהוראת המקרא			4	4		8
6	מחשבת ישראל			8			8
7	התרבות היהודית			4			4
8	סמינריון					6	6
סה"כ							52
							6
							14
							16
							16

הערה: כל הסטודנטים ייבחנו בבחינת בקיאות במקרא, על פי תוכנית הלימודים בבית הספר היסודי

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

מקרא ותרבות ישראל

היקף 52 נקודות

מספר הקורס	נושאי לימוד	קורסים - חובה שנה א' - ב'	קורסי בחירה (חלוקה מוצעת)	סה"כ
1	מבוא לספרות המקרא	4		4
2	הספור המקראי	2		2
3	צוהר לתרבות ישראל	2		2
4	מחשבת ישראל		8	8
5	ספרות האגדה והמדרש		4	4
6	סוגיות בהוראת מקרא	4		4
7	קורסים במקרא		12	12
8	קורסי רוחב - תרבות וזהות יהודית		10	10
9	סמינריון/שיעורים מתקדמים		6	6
סה"כ		12	40	52

הערה: הסטודנטים יבחנו בבחינת בקיאות במקרא, על פי תוכנית הלימודים בחטיבת הביניים, בסוף שנה א'.

היסטוריה - לכיתות ז'-י'

ראש החוג: ד"ר אמנון יובל

"בני אדם עושים את ההיסטוריה שלהם, אבל הם עושים אותה לא מתוך חופש גמור, לא בנסיבות שבחרו בהן מרצונם, אלא בנסיבות קיימות ונתונות, שהתקבלו בירושה מן העבר" (קרל מרקס, השמונה עשר בברימר של לואי בונפארט)

ההיסטוריה, מעצם טבעה, עוסקת בסיפורים אנושיים ועל כן היא מזמנת ללומדים אותה תובנות ותכנים היכולים לסייע להם להתבונן באופן מעמיק, צלול ומפוכח לא רק על אירועי העבר אלא גם על אירועי זמנם ואף על עצמם ועל סביבתם הקרובה. לימוד ההיסטוריה מאפשר לנו להסיק שתי מסקנות הקשורות לזהות האנושית, שהינן סותרות לכאורה אך משלימות למעשה: מחד גיסא, שבתקופות שונות ובקרב תרבויות שונות התקיימו דפוסי התנהגות חברתיים דומים, שחזרו על עצמם בווריאציות משתנות; ומאידך גיסא, שההיסטוריה האנושית תיעדה מגוון אדיר וכמעט בלתי-מוגבל של התנהגויות אנושיות, שלא פעם סתרו האחת את רעותה.

בבסיס תכנית הלימודים של הוראת ההיסטוריה במכללת סמינר הקיבוצים עומדת תפישה ייחודית, הרואה בלימוד ההיסטוריה לא רק דרך להבין תהליכים פוליטיים, תרבותיים וחברתיים שעיצבו את העבר והמדהדים בהווה, אלא גם התרחשויות שנועדה לגבש את זהותם של הלומדים והלומדים ולהעניק להם חוויה של גילוי ומשמעות.

יעדי החוג ומטרותיו

1. לטפח סטודנטיות וסטודנטים אוהבי היסטוריה ובעלי ידע היסטורי רחב, הניחנים בסקרנות אינטלקטואלית, בחשיבה ביקורתית, במקוריות, ברוחב אופקים ובגישה יצירתית.
2. להקנות לסטודנטים ידע וכלים לעבודה אפקטיבית ומעמיקה בתחום הוראת ההיסטוריה בפרט ובשדה החינוכי בכלל.
3. לצייד את הסטודנטים בכלים שיאפשרו להם לנתח ולהעריך תופעות בעבר ובהווה מנקודות מבט שונות, ולנהל דיאלוג ביקורתי עם ידע ועם תפיסות-מציאות המצויים בתהליכי שינוי מתמידים.
4. לאפשר לסטודנטים לרכוש מיומנות בתכנון, פיתוח ולימוד של תכניות לימודים בתחום ההיסטוריה.
5. לעודד את הסטודנטים לגבש תפיסת עולם סדורה, לנקוט עמדה אל מול מציאות מאתגרת ומשתנה ולמקם את עצמם בעמדת מנהיגות במערכות החינוך השונות.

היסטוריה - על יסודי

היקף 52 נקודות

מספר קורס	נושאי הלימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
1	מבוא לעת העתיקה -היסטוריה כללית (פ)		4				4
2	מבוא לעת העתיקה - היסטוריה יהודית (פ)		2				2
3	מבוא לימי הביניים (פ)		2				2
4	מבוא לעת החדשה המוקדמת (פ)		2				2
5	מבוא לתקופה המודרנית (פ)		4				4
6	אוריינות אקדמית		2				2
7	סוגיות בהוראת היסטוריה		4				4
8	פנורמה		2				2
9	סוגיה מזרחנית (פ)				2		2
10	סוגיה בתקופה המודרנית: תולדות מדינת ישראל (פ) (מ)*				4		4
11	סוגיה בתקופה המודרנית: היסטוריה יהודית (פ)				2		2
12	סוגיה בתקופה המודרנית 3 (פ)				2		2
13	סוגיה בתקופה המודרנית 4 (פ)				2		2
14	היסטוריה של ארה"ב				2		2
15	שיעורים מתקדמים	1-13			10		10
16	סמינריון / שיעורים מתקדמים	1-14				6	6
	סה"כ		22	12	12	6	52

פ - השיעור פתוח לבחירה לסטודנטים הלומדים בהתמחויות אחרות במדעי הרוח

שיעור אחד מהמבחר - מקוון*

תואר שני M.Ed. בהוראת מדעי הרוח בגישה רב־תחומית

ראש התוכנית: פרופ' עוזי שביט

מרכז התוכנית: ד"ר שי פרוגל

החזון העומד ביסודה של התוכנית לתואר מוסמך בהוראת מדעי הרוח בגישה רב־תחומית מבקש לנצל את הפסיפס העשיר של התכנים ההומניסטיים ולפתח באמצעות שילובים אינטר־דיסציפלינאריים סגל הוראה בעל השכלה רחבה ועושר תרבותי, המסוגל ליזום, לפתח ולהוביל פרויקטים בית־ספריים בתחום הוראת מדעי הרוח ככלי עזר אפקטיבי ללמידה רלוונטית ומשמעותית.

הנחת העבודה של התוכנית גורסת, כי הרחבת הקשרים וזיהוי תחומי ההשקה שבין הדיסציפלינות ההומניסטיות מאפשרים: צמיחה של רעיונות חדשניים באמצעות העברת מודלים מתחום חשיבה אחד למשנהו, טיפוח פלורליזם חשיבתי וערכי בצד שכלול ההיגיון הביקורתי. ייזום פרויקטים לימודיים וחינוכיים, המגייסים ומארגנים ידע רב־תחומי סביב נושאים ובעיות הדורשות פתרון, עשוי לטפח לומדים בעלי אופק אינטלקטואלי רחב, המתמודדים טוב יותר עם מציאות מורכבת עימה מתמודד האדם המודרני. הבניית למידה בדרך זו תעמיק בקרב הלומדים גם את היכולת לנהל דיאלוג פורה עם הזולת במצבי שניות ואי הסכמה ותהפוך את הלמידה של מדעי הרוח לחוויה בעלת משמעות.

במישור המעשי, התוכנית תפתח בפני הלומדים אפשרויות לקידום מקצועי על ידי הכשרתם בתחומים הבאים:

- ריכוז והובלת פרויקטים בית־ספריים בתחום הוראה משלבת של מדעי הרוח.
- הדרכה וייעוץ לתכנון לימודים, פיתוח תוכניות לימוד ודרכי הערכה במדעי הרוח.
- פתיחת ענף מקצועי ייחודי של הוראה ותכנון לימודים בגישה משלבת דיסציפלינות.
- כתיבה ויצירה רב־תחומית של תוכניות לימוד, חומרי למידה וספרי לימוד.

שדרתה האקדמית של התוכנית מושתתת על שני מרכיבים עיקריים:

א. מרכיב דיסציפלינארי: בתוכנית יילמדו קורסים במגוון נושאים במדעי הרוח, אשר ירחיבו ויעמיקו ידע דיסציפלינארי קודם, ייצרו קשרים והקשרים רב־תחומיים, ויוסיפו תחומי ידע חדשים. תחומי הדעת המרכזיים של התוכנית הם: היסטוריה, ספרות, מקרא, פילוסופיה ולשון. המפגש בין דיסציפלינות מדעי הרוח במתווה רב־תחומי מפרה ומרתק ומוסיף נדבך משמעותי לעשייה החינוכית.

ב. מרכיב חינוכי: התוכנית תקנה ידע תיאורטי עדכני בתחום מדעי החינוך לצד יישומי חדש שיתמקד בנושאים הבאים: כתיבה ופיתוח תוכניות לימוד רב־תחומיות, פיתוח מתודולוגיות ודרכי הוראה רב־תחומיות וייזום פרויקטים בית ספריים ייחודיים בתחום הוראת מדעי הרוח. שני המרכיבים יבואו לידי ביטוי בתוכנית באמצעות שילוב קורסים תיאורטיים העוסקים בהיבט הפילוסופי, הסוציולוגי והמתודולוגי של החינוך לצד קורסים בעלי אופי יישומי ומחקרי.

מבנה תוכנית הלימודים

היקף הלימודים בתוכנית הוא 44 שעות סמסטריאליות (ש"ס), והיא מתפרשת על-פני שתי שנות לימוד.

הלימודים מורכבים משלוש החטיבות הבאות:

חטיבה א': לימודים עיוניים בחינוך רב-תחומי (8 שעות סמסטריאליות).
חטיבה זו כוללת קורסים העוסקים בטיבה של הדעת ובהשלכותיה על תיאוריות של למידה, וקורסים המתמקדים בנושאי חברה ותרבות בישראל בזיקתם למערכות חינוך.

חטיבה ב': לימודים דיסציפלינאריים מתקדמים והעמקת מתודולוגיות חקר במדעי הרוח. (18 שעות סמסטריאליות).
חטיבה זו כוללת קורסים המציגים מתודולוגיות חקר חדישות במדעי הרוח וקורסים דיסציפלינאריים מתקדמים.

חטיבה ג': הוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית (14 שעות סמסטריאליות).
החטיבה מתארגנת בשתי קבוצות של קורסים:
קורסים המתמקדים בתכנון, פיתוח ומחקר קוריקולרי באמצעות שילובי ידע דיסציפלינאריים;
לימודי בחירה של סמינרים רב-תחומיים במדעי הרוח.

סדנת עבודת גמר – 4 ש"ס
בכל חטיבה ישנם קורסי חובה ובחירה.

תואר שני M.Ed. בהוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית בהתמחות 'לימודי שואה'

מכללת סמינר הקיבוצים בשיתוף עם מכון "משואה" ללימודי השואה, מקיימת מסלול לימודים משולב לקראת תואר שני בהוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית, המקנה בנוסף לתואר, תעודת מדריך פולין מוסמך.

הסטודנטים לתואר שני בסמינר הקיבוצים, הלומדים במסלול המשולב, יחויבו בקורסים העוסקים בשואה ובתחומים הקרובים לה, לצד קורסים בנושאים אחרים, כנגזר מדרישות התוכנית לתואר שני בהוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית. הסטודנטים לתואר שני במסלול המשולב, יקבלו הכשרה ויוסמכו להדריך בפולין במסגרת מכון "משואה".

הכשרת מדריכי פולין במכון "משואה"

"משואה" – המכון ללימודי השואה – מתמקד בפעילות חינוכית בקרב בני נוער ועובדי הוראה מישראל ומהעולם.

מכון "משואה" רואה בפעילות חינוכית את דרך ההנצחה המשמעותית ביותר של זכר קורבנות השואה. גישתו החינוכית הייחודית באה לידי ביטוי בהעלאת שאלות עקרוניות על מהות האדם, העם והמדינה, החינוך והתרבות, העולות מן הדיון בשואה על היבטיה השונים, ומתוך כך עולות גם הסוגיות הרלוונטיות לעולמם של הדורות "השלישי" ו"הרביעי" כיום.

מכון "משואה" משמש כבית ספר מרכזי להוראת השואה. המכון מגבש תפיסה חינוכית ייחודית בתחום הוראת השואה ומפתח מגוון רחב של דרכי הוראה מקוריות ורב-תחומיות. הפעילות במכון מונחית על ידי צוות מורים ומחנכים מקצועי המומחה לתחום השואה.

קהל היעד

תוכנית זו מיועדת לעובדי חינוך פורמלי ובלתי פורמלי, שהתמחו במסגרת לימודיהם לתואר ראשון (B.A.; B.Ed.) באחד מתחומי מדעי הרוח – היסטוריה, מקרא, לשון עברית, פילוסופיה, ספרות, B.A. כללי ועוד, אשר מעוניינים לרכוש ידע בהוראה בגישה רב-תחומית והסמכה כמדריכי פולין במסגרת מכון "משואה".

על המועמדים לעמוד בתנאי הקבלה לתואר שני בהוראת מדעי הרוח בגישה רב-תחומית בסמינר הקיבוצים ובתנאי הקבלה של מכון "משואה".

מתכונת הלימודים

היקף התוכנית לתואר שני הוא 44 ש"ס (= 22 ש"ש). הלימודים מתקיימים בימי א' ו-ג'. היקף הלימודים במכון "משואה" הוא 150 (שעות בודדות). הלימודים יתקיימו במסגרת ימים מרוכזים במהלך חופשות (קיץ, חגים).

משך הלימודים ופריסתם

תוכנית הלימודים מתפרסת על פני 4 סמסטרים, במשך שנתיים אקדמיות.

מומלץ לסיים את הלימודים בתוך שנתיים.
בכל מקרה, כמקובל במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, אין לפרוס את לימודי התואר השני על פני תקופה העולה על 5 שנים.

ימי הלימוד

הלימודים מתקיימים במשך יומיים בשבוע. במהלך שנת הלימודים תשע"ג יינתנו הקורסים של התוכנית בימים א' ו-ג'.

בשנת הלימודים תשע"ג ייפתחו קורסים רבים מתוך היצע הקורסים של התוכנית ובכללם מספר קורסים המשותפים לכל תוכניות התואר השני.

הפקולטה לאמנויות

הפקולטה לאמנויות

ראש תכנון ופיתוח: ד"ר רבקה ודמני

לימודי האמנות במכללת סמינר הקיבוצים מהווים שדרה מרכזית בשלל תוכניות הלימוד וההכשרה של המכללה. מכללת סמינר הקיבוצים פועלת להכשרה ולשכלול של אמנים ויוצרים מהשורה הראשונה בארץ, שיוכלו לשמש גם כמורים מובילים בתחומם. מסלולי הלימוד מגוונים ומציעים קשת רחבה של התמחויות, בהן: תיאטרון, מחול, אמנות, מדיה דיגיטלית, אמנויות העיצוב, תקשורת וקולנוע. תוכניות הלימודים מדגישות את הקשר שבין האדם, החברה והאמנות, תוך הקפדה על עדכניות, רלוונטיות ומקצוענות. סגל המרצים נבחר בקפידה מתוך מיטב התיאורטיקנים ואנשי המקצוע בארץ, והוא מעניק לסטודנטים ליווי אישי וחווייה לימודית ייחודית.

המכללה מציעה לימודים בתחום האמנויות במגוון תארים ואפשרויות: תואר ראשון – B.Ed. ותעודת הוראה בתחומים: בימוי ותיאטרון, מחול ותנועה, תיאטרון-מחול, אמנות, מדיה דיגיטלית, אמנויות העיצוב, תקשורת וקולנוע.

תואר שני – M.Ed. ותעודת הוראה באוריינות חזותית בחינוך

תואר שני – M.A.A.T. – טיפול באמצעות אמנויות

לימודי הכשרת אקדמאים להוראה בתחומים: תיאטרון, אמנות, מדיה דיגיטלית, אמנויות העיצוב, תקשורת וקולנוע.

לימודי תעודה: משחק, עיצוב במה, אוצרות.

בית הספר לאמנויות המחול

ראש בית הספר: שרון רשף-ארמוני

- בית הספר לאמנויות המחול פועל בגישה רבת-תחומית אינטגרטיבית והוא מאגד בתוכו את המסלול למחול ותנועה, המסלול לתיאטרון-מחול ומסלול מחול ותנועה למורים בפועל.
- תוכנית הלימודים נועדה להכשיר מורים שהם רקדנים ויוצרים בתחום המחול והתנועה, והיא מותאמת לקהל יעד רחב: בית הספר היסודי, חטיבת ביניים, בית הספר העל-יסודי, מסגרות בלתי פורמאליות. התוכנית מקנה לסטודנט במסלול ידע במקצועות החינוך, התרבות ומדעי גוף האדם, תוך התמחות מקצועית במחול ובתנועה או בתיאטרון-מחול, לפי האיפיונים הבאים:
- יצירת קשר רציף ומעשי בין טכניקות מחול ותיאטרון-מחול מגוונות תוך התמחות בהן, הבנת ייחודן ועשיית אינטגרציה ביניהן.
 - החל משנת הלימודים תש"ע קיים תיגבור של לימודי הטכניקה במחול – מחול מודרני ובלט קלאסי, שנועד להגביה את רף הטכניקה של הסטודנטים כרקדנים וכמורים לעתיד.
 - התנסות מעשית בהוראה בבתי ספר, שתכליתה יישום הידע המקצועי והפדגוגי.
 - העשרה והעמקת הידע בתחומי המחול ותיאטרון-מחול העיוניים כמו תולדות המחול, מחול אתני, מוזיקה למחול, כתב תנועה אשכול-וכמן וקישורם למקצועות המעשיים, לשם הכשרת מורה-רקדן יוצר, בעל אופקים רחבים ותשתית תרבותית, אמנותית ואקדמית.
 - התפתחות בתחום היצירה, האילתור והכוריאוגרפיה בגישות שונות.
- ❖ **מכינה מקצועית במחול** – המיועדת למועמדים ללמוד במסלול, הנדרשים ללימוד מעשי נוסף לפני קבלתם ללימודים. המכינה מאפשרת ללומדים בה לימוד מרוכז של מקצועות הבלט הקלאסי, המחול המודרני, תנועה ויצירה.
 - ❖ **קבוצת מחול** לסטודנטים בעלי יכולת ביצוע גבוהה, ליצירת כוריאוגרפיה מקורית עם כוריאוגרף מקורי (ניב שינפולד, יורם כרמי ועוד).
 - ❖ **סטודנטים מצוינים** בתחום המחול ישתתפו בתוכנית המלגות לסטודנטים מצוינים במכללה.
 - ❖ **חילופי סטודנטים** במסגרת שיתופי פעולה עם ARTEZ – בית הספר הגבוה למחול בהולנד, והפקולטה לתיאטרון-מחול בעיר ביטום בפולין.

יעדים:

- ❖ להכשיר מורים האמונים על **יסודות הטכניקות הקלאסיות והמודרניות** המקובלות במחול.
- ❖ לחשוף את הלומדים למגמות **ושיטות ביצוע ויצירה חדשות** בהוראת תנועה, מחול ותיאטרון-מחול בארץ ובחו"ל.
- ❖ לפתח אצל הלומדים **כישורי יצירה ומופע** בתחומי התמחותם, שישמשו אותם כאמנים וכמורים.
- ❖ להכשיר מורים **בעלי רקע עיוני ברמה אקדמית ומקצועית**, מעודכנים ופתוחים לקליטת ידע ודרכי התנסות חדשים במחול ותיאטרון-מחול ובתחומים הנושקים להם.
- ❖ להכשיר מורים **בעלי מוטיבציה גדולה, מעורבים בחברה הישראלית** וקשובים לצרכים השונים בהוראת מחול ותנועה.
- ❖ לשתף פעולה בתוך המכללה ומחוצה לה על בסיס מקצועי ופדגוגי.

מחול ותנועה

דרכי הוראה

בשנה הראשונה –

תוצג התוכנית הכוללת של ארבע שנות הלימוד (מהגיל הרך עד י"ב). יתקיימו דיון, התנסות, צפייה ואימון ביסודות הוראת המחול והתנועה, ממחול ב'גיל הרך' דרך 'מחול לכל' בגיל בית הספר היסודי, מחול ותנועה בבית הספר העל יסודי ועד קישורו של המחול לחינוך, לתרבות ולקהילה.

בשנה השנייה –

יתנסו הסטודנטים בניתוח, הגדרה ועיבוד מעשי של תכנים לשיעורי תנועה ומחול לגילאים א' עד ו', ויילמדו ההיבטים ההתפתחותיים המאפיינים את קבוצות היעד; יעבדו על שילוב נושאי מחול ותרבות, ושיפור היכולת והשליטה במיומנויות הנדרשות; ארגון, בחירה ועיבוד עצמאי של החומרים לשיעורי המחול והתנועה. תכנון העבודה, פיתוח תוכניות לימודים.

בשנה השלישית –

תתקיים התנסות בחטיבות הביניים, במגמות מחול, בבתי ספר לאמנויות ובאולפנים למחול. יתמקדו ויתמקצעו בידע העיוני והמעשי ובדרכי הוראה של מחול בתחומי השונים: מחול מודרני, בלט קלאסי, קומפוזיציה, כתב תנועה אשכול-וכמן).

בשנה הרביעית –

הסטודנטים ישתלבו במערכת החינוך וישתתפו בסדנת סטאז' במכללה, ובה ילובנו תכנים מתוך המציאות החינוכית והמקצועית שעימה מתמודדים הסטודנטים. לכל סטודנט יהיה מנחה מקצועי מתחום המחול, שילווה אותו.

הכשרה להוראה בהתמחות מחול ותנועה
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סה"כ	ב ק ו ד ו ת				דרישות קדם (מס. קורס)	סעיף	מספר קורס	פרק
	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'				
4				4		לשון		יסוד והעשרה
4				4		אנגלית		
2			2			יישומי מחשב במחול		
2			2			יהדות ותרבות ישראל במחול		
12			4	8		סה"כ לפרק		
						מדעי החינוך		לימודי חינוך
2			2			סוציולוגיה של החינוך		
2			2			חינוך ואמנות בחברה וקהילה		
4				4		מבוא לפסיכולוגיה		
2				2		מבוא למחשבת החינוך		
2		2				מחשבת החינוך לאמנות		
2				2		יישומי מחשב - עריכה מוסיקלית		
6	6					סמינריון בחינוך - מעורבות חברתית		
20	6	2	4	8		סה"כ לפרק מדעי החינוך		
								אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה
2			2			שיטות מחקר במחול		
2			2			סטטיסטיקה תיאורית		
4			4			סה"כ לפרק אוריינות מחקר		
						התמחות בהוראה		פדגוגיה ומתודיקה כללית
20		8	8	4		דרכי הוראה		
20		8	8	4		סה"כ התמחות בהוראה		
16		6	6	4		התנסות מעשית		
16		6	6	4		סה"כ התנסות בהוראה		התנסות
60	6	16	22	16		סה"כ לפרק		
						התמחות מחול ותנועה		לימודי התמחות
46		14	16	16		לימודים עיוניים		
88		28	32	28		לימודים מעשיים		
6	6					סמינריון במחול ותנועה		
140	6	42	48	44		סה"כ לפרק		
212	12	58	74	68				סה"כ לילקוט

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאז'		
4		4				עזרה ראשונה		
1		1				זהירות בדרכים		
1		1				ביטחון ובטיחות		
1		1				לימודי שואה וג'נוסייד		

מחול ותנועה - היקף 140 נקודות

פרק	מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
מדעי גוף האדם		אנטומיה ופיזיולוגיה של גוף האדם		4				4
		אספקטים ביומכניים וקינזיולוגיים בתנועה יסודית			4			4
		סה"כ		4	4			8
שיעורים מעשיים		אימפרוביזציה/קונטקט		4				4
		קומפוזיציה			8	8		16
		בלט קלאסי		8	8	8		24
		מחול מודרני		8	8	4		20
		מחול עכשווי		8	4			12
		מחול מודרני עכשווי			4	8		12
		סה"כ		28	32	28		88
שיעורים עיוניים		מושגי יסוד במוסיקה		4				4
		מוסיקה למחול			4	2		6
		תולדות המחול		4				4
		מחול אתני			2			2
		כתב תנועה-מתיאוריה למעשה		4	6	8		18
		פרויקט גמר				4		4
		סה"כ		12	12	14		38
		סמינריון בהתמחות					6	6
		סה"כ					6	6
		סה"כ		44	48	42	6	140

תיאטרון-מחול

מבוא

תוכנית לימודים ארבע-שנתית במסלול תיאטרון-מחול מדגישה את תחום היצירה והמופיע ומשלבת מקצועות מתחומי התיאטרון, המחול והחינוך וכוללת מקצועות מעשיים, מקצועות עיוניים והתנסות בהוראה. תוכנית הלימודים במגמה זו נועדה להכשיר מורים לתיאטרון-מחול למסגרות שונות: בית הספר היסודי, בית הספר העל-יסודי, תיכונים, מסגרות החינוך המשלים וההכשרה המקצועית.

בלימודים מושם דגש על שיפור מיומנויות הן בתחום התיאטרון והן בתחום המחול והתנועה, חשיפה למגמות ולשיטות עכשוויות בהוראת תיאטרון-מחול וביצוע. בוגרי המגמה מקבלים תואר ראשון B.Ed., תעודת הוראה בהתמחות תיאטרון-מחול ורישיון הוראה (לאחר סטאז'). תלמידי המגמה משתתפים בפעילויות שני בתי הספר – לאמנויות המחול ולאמנויות הבמה, ומעלים הפקות מקצועיות.

בין היוצרים שיצרו עבור המגמה: נאוה צוקרמן, רננה רז, ד"ר כנרת נוי, יחזקאל לזרוב, סהר עזימי, רועי מליח-דשף, גליה פרדקין, נועה לב, נדין בומר, אודליה קופרברג.

מרכזת התוכנית: שרון רשף-ארמוני
אחראי על תחום המשחק והבימוי: איציק ויינגרטן – ראש בית הספר לאמנויות הבמה

מבנה התוכנית

השיעורים המעשיים מחולקים לשניים:

❖ שיעורי בסיס

❖ שיעורים משלבים

שיעורי בסיס

הכשרה בסיסית והיכרות עם מושגים ומיומנויות יסוד בשני התחומים – מחול ותיאטרון.

שיעורים משלבים

הרחבה של המושגים הבסיסיים ונגיעה בנקודות המשיקות של שני התחומים יובילו להיווצרות אינטגרציה בין שניהם, כלומר תופעה אמנותית חדשה – תיאטרון-מחול. השיעור המרכזי, בין השיעורים המשלבים הוא תיאטרון-מחול. בשיעור זה יילמדו פרשנויות מגוונות על ידי אמנים שונים, לגבי נקודת המפגש בין שני התחומים.

שיעורים עיוניים

להרחבת תחום התיאוריה והעיון – גם הם מחולקים לשניים:

❖ שיעורים עיוניים

❖ שיעורים עיוניים-סדנאיים

השיעורים העיוניים-סדנאיים משלבים לימודים עיוניים עם התנסות מעשית.

שיעורי הדרכה מכוונים להעניק אימון בסיסי בהדרכת שני התחומים ובהמשך התנסות מעשית בשילובם.

הכשרה להוראה בהתמחות תיאטרון-מחול

מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

פרק	מספר קורס	סעיף	דרישות קדם (מס. קורס)	נקודות				סה"כ
				שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	
יסוד והעשרה		לשון		4				4
		אנגלית		4				4
		יישומי מחשב במחול - וידאו דנס				2		2
		יהדות ותרבות ישראל במחול			2			2
		סה"כ לפרק		8	2	2		12
לימודי חינוך		מדעי החינוך						
		סוציולוגיה של החינוך				2		2
		חינוך ואמנות בחברה וקהילה				2		2
		מבוא לפסיכולוגיה						4
		מבוא למחשבת החינוך						2
		מחשבת החינוך לאמנות				2		2
		חינוך באמצעות מוסיקה				2		2
		סמינריון בחינוך- מעורבות חברתית					6	6
		סה"כ לפרק מדעי החינוך				6	2	6
אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה		שיטות מחקר בתיאטרון מחול				2		2
		סטטיסטיקה תיאורית				2		2
		סה"כ לפרק אוריינות מחקר				4		4
		התמחות בהוראה						
פדגוגיה ומתודיקה כללית		דרכי הוראה				8	8	4
		סה"כ התמחות בהוראה				8	8	4
		התנסות מעשית				6	6	4
		סה"כ התנסות בהוראה				6	6	4
התנסות		סה"כ לפרק				14	14	14
		התמחות תאטרון מחול						
לימודי התמחות		לימודים עיוניים				12	16	18
		לימודים מעשיים				18	32	38
		סמינריון במחול ותנועה				6		
		סה"כ לפרק				6	30	48
		סה"כ לילקוט				12	74	78

לימודי מכללה - חובה

4	4					סדנת סטאז'		
4		4				עזרה ראשונה		
1		1				זהירות בדרכים		
1		1				ביטחון ובטיחות		
1		1				לימודי שואה וג'נוסייד		

הפקולטה לאמנויות

התמחות תיאטרון-מחול - היקף 140 נקודות

פרק	מספר קורס	נושאי לימוד	דרישות קדם (מס. קורס)	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודים עיוניים		מבוא לדרמה - העולם הקלאסי		4				4
		תאוריות בהפקה קולית			4			4
		תולדות תיאטרון המחול העכשווי				2		2
		יסודות הקצב		4				4
		מוסיקה למחול ולתיאטרון			4			4
		אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת התנועה		4				4
		קינזיולוגיה - אנטומיה יישומית				2		2
		יישומי מחשב מתקדמים - עריכה מוסיקלית		2				2
		כתב תנועה - מתיאוריה למעשה		4	8	4		16
		פרויקט גמר				4		4
		סמינריון					6	6
		סה"כ		18	16	12	6	52
מקצועות מעשיים		תיאטרון-מחול		8	8			16
		קומפוזיציה לתיאטרון-מחול				8		8
		משחק ובימוי		14	8	8		30
		מחול מודרני עכשווי		8	8			16
		קונטקט אימפרוביזציה		4				4
		עיצוב ווקאלי		4				4
		בחירה:			8			8
		א. בלט קלאסי			4	4		
		ב. מיומנויות תנועה יסודית			4	4		
		טכנולוגיה יישומית - וידאו דאנס				2		2
		סה"כ		38	32	18		88
		סה"כ		56	48	30	6	140

מחול ותנועה למורים בפועל

תוכנית לימודים אקדמית במסלול למחול ותנועה, לקבלת תואר B.Ed. ותעודת הוראה. תוכנית הלימודים למורים בפועל משלבת מקצועות מתחומי המחול והחינוך וכוללת מקצועות מעשיים ומקצועות עיוניים.

התוכנית מיועדת למורים בני 27 ומעלה, בעלי ניסיון של לפחות **חמש** שנות הוראת תנועה ומחול לסוגיהם, ובעלי תעודת בגרות מלאה (לבני 30 ומעלה, הזקוקים להשלמת תעודת בגרות, תינתן אפשרות השלמה במסגרת המכללה). תנאי נוסף הוא הצגת תיק עבודות וראיון אישי. התוכנית מחייבת לפחות שלושה ימי לימוד מלאים במשך שנתיים. ניתן ומקובל לפרוס את הלימודים על פני שלוש שנים.

תוכנית לימודים מרוכזת זאת, מסתמכת על הניסיון שיש למורים המצטרפים בהוראת המחול ועל ניסיונם כרקדנים. התוכנית מתמקדת בהרחבת הידע העיוני בתחום החינוך וההוראה ובהעמקתו תוך זיקה להוראת מחול. נעשה שימוש בידע הצבור של הלומדים לשם עיבודו ופיתוחו, כמכשיר להעשרה מקצועית ואישית. קבוצת הלומדים מהווה מסגרת לשיתוף עמיתים בנושאים שונים, לבחינת העמדות והתפישות החינוכיות לאורן של תיאוריות חינוך והוראה, וליישום המסקנות בהוראתם. כמו כן, נלמדים מקצועות מחול ייחודיים למסלול מחול ותנועה של בית הספר לאמנויות המחול במכללה.

הלומדים בתוכנית משתתפים בפעילויות בית הספר לאמנויות המחול ובפעילויות המכללה, ליצירת סינרגיה והפריה הדדית.

תוכנית הלימודים:

לימודי יסוד: אנגלית, סוציולוגיה, מחשבת החינוך, מחשבים, לשון, פסיכולוגיה
מקצועות מעשיים: קומפוזיציה, מתודיקה של הבלט הקלאסי, מיומנויות תנועה, קונטקט אימפרוביזציה.
מקצועות עיוניים: תולדות המחול, מוסיקה ויסודות הקצב, כתב תנועה אשכול-זכמן, מדעי גוף האדם, מחול אתני, מחקר מחול, פרויקט גמר אישי.
הדרכה פדגוגית: סוגיות בהוראה, התנסות בהוראה.
תחום ההדרכה הפדגוגית הוא תחום מרכזי בתוכנית. תחום זה הוא צומת של המקצועות הנלמדים, והם משולבים בו ליחידה חינוכית עיונית וביצועית. עבודת השדה מתבצעת במקום העבודה הקבוע של הלומדים. התוכנית משמשת מקום להתנסות המעשית, לחשיפת ה"אני מאמין" ולבירור של שאלות חינוכיות-מקצועיות.

בית הספר לאמנויות הבמה

ראש בית הספר: איציק וייגרטרן

בית הספר לאמנויות הבמה מהווה מסגרת כוללת של לימודים ושל התנסות במקצועות התיאטרון, ובדרכי ההוראה של מקצועות אלה. המסגרת הכוללת מאפשרת שילוב של לימודים עיוניים במעשיים, של היבטים אישיים וקבוצתיים, ושל תחומי התמחות שונים – הכל תחת קורת גג אחת.

בבית הספר שלוש מגמות מקבילות ומשתלבות: **מגמת בימוי והוראת תיאטרון**, **מגמת משחק**, **מגמת עיצוב במה**.

תוכנית הלימודים **במגמת בימוי והוראת תיאטרון** היא ארבע-שנתית, לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה. בשנה הרביעית משולב סטאז' (התמחות בהוראה).

תוכנית הלימודים במגמה זו כוללת גם הכשרה פדגוגית כללית, ואת ההתמחויות הנדרשות לקבלת תעודת הוראה.

ללומדים **במגמות משחק ועיצוב במה** המסיימים את שלוש שנות לימודיהם וכל חובותיהם, תינתן תעודת בוגר בית הספר, המשקפת את הישגיהם.

יעדים:

- ❖ לשים דגש על פיתוח היצירתיות של הלומדים.
- ❖ להעמיק את הגישה הכוללת לתיאטרון באמצעות מיגוון התחומים: בימוי, משחק, ריקוד, תנועה, קול, שירה, כתיבה והמחזה, תיאטרון-בובות, תיאטרון-ילדים, מוסיקה לתיאטרון, מסכות, אמנות פלסטית, תאורה, תפאורה, בגדים ואביזרים, הדרכה, הנחייה דרמטית, ניהול הצגה והפקה.
- ❖ להרחיב את אפשרויות הביצוע של הלומדים באמצעות פיתוח הכלים האישיים הדרושים לשחקן ולבמאי מקצועי.
- ❖ להעשיר את יכולותיהם של הלומדים בסדנאות אינטנסיביות מעשיות, עם מיגוון רחב של מורים למשחק, לבימוי, לתנועה, למסכות, לקול, לשירה, להגייה ולדיבור לבמה.

בימוי והוראת תיאטרון - לתואר בוגר בהוראה B.Ed. ותעודת הוראה רכזת הדרכה: ליביה חכמון-איילי

שנה א'

היכרות בסיסית עם השפה התיאטרונית על כל מרכיביה.
כל תהליך הלימוד מתרחש במכללה. ההדרכה הפדגוגית מתקיימת במסגרת קבועה של הכיתה.
כיתת-עמיתים מהווה מעבדת התנסות בתהליכי ההוראה, בתהליכי תקשורת בין-אישית, במתן
משוב וקבלתו ובניתוח העשייה.
במהלך השנה יתקיימו סיורים בבתי-ספר שונים, עיוניים ומקצועיים. כן יתקיימו סיורים בבתי
ספר של החינוך המיוחד.

שנה ב'

היכרות עם מימושיה המגוונים של השפה התיאטרונית ומרכיביה.
הסטודנט מודריך עמיתים למקצוע, צופה בשיעורים של המורה-המאמן ומתנסה בהוראה בקבוצות
הומוגניות והטרוגניות קטנות (למידה שיתופית).

שנה ג'

העמקת ההבנה של שפת התיאטרון באמצעות יישום ועשייה (תרגילי בימוי).
לימוד ויישום תוכנית "אמנות התיאטרון" של משרד החינוך בחטיבת הביניים (כיתות ז'-ט').
יישום התוכנית מתבטא במשחקי סימולציה (הוראת עמיתים) ובהוראה במליאה בבית-ספר.
כן יתנסה הסטודנט במעברים מהוראה בקבוצות קטנות להוראה במליאה וחוזר חלילה.

שנה ד'

א) העמקת הידע בתחום לימודי התיאטרון וכתובת עבודות סמינריות.
ב) המחשה של האינטגרציה בין המקצועות התיאטרוניים והמעשיים באמצעות ביצוע פרויקט
הסיום בלימודי התיאטרון.
ג) בשנה ד' יעבוד הסטודנט בפועל כמורה (בשליש משרה לפחות) וישתתף בסדנת סטאז'
במכללה.

מגמת משחק לתעודת בוגר בית הספר למשחק

מגמת משחק מכשירה שחקנים/ות לתיאטרון מקצועי. בשנים א'-ב' מתמקדים הלימודים
בטכניקות בסיסיות במשחק, תנועה, פיתוח קול, שירה, עבודה על טקסט, עבודה עם מסכות,
מיומנויות קרקס ועוד.

בשנה ג' – ההתמקדות היא בהפקות. במהלך השנה מעלים הסטודנטים הצגות בהנחיית במאים
מקצועיים.

הכשרה להוראה בהתמחות בימיו והוראת תיאטרון
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

התמחות בהוראת תיאטרון						
סה"כ	נקודות				סעיף	תיאור פרק
	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'		
4				4	לשון	יסוד והעשרה
4				4	אנגלית	
2				2	יישומי מחשב בחינוך	
2				2	יהדות - מהדיבוק לחמץ	
12				12	סה"כ לפרק	
מדעי החינוך						לימודי חינוך
2				2	סוציולוגיה של החינוך	
2				2	חברה ישראלית	
4				4	מבוא לפסיכולוגיה	
2				2	מבוא למחשבת החינוך	
2			2		סוגיות במחשבת החינוך	
6	6				סמינריון בחינוך - מעורבות חברתית	
18	6		2	10	סה"כ לפרק מדעי החינוך	
						אוריינות מחקר בחינוך ובהוראה
4			4		מתודולוגיה מחקרית	
4			4		סה"כ לפרק אוריינות מחקר	
התמחות בהוראה						פדגוגיה ומתודיקה כללית
16		6	6	4	דרכי הוראה	
2				2	דרמה יוצרת ככלי חינוכי לתיאטרון	
18		6	6	6	סה"כ התמחות בהוראה	
20		8	8	4	התנסות מעשית	
20		8	8	4	סה"כ התנסות בהוראה	התנסות
60	6	14	20	20	סה"כ לפרק	
התמחות בימיו והוראת תיאטרון						לימודי התמחות
46	2	4	14	26	לימודים עיוניים	
92		24	36	32	לימודים מעשיים	
6			6		סמינריון בבימוי והוראת תיאטרון	
144	2	28	56	58	סה"כ לפרק	
216	8	42	76	90	סה"כ לילקוט	

לימודי מכללה - חובה

4	4				סדנת סטאז'	
4		4			עזרה ראשונה	
1		1			זהירות בדרכים	
1		1			ביטחון ובטיחות	
1		1			לימודי שואה וג'נוסייד	

הוראת תיאטרון ובימוי - היקף 144 נקודות

תיאור פרק	מספר קורס	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודים עיוניים	1	מבוא לדרמה - העולם הקלאסי	4				
	2	קריאה ביקורתית בטקסטים קלאסיים	4				
	3	מחזאי - טקסט - במה	4				
	4	תולדות התיאטרון	2				
	5	תיאטרון ודרמה יוצרת	4				
	6	שפת התיאטרון והוראתה	8				
	7	דרמה עברית	4				
	8	מבוא לדרמה - שיקספיר	2				
	9	תולדות הקומדיה	4				
	10	מבוא למאה העשרים וניתוח מחזות	4				
	11	תיאוריות בימוי	4				
	12	סוגיות בדרמה העברית				2	
	13	סגנונות בתיאטרון (סמינריון)		6			
סה"כ							
			26	20	4	2	52
מקצועות מעשיים	21	יסודות המשחק	8				8
	22	משחק ויצירה	8				8
	23	תנועה לתיאטרון	8	4			12
	24	תיאטרון בובות	4				4
	25	תיאטרונטו		6			6
	26	בימוי מתקדם		10			10
	27	הנחיית שחקנים		4			4
	28	משחק		4			4
	29	עיצוב במה		4			4
	30	עיצוב תאורה	4				4
	31	כתיבה דרמטית		4			4
	32	דיאלוג במאי-מעצב			4		4
	33	עבודת הבמאי עם השחקן			8		8
	34	מסכות - שפה אלטרנטיבית			4		4
	35	ליווי תרגילי בימוי			8		8
סה"כ							
			32	36	24		92
סה"כ							
			58	56	28	2	144

הפקולטה לאמנויות

חובה נוספת בשנה ד': כל סטודנט יהיה מחויב בשנת הלימודים הרביעית להתנסות כעוזר במאי, בהיקף של 3 ש"ש, וכתומך בתרגילי בימוי של שנה ג'.

מגמת משחק מסגרת לימודים לתעודת בוגר בית הספר למשחק

סה"כ	ש"ש בשנה			סעיף	תיאור פרק
	א	ב	ג		
13	5	5	3	לימודים עיוניים	לימודי התמחות
78	34	32	12	שיעורים מעשיים	
91	39	37	15	סה"כ לפרק	
91	39	37	15	סה"כ לילקוט	

בתקופת לימודיהם הסטודנטים חייבים לעמוד במספר מטלות, שהן חלק מתוכנית הלימודים ואינן מופיעות כשיעורים במערכת השעות:
 א. צוותים טכניים - בשנה א' הסטודנטים יעמדו לרשות רכז ההפקות בנושאים הקשורים להפקות.
 ב. ערבים פתוחים - מתקיימים בשנה א' בפני מורי בית הספר, בנושאים שונים.
 ג. שלוש הפקות פנימיות (בהיקף מצומצם) - מתקיימות בשנה ב'.
 ד. שבע הפקות - בהדרכת בימאים מקצועיים - מתקיימות בשנה ג'.

משחק אמנויות הבמה

תיאור פרק	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	סה"כ
לימודים עיוניים	מבוא לדרמה - יוון ורומא	2			
	ניתוח מחזות - יוון ורומא	2			
	דרמה עברית		2		
	מבוא וניתוח - שיקספיר		1		
	תולדות התיאטרון	1			
	תולדות הקומדיה		2		
	מהדיבוק לחמץ			1	
	מבוא וניתוח - המאה ה-20			2	
סה"כ					
	5	5	5	3	13
מקצועות מעשיים	חונכות	1	1	1	
	לשון עברית	2			
	תנועה	8	6	4	
	יסודות המשחק	6	6		
	מסיכות	4	2		
	משחק - היבטים אישיים	4	6		
	משחק - מונולוגים וסצנות	6	6		
	עבודה על טקסט	2	1		
	פיתוח קול ושירה	1	1	1	
	עיצוב קול		1		
	קרקס		2		
	משחק מתקדם			6	
סה"כ					
	34	32	12	78	
סה"כ					
	39	37	15	91	

מגמת עיצוב במה
מסגרת לימודים לתעודת בוגר מסלול מעצבי במה

פרק	סעיף	ש"ש בשנה			סה"כ
		שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	
לימודי התמחות	לימודים עיוניים	11	8	3	22
	שיעורים מעשיים	12	16	11	39
סה"כ לילקוט					61

עיצוב במה

פרק	נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	סה"כ
לימודים עיוניים	תולדות הבגד	2			2
	תולדות האמנות והעיצוב	2			2
	אמנות עכשווית	2			2
	מבוא לדרמה	2			2
	ניתוח מחזות - קריאה ביקורתית	2			2
	מבוא לתיאטרון	1			1
	תולדות הקומדיה		2		2
	תולדות עיצוב הבמה		1		1
	דרמה עברית		2		2
	שיקספיר			1	1
	סגנונות בימוי		3		3
	תיאוריות בימוי			2	2
	סה"כ לפרק	11	8	3	22
לימודים מעשיים	עיצוב בסיסי ובניית מודל	2			2
	עיצוב חזותי לקולנוע ולטלוויזיה		2	2	4
	עיצוב בעזרת מחשב		2		2
	רישום	3			3
	עיצוב הבגד, גזירה ותפירה	3	2		5
	שירטוט ואוטקאד	2			2
	פרויקטים מיוחדים	2			2
	דיאלוג במאי מעצב + ליווי פרויקט			3	3
	עיצוב הבגד			3	3
	אביזרים ומסכות		3		3
	סגנונות בעיצוב		3		3
	התחביר הבימתי		3		3
	תרגיל מתקדם בעיצוב הבגד		1		1
	עיצוב מתקדם			3	3
	סה"כ לפרק	12	16	11	39
סה"כ לילקוט					61

בית הספר לאמנויות העיצוב

ראש בית הספר: רונן לייבמן

המחלקה לאמנויות העיצוב

ראש המחלקה: רונן לייבמן

ראשי התחומים:

דורי אוריין – עיצוב המוצר

רחל דהאן – עיצוב תקשורת חזותית

טל שושן – לבוש ואביזרים

הלימודים במחלקה לאמנויות העיצוב הם לקראת תואר "בוגר בהוראה" B.Ed. ותעודת הוראה.

משך הלימודים

ארבע שנים – כולל אפשרות ביצוע הסטאז' בהוראה בשנה ד'.
במהלך ביצוע הסטאז' יקבלו הסטודנטים המתמחים שכר עבור עבודתם.

תוכנית הלימודים

התוכנית מבוססת על גישה רב-תחומית, המעניקה הכשרה מקצועית הוליסטית ויסודית. גישה זו מאפשרת לבוגר להתמודד עם פרויקטים במגוון תכנים והקשרים רחב, מתוך מודעות מפותחת לחשיבותם, מעורבותם והשפעתם של המעצבים בחברה, במערכת החינוך, בתהליכים תרבותיים, בתעשייה ובכלכלה – ברבדים המקומיים והבינלאומיים.
התוכנית משלבת לצד הכשרת מעצבים ברמה איכותית ומקצועית מקיפה, גם הכשרת עתודה של מורים לעיצוב, שיוכלו להתמודד בהצלחה עם תוכנית ההרחבה וההעמקה של מגמת **אמנויות העיצוב** בבתי-הספר העל-יסודיים ואף לתרום להשבתה.

מהלך הלימודים

שנה א' מוקדשת לבניית תשתיות לחשיבה ומיומנות עיצובית. בין היתר נלמדים יסודות העיצוב לדו ותלת מימד, רישום ופיסול, לימוד הסדנאות השונות – דגמים, מתכות, עץ, תפירה. כמו כן נלמדים בשנה זו הכלים המרכזיים לתחומי העיצוב: טיפוגרפיה, גזרה, המחשה ותוכנות מחשב שונות.
שנה ב' מוקדשת ללימוד המבואות. תחילה, הסטודנט לומד את מכלול המבואות ובמהלך סמסטר ב' הוא מתחיל לבחור תחומי התמחות שונים: לבוש, אביזרים, תקשורת חזותית, תעשיית, אינטראקטיב ועוד. במקביל נלמדים גם קורסי כלים מתקדמים יותר – תוכנות מתקדמות וקורסי המשך בטיפוגרפיה, גזרה, המחשה, צילום ועוד. במסגרת הלימודים העיוניים נלמדים קורסים המרחיבים את הבנת התחומים השונים.

שנים ג' ו-ד' – לאחר שנתיים של הכשרה רב-תחומית, ניתנת לסטודנטים האפשרות להתמקד בתחומי עיצוב לפי בחירתם. התוכנית מאפשרת התמחות מקצועית מחד, והמשך עשייה עיצובית רב-תחומית מאידך. במהלך שנים אלו הסטודנטים יכולים לבצע התאמה בין תוכנית הלימודים לתחומי העניין שלהם, בסדרה של קורסי סטודיו מקצועיים וסמינריונים עיוניים. שנת הלימודים האחרונה

נמצאת בסימן תערוכת הגמר ובמהלכה מתרכזים הסטודנטים בהכנת פרויקט הגמר שלהם.

פעילויות אינטגרליות לתכנית הלימודים

הגשות ביקורת:

הגשות הביקורת המתקיימות במהלך ובסיום הקורסים המעשיים ומהוות מרכיב חשוב בהם. מהסטודנטים נדרשת נוכחות מלאה במשך כל ההגשות והשתתפות פעילה בביקורות.

תצוגות ותערוכות:

ארגון והקמת תצוגות הסיכום בסוף כל סמסטר ותערוכת סוף השנה מהווים חלק בלתי נפרד ממטלות הקורסים בלימודי העיצוב המעשיים. תערוכות סוף השנה מתקיימות בדרך כלל שבועות ספורים לאחר סיום שנת הלימודים.

פעילויות מוסדיות וחץ-מוסדיות:

סיוורים, הרצאות אורח, סדנאות יצירה ומרתונים, שמועדים יפורסם במהלך השנה הם חלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים וחלה עליהם חובת נוכחות והשתתפות.

לימודי חינוך

בתוכנית מתקיימות מזיגה והפריה הדדית בין לימודי העיצוב ללימודי החינוך. חלק ניכר מהקורסים המוצעים במסגרת לימודי החינוך והלימודים הכלליים בנושאים: פסיכולוגיה, פילוסופיה וסוציולוגיה, שיטות מחקר יישומיות וסוגיות ערכיות בתחום העיצוב, משרתים היטב את לימודי העיצוב. במקביל, לימודי העיצוב משביחים ומשפרים את איכויות ההוראה. הסטודנטים מתנסים בעיצוב פרויקטים שנועדו לשפר סביבות לימוד ודרכי ההוראה, ולתרום לאיכות הסביבה והתרבות. התוכנית מכינה את הבוגרים כמעצבים וכמורים לעיצוב, לשליטה באפשרויות השימוש של המדיה הדיגיטאלית, הן בתהליכי העיצוב, התכנון והיצירה והן בדרכי ההוראה והלמידה.

לימודי השלמה לקראת תואר B.Ed. "בוגר בהוראה" ותעודת הוראה באמנויות העיצוב להנדסאי עיצוב ואדריכלות

התוכנית מתקיימת בכפוף ללימודים בחוג לאמנויות העיצוב.

קהל היעד

התוכנית מיועדת להנדסאים בוגרי מגמת עיצוב ובוגרי מגמת אדריכלות המעוניינים להרחיב את השכלתם וללמוד לקראת קבלת התואר הראשון, B.Ed. "בוגר בהוראה" ותעודת הוראה באמנויות העיצוב.

היקף התוכנית

תוכנית הלימודים הינה בת ארבעה סמסטרים (לפחות) וכוללת 73 ש"ש (146 ש"ס) להנדסאי עיצוב, ו-76 ש"ש (152 ש"ס) להנדסאי אדריכלות. התוכנית כוללת השלמות בלימודי פדגוגיה והתנסות בהוראה, לימודים עיוניים ומעשיים באמנויות

העיצוב ולימודי אנגלית ברמה אקדמית.

פטורים על סמך לימודים קודמים

על פי הנחיות המועצה להשכלה גבוהה, ומתוקף העובדה שהתוכנית מוצעת להנדסאים בתחום העיצוב והאדריכלות, הרי שהיקף הפטורים המקסימאלי על סמך לימודים אקדמיים קודמים לא יעלה על 13 שעות שנתיות. הפטור יינתן כזיכוי על בסיס פרטני ובכפוף להוכחת ידע לימודים קודמים (נוסף על לימודי ההנדסאי).

זכאים להתקבל

זכאים להתקבל לתוכנית מועמדים בעלי תואר הנדסאי (למען הסר ספק, לתוכנית יכולים להתקבל אך ורק בעלי דיפלומת הנדסאי, כלומר כאלו שהשלימו את כל חובותיהם לתואר), אשר הינם בעלי תעודת בגרות מלאה.

הכשרה להוראה באמנות העיצוב
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

תאור פרק	תאור סעיף	דרישות קדם	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית		4				4
	אנגלית לפטור		4				4
	הוראה בסביבה מתוקשבת		2				2
	תרבות ישראל			2			2
	סה"כ לימודי יסוד		10	2	0	0	12
לימודי חינוך	לימודי חינוך						
	מבוא למחשבת החינוך		2				2
	תיאוריות של תרבות וחברה		2				2
	פסיכולוגיה של הוראה ולמידה		2				2
	קריאה מודרכת		2				2
	פיתוח חשיבה			2			2
	הערכת הלמידה וניהולה				2		2
	פסיכולוגיה של גיל הנעורים				2		2
	סמינריון דידקטי				6		6
	מתודולוגיה מחקרית			4			4
	סה"כ לימודי חינוך		8	6	10	0	24
דרכי הוראה	התמחות בהוראה						
	הוראה ולמידה		4				4
	גישות בהוראה האמנות א'			4			4
	גישות בהוראה האמנות ב'				4		4
	סה"כ התמחות בהוראה		4	4	4	0	12
התנסות בהוראה	התנסות בהוראה						
	סוגיות בעבודת המורה		4				4
	אימוני הוראה			8			8
	התנסות בהוראה				8		8
	התנסות בהוראה מתוקשבת				4		4
לימודי התמחויות	סה"כ התנסות בהוראה		4	8	12	0	24
	לימודים עיוניים		12	20	8		40
	לימודים מעשיים		42	28	22	8	100
	סמינריונים עיצוב				8		8
	סה"כ התמחויות		54	48	38	8	148
סה"כ לילקוט			80	68	64	8	220

לימודי מכללה חובה

לימודי מכללה	הדרכה ביבליוגרפית						1
	ביטחון ובטיחות						1
	סיור לימודי						1
	עזרה ראשונה						3
	זהירות בדרכים						1
	לימודי שואה וג'נוסייד						1
	סדנת סטאז						4

הפקולטה לאמנויות

לימודי התמחות אמנות העיצוב

נושאי לימוד	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודים עיוניים	4				4
	2				2
	4				4
	2				2
	2				2
	2				2
	2				2
	2				2
	4				4
	4				4
	6				6
	8				8
סה"כ עיוני	12	20	8	0	40
לימודים מעשיים	12				12
	6				6
	4				4
	4				4
	4				4
	4				4
	4				4
	4				4
	4				4
	8				8
	4				4
	4				4
	4				4
	4				4
	4				4
	6				6
	16				16
	4				4
	4				4
סה"כ מעשי	42	28	22	8	100
סמינריונים לבחירה 2			8		8
סה"כ מעשי + סמינריונים	42	28	30	8	108
סה"כ התמחות	54	48	38	8	148

המחלקה לאמנות - מדיה דיגיטלית

ראש החוג: ד"ר הדרה שפלן-קצב
מרכז לימודים מעשיים: יאיר ברק
מנחה פרויקט הגמר: אורית רף

המחלקה לאמנות של סמינר הקיבוצים הינה היחידה בתל אביב המציעה לסטודנט ולסטודנטית אפשרויות נרחבות לעתיד מקצועי וזאת באמצעות **תואר כפול**: אמנות וחינוך. לבוגר/ת החוג מוענק תואר ראשון "בוגר בהוראה" – B.Ed. ותעודת הוראה.

אמנות עכשווית – הסטודנטים בחוג לומדים את כל התחומים המקצועיים הרלוונטיים לאמן עכשווי, החל מכלים לעבודת סטודיו ידנית, דרך לימודי מדיה דיגיטלית וכלה בלימודי תרבות, היסטוריה וביקורת.

הוראה – בוגרי החוג רוכשים אפשרות לעסוק בהוראה, חינוך לאמנות וידע בכל הנושאים הרלוונטיים לכך. לימודי החינוך וההכשרה להוראה קשורים בלימודי האמנות ומהווים חלק בלתי נפרד מהם. לימודי החינוך מכשירים את הסטודנטים להוראת אמנות בבתי הספר העל-יסודיים בארץ וכאנשי חינוך יצירתיים בתחום, תוך עידוד חשיבה יזמית ומעורבות חברתית ותרבותית.

רב-תחומיות – מכיוון שלימודי האמנות מתקיימים בבית הספר לאמנות ועיצוב, באפשרותנו להציע סביבת לימוד מגוונת ואינטגרטיבית בה הסטודנט מקבל ידע נרחב ועמוק באמנות, אך יש באפשרותו גם להתרחב ללימוד כלים משיקים בתחומי העיצוב והתקשורת. כתוצאה מכך יכולים בוגרי ובוגרות החוג להשתלב גם בתחומים כגון: עריכת וידאו, עיצוב גרפי, בניית אתרים, אנימציה ומידול תלת-ממד, תכנון ממשקים, עיבוד תמונה, פוסט-פרודקשן ועוד.

בתחום האמנות מלמדים **אמנים פעילים ובוולטים בתחומם**: יאיר ברק, ארזי ישראלי, אורית רף, חן שיינברג, אורי דרומר, דוד דניאל, אסנת אוסטרליץ, נירה פרג, נטע הררי-נבון, יואב שמואלי, דבורה מורג, טל שוחט, מלי דה-קאלו ואחרים.

יחס אישי ותומך – הלימודים נערכים בקבוצות לימוד קטנות המאפשרות מתן תשומת לב מקסימאלית לכל סטודנט וליווי צמוד של תהליכי התפתחותו כאמן. הגשת הפרויקטים מתקיימת באווירה חיובית ופרודוקטיבית תוך מחשבה כי ביסודן הן מרחב לימודי מיוחד וממנף. אנו מאמינים כי פיתוח יחסים בין המרצים והסטודנטים, ובין הסטודנטים לבין עצמם, הם חלק ממקור הכוח של הלימוד והיצירה עצמה, לכן החוג מקיים אירועים משותפים לסטודנטים ולמרצים, ביניהם: סדנאות מרוכזות, סיורים לימודיים, מרתונים וסדנאות יצירה מחוץ לכותלי בית הספר.

סדנאות לימוד – לרשות הסטודנטים עומד מגוון של סדנאות יצירה מרווחות ומאובזרות: סדנת פיסול, סטודיו לצילום, סטודיו לציור, מעבדת מחשבים, אולפן טלוויזיה מקצועי, עמדות לעריכת וידאו, סדנת סאונד וסדנת אינטראקטיב. כמו כן עומדים לרשות הסטודנטים שבשנה הרביעית ללימודיהם סטודיות לעבודה אישית.

תערוכות – במהלך הלימודים, בסיום סמסטר ובסיום שנת לימודים, מתקיימות תערוכות אישיות וקבוצתיות של הסטודנטים.

פרויקט הגמר של שנה ד' – תערוכת הגמר של שנה ד' היא אירוע חשוב לסטודנט ולחוג כולו. במהלך שנה ד' מקבל הסטודנט הדרכה מעשית ממנחה פרויקט הגמר, מרכז הלימודים המעשיים ומראש החוג.

באופן ייחודי לחוג מקבל הסטודנט גם ליווי אוצרותי של אוצר מתוכנית האוצרות של החוג.

הכשרה להוראה בהתמחות אמנות – מדיה דיגיטלית
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

סה"כ	שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'	דרישות קדם	תיאור סעיף	תיאור פרק
4				4		לשון עברית	לימודי יסוד
4				4		אנגלית לפטור	
2				2		הוראה בסביבה מתקשבת	
2			2			תרבות ישראל	
12	0	0	2	10		סה"כ לימודי יסוד	
						לימודי חינוך	לימודי חינוך
2				2		מבוא למחשבת החינוך	
2				2		תיאוריות של תרבות וחברה	
2				2		פסיכולוגיה של הוראה ולמידה	
2				2		קריאה מודרכת	
2			2			פיתוח חשיבה	
2		2				הערכת הלמידה וניהולה	
2		2				פסיכולוגיה של גיל הנעורים	
6		6				סמינריון דידקטי	
4			4			מתודולוגיה מחקרית	
24	0	10	6	8		סה"כ לימודי חינוך	
						התמחות בהוראה	דרכי הוראה
4				4		הוראה ולמידה	
4			4			גישות בהוראה - אמנות א'	
4		4				גישות בהוראה - אמנות ב'	
12	0	4	4	4		סה"כ התמחות בהוראה	
						התנסות בהוראה	התנסות בהוראה
4				4		סוגיות בעבודת המורה	
8			8			אימוני הוראה	
12		12				התנסות בהוראה	
24	0	12	8	4		סה"כ התנסות בהוראה	
46		18	14	14		לימודים עיוניים	לימודי התמחויות
102	4	31	33	34		לימודים מעשיים	
148	4	49	47	48		סה"כ התמחויות	
220	4	75	67	74		סה"כ לילקוט	

לימודי מכללה חובה

1						הדרכה ביבליוגרפית	לימודי מכללה
1						ביטחון ובטיחות	
1						סיור לימודי	
3						עזרה ראשונה	
1						זהירות בדרכים	
4						סדנת סטאז'	

הפקולטה לאמנויות

התמחות אמנות – מדיה דיגיטלית

תיאור פרק	תיאור סעיף	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ
לימודים עיוניים	מודרניזם באמנות	2				2
	פוסט - מודרניזם באמנות	2				2
	מבוא לתולדות האמנות	4				4
	אמן חברה	2				2
	טקסטים מהעת העתיקה עד הבארוק	2				2
	יסודות בתרבות המערב - הבנת היצירה	2				2
	מגדר וזהות באמנות המאה ה-20		2			2
	מבוא לאמנות האסלאם		2			2
	מבוא לאמנות ישראלית		2			2
	תיאוריה וביקורת של האמנות		2			2
	תרבות דיגיטלית א' - אסתטיקה		2			2
	תרבות דיגיטלית ב' - וידאו ארט		2			2
	מולטימדיה וגרפיקה - עקרונות		2			2
	סוגיות בתרבות חזותית			2		2
	יסודות בהבנת אדריכלות - קריאה מודרכת וכתבייה			2		2
	שיעור גלריה - היבטים באמנות			4		4
	קורסי בחירה עיוני - ג+ד (5 מ-7)			10		10
	סה"כ לימודים עיוניים	14	14	18	0	46
לימודים מעשיים	עקרונות בעיבוד תמונה ועריכת וידאו	2				2
	סטודיו בינתחומי	6				6
	ציור ורישום	8				8
	פיסול א'	3				3
	צילום א'	6				6
	יסודות וידאו וקולנוע	6				6
	סדנת פיסול - כלים ומכשירים	3				3
	סטודיו בינתחומי ב'		6			6
	מיצב - פיצול		3			3
	ציור רעיוני		3			3
	סדנת וידאו-ארט		3			3
	סדנת אינטראקטיב		6			6
	מיצב, מרחב פעולה		3			3
	צילום סטודיו		3			3
	After Effect		3			3
	סדנת צילום מתקדמים		3			3
	סדנה בינתחומית ג'			6		6
	סאונד ומדיה			6		6
	תלת מימד 3Dmax - בסיס			3		3
	קורסי בחירה מעשי - ג+ד			12		12
	סמינריון ג+ד (1 מתוך 3)			4		4
	פרויקט גמר				4	4
	סה"כ לימודים מעשיים	34	33	31	0	102
	סה"כ התמחות	48	47	49	0	148

בית הספר לתקשורת וקולנוע

ראש בית הספר: ד"ר אלה באואר

מרכז לימודים מעשיים: מאיר ראובני

הלימודים בבית הספר לתקשורת וקולנוע לקראת תואר "בוגר בהוראה" B.Ed. ותעודת הוראה.

משך הלימודים

ארבע שנים – כולל אפשרות לביצוע הסטאז' בהוראה בשנה ד'.

בית הספר לתקשורת וקולנוע הוא בית הספר האקדמי היחיד בארץ המעניק תואר משותף בתקשורת וקולנוע ותעודת הוראה לבתי הספר העל-יסודיים בשני תחומים אלה. תוכנית הלימודים היא תוכנית רב-תחומית אשר גובשה על סמך ההכרה כי בין לימודי התקשורת והקולנוע מתקיימת זיקה טבעית, קיים קשר הדוק בין שני התחומים וישנם אתגרים חברתיים ואמנותיים המשותפים לשתי הדיסציפלינות. התוכנית נועדה לטפח אנשי טלוויזיה, קולנוע, עיתונאים ופרסומאים, שיהוו את המורים ואת אנשי היצירה של המחר בתחומים אלו.

תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים גובשה מתוך הכרה בצורך הגובר והולך במדינת ישראל במורים מסוג חדש: יוצר-מורה. בוגרי החוג מבוקשים כיום כיוצרים-מורים במגמות לתקשורת וקולנוע המובילות בארץ, בשל ההכרה בהכשרה הייחודית שמעניקה התוכנית לסטודנט. בנוסף מתאפשר לבוגרי התוכנית לשלב בסיום לימודיהם את עולם היצירה והעבודה בתקשורת וקולנוע לצד עבודה במקצוע בעל חשיבות ערכית, חברתית ופרופסיונאלית.

הלימודים הינם בקבוצות קטנות וכוללים התנסות והכשרה מעמיקה במקצועות המעשיים והעיוניים של לימודי התקשורת והקולנוע. הלימודים המקצועיים בחוג מתקיימים בשילוב עם לימודי החינוך והכשרה להוראה בתחומים הנלמדים.

מהלך הלימודים

שנה א'

בשנה א' יילמדו רוב לימודי היסוד והמבואות ויבנו היסודות לגישה הרב-תחומית של לימודי התקשורת והקולנוע. בין הקורסים הנלמדים: מבוא לתקשורת המונים, תיאוריות קולנועיות, יסודות העיתונאות, יסודות הרדיו, אולפן טלוויזיה, צילום סטילס, יסודות הצילום, קול והקלטה, יסודות הבימוי, מבוא לתסריטאות, יסודות העריכה. פרויקט סוף שנה: סרט קצר – עד חמש דקות.

שנה ב'

שנה זו תרחיב ותעמיק את מיומנותו של הסטודנט באמצעות שילוב בין תמונה לקול בתחומי הנרטיב והשכנוע, וכן למידה והתמחות בתחומי העשייה האמנותיים הנלווים. בין הקורסים הנלמדים: המבע הקולי והסיפור החזותי, תקשורת וחברה בישראל, בימוי תיעודי, צילום ותאורה, עריכה, תסריטאות, קול והקלטה, אולפן טלוויזיה, אולפן רדיו ועוד. פרויקט סוף השנה הוא סרט עלילתי – עד שמונה דקות וסרט תיעודי – עד חמש דקות.

שנה ג'

לאחר שנתיים ראשונות של לימודי היסודות המעשיים והעיוניים בתחומי התקשורת והקולנוע, יוכל הסטודנט להתמקד במהלך שנה ג' בתחומי העניין אותם פיתח בלימודיו ובבניית מסלול לימודים אישי. באמצעות שילוב קורסים מחטיבות שונות לקראת סדנאות פרויקט גמר בשנה ד'. בתחום הלימודים המעשיים תתאפיין שנת הלימודים הזו במגוון רחב של קורסי בחירה מתקדמים, המחולקים בין חמש חטיבות: קולנוע וטלוויזיה, רדיו, עיתונות כתובה ואינטרנטית, שיווק, פרסום ומולטימדיה. בין קורסי הבחירה המוצעים: סדנאות בימוי ועריכה מתקדמות, סגנונות בצילום, משחק מול מצלמה, תסריטאות בפורמט טלוויזיוני, תוכניות אולפן הטלוויזיה, פלנינג, תכנון מדיה, יחסי ציבור ודוברות, קופירייטינג, תוכניות מגזין ברדיו, קריינות והגשה ברדיו, ביקורת בעיתון, כתבת תחקיר, עיצוב פס קול ואפטר אפקט. בלימודים העיוניים יימשכו הלימודים המשותפים לתקשורת וקולנוע ותועמק בהם ההתמחות המקצועית של הסטודנטים. בין הקורסים הנלמדים בשנה ג': פרסום בפרספקטיבה ישראלית, אתיקה עיתונאית, סוגיות בקולנוע ישראלי, סוגיות בקולנוע ישראלי עכשווי.

שנה ד'

בשנה זו הסטודנט יתמחה במסלולים ממוקדים בתקשורת ובקולנוע. בתחום הלימודים העיוניים הסטודנט יכתוב עבודה סמינריונית בנושאי תקשורת או קולנוע. בסדנת הגמר הסטודנט ייצור ויפיק פרויקט אישי או קבוצתי. סדנאות הגמר בשנה ד' הן סדנאות שנתיות ובאמצעותם תבוא לידי ביטוי התנסות אישית וקבוצתית במערכות תקשורת וקולנוע שלהן תוצרי שידור והפצה באמצעי המדיה השונים.

בסדנת הגמר בקולנוע הסטודנטים, באמצעות מרצים וחונכים, יפתחו ויפיקו את פרויקט הגמר. הסטודנטים יוכלו לבחור בסרט גמר דוקומנטרי או בסדנת גמר. סרטים אלו יזכו להפצה על ידי החוג בפסטיבלים בארץ ובעולם.

בסדנת רדיו במסגרת סדנת גמר ברדיו, הסטודנטים ישדרו תוכניות שונות בשידור חי ברדיו FM 106, ויתפעלו את תחנת הרדיו של החוג – רדיו סמינר הקיבוצים.

בסדנת מגזין אינטרנטי, הסטודנטים יערכו ויכתבו למגזין מקוון באינטרנט, יערכו ויפיקו מגזין בפורמט טלוויזיוני שישולב במגזין האינטרנטי של החוג.

לרשות הסטודנטים עומד ציוד עדכני וחדשני, שבאמצעותו הם יכולים ליצור יצירה חדשנית ועדכנית. בחוג יש אולפני טלוויזיה ורדיו, חדרי עריכה, סאונד וציוד תקשורת וקולנוע בסטנדרט תעשייתי בתקן שידור HD. חדרי העריכה והאולפנים השונים עומדים לרשות הסטודנטים במשך שעות רבות ובליווי הדרכה ותמיכה של מתרגלי בית הספר.

הכשרה להוראה בהתמחות תקשורת וקולנוע
מסגרת לימודים לתואר B.Ed.

תיאור פרק	תאור סעיף	דרישות קדם	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ
לימודי יסוד	לשון עברית		4				4
	אנגלית לפטור		4				4
	אוריינות ממוחשבת		2				2
	תרבות ישראל			2			2
	סה"כ לימודי יסוד		10	2	0	0	12
לימודי חינוך	לימודי חינוך						
	מבוא למחשבת החינוך		2				2
	תיאוריות של תרבות וחברה		2				2
	פסיכולוגיה של הוראה ולמידה		2				2
	קריאה מודרכת		2				2
	פיתוח חשיבה			2			2
	הערכת הלמידה וניהולה				2		2
	פסיכולוגיה של גיל הנעורים				2		2
	סמינריון דידקטי				6		6
	מתודולוגיה מחקרית			4			4
	סה"כ לימודי חינוך		8	6	10	0	24
	התמחות בהוראה						
דרכי הוראה	הוראה ולמידה		4				4
	גישות בהוראה א' תקשורת וקולנוע			4			4
	גישות בהוראה ב'				4		4
	סה"כ התמחות בהוראה		4	4	4	0	12
התנסות בהוראה	התנסות בהוראה						
	סוגיות בעבודת המורה		4				4
	אימוני הוראה			8			8
	התנסות בהוראה				12		12
לימודי התמחויות	סה"כ התנסות בהוראה		4	8	12	0	24
	לימודים עיוניים		22	8	12	8	50
	לימודים מעשיים		26	35	20	20	101
	סמינריון קולנוע/תקשורת					4	4
	סה"כ התמחויות		48	43	32	32	155
סה"כ לילקוט			74	63	58	32	227

לימודי מכללה חובה

1						הדרכה ביבליוגרפית	לימודי מכללה
1						ביטחון ובטיחות	
1						סיור לימודי	
3						עזרה ראשונה	
1						זהירות בדרכים	
4						סדנת סטאז'	

לימודי התמחות תקשורת וקולנוע

תיאור פרק					
לימודים עיוניים	תולדות המבצע הקולנועי	4			
	מבוא לתקשורת המונים	2			
	היסטוריה של אמצעי התקשורת	2			
	יסודות העיתונאות	2			
	הקולנוע הישראלי	2			
	נרטיב ז'אנר בקולנוע ובטלוויזיה	2			
	תיאוריות קולנועיות	2			
	תיאוריות ומודלים בתקשורת	2			
	תקשורת וחברה בישראל		2		
	תולדות הקולנוע הדוקומנטרי		2		
	המבצע הקולי והסיפור החזותי		2		
	הרב תחומיות וביטוייה האמנותיים		2		
	פרסום כפרספקטיבה		2		
	תקשורת, אתיקה ומשפט		2		
	תקשורת כתרבות		2		
	סוגיות בקולנוע ישראלי עכשווי		2		
	קורס בחירה עיוני - תקשורת 1		2		
	קורס בחירה עיוני - קולנוע 1		2		
	הכלכלה כבידור בתקשורת הפופולארית	2			
	סה"כ לימודים עיוניים	הדרמה הציונית - יחסים מסוכנים בין תיאטרון לקולנוע			2
קורס בחירה עיוני - תקשורת 1				2	
קורס בחירה עיוני - קולנוע 1				2	
צפייה בסרטים		4			
מבוא לתסריטאות		22	8	12	50
יסודות הבימוי		6			
יסודות העריכה		4			
יסודות ההקלטה		2			
יסודות הכתיבה העיתונאית		2			
צילום סטילס		2			
לימודים מעשיים	יסודות העבודה באולפן רדיו	2			
	יסודות העבודה באולפן הטלוויזיה	2			
	יסודות הצילום	4			
	תסריטאות		2		
	צילום ותאורה		4		
	בימוי עלילתי		4		
	בימוי דוקומנטרי		4		
	אולפן טלוויזיה		2		
	עריכה		4		
	אקטואליה ברדיו		2		
	מבוא לפרסום		2		
	תחקיר ותסריט לסרט תיעודי		2		
	סדנה משרתת		2		
	כתיבה עתונאית		2		
	פרומינריון תקשורת - בחירה 1 מ-2		2		
	פרומינריון קולנוע - בחירה 1 מ-2		2		
	צפייה בסרטים		1		
	בימוי דוקומנטרי			4	
	קורסי בחירה מעשי - שנים ג-ד 12			16	8
	סדנאות גמר שנתיות לבחירה 2				12
סה"כ לימודים מעשיים		26	35	20	101
סה"כ התמח' +סמינריונים	סמינריון - בחירה 1 מ-2				4
		26	35	20	105
סה"כ התמחות		48	43	32	155

לימודי יסוד, חינוך והתנסות בהוראה

מרכזת אשכול מבואות חינוך: ד"ר איריס בקשי-ברוש
מרכזת לימודי התנסות בהוראה: יפית רפאלי

כל הלומדים במסלולים לתואר B.Ed. ותעודת הוראה, מחויבים בלימודי חינוך, התנסות בהוראה ולימודי יסוד בהיקף כולל של 30 ש"ש.

לימודי יסוד

אנגלית (על פי רמת הלומד)

פיתוח מיומנויות בהבנת הנקרא ובניסוח טקסטים רלוונטיים למקצוע והכשרה בשפה האנגלית. שיטת הלימוד משלבת שימוש נרחב בטכנולוגיות מתקשבות בשילוב עם לימודים פרונטאליים.

הבעה עברית (על פי רמת הלומד)

כתיבת טקסטים מסוגים שונים המיועדים לקוראים מגוונים, הקניית מיומנויות יסוד בהבעה והבנה, כתיבה וקריאה ביקורתיים.

אוריינות בסביבה ממוחשבת

היכרות עם מערכות המחשוב האישי, הכרת סביבת העבודה Windows (PC), הכרת תוכנות לעיבוד סטטיסטי ולעריכה טקסטואלית. קורס לתלמידי שנה א'. התלמידים נבחנים בחינה יישומית.

תרבות ישראלית

קורס העוסק במוטיבים מרכזיים של התרבות הישראלית, כפי שהם באים לידי ביטוי בסוגי האמנויות השונות.

בנוסף, כל הסטודנטים חייבים לעבור קורס עזרה ראשונה, קורס זהירות בדרכים, קורס ביטחון ובטיחות.

לימודי חינוך והוראה

במסגרת לימודי החינוך ילמדו הסטודנטים את הקורסים הבאים:

מבוא למחשבת החינוך האסתטי

הקורס דן ביסודות הפילוסופיים של החינוך האסתטי, דרך היכרות עם עמדות בולטות בתחום זה בהיסטוריה של מחשבת המערב.

מבוא לתיאוריות של החברה והתרבות

הקורס מקנה יסודות ראשוניים של חשיבה על אמנות וחינוך מנקודת מבטן של הסוציולוגיה ותיאוריות של ביקורת התרבות.

קריאה מודרכת בטקסטים ביקורתיים

תרגול בקריאת מאמרים אקדמיים בנושאים של אמנות וחינוך ובכתיבה אקדמית.

פסיכולוגיה של חינוך ולמידה

הקורס מקנה ידע והבנה של תהליכים פסיכולוגיים המעורבים בלמידה ומגייס הבנה זו לצורך שיפור

מיומנויות למידה, הוראה והנחייה. במסגרתו נלמדים תהליכים פסיכולוגיים המעורבים בתהליכי למידה, תוך הישענות על חוויותיהם של הסטודנטים כלומדים וכמתנסים בהוראה.

פסיכולוגיה של גיל הנעורים

קורס שמטרתו להקנות הבנה של התהליכים הפסיכולוגיים והשינויים הקוגניטיביים עמם מתמודדים מתבגרים, תוך הבנת תפקידו הייחודי של המורה בתקופה זו, ואפשרות התאמת סביבת הלמידה ושיטות ההוראה לצרכיו של הלומד המתבגר.

הוראה ולמידה

הקורס נועד לבסס תשתית תיאורטית לתכנון תהליכי הוראה-למידה, ולתעל אותה למעשה ההוראה בפועל. במסגרתו רוכש הסטודנט "שפה פדגוגית", ומתוודע למרכיבי הדעת ומבנה הדעת, הלומד והכיתה כקבוצה לומדת וכן לאסטרטגיות, שיטות וטכניקות הוראה המותאמות לשונות בין הלומדים.

פיתוח חשיבה בהוראת המקצוע

הקורס נועד להקנות ללומדיו את היכולת לפתח את חשיבת הלומד בהוראת המקצוע אותו הם עתידים ללמד, על פי "גישת המיזוג", הממזגת מטרות תוכן עם מטרות חשיבה בתכנון הלימודים.

גישות בהוראת מקצוע ההתמחות א'+ב'

סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך

הקורס מכונן לפיתוח יכולות של הבנה וקריאה ביקורתית של מחקרים מתחום מדעי החברה בכלל ומתחום החינוך וההוראה בפרט, ולרכישת מיומנויות של איסוף נתונים שיטתי ושימוש בכלי אבחון, תשאול וסיקור בדרכי עריכת מחקר בתחומים אלה, כהכנה לכתיבת עבודות מחקר בתחום החינוך וההוראה בשיטת המחקר האיכותית.

הערכת הלמידה וניהולה

הקורס דן בתיאוריות העומדות בבסיס הערכת הלמידה וניהולה תוך התייחסות לתפקידי המורה בכיתה, בתהליכי הוראה-למידה, בדגש על מודעות עצמית של כל הלוקחים חלק בתהליך. מוצגות בו גישות בהערכה החינוכית ואפשרויות השימוש בהן לצורכי הערכת התלמיד הבודד וקבוצת לומדים.

סמינריון חינוך

סמינריון מסכם של לימודי חינוך שיעמיד במרכזו את המפגש בין חינוך ואמנות. הסטודנטים יכתבו עבודת חקר בתחום המפגש בין חינוך ואמנות, בהדרכת מרצי הסמינריון.

התנסות בהוראה

כל סטודנט, בכל המסלולים והחוגים, חייב להתנסות בעבודה מעשית בהוראה בתוכנית מלאה, או חלקית, כמוסבר להלן:

- א. סטודנטים חסרי השכלה פדגוגית יחוייבו בתוכנית מלאה.
 - ב. מורים בפועל ואקדמאים המרחיבים את הסמכתם להתמחות נוספת ו/או למסלול הסמכה נוסף, יחוייבו בתוכנית חלקית, בהתאם לדרישות המל"ג ומשרד החינוך.
- בשום מקרה לא יינתן שחרור מלא מהתנסות מעשית בהוראה.
- התנסות מעשית בהוראה תכלול תצפיות בשיעורים בבתי הספר, הוראת עמיתים והתנסות בהוראה בכיתות-אמת בסביבה לימודית רגילה ובסביבה לימודית עתירת טכנולוגיה. הפעילות תלווה בהדרכה ובדיונים שיונחו על-ידי המדריך הפדגוגי.

תואר שני M.Ed. באוריינות חזותית בחינוך

ראש התוכנית: ד"ר מלכה בן-פז

צוות היגוי: ד"ר מלכה בן-פז, ד"ר חיים נגיד, ד"ר איתן מכטר,
ד"ר מיכל פופובסקי, ד"ר יוכי שלח, ד"ר עדנה בר-רומי-פרלמן,
שרון רשף-ארמוני, תרצה ספיר

מהי אוריינות חזותית?

אוריינות חזותית היא היכולת להשתמש בדימויים חזותיים ולהבין אותם. היא כוללת את היכולת לחשוב, ללמוד ולהתבטא באמצעות דימויים חזותיים וגם את היכולת ליצור בהם. האוריינות החזותית מתייחסת לפיתוח כישורי פענוח, יצירה והעברת מסרים באמצעות מבעים חזותיים. פיתוח כישורים אלה חשובים בקרב אנשי חינוך לשם שדרוג איכות ההוראה והלמידה; הקניית ידע באמצעים ויזואליים ומוחשיים פועלים לגירוי הדמיון והחשיבה של התלמידים.

המושג אוריינות חזותית נטבע, התגבש לכדי גישה והתמסד לתחום דעת בשנות השישים בארצות הברית. טבעו את המושג אנשי חינוך שאף ביססו את ההכרה בכוחה של האוריינות החזותית לפתח אצל הלומדים את יכולת החשיבה ואת האישיות, ובכלל זה את ההערכה העצמית שלהם ואת תחושת העניין והשייכות לסביבה ולקהילה.

להיות אורייני מבחינה חזותית פירושו להיות בעל יכולת להתמודד בעולם העכשווי – עולם שבו מסרים חזותיים תופסים מקום שאינו נופל בחשיבותו ממקומם של המסרים המילוליים. ואכן, בראשית העשור השני של המאה ה-21, בעידן שבו אנו מוצפים בערב רב של מסרים חזותיים במגוון רחב של אמצעים – באינטרנט, בטלוויזיה, במרחבים פרטיים ובמרחבים ציבוריים, היכולת לפענח ביטויים חזותיים ולחשוב עליהם באופן ביקורתי הפכה למיומנות חיונית. למורים במערכת החינוך מיומנות זו חיונית אף יותר, שכן היא משמשת ככלי בעל עוצמה ללמידה ולהוראה, ולפיתוח חשיבה יצירתית, ביקורתית ועצמאית. חשיבותה של האוריינות החזותית כאמצעי לביטוי ולתקשורת בתרבות האנושית הופכת אותה לשדה חיוני להעמקה ולמחקר יישומי בהיבטי התרבות של מערכות החינוך ומסגרות ההוראה. מתוך כך היא נדרשת לכל מי שנחשף למידע ולידע הגדושים במסרים חזותיים, ובכלל זה ליצירה החזותית עצמה בתחומי האמנות, העיצוב, הקולנוע והתקשורת, התיאטרון והמחול, לכל מי שצורך אותם ולכל מי שעוסק בהוראה של תחומים אלה.

ייחודה של התכנית

אוריינות חזותית בחינוך היא תכנית חדשנית וייחודית לתואר שני, חלוצה בישראל ובעולם. התכנית מקבצת יחדיו את עיקרי התכנים, התיאוריות והסוגיות המרכיבים את שדה האוריינות החזותית. התכנית מאפשרת למורים לפתח יכולות פענוח ויצירה של טקסטים חזותיים ולשכלל יכולות קיימות. כמו כן, התכנית מאפשרת לעשות בהם שימוש מושכל וביקורתי למטרות חינוך והוראה היצירה החזותית. כל זאת מתוך תפיסות חינוכיות המחויבות להעצמה חברתית וסביבתית.

התכנית נותנת מענה לשלושה צרכים של מורים ליצירה חזותית:
ידע תיאורטי: העמקת הידע התיאורטי והתובנות הנוגעים להיבטי השפה החזותית ופיתוח הרגישות החזותית והיכולת לעשות שימוש מושכל וביקורתי בשפה החזותית בהוראה ובלמידה.
המחשה: העמקת ההיכרות עם אפשרויות השימוש באמצעי המחשה ובעזרים חזותיים לצורכי הוראה

ולמידה בתחומי היצירה החזותית, שכלול מיומנויות, ההתנסות בשימוש בהם ופיתוח מקורי של אמצעים כאלה.

התנסות: התנסות ביצירה החזותית הנשענת על מחקר, או התנסות במחקר עיוני-יישומי המתייחס להיבטים השונים של שדה האוריינות החזותית, זאת למען קידום החינוך החזותי לצד קידום מטרות חברתיות וסביבתיות.

מטרות

לימודי אוריינות חזותית בחינוך נועדו לתת מענה הולם להתפתחות האקדמית הדרושה למורים לאמנויות. התכנית נועדה:

- להעמיק את השכלת המורים לאמנויות בשדה האוריינות החזותית, הן מבחינה תיאורטית והן מבחינה יישומית.
- לסייע בהבנת הקשרי האוריינות החזותית בתהליכים תרבותיים, ולהכיר את תרומתה לחינוך ולהוראה של תחומי היצירה החזותית.
- לאפשר התנסות מתוך המטען המקצועי האישי של הלומדים ולפתח את אישיותם היוצרת.
- לקדם את מעמדם האקדמי והפרופסיונאלי של הלומדים כמורים יוצרים.
- לשדרג את דרגות הקידום של הבוגרים; להשתלב בתפקידי ייעוץ הוראתי-קוריקולרי וכמרכזי המקצועות החזותיים והדידקטיים, ולהפוך למובילי שינוי במסגרות חינוכיות פורמאליות, בלתי פורמאליות ואקדמיות.

קהל היעד

התכנית מיועדת:

למורים, בוגרי מכללות ואוניברסיטאות, בעלי תואר ראשון ותעודת הוראה בתחומי היצירה החזותית: אמנות, עיצוב, צילום, קולנוע ותקשורת, תיאטרון, מחול, ובוגרי חינוך יצירתי המעוניינים להעמיק את השכלתם בתחום האוריינות החזותית, לשדרג את רמת ההוראה שלהם, ולהפוך למובילים בתחום. למורים ורכזים מקצועיים בתחומי היצירה החזותית המעוניינים להשתלב בתפקידים של ייעוץ הוראתי-קוריקולרי.

למדריכים ומרכזים של פעילות יצירתית, בעלי תואר ראשון ותעודת הוראה, המועסקים במסגרות החינוך הבלתי פורמאלי (מתנ"סים ומוזיאונים) ומעוניינים לשדרג את רמת פעילותם החברתית-קהלית.

למרצים בתחומי היצירה החזותית, בעלי תואר ראשון ותעודת הוראה, המועסקים במסגרות אקדמיות ומעוניינים להעמיק את השכלתם בתחום האוריינות החזותית ולקדם את מעמדם האקדמי.

היקף הלימודים ומבנה התכנית

היקף הלימודים בתכנית אוריינות חזותית הוא 44 ש"ס (שעות סמסטריאליות) ובנוסף 4 ש"ס מפגשי סמינר חוגי וסדנאות יצירה.

בתכנית שלוש חטיבות הכוללות קורסי חובה ובחירה:

חטיבה א': לימודים כלליים בחינוך חזותי ובפיתוח ההוראה/הלמידה 12 (ש"ס)

כוללת: קורסי בסיס בנושאים המתייחסים לשלוש תמות מרכזיות:

- א. מתודולוגיות מחקר והערכה בחינוך חזותי
- ב. דיון באינטראקציות בין יצירה, תרבות וטכנולוגיה.
- ג. גישות הוראה/למידה ביקורתיות ואלטרנטיביות, המציגות ערכים של צדק חברתי וסביבתי והעצמה של יחיד וקהילה באמצעות אמנויות שונות.

חטיבה ב': לימודים תיאורטיים ומתודולוגיים באוריינות חזותית 18(ש"ס)

כוללת: קורסים העוסקים בתיאוריה ובמתודולוגיה של האוריינות החזותית כשדה מחקר וכגישה. נכלל בה הדיון הביקורתי בסוגי היכולות המרכזיים של השדה: להבין, ללמוד, לחשוב, ליצור, להשתמש ולתקשר באמצעות מבעים חזותיים. הקורסים בחטיבה זו יוצרים מערך ממוקד של היבטים וסוגיות בשדה האוריינות החזותית: אופני קליטה, בהקבלה ובשילוב עם מבעים לשוניים, תיאוריות פענוח אשר צמחו בזירות שונות של חקר התרבות והבלשנות, כגון: זרמים בסמיוטיקה, ביקורת המדיה, פלטפורמות דיגיטליות כסביבות חינוך, תהליכי יצירה ושימוש בכלים ואמצעים להוראה, תקשורת חזותית, אסתטיקה, שפות הצילום, הקולנוע, העיצוב, האדריכלות, מרחבי סביבה ותרבות חזותית בהקשרים של תרבות עממית והיבטים חזותיים של אמנויות הבמה, המחול והמסך.

חטיבה ג': לימודי חקר ויצירה באוריינות חזותית 10(ש"ס)

כוללת: קורסים ומבחר סמינריונים המתמקדים בהיבטים חווייתיים, ערכיים וביקורתיים של האוריינות החזותית לקידום החינוך החזותי. בקורסים הללו נדונות סוגיות אודות פיתוח היכולות הנחקרות בשדה האוריינות החזותית. סוגיות אלה נקשרות באופן אינטגרטיבי לקידום תהליכי שינוי תודעתי וקוריקולרי בפיתוח החינוך החזותי במסגרות שונות. הקורסים בחטיבה זו, הכוללים סמינריונים, הם מתקדמים ומורכבים, ומכילים התנסויות במחקר עצמי ויישומי. קורסים אלה גם מאפשרים שילוב התנסות או שימוש ביצירה חזותית ובאופני יישומה לצורכי חינוך ולמידה במסגרות בית ספריות וקהילתיות. בחלק מהקורסים משולבים יוצרים חזותיים להנחיית תרגילי יצירה הנכללים במטלות הקורס. בחטיבה זו הלומדים מעמיקים יכולות חקר, למידה, ביקורת, יצירה ושימוש במבעים חזותיים ומנתבים אותם לטובת פיתוח החינוך החזותי ולהעצמת קהל תלמידיהם.

אשכולות קורסי בחירה: תיאטרון, מחול, קולנוע, אוצרות ועיצוב בשירות סביבות חינוך

במסגרת שלוש החטיבות קיים מאגר עשיר של קורסי בחירה העוסקים בשיח תיאורטי ויישומי בתחומי יצירה חזותית שונים. מתוך מאגר קורסי הבחירה ניתן להתמקד באשכול מסוים: בתיאטרון, במחול, בקולנוע, באוצרות או בעיצוב בשירות החינוך.

אשכול קורסי הבחירה **בהתמחות אמנויות הבמה** מאפשר לעסוק בהיבטים מגוונים הנקשרים ליצירה ולתרבות בשדה הרחב של אמנויות הבמה: זהות, קהילה, רב־תחומיות ועכשוויות, דימוי, ייצוג, גוף, מרחב, תנועה ובימוי.

אשכול קורסי הבחירה **בהתמחות בקולנוע** מאפשר לעסוק בהיבטים מגוונים הנקשרים ליצירה ולתרבות בשדה הרחב של הקולנוע: הגירה, זהות, רב־תרבותיות, קהילה, דימוי, ייצוג, מרחב, רב־תחומיות, סוגות וביקורת.

אשכול קורסי הבחירה **בהתמחות אמנויות המחול** מאפשר להתמקד ולהעמיק בהיבטים מגוונים הנקשרים ליצירה ולתרבות בשדה הרחב של אמנויות המחול: כתב תנועה, כוריאוגרפיה, רב־תחומיות, שילוב טכנולוגיה ביצירה, סוגות וביקורת, זהות, רב־תרבותיות, העצמה קהילתית. באמצעות הקורסים הללו ניתן להכיר ולחוות את האוריינות הטכנולוגית העכשווית, המאפשרים למורים-רקדנים-יוצרים להפעיל את יכולותיהם המקצועיות והחינוכיות בדרכים חדשניות.

אשכול קורסי הבחירה **בהתמחות אוצרות** מאפשר לציבור המורים לאמנות להתמקד ולהעמיק את השכלתם בנושאי לימוד של אוצרות תערוכות אמנות וסביבות למידה, בהיבטים ובנושאים מגוונים הנקשרים לאוצרות בדגש אלטרנטיבי וקהילתי. נושאי הקורסים באשכול יבחנו את הקשר שבין סגנונות הצגת אמנות לזירות חינוך שונות באמצעות מחקר ופעולה במרחב הציבורי ומעורבות בשיח התרבותי בכלל ובתרבות החזותית בפרט.

אשכול קורסי הבחירה **בהתמחות בעיצוב בשירות החינוך** מאפשר לציבור המורים לעיצוב להתמקד ולהעמיק את הכשרתם במקצועות העיצוב והאדריכלות בהיבטים ובנושאים מגוונים: שכלול מתודולוגיות מחקר המאפיינות את מקצוע העיצוב, העמקת הידע באקולוגיה ובפסיכולוגיה של השימוש במרחב ובתכולתו וכן שכלול ההתנסות ביצירת הקשרים בין תפיסות פדגוגיות ומענה למשתמשים שונים לבין עיצוב סביבות ומרחבים, חומרי לימוד, עזרי למידה, אביזרים ומתקני למידה והדרכה, במתחמים פיסיים או דיגיטליים, סביבות פנים וחוץ, במסגרות חינוך פורמאליות או בלתי פורמאליות – מוסדות אקדמיים, בתי ספר, גני ילדים, מוזיאונים, מתנ"סים וכדומה.

למתמחים בתחומי היצירה השונים מתאפשר ליצור **פרויקט גמר** המשלב מחקר ויצירה בשדה הרחב של האמנויות. הבוחרים להתמחות בהתמחויות המוצעות (תיאטרון, מחול, קולנוע, אוצרות, עיצוב בשירות החינוך), יוכלו לחקור וליצור באמצעות כתיבה, תיעוד, יצירה והוראה.

לשלוש החטיבות מתוספים:

סדנה מלווה לפרויקט הגמר (4 ש"ס)

8 מפגשים של סמינר חוגי וסדנאות יצירה מהווים חלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים (4 ש"ס), וההשתתפות בהם היא חובה.

פרויקט הגמר

תואר שני "באוריינות חזותית בחינוך" מחייב הגשה של פרויקט גמר המשלב תשתית מחקרית לצורכי יישום. פרויקט הגמר עוסק בהיבטים של אוריינות חזותית לקידום החינוך החזותי בתפיסותיו החברתיות והסביבתיות ופיתוח ההוראה/למידה בתחומי דעת שונים, תוך שילוב אמנויות ו/או אמצעים חזותיים. מכאן שניתנת העדפה לנושא שיש בו התמודדות עם צרכים חברתיים וסביבתיים בזירות שונות של חינוך ויצירה. במסגרת זו מוצעים כיוונים שונים, לדוגמה:

- ❖ פרויקט יצירה חזותית בתחומי אמנויות העיצוב, אמנות פלסטית ומדיה, קולנוע ותקשורת, מוסיקה, אמנויות הבמה והמחול, ויישומו בסביבות בית הספר או זירת חינוך אחרת.
- ❖ פרויקט פיתוח מקורי של מערכת אמצעים חזותיים להוראת תחום דעת כלשהו.
- ❖ פרויקט של כתיבת תוכנית לימודים והפעלתה באחד מתחומי היצירה החזותית או בתחומי דעת אחרים. התוכנית יכולה להתבסס על דרכי הוראה באמצעות עקרונות משדה האוריינות החזותית ולהיות מופעלת במסגרת החינוך הפורמאלי או הבלתי פורמאלי.

סדנה לליווי פרויקט הגמר

פרויקט הגמר הוא גולת הכותרת של התהליך הלימודי ומתבצע בהנחיה אישית. את פרויקט הגמר תלווה סדנה בהיקף של 4 ש"ס. הסדנה מתקיימת בחלקה הראשון בסמסטר קיץ (2 ש"ס), ובחלקה השני בסמסטר הראשון של השנה השנייה ללימודים (2 ש"ס). הסדנה כוללת התוויה מתודולוגית של הפרויקט האישי, מעקב וליווי. ילובנו בה תהליכי הפיתוח, תגובת תכנית היצירה, ינוהל הליווי של תהליכי הביצוע וייבחנו בה לעומק האפשרויות השונות ביישום מתודולוגיות. הסטודנטים ירכשו בה כלים לחקירת ההיבטים השונים של העולם החזותי שיותאמו לצורכי עבודתם. מנחה את הסדנה צוות ובו ראש התוכנית, בכירי הסגל ומומחים מן החוץ.

סמינר חוגי – דיונים עדכניים וסדנאות יצירה

הסמינר החוגי נועד לשמש מקום להצגת תמונת מצב עדכנית ומסגרת דיון, חשיפה ויצירה אודות סוגיות העומדות בלב התוכנית. מפגשי הסמינר המחלקתי כוללים סדנאות יצירה וסיורים הקשורים לנושאי התוכנית. הסדנאות בהנחיית יוצרים רב-תחומיים כגון אורי דרומר, עמית דרורי, ד"ר רויטל

- איתן, ד"ר כנרת נוי, תרצה ספיר, פרופ' יעקב שריר, שרון רשף-ארמוני, לי ינור.
- הסוגיות נקשרות לקורסים הנלמדים, בהם מתקיים החיבור בין השדה התיאורטי באוריינות חזותית ובביקורת תרבות לבין הוראה וחינוך, בין תיאוריה ליצירה. למשל:
- ❖ מקומה של האוריינות החזותית ככלי ביקורתי בחינוך לצרכנות המדיה
 - ❖ תופעת היצירה החזותית בקהילה במסגרת החינוך הבלתי פורמאלי ותרומותיה לחינוך רב-תרבותי
 - ❖ יצירה חזותית כערך מוסף לחינוך בתפישת הקיימות
 - ❖ מקומה של אוריינות חזותית בבנייתם של סביבות וחומרי למידה
 - ❖ גישות בניתוח ייצוגים חזותיים בשימוש במערכת החינוך לאיתור וחשיפת סטריאוטיפים ושונות
 - ❖ חשיבה מטאפורית ואנלוגית כבסיס לחשיבה יצירתית בהשלכות לשדה ההוראה
 - ❖ מבעים חזותיים ככלי מחקר אתנו-ויזואליים
 - ❖ ויזואליזציה של מידע וידע
 - ❖ פרשנות כיצירה ויצירה כאמצעי פרשני

משך הלימודים ופריסתם

- תכנית הלימודים מתפרסת על פני 4 סמסטרים וסמסטר קיץ, ובסך הכול על פני שנתיים אקדמיות. מומלץ לסיים את הלימודים בחטיבה א' ואת מרבית הקורסים בחטיבה ב' בשני הסמסטרים הראשונים ובסמסטר הקצר של הקיץ.
- מומלץ להקדיש את שנה ב' להשלמת קורסי בחירה בחטיבה ב', ללימודי חטיבה ג' ולפרויקט הגמר.
- ❖ מפגשי הסמינר החוגי וסדנאות היצירה מתפרסים על פני שתי שנות הלימודים.
 - ❖ מומלץ לסיים את הלימודים בתוך שנתיים.
 - ❖ סטודנטים שמבקשים לפרוס את הלימודים מעבר לזמן המומלץ, חייבים באישור של ראש החוג וועדת ההיגוי.
 - ❖ בכל מקרה, וכמקובל במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, אין לפרוס את לימודי התואר השני על פני תקופה העולה על 5 שנים.

ימי הלימודים

הלימודים מתקיימים פעמיים בשבוע: יום לימודים מלא, ויום נוסף שבו מתקיימים הלימודים בשעות אחר הצהריים והערב.

בשנה זו יתקיימו הקורסים של התכנית בימי ג' (יום מלא), ובימי א' (חצי יום).

סגל המרצים

פרופ' נמרוד אלוני, ד"ר רויטל איתן, ד"ר מלכה בן-פישט, ד"ר עדנה בר-רומי פרלמן, פרופ' יהושפט גבעון, ד"ר שוש וקסמן, פרופ' רחל זבה, ד"ר עמרי יבין, ד"ר רונית לנד, ד"ר איתן מכטר, ד"ר לאה מרזל, ד"ר חיים נגיד.

ד"ר כנרת נוי, ד"ר שוש סיטון, ד"ר מיכל פופובסקי, ד"ר משה פריד, ד"ר סון פרמינגר, ד"ר עתי ציטרון, ד"ר נטלי קוסוי, ד"ר טלילה קוש, ד"ר אריה רודר, ד"ר יהודית שפלן, ד"ר יוכי שלח, פרופ' יעקב שריר.

מנחים יוצרים

אורי דרומר (אמן רב תחומי), עמית דרורי (תיאטרון חזותי), עומרי הדר (עיצוב תקשורת חזותית), ד"ר רויטל איתן, ד"ר עתי ציטרון, ד"ר כנרת נוי (אמנויות הבמה), פרופ' יעקב שריר, שרון רשף-ארמוני, תרצה ספיר, לי ינור (אמנויות המחול).

תואר שני M.A.A.T. – טיפול באמצעות אמנויות

ראש בית הספר: ד"ר נעמה לב ארי

הטיפול באמנויות מציע גישה עקיפה ובלתי מאיימת לעולמו הפנימי, התוך-אישי והבין-אישי של המטופל. שימוש במרחב ביניים של האמנויות מאפשר למטופל ולמטפל שהייה בריבזמן בתוך החוויה הרגשית והתבוננות בה.

הטיפול באמנויות הוא הזדמנות למגע, באמצעות השפה האמנותית והמטאפורית, עם "אזורים" של הווייה שאינם ניתנים לביטוי מילולי, ולמתן ביטוי למתרחש בהם. כך מתאפשר בין השאר גם קשר עם תכנים לא מודעים, שתהליך היצירה מעלה, תוך הסרה או עקיפה של הגנות ומחסומי תקשורת. העיסוק בהבעה וביצירה, הוא במהותו בעל היבטים תרפויטיים. יש בו אפשרות לגייס כוחות, לאפשר ארגון והכללה של תכנים רגשיים, לייצר תקשורת, לעודד שימוש בדמיון ולאפשר ביטוי אותנטי. טיפול זה כולל אפשרויות מגוונות של תהליכים קבוצתיים ופרטניים.

התמחות אמנות חזותית – תואר שני טיפול באמצעות אמנויות

ראש התמחות אמנות חזותית: לינור שטיינהרדט
רכזת התמחות: רינה לרנר

טיפול באמנות מתבסס על הבעה ויצירה באמצעות עשייה אמנותית. האמנות כשפה חזותית וסמלית מציעה דרכי ביטוי שמשלבות חומרים מוחשיים, המאפשרים גישה אל עולמו הפנימי של האדם. הטיפול באמנות המתבסס על שפה סמלית זו, מעמיק את המודעות של המטופל למרחב האישי והבין-אישי, ומחזק את יכולות ההבחנה, הבחירה וההחלטה.

התמחות פסיכודרמה – תואר שני טיפול באמצעות אמנויות

ראש התמחות פסיכודרמה: ד"ר עיניה ארצי
רכזת התמחות: ד"ר יהודית ריבן

הפסיכודרמה היא שיטת טיפול נפשי שיצר יעקב לוי-מורנו. הטיפול הפסיכודרמטי מתקיים בקבוצה ועוסק בבעיות נפשיות והתנהגותיות, אישיות ובין-אישיות. מטרתו לסייע בשיפור מצבו הנפשי של האדם ומהלך חייו התקין, באמצעות שימוש בפעולה יצירתית, בביטוי ספונטני ובמשחקי תפקידים. תוכנית ההכשרה של מטפלים בפסיכודרמה מבוססת על לימוד התנסותי של השיטה, ועל עבודה מעשית בשטח.

התמחות תנועה – תואר שני טיפול באמצעות אמנויות

ראש התמחות בתנועה: ד"ר אתי שחר-סימן טוב

הטיפול בתנועה מתייחס לגופו, תנועתו ונפשו של האדם. הוא מאפשר בדיקה ואבחון של תהליכים אישיים ובין-אישיים, ושל הקשר ביניהם לבין הגוף והתנועה. הטיפול מגביר את המודעות לגוף וליכולות התנועתיות, ועוזר לשחרר חסימות נפשיות המתבטאות בגוף ובדימוי הגוף. טיפול בתנועה מתאים לכל מחזור החיים – מינקות ועד זיקנה, במסגרת פרטנית או קבוצתית.

התמחות ביבליותרפיה – תואר שני טיפול באמצעות אמנויות

ראש התמחות ביבליותרפיה: ד"ר שלומית ברסלר

ביבליותרפיה הינה גישה טיפולית העושה שימוש בטקסט כמרחב לדיאלוג הטיפולי. במרכז של הביבליותרפיה ניצבת אמנות המילה, היוצרת מגוון של סוגי טקסט: רומן, סיפור, מיתוס, מעשייה, שירה, מחזה, תסריט, יומן, כתיבה אישית ועוד. המפגש עם היצירה הכתובה או המסופרת מאפשר גישה עקיפה ובלתי מאיימת אל העולם הפנימי ואל המרחב הבין-אישי.

יחידות ומכונים פיתוח פדגוגי

המכון לחינוך מתקדם: הגות, מחקר ומעשה בחינוך

ראש המכון: פרופ' נמרוד אלוני

המכון לחינוך מתקדם במכללת סמינר הקיבוצים הוקם בשנת 2010, במסגרת מהלך של איגום יחידות ומרכזים במכללה שעסקו בתחומים מגוונים של הגות, מחקר ומעשה חינוכי. יוזמה זו התבססה על ההכרה שקידום משמעותי של החינוך אפשרי רק על היסודות של שיח אקדמי בין-תחומי – גישות הגותיות, פרשניות, איכותניות וכמותיות, ושל שיתופי פעולה והפריה הדדית בין אלה שמומחיותם **בדעת העיונית-תיאורטית** לאלה המצטיינים **בתבונה המעשית-פדגוגית**. התוצרים שאליהם מכון המכון, כוללים: מחקרים ופרסומים אקדמיים, ניירות עמדה ובימות דיון, דגמים חינוכיים ותוכניות לימוד – הן בכתובים והן ביישומים הלכה למעשה במוסדות חינוך.

ברוח מסורת בת למעלה מ-70 שנה של סמינר הקיבוצים, המכון לחינוך מתקדם אינו ניטרלי בהשקפת עולמו ואינו מסתגר במגדל שן אקדמי. הוא מבקש לבסס ולהפיץ את הרעיונות והפרקטיקות של **החינוך המתקדם** על שני המובנים הידועים שלו:

- ❖ **בזיקה לאידיאלים ההומניסטיים של הקידמה** – בדעת המדעית והחשיבה הביקורתית, בתרבות הדמוקרטית ובזכויות האדם, בצדק חברתי ובקיימות הסביבתית;
- ❖ **בזיקה לעקרונות של החינוך הפרוגרסיבי** – גישה הוליסטית ולמידה פעילה וחוויתית, מעורבות חברתית ואזרחות דמוקרטית, הוראה דיאלוגית וטיפול הסקרנות, האוטונומיה, האותנטיות והיצירתיות של הלומדים.

המכון מתמקד בשמונה תחומי עשייה מרכזיים:

1. גישות חדשות בחינוך, בהוראה ובהכשרת מורים ברוח החינוך ההומניסטי, הדמוקרטי, היצירתי והדיאלוגי.
2. חינוך פוליטי לאזרחות דמוקרטית, חינוך ערכי, צדק חברתי, חינוך רב-תרבותי, חינוך לשלום, חינוך סביבתי.
3. תרבות ישראל – מורשתית ועכשווית, יהדות כתרבות ותרבות יס-תכונת.
4. חינוך אסתטי ואמנותי יצירה, במה, עיצוב, ומדיה.
5. חינוך לאורח חיים בריא – חינוך גופני ואוריינות בריאותית.
6. רשתות מחקר: ישראליות ובינלאומיות.
7. רשתות חינוך: מכללה, בתי ספר וקהילה.
8. חינוך ותקשורת, טכנולוגיה בחינוך, מדיה דיגיטלית וכתובה.

פעילות המכון מתקיימת במסגרת חמש יחידות ייעודיות:

קתדרת אונסקו לחינוך הומניסטי – בראשות פרופ' נמרוד אלוני

יחידה זו פועלת בזיקה לארגון אונסקו העולמי ולוועד הישראלי לאונסקו, כדי לקדם את החינוך ההומניסטי בישראל ובעולם. מיזמיה השונים כוללים: פרסומים אקדמיים ופיתוח דגמים חינוכיים בתחום החינוך ההומניסטי – למסגרות פורמליות ובלתי-פורמליות; כתיבת "ספרי הניסוי" של מוסדות חינוך ניסויים-הומניסטיים – הפועלים בהדרכה משותפת של המכון ושל הגף לניסויים ויוזמות במשרד החינוך; תשתיות פדגוגיות ומאבקים ציבוריים הנוגעים לשכבות החלשות ולילדי הפליטים ומהגרי העבודה; הכנת ניירות עמדה והעמדת בימות דיון בתחומי החינוך ההומניסטי, דיאלוגי, ביקורתי, רב-תרבותי, סביבתי, פוליטי-דמוקרטי, אמנותי-יצירתי, יהודי-פלורליסטי, וחינוך לצדק חברתי ושלום.

היחידה להדרכה וליווי של מוסדות חינוך – בראשות ד"ר ניר מיכאלי

ייעודה של יחידה זו הוא בניית רשת חינוכית – גני ילדים, בתי ספר, תנועות נוער, רשויות מקומיות ורשתות חינוכיות – הפועלת ברוח ההשקפה ההומניסטית-חברתית של סמינר הקיבוצים ושמחווה שדה התנסות לסגל המכללה והסטודנטים (דגם של בית חולים אוניברסיטאי). היחידה מאגמת פעילות של רשת חמ"ה, המרכז לפיתוח מנהלים, המרכז להורות ומשפחה ויוזמות של מסלולים ומורים במכללה לכדי עשייה חינוכית שתסייע בקידום ושיפור של מוסדות החינוך והעמדת מנגנון ללימוד מהצלחות חינוכיות.

היחידה לכנסים חינוכיים – בראשות פרופ' נמרוד אלוני

ייעוד היחידה הוא לארגן ולהפיק כנסים אקדמיים וחינוכיים, בעלי אופי בינלאומי או כללי-ישראלי, אשר בהם סמינר הקיבוצים יעמיד תרומה משמעותית לשיח החינוכי – הן במישור הציבורי והן במישור הפרופסיונאלי ייעודי. גולת הכותרת של יחידה זו היא הכנס השנתי לחינוך מתקדם (בשיתוף עם עיריית תל אביב), אשר מזמן לציבור גדול של אנשי חינוך ואקדמיה (למעלה מאלף אנשים כל שנה) מפגשי עיון ודיון עם בכירי אנשי החינוך והאקדמיה, המדע, התרבות, האמנות, והממשל – כולל חתנים וכלות של פרס נובל ופרס ישראל, נשיא המדינה, ראש הממשלה ושר החינוך.

היחידה לכתבי עת – עורך ראשי: פרופ' נמרוד אלוני, עורך: ד"ר אמנון יובל

ייעודה של יחידה זו הוא להקים ולהפעיל את מערך כתבי-העת של סמינר הקיבוצים, כשבראשם גילוי דעת: כתב-עת אקדמי ושפיט בתחומי החינוך, החברה והתרבות.

היחידה הבינתחומית להגות, מחקר ומדיניות

היחידה הבינתחומית להגות, מחקר ומדיניות מאגדת פורומים הגותיים הממוקדים בסוגיות עקרוניות ורלוונטיות למערכת החינוך. מטרת היחידה היא לקיים פעילות לימודית-עיונית ברמה גבוהה בקרב אנשי סגל המכללה, שתוביל בסופו של דבר לכתובת מחקרים מקוריים של המשתתפים ולפירסומם בקובץ מיוחד שייצא לאור בתמיכת המכללה. היעד הוא שפעילות הקבוצות המחקריות תתרום בסופו של דבר גם לפיתוח הידע בתחום, גם להשפעה על המציאות וגם לטיפוחו האקדמי של סגל המכללה.

היחידה לקשרים אקדמיים בינלאומיים

ייעודה של היחידה ליזום ולפתח קשרים בינלאומיים עם מוסדות להשכלה גבוהה והכשרת מורים, רשתות אקדמיות והוגים וחוקרים מרחבי העולם, וזאת כדי להעצים את הפוריות האקדמית של סגל המכללה, את איכותה וניראותה. ערוצי שיתוף הפעולה מגוונים: כנסים בינלאומיים, מחקרים משותפים, פרסומים אקדמיים, סמינרים דיסציפלינאריים וקבוצות לכתובת ניירות עמדה ומדיניות.

היחידה לפרסום ספרים

יחידה זו יזמה וכוונה ברית עם הוצאת הקיבוץ המאוחד, מכון מופ"ת והסתדרות המורים, כדי להפיק שתי סדרות ספרים: האחת של ספרי מקור של קבוצות המחקר במכללה, והשנייה של ספרים מתורגמים אשר יצרו בשנים האחרונות פולמוס משמעותי, השאירו חותם בשיח החינוכי ויש בהם פוטנציאל להעצמת אנשי החינוך הישראליים – באקדמיה ובמעשה.

הרשות למחקר ולהערכה ע"ש מרדכי סגל

ראש הרשות: ד"ר אירית לוי-פלדמן

הרשות למחקר ולהערכה ע"ש מרדכי סגל פועלת במכללה מאז שנות השמונים. מטרותיה העיקריות של הרשות הן לקדם את תרבות המחקר וההערכה במכללה באמצעות טיפוח סגל חוקר, מחד, ולספק משוב לעשייה החינוכית במכללה לטובת שיפור והתפתחות, מאידך. שני אלה מתבצעים תוך שמירה על רמה גבוהה ומקצועית של איכות אקדמית. מלבד אלה הנעשים בתוך המכללה, הרשות עורכת גם מחקרי הערכה בתחומי החינוך והחברה עבור ובמימון גורמי חוץ.

מתוך כך כוללת עבודתה של הרשות:

- א. ביצוע מחקרים בתחום החינוך בכלל ובהכשרת מורים בפרט על ידי חוקרי הרשות ובשיתופי פעולה עם מרצים במכללה ועם גורמי חוץ.
- ב. מתן משוב לעשייה החינוכית-אקדמית במכללה לטובת שיפור והתפתחות בעזרת ליווי של תכניות במחקרי הערכה וכן ביצוע סקרי משוב.
- ג. עידוד מרצים במכללה לבצע מחקרים בתחומי התמחותם על ידי מתן ייעוץ וסיוע מתודולוגי בעריכת המחקר על שלביו השונים, וכן מתן ייעוץ וסיוע בהצגת ממצאי מחקרים בכנסים בארץ ובחו"ל.
- ד. הצגת הפעילות המחקרית הענפה הנעשית במכללה במגוון דרכים, שהבולטות ביניהן: כנס מחקרי שנתי, הצגת פרסומי הסגל בחוברת פרסומים שנתי, הצגת תקצירי מחקרי הרשות ומחקרים שנערכו בתמיכתה בחוברת תקצירים שנתי.
- ה. ביצוע מחקרי הערכה עבור גורמי חוץ.

כמו כן מוצע סיוע כספי לסגל האקדמי במכללה על ידי ועדת טיפוח סגל שבאחריות הרשות. הסיוע מוקדש לטובת:

1. ביצוע מחקרים.
2. השתתפות בכנסים, בימי עיון ובהשתלמויות בארץ.
3. השתתפות בכנסים בחו"ל.
4. כתיבה והוצאת ספרים.
5. תרגום ו/או עריכה לשונית באנגלית של מאמרים.
6. תמיכה בדוקטורנטים בשלבי סיום עבודת המחקר.
7. סיוע בהפקת פוסטרים לטובת הצגתם בכנסים בארץ ובחו"ל.

מידע מפורט נתן למצוא באתר המכללה: <http://www.smkb.ac.il/research>
משרדי הרשות למחקר נמצאים בהמשך לבניין המכללון.

פיתוח פדגוגי

דיקן: ד"ר ניר מיכאלי

תוכנית רג"ב למצטיינים למידה-הוראה בתלמים שונים

ראש התוכנית: ד"ר תמר קטקו

התוכנית נועדה להכשיר פרחי הוראה מצטיינים, הן בתחומי ההתמחות שלהם והן באישיותם, כמורים וכמנהיגים חינוכיים. מטרת התוכנית לעודד סטודנטים להגיע להוראה ולהטביע חותם של ממש, ולטפחם באמצעות קורסים ייחודיים כמורים אינטלקטואלים, מוכשרים ומעורבים במציאות הקיימת. ייחודיות התוכנית:

1. קורסים ייחודיים בתחום המחקר והמדע, חברה וחינוך, ומפגשי העשרה בתחומי תרבות, תקשורת ואמנות.
2. מעורבות בפרויקטים חברתיים וחינוכיים בבתי-ספר ובקהילה.
3. בחירה בקורסים ייעודיים בחינוך ובקורסים השייכים ללימודים מתקדמים.
4. הסטודנטים רשאים להמשיך את לימודיהם לתואר שני באופן ישיר.
5. משמשים כעוזרי הוראה, מתרגלים, חונכים ויוזמי פרויקטים חינוכיים עצמאיים.
6. זוכים להעדפה בשיבוץ במערכת החינוך.

תוכנית המצטיינים מיועדת:

לסטודנטים בעלי נתוני קבלה גבוהים בעלי ציון משולב 630 ומעלה, המתקבלים לאחר ראיון אישי, ומשובצים כמצטייני משרד החינוך.* מיון הסטודנטים נקבע על ידי ועדת קבלה על בסיס תנאי הקבלה הבאים: ציון קבלה, מסלול לימודים וראיון אישי.

* חשוב לציין: סטודנטים שאינם עונים על דרישות סף אלו, אך מוכיחים מצוינות במהלך השנה הראשונה ללימודים, מאותרים על ידי המסלול. לאחר בחינת המלצת המסלול וראיון אישי, נשקלת אפשרות שיבוצם לתוכנית המצטיינים, על פי תנאי התוכנית, לשנה ב' ויקבלו מלגה חלקית מטעם המכללה.

הסטודנטים בשתי הקבוצות משתתפים בתוכנית לימודים ייחודית, זוכים במלגות ומתחייבים לעסוק בהוראה עם סיום הלימודים, כעבור שלוש שנים.

תוכנית הלימודים:

סטודנטים בתוכנית המצטיינים לומדים במסלולי ההתמחות אליהם נרשמו ובמקביל לכך, במהלך שלוש השנים, משתתפים בקורסים המיוחדים לתוכנית ובפעילויות ייחודיות למצטיינים.

שנה א':

הסטודנטים המצטיינים לומדים יחד עם שאר הסטודנטים במכללה את שיעורי החובה לשנה א', אך בנוסף לשיעורים הרגילים הם מחויבים בשני קורסים מקוונים ובהשתתפות פעילה באתר הקורס. בימי רביעי ינתן קורס אינטלקטואלי ייחודי שנתי, "אבני דרך", שיכלול שלושה מרצים מתחומים שונים.

שם הקורס	סטטוס	מבנה ותוכן
"אבני דרך"	שנתי/חובה	שני נושאי ציר: מהפכות וחינוך בפילוסופיה, ספרות והיסטוריה
סוציולוגיה	מקוון/ סמסטריאלי	חברה, זהות, רב תרבותיות ולאומיות
פסיכולוגיה	מקוון/ סמסטריאלי	קיומיות והתמודדות עם אקטואליה
אנגלית	מקוון/ סמסטריאלי	כתיבה אקדמית באנגלית למתקדמים ומעלה

שנה ב':

בשנה זו יתחלקו הסטודנטים לחמישה קורסים המהווים קהילות לומדים העוסקות בסוגיות שונות של החברה הישראלית. כל קורס ישלב בסמסטר א' דיון תיאורטי בנושא הנלמד ופרויקט חינוכי בבית ספר ניסויי המותאם לאופי הקהילה ולתכני הלימוד שבה.

- ❖ הגל השלישי – חדשנות חינוכית במאה ה-21
- ❖ עתידנות ומנהיגות חינוכית
- ❖ הקול האחר בחברה הישראלית
- ❖ השיח החינוכי והיהודי
- ❖ שאלה של זהות: להיות ישראלי?!

שנה ג':

בשנה זו יתקיימו שלושה קורסים ייחודיים הכוללים מחקר קבוצתי והתנסויות בבתי ספר שונים:

1. מתמטיקה, מדע ודעת
2. הסיפור שלך: שינוי עולם דרך מילים
3. זום-אין, זום-אאוט: מדיה, מדים ומדינה

בנוסף לכך יפעלו המצטיינים בכמה ערוצי עשייה בקמפוס:

- ❖ מערכת עיתון המצטיינים
- ❖ הנחייה בספריה וארגון ערבי קריאה וימי עיון
- ❖ חונכי הוראה ולמידה למרצים ולסטודנטים

חובות הסטודנט:

- ❖ שמירה על רמת הישגים גבוהה בכל שנה (ממוצע 90)
- ❖ השתתפות מלאה בכל הקורסים הייחודיים בימי רביעי ובמפגשי ההעשרה
- ❖ השתתפות מלאה בפעילות ובמעורבות בקמפוס ובבתי הספר לפי דרישות התוכנית
- ❖ בתום הלימודים חובה לעבוד שלוש שנים במערכת החינוך כמורים בהיקף של 1/3 משרה.
- ❖ סדנת סטאז' בשנה הרביעית (שנה ראשונה של עבודה במערכת) מותנית בסיום חובות ההתנסות המעשית, קורס "זהירות בדרכים" ו"עזרה ראשונה".

התמחות בהוראה (סטאז')

ראש היחידה: ד"ר דפנה המר-בודנרו

על-פי הנחיות משרד החינוך, האגף להכשרת עובדי הוראה ואגף התמחות וכניסה להוראה, החל משנת הלימודים תשס"א חלה חובת הסטאז' על כל המתכשרים להוראה במוסדות להכשרת מורים. חובה זו היא תנאי לקבלת רישיון הוראה.

חובות שנת ההתמחות (סטאז') כוללות:

- א. שליש משרת הוראה (מינימום) במוסדות מוכרים על ידי משרד החינוך.
- ב. השתתפות בסדנת סטאז' במכללה (שיעור אחד למשך כל השנה).
- ג. קבלת הערכה חיובית של הרשויות המוסמכות (ועדה בית ספרית, ועדה מטעם משרד החינוך).
- ד. ליווי של מורה/גננת חונכת

כל הסטודנטים בהסבה וסטודנטים שסיימו את לימודיהם בעבר, חייבים בתשלום עבור סדנת הסטאז'. סטודנטים סדירים (בשנה ד') או מצטייני משרד החינוך פטורים מתשלום.

”יש דרך” – תוכנית להכשרת מחנכים מעורבים בחברה ובקהילה

ראש היחידה: הדסה טרון
מלווה אקדמי: ד”ר ניר מיכאלי

סמינר הקיבוצים הציב לעצמו יעד לטפח מורים הנושאים תודעה של אחריות חברתית-ציבורית, בעלי מבט קהילתי רחב, הרואים את תלמידיהם במלוא היקף אישיותם. במסגרת תוכניות ההכשרה של המסלולים השונים שולבו מרכיבים שנועדו לקדם תפישה ותודעה זו. מרכיבים אלה מתאפיינים בכך שמגדילים את הקשרים בין החינוך הפורמאלי לבלתי פורמאלי ומאפשרים לסטודנטים להתנסות בפעילות מגוונת בארגונים קהילתיים וחברתיים.

התוכנית פועלת בשלושה מימדים המיושמים בכל אחד ממסלולי הלימוד במכללה:

1. מעורבות חברתית
2. הדרכה פדגוגית מעורבות בקהילה
3. מעורבות סטודנטים בחיי הקמפוס

מעורבות חברתית

כלל הסטודנטים במכללה מחויבים להשתתף בתוכנית המעורבות החברתית, הכוללת שני מרכיבים:

- ❖ פעילות בארגון חברתי או קהילתי בהיקף של 60 שעות – פעילות זו תקנה אקדיטציה של 2 ש”ש.

- ❖ השתתפות בקורס אקדמי מלווה שיעסוק בהמשגה ובבירור של סוגיות חברתיות ופוליטיות רחבות. הקורס, בהיקף של 1 ש”ש, יילמד במקביל לפעילות בארגון החברתי או הקהילתי ויהווה חלק מתוכנית הלימודים של המסלול.

הדרכה פדגוגית מעורבת בקהילה

במסגרת פרקי ההכשרה המעשית של המסלולים וההתמחויות השונים ישולבו התנסויות היוצאות לקהילה הקרובה (בית הספר) והעוטפת (שכונה, יישוב). תוכנית זו מבוססת על ברית שנחתמה בין המכללה לבין עיריית חולון ושהצמיחה רשת הדוקה של שיתופי פעולה ביניהן ועל קשרים ענפים המתקיימים עם קהילות וערים נוספות באזור המרכז.

מעורבות סטודנטים בחיי הקמפוס

המכללה מעודדת מעורבות ושותפות של הסטודנטים במכללה מעבר לפעילותה הנרחבת של אגודת הסטודנטים ונענית ליזמויות מגוונות הצומחות מה’שטח’. במסגרת זו הסטודנטים משולבים בוועדות פורמאליות כגון: ועדת הוראה (גוף האחראי במכללה על ההוראה והלמידה), המועצה הירוקה (גוף המקדם את הפיכתו של הקמפוס לירוק בכל ההיבטים), ועדות מסלוליות ליישום נורמות הוראה ולמידה. כמו כן, הסטודנטים משתתפים בקורסים המתנהלים כקהילות לומדים בהם רמת השותפות שלהם גבוהה.

תוכנית ”יש דרך” הוכרה כתוכנית ניסויית מטעם גף לניסויים ויזמות במשרד החינוך

תקנון לימודים

תקנון הלימודים

לתלמידי תואר ראשון ותואר שני

לסטודנטים שלום רב,

תקנון הלימודים

ברוכים הולומדים והמצטרפים ללימודים במכללת סמינר הקיבוצים. קבלתכם ללימודים משמעה הצטרפות לקהילה האקדמית מקצועית של מכללת סמינר הקיבוצים ולקיחת אחריות אישית על התפתחות אקדמית ומקצועית תוך שמירה על מסורות וערכים כפי שנוצרו והתפתחו במשך 75 שנות קיומה של המכללה, המכשירה דורות של מורים ומחנכים משפיעים במערכת החינוך. אנו מקדמים אתכם בברכה כשותפים לתהליך של למידה וצמיחה המזמין סקרנות, פתיחות, התמדה ומאמץ תוך שמירה על כבוד ויושרה.

לא תמיד התהליך קל ונוח. תהליך הלמידה תובע מחויבות והשקעה, אך הוא מלווה בהתחדשות, בשינוי כיווני חשיבה, ביצירתיות ובמפגש עם הזדמנויות חדשות.

אנו מאמינים שלמידה אמיתית יכולה להתרחש בסביבה של אמון וכבוד ואתם מוזמנים לקחת חלק בכל פעילויות המכללה ולתרום משלכם ליצירת אוירה נוחה, פתוחה ומאפשרת. כדי לשמור על איזון מתאים בין צורכי הסטודנט כפרט לבין רווחתה של קהילת המכללה, נבנתה במשך השנים מערכת כללים ונהלים. מערכת זו נבדקת ומתחדשת מדי שנה על פי תנאים וצרכים משתנים.

מערכת הכללים רשומה בתקנון שלפניכם ומטרתה לשרטט את קווי המתאר של מסגרת החיים והלימודים במכללה, מסגרת שבתוכה ניתן החופש ללמוד וללמד, להתפתח, לצמוח וליצור. בשיתוף פעולה נבנה תקופת לימודים מאתגרת ומעניינת, שבסופה תצטרפו לקהילת בוגרי המכללה – מורים ומחנכים איכותיים התורמים לחינוך בישראל. הנהלת המכללה רואה חובה לעצמה לספק לסטודנטים* מידע רצוף ושוטף בכל הקשור לזכויותיהם וחובותיהם כסטודנטים במכללה.

התקנון המפורט להלן הינו בגדר מידע בסיסי**. על הסטודנטים להכיר את תוכנו ולפעול על פיו במהלך לימודיהם. ההנחיות המפורטות להלן תקפות גם אם לא נקראו על ידי הסטודנטים. תקנון זה מובא לידיעת המרצים ומחייב גם אותם. אנו מקווים שהמידע שלהלן יסייע בידכם בתקופת לימודיכם.

בברכה,

הנהלת המכללה

שנה"ל תשע"ד

* כל האמור בתקנון זה מתייחס בכבוד לשני המינים כאחד וחל על כל הסטודנטים בפקולטה לחינוך, כולל סטודנטים לתואר ראשון B.Ed. ותואר שני M.Ed. / M.Teach, הכשרת אקדמאים להוראה, לומדי תעודה והעשרה.

** התקנון מתעדכן מדי שנה.

תקנון הלימודים - תוכן העניינים

עמוד

185	א. לוח הלימודים, החופשות ומועדי הבחינות
185	ב. ארגון ונוהל
186	ג. לימודי יסוד
187	ד. היעדרות חריגה מלימודים
188	ה. כללי התנהגות
189	ו. מערכת הבחינות והעבודות
190	ז. נוהל והתנהגות בבחינות
193	ח. ציונים
194	ט. נוהל הפסקת לימודים
195	י. ציונים והפסקת לימודים M.Ed. / M.Teach
196	יא. תנאי הסמכה
197	יב. השלמת חובות והתיישנות לימודים
197	יג. בקשה להשלמת חובות לימודים
198	יד. דיקנית הסטודנטים
198	טו. אגודת הסטודנטים
198	טז. תוכנית מיוחדת לעידוד מצוינים
198	יז. מהו"ת – מרכז התעצמות ותובנה
199	יח. תמיכה בסטודנטים בעלי לקויות למידה ומוגבלויות פיזיות וחושיות
199	יט. שכר לימוד ואגרות
199	כ. הלוואות ומלגות מותנות
199	כא. שירות לסטודנטים
201	נספח 1 – טיפול בבעיות לימודיות-חינוכיות של סטודנטים
201	נספח 2 – תקנון משמעת: מכללת סמינר הקיבוצים
205	נספח 3 – הספרייה – תקנון לקוראים
209	נספח 4 – כללי משרתי המילואים
212	נספח 5 – איסור הטרדה מינית והתנכלות
214	נספח 6 – זכויות לנשים בהריון, שמירת הריון, אחרי לידה
219	נספח 7 – זכויות יוצרים

א. לוח הלימודים, החופשות ומועדי הבחינות

יום ראשון ללימודים	- יום ראשון, ט' בחשון תשע"ד, 13.10.13
חופשת חנוכה	- יום חמישי, כ"ה בכסלו תשע"ד, 28.11.13
יום אחרון ללימודים סמסטר א'	- יום שישי, ט"ז בשבט תשע"ד, 17.1.14
הפסקה בין סמסטרים	- מיום ראשון, י"ח בשבט תשע"ד, 19.1.14
עד יום שישי, י"ד באדר א' תשע"ד, 14.2.14	
יום ראשון ללימודים סמסטר ב'	- יום ראשון, ט"ז באדר א' תשע"ד, 16.2.14
חופשת פסח	- מיום רביעי, ט' בניסן תשע"ד, 9.4.14
עד יום רביעי, כ"א בניסן תשע"ד, 21.4.14	
חידוש הלימודים	- יום חמישי, כ"ב בניסן תשע"ד, 22.4.14
יום הזיכרון ויום העצמאות	- ימים שני-שלישי, ה'-ו' באייר תשע"ד, 5-6.5.14
חופשת חג השבועות	- ימים שלישי-רביעי, ה'-ו' בסיון תשע"ד, 3-4.6.14
יום אחרון ללימודים	- יום שישי, ט"ו בסיון תשע"ד, 13.6.14

- בזמן עצרות הזיכרון: יום השנה לרצח יצחק רבין ז"ל, יום השואה, יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל – הספריה ומשעול יהיו סגורים.

הפסקה בין הסמסטרים: בחינות ועבודה מעשית מ-19.1.14 עד 14.2.14
 בחינות סמסטר א', מועדי ב': מ-17.2.14 עד 7.3.14
 בחינות סוף השנה: מ-13.6.14 עד 4.7.14
 בחינות סוף השנה, מועדי ב'**: מ-3.8.14 עד 22.8.14
 תואר שני: M.Ed. / M.Teach תאריכי הבחינות עשויים לחרוג מהמועדים לעיל.
 בתקופה שלפני ט' בחשון תשע"ד, 13.10.13, מתקיימת פעילות לימודית הקשורה בהתנסות בהוראה, או ימים מרוכזים ומכינות בנושאים שונים. על פעילות זו, המאורגנת בהתאם לתוכניות ההדרכה של החוגים, נשלחת הודעה מראש לכל סטודנט.
 החופשות במהלך שנת הלימודים – בהתאם ללוח-הלימודים והחופשות של המכללה לשנת תשע"ד.
 הפסקת הלימודים בין הסמסטרים מוקדשת לבחינות ולעבודה מעשית, ואין לראות בה חופשה – הן לגבי הסטודנטים והן לגבי המרצים.
הנהלת המכללה רשאית לעשות שינויים קלים במועדי החופשות ובמערכת השיעורים, בהתאם לשיקול דעתה.

ב. ארגון ונוהל

1. (הסעיפים המסומנים ב-* מתייחסים גם לתואר השני)
 הלימודים הסדירים מתקיימים בימים א'-ה'. בימי ו' יתקיימו פעילויות לימודיות, עבודה מעשית וסיורים, בהתאם לצורך. השיעורים מתקיימים בין השעות 08:30-19:15.
 ייתכנו שיעורים שיתקיימו מעבר לזמן המצוין לעיל קיימת אפשרות שהשיעורים לא יהיו רצופים. ייתכנו שיעורי השלמה בגין ביטולי שיעור.
2. אישור רפואי: * סטודנטים שלא יציגו אישור רפואי תקף, כנדרש, לא יוכלו להתחיל לימודים.
3. * הודעה של מרצה על ביטול שיעור, תימסר רק באמצעות מערך חדרים ובחינות. שיעור שבוטל, אינו מבטל את השיעורים הבאים אחריו. אם מרצה אינו מגיע לשיעור, על הסטודנטים

- להמתין לפחות 15 דקות בטרם יפנו למערכת חדרים ובחינות בנוגע לקיום השיעור או ביטולו. אין פיזור עד קבלת אישור מזכירות ההוראה. הסטודנטים אינם רשאים לבטל שיעורים.
4. היעדרות מרצים שידועה מראש, תפורסם במערכת ההודעות וב-SMS.
5. **תוכנית ההוראה בקורס:** * הסילבוס של כל קורס מהווה תוכנית אקדמית להוראת קורס. הסילבוס כולל תכנים, נהלים, דרכי הוראה ואופן הערכת הסטודנט ובכך מחייב הן את המרצה והן את הסטודנט. הסילבוס מוצג בפני הסטודנטים בראשית כל קורס ומתפרסם באינטרנט באתר המכללה בשער לסטודנט/שער למרצה.
6. **נוכחות בשיעורים:** * המכללה רואה חשיבות בנכחות סטודנטים בשיעורים ובקיום השיח והדיונים בשיעורים בין הסטודנטים והמרצים. יחד עם זאת, המרצים אוטונומיים בקביעת שיעור הנוכחות הנדרש בכל קורס. דרישות הקורס יוצגו לסטודנטים בסילבוס של הקורס בראשית שנת הלימודים. בקורסים שבהם לא תהיה חובת נוכחות, האחריות ללמידה, להשלמת חומר ולהגשת עבודות חלה על הסטודנטים, בתיאום מראש עם המרצה בקורס. בשיעורים בהם קיימת חובת נוכחות, היעדרות מהשיעורים מעל 20% לא תאפשר השתתפות במבחנים או הגשת עבודות. במסגרת היעדרות של 20% נכללות מחלות וסיבות אישיות. בקורסים שנתיים החישוב הינו לגבי כל סמסטר בנפרד.
- כל סטודנט חייב להשתתף באופן סדיר, ללא היעדרויות, בהדרכה הפדגוגית, בעבודה מעשית, בטיולים ובסיעורים פדגוגיים ומקצועיים, ובכל פעולה בתחום החינוכי. השתתפות מלאה בפעולות אלה היא תנאי לקבלת תעודת הוראה ו/או תואר M.Ed. / M.Teach / B.Ed. מקרים חריגים של היעדרות מלימודים בגין עבודה בבית ספר, לסטודנטים בשנה ד' M.Teach יש להפנות לדיקנית הסטודנטים.
7. **איחורים:** * זכותו של מרצה לחשב איחור או עזיבה מוקדמת של השיעור כהיעדרות הסטודנט מן השיעור.
8. **תוכנית לימודים תלת-שנתית:** תתאפשר רק במסגרת תוכנית המצוינים של משרד החינוך. משך הלימודים לתואר B.Ed. ותעודת הוראה בתוכנית ארבע-שנתית לא יעלה על 6 שנים ברצף על פי הנחיות המועצה להשכלה גבוהה.
9. ***תוכנית הלימודים לתואר שני:** משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים, ובכל מקרה לא יעלה על 5 שנים.
10. **על פי הנחיות משרד החינוך:** סטודנט בעל אזרחות זרה, לא יקבל הפחתה בשכר לימוד, מלגה/הלוואה מטעם משרד החינוך. הפנייה לעבודה בהוראה תהיה בהתאם להנחיות משרדי החינוך והפנים. משרד החינוך אינו מתחייב להעסיק במערכת החינוך סטודנטים בעלי רישום פלילי.

ג. לימודי יסוד

אנגלית

לימודי האנגלית למטרות אקדמיות הם בבחינת לימודי תשתית, על מנת להכשיר את הסטודנט לאוריינות אקדמית באנגלית. קביעת רמת האנגלית הינה באמצעות רכיב האנגלית בבחינה הפסיכומטרית או מבחן אמ"ר/אמיר"ם. על הסטודנט לסיים את לימודי האנגלית בתום שנה א'. יש לסיים את לימודי האנגלית בקורס קיץ. ביטול השתתפות בקורס קיץ יחויב בתשלום של 300 ש"ח. סטודנט שנקבעו לו 6 ש"ש בלימודי האנגלית, יחויב בתשלום של 2 ש"ש מעבר לשכ"ל.

לשון

רמת לימודי הלשון נקבעת על פי רכיב הבנת הנקרא בבחינה הפסיכומטרית ולשון עברית בתעודת הבגרות. סטודנט הלומד במסלול שתנאי הקבלה הוא ללא בחינה מבחן פסיכומטרי הרמה תקבע בהתאם לציון בהבעה עברית וספרות בתעודת הבגרות.

סטודנט שנקבעו לו 6 ש"ש בלימודי הלשון יחויב בתשלום של 2 ש"ש מעבר לשכר לימוד.

יישומי מחשב

סטודנט במסלול הכשרת אקדמאים להוראה בלבד מחויב בקורס מיומנות מחשב. על הסטודנט להוכיח מיומנות בסיסית במחשב באמצעות עמידה בהצלחה בבחינת פטור. סטודנט שעבר בהצלחה את המבחן, יקבל פטור מקורס יישומי מחשב.

עזרה ראשונה

סטודנט במסלול סדיר ארבע שנתי ובמסלולי הסבת אקדמאים להוראה מחויב בקורס עזרה ראשונה בהיקף של 2 ש"ש. לסטודנט העובר בהצלחה את המבחן תוענק תעודת מוסמך להגשת עזרה ראשונה. קורסי עזרה ראשונה מתקיימים במהלך חופשת הקיץ, הנוכחות בקורס הינה חובה וכרוכה בתשלום נוסף מעבר לשכר לימוד המוסדי.

סטודנט רשאי ללמוד את קורס בהיקף של 44 שעות במסגרת גופים שאושרו על ידי משרד החינוך (מד"א רפואת חירום, הדר ואלישע). סטודנט שלמד בעבר (בשלוש שנים אחרונות) קורס עזרה ראשונה, מחויב בריענון בהיקף של 22 שעות במסגרת המכללה או בגופים המורשים המצוינים לעיל.

ביטחון ובטיחות

סטודנט במסלול סדיר ארבע-שנתי ובמסלולי הכשרת אקדמאים להוראה מחויב בהשתתפות בקורסי "זהירות בדרכים" ו"ביטחון ובטיחות במוסדות חינוך" על פי הנחיות משרד החינוך.

ד. היעדרות חריגה מלימודים

1. **נסיעות לחו"ל:** בעקרון, לא יאושרו נסיעות לחו"ל בתקופת הלימודים ובתקופת הבחינות.
2. * **פעילות מטעם המכללה** כגון סיור טבע או עבודה מעשית מרוכזת, המתקיימת בתקופת הלימודים הסדירים לחלק מהלומדים בקורס, אינה מבטלת את לימודי הקורס עבור שאר הסטודנטים. על המשתתפים בפעילות המיוחדת מוטלת האחריות להשלמת חומר הלימודים והמטלות השייכים לשיעורים.
3. * **שירות-מילואים, חופשת ירח דבש (שבוע), חופשת לידה (חודש), אבל (ימי השבעה), ימי חג לסטודנטים מוסלמים, נוצרים ודרוזים ופעילויות מטעם המכללה**, אינם נחשבים כימי היעדרות. על הסטודנטים מוטלת האחריות להשלמת חומר הלימודים ומטלות הלימודים. חופשת ירח דבש – בשבוע הצמוד למועד החתונה. חופשת לידה – חודש מיום הלידה. בעיות מיוחדות הכרוכות בהיעדרות ממושכת תישקלנה לגופן, לאחר פנייה בכתב לראש המסלול ולדיקנית הסטודנטים, כנציגת ההנהלה. הודעה על ההחלטה תימסר לכל הגורמים הקשורים בסטודנט.
4. **היעדרות משיעורים מעשיים – סטודנטיות בהיריון ו/או מגבלה בריאותית אחרת** (ראו נספח מס' 6):
נשים הרות הלומדות במסלול חינוך גופני, מחול ותיאטרון-מחול, לא תשתתפנה בהתנסות בהוראה ובשיעורים מעשיים של המסלול במשך כל תקופת ההיריון. אם הסטודנטית תרצה להשתתף בשיעורים מעשיים, עליה לפעול כדלהלן:
א. השתתפות בשיעורים מעשיים: סטודנטית בהיריון ממסלול חינוך גופני ומחול ו/או סטודנטית בהיריון ממסלול אחר המחייב השתתפות בשיעורים מעשיים הדורשים פעילות גופנית מכל סוג ומין שהוא, ו/או סטודנט שנפצע, מנועים מלהשתתף בשיעורים המעשיים ומהתנסות בהוראה

בבית הספר, אלא אם כן ימציאו אישור מרופא רלוונטי בלבד, המתיר להם השתתפות. במקרה זה יחתמו הסטודנטיות והסטודנטים על טופס "ויתור תביעה" ועל "הצהרת בריאות". אם באישור הרפואי כתובה מגבלה, הסטודנט/ית לא יוכלו להשתתף בשיעורים המעשיים. האחריות למילוי טופס זה ולחתימה עליו חלה על הסטודנטים.

ב. חובות לימודיים: מכסת הלימודים שיחסירו הסטודנטים, תיחשב כחוב לימודי. במקרה הצורך, דיקנית הסטודנטים תייעץ לסטודנטים במציאת הסדר מתאים להשלמת החובות הלימודיים.

ג. אם החליטו הסטודנטים להשתתף בשיעור לאחר הבאת האישור הנדרש, עליהם לעמוד בכל המטלות הנדרשות בשיעור, כולל תרגולים והכנת שיעורים לכיתת ההתנסות.

ה. כללי התנהגות

כל הסעיפים מתייחסים גם לתואר השני

1. יש להקפיד הקפדה מלאה על שמירת כללי ההתנהגות במכללה בכל הנוגע לשמירה על כבודם של כל באי המכללה – מרצים, סטודנטים ועובדי מינהל. יש לשמור על התייחסות מכובדת והתבטאות תרבותית ועניינית בכל מקרה.
2. יש לשמור על כללים של יושר ואמינות בכל הפעילויות האקדמיות, הפדגוגיות והחברתיות המתקיימות במכללה ובכל הפניות אל מרצים, עובדי מינהל, מוסדות מינהל וסטודנטים.
3. כללי ההתנהגות בשיעורים נקבעים על ידי כל מרצה, ומחייבים את הסטודנטים.
4. יש לשמור על הניקיון והרכוש בכיתות, בספריה, בסדנאות, באולמות ובחצר המכללה.
6. חל איסור על אכילה ושתייה בזמן השיעורים. האיסור אינו חל על בקבוקי מים לשתייה.
6. חל איסור מוחלט על שימוש בטלפונים ניידים במהלך השיעורים, בספריה, בסדנאות ובחדרי התרגול.
7. חל איסור מוחלט על עישון בחדרי הכיתות, בספריה, בסדנאות, במשרדים, במסדרונות ובמבואות של כל המבנים במכללה. העישון מותר בשטחים המוקצים לכך בלבד.
8. חל איסור מוחלט על שימוש לרעה במערכת ההודעות לצרכים שאינם שייכים לקורס. העובר על סעיף זה יועמד לבירור בוועדת משמעת.
9. יש להקפיד הקפדה מלאה על כל כללי ההתנהגות המפורטים בתקנון המשמעת המצ"ב כנספח לתקנון זה.
10. ועדת משמעת – סטודנטים שעברו על כללי ההתנהגות הרשומים בסעיפים 1–8, יובאו לבירור בפני ועדת משמעת כמפורט בתקנון המשמעת. תלונות לוועדת משמעת יכולים להגיש מרצים ועובדי מכללה. הרכב ועדת המשמעת: דיקנית הסטודנטים, יו"ר ועדת הוראה, מרצה ו/או ראש המחלקה, נציג/ת אגודת הסטודנטים (רק הרשומים לעיל יכולים להשתתף בישיבות הוועדה). ועדת המשמעת רשאית להטיל עונשים על פי חומרת המקרה, החל מחזרה על מטלות או על קורסים ועד השעייה או הפסקת לימודים כמפורט בתקנון המשמעת. לסטודנט תינתן זכות ערעור על החלטות ועדת המשמעת בפני ועדת ערעורים. הרכב ועדת הערעורים: רקטור, דיקאן הפקולטה, נציג המרצים, נציג/ת אגודת הסטודנטים.*
- תואר שני**: הרכב ועדת המשמעת כולל את ראש בית הספר, ראש התוכנית, ומתאמת מינהלית-אקדמית.
11. חל איסור על סטודנטים להשתמש במערכת התקשורת של המכללה להפצת פרסומות מכל סוג.
12. סטודנטיות אימהות לתינוקות, נדרשות שלא להכניסם לשיעורים.

* תקנון משמעת נספח מס' 2

13. השאלת ציוד ממחסן חינוך גופני תתבצע בהזמנה מראש באמצעות שליחת מייל. ציוד שלא הוזמן מראש, לא יסופק. החזרת ציוד למחסן מוגבלת בזמן – עד 5 ימים. אי-החזרת ציוד לאחר 5 ימים, תגרום לתשלום קנס. חובות שיצטברו בגין ה"ל, יגרמו לחסימת המחשב ולא-יכולת לגשת לבחינות.

1. מערך הבחינות והעבודות

כל הסעיפים מתייחסים גם לתואר השני

בחינות

מערכת הבחינות והעבודות הנהוגה במכללה נקבעת לפי תכנונה והנחייתה של הנהלת המכללה. השתתפות בבחינות ומסירת עבודות במועד הינן חובה.

- בחינות מתקיימות בתאריכים שייקבעו ויפורסמו מראש על ידי מערך חדרים ובחינות.
- בחינות סמסטר א' יתקיימו בהפסקה שבין הסמסטרים ובחינות סמסטר ב' – לאחר סיום שנת הלימודים.
- אין לקיים מבחנים בשיעורים האחרונים של הסמסטר.
- תאריכי הבחינות מחייבים את הסטודנטים. ניתן לשנות מועד בחינה בהסכמת כל הסטודנטים הלומדים בקורס והמרצה, ובתיאום עם המזכירות.
- סטודנט שבחר לגשת למועד ב' – מועד זה הוא המועד היחיד עבורו.
- סטודנט שקיבל אישור מיוחד מדיקנית הסטודנטים להיבחן במועד ב' כמועד ראשון, יוכלו לקבל מועד נוסף לפי הצורך, בתיאום עם המזכירות.
- סטודנט שנבחן רק במועד ב' אינו רשאי לשפר ציון במועד נוסף.
- סטודנט שנכשל במועד א' ובמועד ב' – חייב לחזור על הקורס.
- מרצים וסטודנטים אינם רשאים לקבוע מועדים מיוחדים לבחינה ללא אישור המזכירות.
- הציון שקיבל הסטודנט במועד האחרון בו נבחן, הוא הציון הסופי.
- ייתכנו התנגשויות של מועדי מבחנים מפאת מורכבות מערכת השעות. במקרה זה יקבל הסטודנט, בתיאום עם דיקנית הסטודנטים, מועד ב' כמועד א' באחת הבחינות, ומועד נוסף/מיוחד לפי הצורך.
- רק תלמידים בעלי התאמות המופיעות במחשב יוכרו ויוכלו להיבחן על פיהם.

רשאים להשתתף בבחינות מי שמילאו אחר התנאים הבאים:

- א) סטודנטים שמילאו חובותיהם ונכחו בקורס בהתאם לדרישות הסילבוס, במהלך הסמסטר.
- ב) סטודנטים שהשלימו את תשלומיהם למכללה, כולל חובות לספריה ודמי טיפול.
- ג) סטודנטים בעלי כרטיס סטודנט תקף.
- ד) סטודנטים שהציגו אישורים רפואיים כנדרש.

מועד מיוחד: למועד בחינות מיוחד זכאי סטודנט המתאים לאחד הקריטריונים הבאים:

- לא ניגש לאחד מן המועדים מסיבה שאינה תלויה בו (מחלה בהתאם לאישור רפואי, חופשת לידה, מילואים או קיום שתי בחינות באותו זמן) ונכשל במועד השני. אישור למועד מיוחד יש לקבל מדיקנית הסטודנטים. סטודנטים לתואר שני יפנו למזכירות הפקולטה.
- לא יאושר מועד מיוחד לסטודנטים שלא ניגשו למועדי א' ו-ב' ללא סיבה מוצדקת ומאושרת.

עבודות

הגשת עבודות

מועד הגשת עבודות סמסטר א' – לא יאוחר מ-25.2.14; סמסטר ב' – לא יאוחר מ-12.7.14

- אין לקבוע הסדרים פרטיים בין מרצים לסטודנטים על הגשת עבודות במועדים מאוחרים יותר.
- הגשת עבודה באיחור תתאפשר רק באישור הדיקנית.
- מרצה רשאי לקחת בחשבון הגשה מאוחרת של עבודה בעת מתן הציון.
- על הסטודנט לשמור עותק מכל עבודה שהגיש, מאחר שהמכללה אינה אחראית לעבודה שאבדה.

הגשת עבודה שלא במועד

- ועדת חריגים המורכבת מדיקנית הסטודנטים, ראש מינהל סטודנטים ועוזרת הדיקנית, תדון בבקשות מיוחדות להגשת עבודות באיחור, לרבות עבודות סמינריות. הוועדה רשאית להחליט על תנאים מיוחדים בהערכת עבודות שיוגשו באיחור.
- אין להגיש עבודות באיחור ללא אישור ועדת חריגים.
- עבודות שיוגשו באיחור לאחר אישור ועדת חריגים, ייבדקו על פי לוח הזמנים של המרצים.

הגשת עבודות סמינריות

- עבודות סמינריות יתקבלו עד ה-30 בספטמבר (של השנה בה נלמד הקורס) וזהו המועד האחרון האפשרי להגשתן.
- לא יתקבלו סיכומים בעל-פה בין המרצה לסטודנט על הארכת מועד הגשה.
- העבודות תוגשנה בשני עותקים למזכירות הפקולטה. תאריך ההגשה יירשם במחשב.

הגשת ציוני עבודות סמינריות

- על המרצים להגיש את ציוני העבודות לא יאוחר מחמישה שבועות לאחר קבלת העבודה.
- לא תינתן אפשרות לתקן עבודה סמינרית לאחר הגשת הסופית.
- סטודנט שקיבל ציון "נכשל" על סמך עבודה, ייאלץ לחזור על הקורס.
- על המרצה להחזיר את העבודות הסמינריות לאחר בדיקתן למזכירות הפקולטה.
- **תואר שני:** מועד הגשת העבודות בסיום קורס נקבע על ידי המרצה.

העבודות יוגשו בשני עותקים ויוצגו במזכירות הפקולטות. תאריך ההצגה יירשם. על הסטודנטים להעביר את העבודות למרצים לשם הערכה. יש לרשום על העבודה שם, מספר תעודת זהות, כתובת ומספר טלפון. הגשת עבודות שלא באמצעות מזכירות הפקולטות וללא ציון תאריך ההגשה, אינה מאפשרת מעקב תקין לצורך מתן ציונים במועד.

תואר שני: העבודות תוגשנה למזכירות הפקולטה **בלבד**. המזכירות תרשום את מועד ההגשה ותדאג להעביר את העבודות למרצים.

- על המרצה להחזיר את העבודות למזכירות הפקולטה.

הגשת עבודות באיחור עלולה לדחות את מתן הציונים ולעכב מעבר משנה לשנה, קבלת זכאות לתעודת הוראה ותואר, והשתתפות בטקס חלוקת התעודות.

ז. נוהל והתנהגות בבחינות

כל הסעיפים מתייחסים גם לתואר השני

1. **מטרת המבחנים והעבודות** היא לשקף את הידע ומידת הטמעת החומר הנלמד על ידי הסטודנטים ולכן, המכללה מצפה מהסטודנטים ליטול אחריות אישית ולהקפיד על יחס של כבוד ועל יושר ואמינות במהלך המבחנים ובהגשת עבודות, ולשמור על התנהגות נאותה. ועדת המשמעת (ראו

פרק ד' – כללי התנהגות) היא הכתובת אליה יעבירו המרצים את התלונות במקרים של אי-יחוסר וחוסר אמינות בהכנת מטלות ועבודות.

2. התנהגות במהלך המבחנים:

- (א) על הנבחן לבדוק ברשימות המתפרסמות על ידי מערך חדרים ובחינות היכן נמצאת הכיתה אליה שובץ. הרשימות מתפרסמות על לוח המודעות ביום המבחן.
- לתשומת לבכם**, סטודנטים יוכלו להיבחן רק בקורסים אליהם השתבצו מראש (על פי נוהלי הרישום ושיבוץ לקורסים). מי שלא יירשמו לקורס מראש – הקורס לא ייחשב להם. באחריותו של הסטודנט לבדוק מראש האם שמו מופיע ברשימת הקורס, באמצעות אתר המכללה. סטודנטים חייבים להיבחן בכיתה אליה שובצו.
- (ב) על הנבחן להימצא במקום הבחינה 15 דקות לפני הזמן שנקבע להתחלת הבחינה. אסור להביא למקום הבחינה ספרים, מחברות, רשימות תיקים וקלמרים (את אלה יש להניח בפנינת החדר), פרט למקרים של היתר מפורש להשתמש בספר, במילון וכיו"ב. בכניסה לחדר המבחן על הסטודנט להזהות **באמצעות כרטיס סטודנט**. יש להשאיר טלפונים ניידים מנותקים וסגורים בתוך התיק. במהלך הבחינה יש להישמע להנחיות המשגיחים. כניסתו של סטודנט לחדר-הבחינה מחייבת אותו להשתתף בבחינה. אם יעזוב הסטודנט את החדר לאחר חלוקת השאלונים, או לא ימסור את מחברתו עד תום הבחינה, דינו כדין "נכשל".
- המאחר לבחינה יותר מ-20 דקות לא ייכנס לחדר הבחינה.
- (ג) משך הבחינה הוא כזמן המצוין בשאלון. בדרך כלל בחינות נמשכות שלוש שעות. בחינה ארוכה יותר תחולק לשני חלקים, ביניהם תהיה הפסקה של רבע שעה. נבחן אינו רשאי לשוחח בזמן הבחינה. המבקש לפנות בשאלה או בבקשה למורה הנוכח או למשגיח, יעשה זאת בהרמת יד.
- (ד) נבחן לא יעזוב את מקומו, ולא ייצא מחדר הבחינה עד שסיים את כתיבת המבחן.
- (ה) יש לכתוב את התשובות בעט, על שני עמודיו של כל דף במחברת, שתימסר בתחילת הבחינה. אסור לכתוב על השאלון. הכותב טיטה יקדיש לה את העמוד הימני במחברת הבחינה, ואת הנוסח הנקי יכתוב בעמוד השמאלי. את הטיטה יש למחוק בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת. גיליונות נייר נוספים אפשר לקבל לפי הצורך, מהמשגיחים. גיליונות אלה ימוספרו ויצורפו למחברת.
- (ו) סטודנט שלא יכבד את הכללים הנ"ל, כגון, יביא איתו חומר-עזר ממנו יעתיק למחברת הבחינה, או יעתיק מחברו, או ישוחח עם חברו וכד', שמו יירשם ויימסר למזכירות הוראה. מערך חדרים ובחינות יעביר את הדיווח לטיפול ועדת המשמעת.
- (ז) המרצה יהיה נוכח בכיתה-הבחינה במהלך השעה הראשונה של הבחינה.* אם תלמידיו נבחנים בחדר אחד – ישהה בחדר, יענה על כל שאלות הסטודנטים ויעזור בהשגחה. אם תלמידיו נבחנים במספר חדרים – ישהה המרצה לסירוגין בחדרים השונים. מרצה שמסיבות מוצדקות נבצר ממנו להיות נוכח, ימנה בתיאום עם רכז ההתמחות או ראש המחלקה, מרצה אחר, בעל כישורים מתאימים, שיוכל למלא את מקומו ולענות על שאלות הסטודנטים. חובה להודיע על-כך מראש למערך חדרים ובחינות.
- (ח) עם סיום הבחינה יש למסור למשגיח את המחברת עם שאלון הבחינה, לוודא שהמשגיח סימן החזרת חומר הבחינה, ולעזוב בשקט את חדר-הבחינה.
- (ט) במקרה שמבחן שהחזרתו סומנה, לא נמצא – ייגש הסטודנט לדיקנית לבירור עניינו.
- (י) סטודנטים שיש בתיקם האישי מסמכים המאשרים את זכאותם לתנאים מיוחדים במבחנים,

* אין חובת נוכחות של המרצים במבחני מועד ב'.

יפנו לדיקנית הסטודנטים / מהו"ת לפחות חודש לפני מועד הבחינות, לעדכון ההתאמות בתיק האישי במחשב. סטודנטים ששפת האם שלהם אינה עברית, רשאים לפנות לקבלת אישור לתוספת זמן במבחנים. סטודנטים עולים רשאים לקבל תוספת זמן במבחנים – עד 6 שנים ממועד העלייה. יש לפנות לקבלת האישורים חודש לפני מועד הבחינות.

3. ארגון הבחינות:

- (א) על המרצה להעביר למערך חדרים ובחינות לפני תחילת שנת הלימודים הודעה לגבי דרך מתן הציונים בקורסים שלו: בחינה או עבודה.
- (ב) מערך חדרים ובחינות יקבע את מועדי א' ו-ב' של הבחינות תוך דאגה לפיזורם המקסימאלי. יחד עם זאת, אין אפשרות להימנע לחלוטין מקיומן של שתי בחינות באותו יום. סטודנטים שזה מצבם, ייגשו לאחת משתי הבחינות במועד ב' ויהיו זכאים למועד מיוחד נוסף (אם יהיה צורך). מרצים וסטודנטים אינם רשאים לקבע מועדים מיוחדים ללא אישור מערך חדרים ובחינות.
- (ג) מערך חדרים ובחינות יפרסם את מועדי הבחינות לפחות חודש ימים לפני תחילתן (מועדי א' ומועדי ב').
- (ד) מערך חדרים ובחינות ידאג להקצאת כיתות מתאימות לבחינות, ולחלוקת הסטודנטים בין הכיתות. כמו כן ידאג לפרסום רשימות הסטודנטים הרשאים לגשת למבחנים.
- (ה) מערך חדרים ובחינות ידאג לסידור מתאים של הכיתות בתקופת הבחינות.
- (ו) מערך חדרים ובחינות ידאג לגיוס משגיחים ולהדרכתם.
- (ז) מערך חדרים ובחינות ייתן בידי המשגיח רשימת נבחנים זהה לזו שפורסמה מראש. על גבי רשימה זו יסמן המשגיח את הסטודנטים שהופיעו לבחינה. סטודנט ששמו אינו מופיע ברשימה, לא יוכל להיבחן. הסטודנט יוכל לפנות למינהל סטודנטים או לדיקנית הסטודנטים לבירור זכאותו להיבחן.
- (ח) המרצה יגיש את שאלון הבחינה למערך חדרים ובחינות לא יאוחר מחודש ימים לפני מועד הבחינה.
- (ט) המרצה יגיש למערך חדרים ובחינות את הבחינה כשהיא מודפסת. כמו כן, יכתוב על גבי השאלון את ההוראות לסטודנטים הנוגעות למשך הבחינה, ולגבי השימוש או איסור השימוש בחומר-עזר.
- (י) חובת הגהת הבחינה המודפסת חלה על המרצה. לאחר ההגהה והתיקון, ידאג מערך חדרים ובחינות לשכפול הבחינות ולאחסונן במקום שמור ובטוח.
- (יא) הבחינות נערכות בעילום שם.
- (יב) מערך חדרים ובחינות יעביר דיווח על התנהגות בלתי הולמת לדיקנית הסטודנטים.
- (יג) המרצה יהיה נוכח בכיתת הבחינה בתחילת המבחן וישיב על שאלות הנבחנים. אם הסטודנטים נבחנים במספר חדרים, ישהה לסירוגין בחדרים השונים ויענה על שאלות הסטודנטים.
- (יד) מרצה שמסיבות מוצדקות נבצר ממנו להיות נוכח, ימנה, בתיאום עם ראש החוג או המחלקה, מרצה אחר, בעל כישורים מתאימים, שיוכל למלא את מקומו ולענות על שאלות הסטודנטים. יש להודיע על כך מראש למערך חדרים ובחינות.
- (טו) אין חובת נוכחות של המרצים במבחני מועד ב'.
- (טז) יחד עם קביעת מועד הבחינה, על המרצה לקבוע מועד לחשיפת מבחנים לצורך עיון בבחינה או ערעור על ציון.

ח. ציונים

1. תנאי מעבר משנה לשנה:

- א) סטודנטים חייבים בהשלמת חובות לימודים בכל שנת לימודים. סטודנטים יוכלו לעבור משנה לשנה רק אם השלימו חובות לימודים משנה קודמת או שנותרו להם עד 4 ציונים חסרים. מי שחסרים לו מעל 4 ציונים לא יוכל להמשיך לשנת הלימודים הבאה (ניתן להפסיק השתתפות סטודנט בשיעורי השנה החדשה גם לאחר תחילת שנת הלימודים). הסטודנטים חייבים לבדוק את גיליונות הציונים עד חודש לפני תחילת שנה כדי לוודא שהציונים מעודכנים. בכל בעיה ושאלה יש לפנות למחלקה. בעת שיבוץ המערכת על הסטודנט להשתבץ מחדש לקורסים שבהם לא השלים חובותיו, או נכשל בשנה הקודמת.
- ב) כישלון בעבודה מעשית או בהדרכה פדגוגית מצביע על אי-התאמה להוראה ומונע אפשרות להמשיך בלימודים. אי-התאמה להוראה ייקבע על ידי ועדה פדגוגית מחלקתית, ומכתב התראה יישלח לסטודנט. (ראו פרק ח').
- ג) **כל סטודנט אחראי לבדיקת מאזן החובות הלימודיים שלו בכל שנת לימודים.** מאזן הלימודים מופיע באתר המכללה. יש לבדוק בקפדנות את המאזן, ולפנות למזכירות המחלקה. בעיות שתעלינה כתוצאה מאי בדיקת המאזן על ידי הסטודנט, עלולות לגרום לעיכובים במתן אישורי זכאות לתעודת הוראה ותואר M.Ed. / M.Teach, B.Ed. ו/או אי-הזמנת הסטודנט לטקסי חלוקת תארים.
- בכל מקרה, לא יבדוק מרצה / יעביר ציון לקורס, מעבר לשנה מתום הקורס.

2. סולם-הציונים בשנים א'–ד':

סולם-הציונים הנהוג במכללות להכשרת עובדי הוראה הוא כדלקמן:

הציון	הגדרתו	הציון	הגדרתו
0–59	נכשל	75–84	טוב
60–64	מספיק	85–94	טוב מאוד
65–74	כמעט טוב	95–100	מעולה

ציוני מינימום בשנים א'–ד':

- התנסות בהוראה: ציון 70 בכל קורס המופיע בקטגוריה זו במאזן (פרק 24)
 - הדרכה פדגוגית: ממוצע 70
 - לשון עברית בכתב ובעל-פה: 70
 - לימודי ההתמחות הראשית: ממוצע 70
 - בקורסים המחייבים עבודה ומבחן – יש לעבור את המבחן בציון 60 לפחות.
- * בקורסים שנתיים – מי שנכשלו בסמסטר א' במועדי א' וב' לא יוכלו להמשיך ללמוד בקורס בסמסטר ב' ויהיה עליהם לחזור על הקורס כולו בשנה הבאה.
- * ציונים שאינם נכללים בממוצע הציונים: אנגלית, עזרה ראשונה, זהירות בדרכים (זה"ב), ביטחון ובטיחות, סדנת זיכרון השואה.
- * ציונים הרשומים: עובר – משוקלל כ-80, השתתף – אינו נכלל בממוצע.

3. ערעור על ציון:

סטודנט רשאי לערער בפני מרצה הקורס על ציון שקיבל, בתוך שבועיים מיום פרסומו. הסטודנט זכאי לבקש מהמרצה בדיקה מחודשת של המבחן או העבודה ולעיין יחד עם המרצה בעבודה או במבחן. חשיפת המבחן/עבודה תעשה בתחומי המכללה. המרצה ישמור את מחברת-הבחינה

לשם בירור ערעורים במשך חודש אחד מיום פרסום הציון. במבחני סמסטר ב' מומלץ לשמור על מחברות הבחינה במשך חודשיים. הציון הניתן לאחר הבדיקה הוא סופי (גם אם יהיה נמוך מהציון הקודם). במקרה של תשובה לא מספקת מהמרצה, רשאי הסטודנט לפנות לדיקנית הסטודנטים, על מנת למלא טופס (טופס ערעור על ציון נמצא באתר) בקשה לערעור על ציון ועניינו יידון על ידי דיקנית הסטודנטים, אשר רשאית להחליט על בדיקה חוזרת על ידי מרצה אחר או להשאיר את הציון כפי שהוא. סטודנטים שסיימו שנה ד', זכאים לערער על הציון האחרון שקיבלו עד שבועיים מיום משלוח הזכאות לתואר. במקרים אלו על הסטודנטים להחזיר למינהל סטודנטים את אישור הזכאות וגיליון הציונים. אישור חדש לזכאות לתואר יוצא על פי התאריך שבו יתקבל הציון המתוקן. ערעור על ציון במועד מיוחד טעון אישור דיקנית הסטודנטים.

4. לא ניתן לערער על ציון או לשפר ציונים לאחר סיום הלימודים וקבלת התעודה והתואר.

ט. נוהל הפסקת לימודים

1. הפסקת לימודים על ידי הנהלת המכללה:

- המכללה רשאית להשעות או להפסיק לימודיו של סטודנט בכל שלב במהלך ההכשרה, בשנים א'–ד', מכל אחת מהסיבות הבאות:
- א. אי-עמידה בדרישות הלימודיות.
 - ב. אי-עמידה בקורסי פדגוגיה ו/או התנסות בהוראה על פי החלטת ועדה פדגוגית של המחלקה.
 - ג. אי-התאמה להוראה.
 - ד. אי-עמידה בחובות שכר לימוד על פי התקנון, כמקובל במדור שכר לימוד.
 - ה. אי-עמידה בתנאי הקבלה המיוחדים שאושרו לזמן מוגבל, בהתאם להתחייבות של הסטודנט המצויה בתיקו האישי.
 - ו. התנהגות בלתי הולמת ושלא על פי נוהלי המכללה או שלא על פי כללי ההתנהגות במכללה*
 - ז. החלטת ועדת משמעת.
 - ח. כישלון ב-5 קורסים בשנת לימודים אחת, לאחר קיום בחינות מועד ב'.
 - ט. סטודנט שצבר ארבעה כישלונות ומעלה בתוך שנת לימודים אחת – ישעה את לימודיו הסדירים, יחזור על הקורסים בהם נכשל, ויחויב בשכר לימוד על הקורסים אותם הוא לומד פעם נוספת.
- הבדיקה תיעשה בתחילת כל שנת לימודים. אם הסטודנט לא יסיים בהצלחה את כל הקורסים שבהם הוא חייב בפעם הנוספת – יופסקו לימודיו.

במקרה של התנהגות בלתי הולמת יובא הסטודנט בפני ועדת משמעת בהרכב: דיקנית הסטודנטים, יו"ר ועדת הוראה, המרצה ו/או ראש מחלקה ונציג הסטודנטים. אם הושעה סטודנט על-פי החלטות ועדת המשמעת, הוא יוכל לחזור ללימודים במכללה בתום תקופת ההשעיה, לפי התנאים שנקבעו בוועדת המשמעת. סטודנט שהופסקו לימודיו על פי אחד מן הסעיפים א'–ד' שלעיל, לא יוכל לחזור וללמוד במכללה.

- סטודנט שאינו עומד בהצלחה בדרישות המכללה ו/או המחלקה, יוזמן לשיחה ובסיכומה יקבל מכתב התראה המציין את התחומים שבהם עליו לשפר את הישגיו, מחויבויותיו ו/או התנהגותו. המכתב יציין את משך הזמן שבו עליו לשפר את התנהלותו במכללה.
- סטודנט שאינו עומד בהצלחה בדרישות המכללה לאחר קבלת מכתב ההתראה, יופסקו לימודיו על ידי נשיאת המכללה.

4. הודעה בכתב על הפסקת הלימודים, חתומה בידי ראש המכללה, תישלח בדואר רשום לסטודנט שהוחלט להפסיק את לימודיו.
5. סטודנט זכאי לערער בכתב בפני ועדת ערעורים מוסדית, בתוך 14 יום מקבלת ההודעה על הפסקת הלימודים.
- הרכב ועדת הערעורים בעניינים פדגוגיים לצורך הפסקת לימודים:** דיקנית הסטודנטים, דיקאן הפקולטה.
- הסטודנט יקבל הודעה על החלטת ועדת הערעורים בתוך שבוע ימים מיום קבלתה. החלטה זו היא סופית.
6. במקרים מיוחדים, רשאי ראש המחלקה לאפשר לסטודנט שלא עמד בדרישות המחלקה להמשיך בלימודיו בשנת הלימודים הבאה, במעמד של סטודנט על-תנאי. לסטודנט יישלח מכתב המפרט את התנאים שעליו לעמוד בהם ואת המועד בו תתכנס הוועדה הפדגוגית לדון בהמשך לימודיו. במקרים אלו, המכתב ייחשב כמכתב התראה. אם הסטודנט לא עמד בתנאים, לימודיו יופסקו.
8. **הפסקת לימודים על ידי הסטודנט:**
- סטודנט שהחליט על הפסקת לימודים, בכל שלב משלבי לימודיו, ובכל היקף שעות, יודיע על כך בכתב למדריך הפדגוגי ולמינהל סטודנטים. רק לאחר קבלת ההודעה בכתב במינהל סטודנטים, ייערך הסדר כספי עם מדור שכר לימוד, בהתאם להנחיות משרד החינוך.
9. סטודנט המפסיק את לימודיו חייב להסדיר את חובותיו בספרייה ובגופים אחרים במכללה. אי-הסדרת החוב תעכב את הליך סגירת החשבון בהנהלת החשבונות.

י. ציונים והפסקת לימודים M.Teach / M.Ed.

משך הזמן המינימאלי ללימודי התואר השני הוא שנתיים. משך הזמן המקסימאלי הוא חמש שנים. סטודנט שלא יסיים את לימודיו עד תום חמש השנים, לא יוכל לקבל תואר. הפסקת לימודים זמנית חייבת באישור בכתב ממרכז התכנית. הפסקה עד שנתיים לא תיחשב במניין השנים של התואר. הפסקה מעבר לשנתיים תחייב הרשמה מחדשת.

ציוני מעבר בקורסים

ציון המעבר המינימאלי לקורס: 60
ציון המעבר המינימאלי לעבודת הגמר: 70
במקרה של כישלון בשני מועדי מבחן או ציון נכשל בעבודות המוגשות כמטלות הקורס, הכללים של תקנון המכללה תקפים גם לתואר שני:

- ❖ סטודנט שנכשל במבחן בשני המועדים – יחזור על הקורס.
- ❖ סטודנט שקיבל ציון נכשל בעבודות (שעל פיהן נקבע ציון הקורס), יחזור על הקורס.

ניתן להמיר קורס בחירה שבו הסטודנט נכשל, לקורס בחירה אחר, תמורת תשלום נוסף, לפי מחירו של הקורס.

כישלונות מצטברים

סטודנט שצבר ארבעה כישלונות ומעלה בתוך שנת לימודים אחת – יושעו לימודיו הסדירים, הוא יחזור על הקורסים בהם נכשל, ויחויב בשכר לימוד על הקורסים אותם הוא לומד פעם נוספת.

* במקרים מסוימים (הרשעה פלילית וכו'), רשאית המכללה להפסיק לימודיו של סטודנט לאלתר לאחר אישור בוועדה הכוללת את: דיקאן הפקולטה, דיקנית הסטודנטים וראש המחלקה.

הבדיקה תיעשה בתחילת כל שנת לימודים. אם הסטודנט לא יסיים בהצלחה את כל הקורסים שבהם הוא חייב פעם נוספת – יופסקו לימודיו.

סטודנט על-תנאי

סטודנטים במעמד על-תנאי מחויבים בלימודי השלמה או בלימוד קורסים לצורך שיפור ציוני הקבלה. סטודנט על-תנאי ששיג ממוצע ציונים של 80 לפחות בקורסי השלמה, יעבור למעמד של סטודנט מן המניין. (בחוג 'ניהול וארגון מערכות חינוך', ציון המעבר הוא 85). אי-עמידה בחובות אלו תגרום להפסקת הלימודים. הבדיקה נעשית בתחילת כל שנת לימודים.

סמינריונים ועבודות גמר

סמינריונים: במסגרת לימודי התואר השני מוגשות שתי עבודות סמינריוניות. בקורס המוגדר כסמינריון – חלים הכללים של ציוני מעבר בקורסים. במקרה של עבודה סמינריונית הנעשית בהנחיה אישית שלא במסגרת קורס – חלים הכללים הבאים:

- ❖ יש לעמוד בלוחות הזמנים להגשת העבודות הסמינריוניות. לוח הזמנים נקבע על-ידי התכנית ומתפרסם בחוברת המטלות של התכנית.
- ❖ כישלון בעבודה סמינריונית (ציון פחות מ-60) מחייב הכנת עבודה סמינריונית חדשה בתחום הזמן המרבי ללימודי התואר (5 שנים).
- ❖ חזרה על עבודה סמינריונית בהנחיה אישית מחייבת תשלום שכר לימוד נוסף של 1 ש"ש, לפי מחירו של קורס סמסטריאלי.

עבודות גמר: עבודות הגמר יוגשו על פי לוח זמנים שנקבע בכל תכנית, המתפרסם בחוברת המטלות. ציון נכשל על עבודת הגמר ניתן בשני מקרים:

- ❖ ציון העבודה הוא מתחת ל-70
- ❖ הסטודנט לא עמד בלוח הזמנים וצוות ההיגוי של התכנית החליט על הפסקת העבודה.

בשני מקרים אלה ניתן להכין עבודת גמר חדשה במהלך חמש שנות הלימוד לתואר. הכנת עבודת גמר חדשה מחייבת תשלום שכר לימוד נוסף של 2 ש"ש.

יא. תנאי הסמכה

- בוגר המכללה זכאי לתעודת הוראה ותואר B.Ed. לאחר שעמד בדרישות הבאות:
1. השתתפות סדירה בלימודים, בעבודה מעשית ובכל פעילויות המכללה בשנים א'–ד'.
 2. עמידה בהצלחה בבחינות המעבר והגמר, הגשת כל העבודות וקבלת כל הציונים ברמה שכתובה בתקנון (ראה סולם הציונים).
 3. עמידה והצלחה בכל לימודי היסוד שכוללים: אנגלית, לשון, עזרה ראשונה, זה"ב, ביטחון ובטיחות, יישומי מחשב ומחויבות אישית.
 4. **תעודות ואישורים:** סטודנטים בתוכנית ארבע-שנתית, שמתחילים את שנת לימודיהם הרביעית ושובצו לסטאז', וסיימו לפחות 80% מחובותיהם הלימודיים לשנים א'–ג' (כולל קורסים השייכים לשנה ד' ששובצו לבקשתו של הסטודנט) הכוללים בתוכם: התנסות בהוראה, הדרכה פדגוגית, עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, יקבלו מהמכללה אישור על דרגת שכר של מתמחה. האישור יישלח לסטודנטים בראשית תשע"ד.
 - אישור זה מאפשר לעבוד בשנת הסטאז' בדרגת שכר של מורה מתמחה.
 5. **זכאות לתעודת הוראה ו/או לתואר B.Ed.:** בסיום שנה ד' יקבל הסטודנט שעמד בכל חובות הלימודים, אישור זכאות לתעודת הוראה ותואר B.Ed.
 6. בוגרים שסיימו את חובותיהם הלימודיים וכל ציוניהם מופיעים במחשב מינהל סטודנטים, על פי לוח הזמנים המופיע בתקנון הלימודים תשע"ד, יוזמנו לטקס חלוקת תעודות ותארים שיתקיים

בחודש יוני 2014. במקרים חריגים יוזמנו לטקס B.Ed. גם סטודנטים שיסיימו את כל חובותיהם הלימודיים עד סוף מארס 2014.

- * **באחריות הסטודנט לבדוק ולוודא (באתר המכללה), שכל ציוניו הוקלדו ולא נותרו חובות לימודים.** סטודנטים שקיבלו אישור להגשת עבודות באיחור, הציון יינתן על פי לוח הזמנים של המרצים. הדבר עלול למנוע הזמנה להשתתפות בטקס. המרצה רשאי להוריד את הציון בהתאם לשיקוליו.
8. רישיונות הוראה מטעם משרד החינוך יוענקו על ידי משרד החינוך למסיימי שנת הסטאז' בהצלחה ולמי שיציגו תעודת הוראה ותואר B.Ed. בתוספת גיליונות ציונים.
9. סטודנט בתוכנית לימודים ארבע-שנתית לתעודת הוראה ותואר B.Ed. חייב לסיים את לימודיו בטווח 6 שנים (על פי הוראת מל"ג מיום 12.3.2008).
10. **תנאי הסמכה לתואר שני M.Ed. / M.Teach:** סטודנטים שיסיימו את כל חובותיהם בציונים הנדרשים יקבלו תעודת מוסמך בחינוך בתכנית ה-M.Ed., ומוסמך בהוראה בתכנית ה-M.Teach.
11. **התמחות (סטאז') בהוראה**
על פי הנחיות משרד החינוך והאגף להכשרת עובדי הוראה, החל משנת תשס"א חלה חובת התמחות בהוראה (סטאז') כתנאי לקבלת רישוי הוראה. הנחייה זו חלה על סטודנטים המסיימים לימודיהם במכללה בתוכנית ארבע-שנתית, בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראה, מורים בפועל למחול, הסבת שחקנים לתואר B.Ed. ותעודת הוראה, מוסמך בהוראה M.Teach.

חובות תוכנית ההתמחות (סטאז'):

- א) השתלבות בהוראה בהיקף שליש משרה לפחות כעובד הוראה בפועל במוסדות המוכרים על ידי משרד החינוך. העבודה במסגרת שנת ההתמחות מקנה שנת וותק בהוראה.
- ב) השתתפות פעילה בסדנת התמחות במכללה. הסדנה היא בהיקף 2 ש"ש.
- ג) עמידה בהצלחה בחובות שנת ההתמחות.
- סטודנט שסיים בהצלחה את חובות ההתמחות (סטאז') יקבל רישוי הוראה מטעם משרד החינוך.

תשלום לסדנת הסטאז'

- ❖ סטודנטים הלומדים בשנה ד', סטודנטים מתכנית M.Teach, מורים בפועל ומצטייני משרד חינוך **בלבד**, לא מחויבים בתשלום שכר לימוד לסדנת הסטאז'.
- ❖ סטודנטים מתכנית ההסבה, מצטייני מכללה ותלמידים חוזרים, מחויבים בתשלום.
12. על פי הנחיות משרד החינוך, סטודנט בעל הרשעה פלילית לא יופנה לעבודה במערכת החינוך.

יב. השלמת חובות והתיישנות לימודים (החל משנה"ל תשנ"ז)

תוכניות הלימודים בהתאם למתווה החדש – תשע
על פי תקנון המכללה, יש לסיים חובות לימודים עד שנה מתום הלימודים בקורס (על פי מועדי הגשת עבודות ומבחנים). כל מקרה אחר יידון בוועדת חריגים.

יג. בקשה להשלמת חובות לימודים מעבר לשנת איחור בהגשת מטלות (בטרם התיישנות)

1. השלמת חובות לימודים תוך שנתיים מסיום הלימודים תהיה על פי חובות הלימודים שנותרו לסטודנט ועל פי המתווה החדש (על הסטודנט להשתבץ מחדש בקורסים בהם חסר לו ציון).
2. השלמת חובות לאחר תום 2 שנים, ולא יותר מ-6 שנים, תכלול לימודים נוספים על פי המתווה החדש להכשרת עובדי הוראה, בהנחיית המועצה להשכלה גבוהה.

3. הפונים להשלמת חובות לימודים לאחר הפסקה של 6 שנים ויותר, יצטרכו להתקבל מחדש ללימודים. המוסד יוכל להכיר בחלק מהלימודים הקודמים בהתאם להחלטת ועדת חריגים.
4. סטודנט בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראה שלמד בתוכנית דו-שנתית, חייב לסיים את חובותיו בקורסים השונים עד שנה מתום הלימודים ובתנאי שקיבל אישור להשלמת חובות באיחור כך שמשך הלימודים לא יעלה על 3 שנים.
5. השלמת חובות לימודים אחרי תום 2 שנים, אפשרית גם במוסדות אחרים. תכנית הלימודים תיקבע בתיאום בין שני המוסדות בהם לומד הסטודנט. תעודת ההוראה והתואר יונפקו על ידי המוסד בו למד מעל 51% מתכנית הלימודים.

יד. דיקנית הסטודנטים

דיקנית הסטודנטים היא הכתובת לפניות סטודנטים בכל עניין ונושא הקשורים למהלך הלימודים, לבעיות חברתיות, כלכליות ואחרות. לאחר שעניין מסוים הובא לבירור עם מוסדות או אנשים הקשורים לנושא (כגון מדריכה פדגוגית, מרצה, מינהל סטודנטים, הנהלת חשבונות), והתשובה אינה מספקת את הסטודנט, אפשר לפנות לדיקנית הסטודנטים, החברה בהנהלת המכללה (ראו נספח מס' 1). פרטים נוספים ניתן לראות באתר המכללה, בשער לסטודנט.

טו. אגודת הסטודנטים

- ❖ אגודת הסטודנטים היא עמותה המאגדת וולונטרית את כל הסטודנטים במכללה. כל חברי האגודה רשאים לבחור ולהיבחר למועצת אגודת הסטודנטים. מתוך מועצת האגודה ייבחרו בעלי תפקידים באגודה.
- ❖ בתקנון אגודת הסטודנטים שיאושר על ידי רשם העמותות יוגדרו מטרות האגודה, המבנה שלה ודרך פעולתה.
- ❖ בין תפקידי האגודה: לייצג את הסטודנטים בפני מוסדות המכללה. נציגי אגודת הסטודנטים יקיימו קשר קבוע עם דיקנית הסטודנטים.
- ❖ בחירות למועצת אגודת הסטודנטים יתקיימו פעם בשנה לפי תקנון בחירות שיאושר באגודה ויישלח לסטודנטים לפני הבחירות.

טז. תוכנית מיוחדת לעידוד מצוינים

תוכנית זו מיועדת לסטודנטים הלומדים בתוכנית ארבע-שנתית לתעודת הוראה ותואר B.Ed. בעלי נתונים גבוהים בתעודת הבגרות וציון גבוה במבחן הפסיכומטרי ובציון המשולב. סטודנטים הלומדים בתוכנית **מצויני משרד החינוך** יסיימו לימודיהם בשלוש שנים. מצטייני מכללה יסיימו תוכנית ארבע-שנתית מואצת. בסוף שנה א' יצורפו לתוכנית המצוינים סטודנטים שהשיגו גבוהים במיוחד. לתוכנית מתקבלים סטודנטים מכל המסלולים, והיא תסייע להם ללמוד בתוכנית לימודים ייחודית ולממש את יכולתם לפי נטיותיהם. הסטודנטים המשתתפים בתוכנית יזכו במלגות לימודים. הגשת בקשה להלוואה/מלגה מטעם משרד החינוך אך ורק במועד א', עד 15.11.2013.

יז. מהו"ת - מרכז התעצמות ותובנה

מרכז מהו"ת מהווה כתובת לסטודנטים שיש להם קשיי למידה. סטודנטים שמעוניינים לקבל התאמות סיוע במרכז מהו"ת החל מראשית שנת הלימודים, מחויבים בהצגת אבחון עדכני בעת ההרשמה למכללה.

יח. תמיכה בסטודנטים בעלי לקויות למידה ומוגבלויות פיזיות וחושיות

1. שלב הקבלה

מועמד שהינו לקוי למידה זכאי להתאמות ובתנאי שיגיש אבחון עדכני ומוסמך. התאמות ללימודים תאושר על ידי ראש המחלקה ועל ידי דיקנית הסטודנטים. מועמד עם לקויות חושיות ו/או מוגבלות פיזית, חייב לידע, קודם בואו לוועדת קבלה, את מזכירת המחלקה כדי לאפשר הנגשה מבעוד מועד.

2. שלב הלימודים הסדירים

מרכז מה"ת ממליץ על התאמות לסטודנטים בעלי לקות למידה. התאמות הסטודנטים יוכרו רק בתנאי שהנתונים מופיעים במחשב, בתיק האישי במינהל סטודנטים.

יט. שכר לימוד ואגרות

תקנון נפרד לשכר לימוד מפורסם ומפורט באתר המכללה.

כ. הלוואות ומלגות מותנות

1. הלוואות ומלגות מטעם משרד החינוך:

- משרד דיקנית הסטודנטים ימסור לסטודנטים מידע מפורט על האפשרויות לקבלת הלוואות ממשרד החינוך, וכן מידע על החוגים וההתמחויות המועדפים על משרד החינוך לקבלת מלגות.
 - מלגות מותנות יינתנו לסטודנטים במחלקות ובהתמחויות שנקבעו על ידי משרד החינוך, ובהתאם לקריטריונים שקבע משרד החינוך. לא מובטחת היענות של משרד החינוך לכל הפניות להלוואות/מלגות מותנות. סטודנטים שהתקבלו במעמד חריג לא זכאים להלוואה/מלגה. פירוט המלגות/הלוואות בהתמחויות השונות – ראה פרטים באתר המכללה.
- הגשת בקשה להלוואה/מלגה מטעם משרד החינוך אך ורק במועד א', עד 15.11.2013.

- 2. מלגות מקרנות שונות ואפשרויות סיוע: פרטים על אפשרויות סיוע לסטודנטים ועל מלגות מקרנות חיצוניות, אפשר לקבל במשרד דיקנית הסטודנטים ובעמוד הבית של דיקנט הסטודנטים באתר המכללה.

כא. שירות לסטודנטים

- 1. **טיפול במערכת השעות:** בעיות הקשורות במערכת השעות ובתוכנית הלימודים, יש להפנות למזכירות המחלקות/הפקולטות בתקופה שתוגדר מראש ותובא לידיעת הלומדים. פניות נוספות יתקבלו במהלך השבוע השני של שנת הלימודים.
- 2. **ייעוץ אישי לסטודנטים בתוכניות לתואר שני M.Ed:** ראש התוכנית, מרכזי התחומים, סגל המרצים ומזכירות התוכנית לתואר שני עומדים לרשות הסטודנטים לייעוץ בכל הנוגע לתוכניות הלימודים, תנאי למידה וכיו"ב. שעות קבלה של הסגל – מתפרסמות בתחילת שנת הלימודים.
- 3. לימודים נוספים: סטודנטים יוכלו להוסיף לתוכנית הלימודים המחייבת שלהם שיעורים מתוך המאגר המוצע במכללה, על בסיס מקום פנוי ואישור מתאים מהפקולטה. לאחר שבחרו, יחויבו לעמוד בכל מטלות הקורסים. הוספת קורסים המקנים תעודה נוספת, תחויב בתשלום נוסף.
- 4. הוצאת אישורים: מינהל סטודנטים ינפיק אישור לימודים בשני עותקים בתחילת כל שנת לימוד ללא תשלום. כל אישור נוסף במהלך שנת הלימודים יחויב בתשלום. ניתן להוריד אישורי לימודים דרך "שער לסטודנט".

5. שירותי מזכירות מיוחדים כגון תרגום מסמכים, הדפסת סילבוסים נוספים, הנפקת אישורי זכאות ואישורים נוספים על קבלת תעודות וכד', יינתנו בתשלום.
6. **דמי טיפול:** סטודנט שלא יעמוד בתקנות המקובלות במינהל סטודנטים / מינהל אקדמי (כגון: שיבוץ לקורסים לפי הנוהל, ביטול קורסים לאחר המועד, הצגת אישורים נדרשים במועד, תגובות על פניות ממוסדות המכללה וכד'), יחויב בתשלום בגין דמי טיפול חריג בעניינו.
7. **שירותי ספרייה:** ספריית המכללה נותנת שירותי עיון, יעץ והשאלת ספרים לסטודנטים. סטודנטים שאינם מחזירים ספרים במועד מחויבים בתשלום קנס (ראו נספח מס' 3).
8. סטודנט שלא יעמוד בנוהלי מדור שכר לימוד, מינהל סטודנטים, מינהל אקדמי וספרייה, כניסתו תיחסם לקבלת שירות באמצעות אתר המכללה, שימוש בשירותי הספרייה ותמנע ממנו האפשרות לגשת לבחינות.

טיפול בבעיות לימודיות-חינוכיות של סטודנטים

סטודנט שנתקל בבעיה לימודית-חינוכית בקורס, יפנה ישירות למרצה ו/או למדריך הפדגוגי. במקרים בהם הסטודנט חש שלא קיבל מענה לפנייתו, הוא יכול לפנות לראש המחלקה ו/או לראש החוג ועניינו יידון בוועדה פדגוגית מחלקתית. אם לא נענה, הוא רשאי לפנות לדיקאן הפקולטה באמצעות הרכזת/ראש מינהל. עניינו יידון בוועדה פדגוגית פקולטתית. הוועדות הנ"ל מטפלות בבעיות של אי-התאמה להוראה, העברת סטודנט לסטטוס "על תנאי", אי-עמידה בתנאים פדגוגיים הנדרשים מסטודנט, היסטוריה קודמת של התנהלות שאינה הולמת סטודנט להוראה. בידי הוועדות הפדגוגיות הסמכות להורות על הפסקת לימודים, חזרה על קורס, חזרה על שנת לימודים, השעייה מהלימודים ומעבר של סטודנט למעמד "על תנאי". סטודנט זכאי לערער בכתב בפני ועדת ערעורים מוסדית, בתוך 14 יום מקבלת ההודעה על הפסקת הלימודים.

תקנון משמעת: מכללת סמינר הקיבוצים

מבוא

1. מכללת סמינר הקיבוצים הינה מוסד אקדמי-חינוכי להכשרת עובדי הוראה המעניקה חשיבות מרבית לפיתוח מצוינות בהוראה ומצוינות אישית. מטרתה לא רק להעניק ידע לבוגריה אלא להוציא לשוק העבודה בוגרים ישרים, אכפתיים, מעורבים חברתית ובעלי איכות מקצועית ואישית גבוהה.
 2. הלימודים במכללה מבוססים על אמון בין הסטודנטים לבין המוסד על סגל מוריו ועובדיו. בהתאם לכך מצופה מן הסטודנט:
 - 2.1. למלא ביושר ובנאמנות את חובותיו כתלמיד (כמתבקש מן הסילבוסים בקורסים אותם הוא לומד), למלא את תקנון המכללה ונהליה.
 - 2.2. לשמור על אורה לימודית נאותה. עמידה בדרישות משמעת כלפי סגל ההוראה וסגל עובדי המכללה עימם הוא בא במגע בנושאים הקשורים למילוי תפקידם, לשמור על רמה ואווירה אקדמית-חינוכית נאותה ולשמור את הסדר הציבורי בקמפוס.
 - 2.3. לשמור על כבוד הסגל האקדמי, הסגל האדמיניסטרטיבי, סגל התחזוקה, עובדים אחרים, סטודנטים ואורחים.
 - 2.4. לשמור על רכוש המכללה ועל הסדר והניקיון בה.
- הסטודנטים מחויבים לשמור על הסדר והניקיון בכיתות, בשטחים הציבוריים, ובכל מרחבי הקמפוס. חל איסור על הכנסת אוכל ושתייה לכיתות והאולמות. חל איסור לעשן במקומות סגורים. מותר לעשן במקומות פתוחים בלבד בהם נמצא שלט המודיע על כך. חל איסור על השלכת בדלי סיגריות והשארת האשפה שלא במתקנים המיועדים לכך. סטודנט שיימצא משליך או משאיר אשפה ובדלי סיגריות שלא בפחים המתאימים, יטופל על ידי ועדת

משמעת וייקנס על פי חוקי המדינה.
בקמפוס פועלת קבוצת נאמני ניקיון מוסמכים, שבסמכותם להגיש תלונה נגד העוברים על חוקי הניקיון והעישון, לוועדת משמעת ו/או למשרד להגנה על איכות הסביבה.
יש לציית לכללי החניה ולהחנות את הרכב/אופנוע/אופניים בהתאם להוראות.
סטודנט אשר יפר את ההוראות – יטופל על ידי ועדת משמעת.

ועדת משמעת

1. והיה וחרג הסטודנט מנוהלי המכללה, בסמכותו של בעל תפקיד במכללה לבקש התכנסותה של ועדת משמעת על מנת לדון בהתנהגותו של הסטודנט ולהפעיל עליו, לפי הצורך, סנקציה.
2. התנהגויות הגורמות להגשה לוועדת משמעת הן:
 - 2.1. העתקה של בחינה או עבודה.
 - 2.2. אי-עמידה בכללים המצוינים בתקנון באשר להתנהגות הולמת בבחינות.
 - 2.3. גניבת רכוש המכללה.
 - 2.4. הפרעה בפעילות שוטפת של המכללה.
 - 2.5. גניבת דעת.
 - 2.6. אי-דיווח אמת.
 - 2.7. התנהגות לא נאותה בעת עבודה מעשית או חריגה מאתיקה מקצועית.
 - 2.8. הרשעה בפלילים.
 - 2.9. התנהגות שאיננה הולמת סטודנט הפוגעת בכבוד מרצים, עובדי הוראה וסטודנטים.
 - 2.10. שימוש לרעה במערכת ההודעות שלא במסגרת תכני הקורס.
 - 2.11. אי-עמידה בכללי ההתנהגות המפורטים בתקנון הלימודים ובתקנון המשמעת.

חברים קבועים בוועדת משמעת, בעלי סמכות שיפוטית:

דיקנית הסטודנטים
יו"ר ועדת הוראה
נציג המרצים*
נציג הסטודנטים (נציג אגודת הסטודנטים)

הליכים

1. תלונה מפורטת על עבירה על כללי המשמעת תוגש על ידי נושא תפקיד במכללה, לדיקנית הסטודנטים בתוך 30 יום ממועד ביצוע או גילוי העבירה.
2. לאחר קבלת התלונה תנקוט הדיקנית במספר פעולות:
 - 2.1. תוודא שהתלונה עולה בקנה אחד עם תקנון המכללה.
 - 2.2. תדרוש, לפי הצורך, הסברים נוספים מן המתלונן, הנתבע או כל גורם אחר.
 - 2.3. תמליץ, לפי הצורך, לבטל את התלונה.
3. והיה והתלונה נמצאה נכונה, תקבע דיקנית הסטודנטים בהקדם האפשרי תאריך לדיון (בתוך 30 ימי עבודה), ותזמן בכתב את המעורבים בדבר.
4. על הדיקנית לצייד מבעוד מועד את היושבים בוועדה בחומר התלונה ובתקנון המשמעת החל על הסטודנטים, ולאפשר לנתבע לעיין בתלונה טרם הדיון.

* נציג המרצים יהיה מרצה (מחליף) בעל קביעות במוסד, שאינו קשור לתחום העבירה ואף לא בתחום הלימודים של הסטודנט, ואינו מכיר אותו אישית. רצוי שנציג המרצים יהיה מרצה שאינו מכהן באותה עת כראש התמחות/חוג/מחלקה.

5. כמו כן עליה ליידע את היושבים בדיון על מקום הישיבה.
6. והיה והמתלונן או הנתבע – או נציג מטעמם – ויתרו מראש על השתתפותם בישיבה או שלא הופיעו לדיון בלא הצדק סביר (ולא יידעו על כך מראש את הדיקנית), תדון הוועדה בתביעה שלא בנוכחותם והחלטתה תחייב אותם. כמו כן לא תינתן זכות ערער לתובע או לנתבע אשר לא הגיעו לדיוני הוועדה.
7. חברי הוועדה יתחייבו על סודיות בקשר למהלך הדיון ותהליך קבלת ההחלטות.

מהלך הדיון

1. דיקנית הסטודנטים תזהה את מגיש התלונה ואת הנתבע ואת חברי הוועדה ותזהה את כל הנוכחים בשמם ובתפקידם.
2. אחד מחברי הוועדה יקריא את התלונה, יודא שהנתבע מבין על מה הוא עומד לבירור וישאל אם הוא מודה או לא מודה בעבירה שביצע.
3. והיה והודה הנתבע, תינתן לו זכות להסביר את מעשיו, ולאחר מכן יעבור הדיון לנושא העונש (ראו להלן סעיף 7).
4. במקרה שהנתבע כפר באשמה, יחל תחקור של חברי הוועדה ו/או נציגיהם.
5. על חברי הוועדה להגן על הצדדים ונציגיהם מפני הטרדה, פגיעה או שאילת שאלות לא ענייניות תוך ניצול לרעה של הדיון.
6. למגיש התלונה ועובר העבירה זכות לומר דברים מסכמים ולאחריהם יתבקשו הצדדים לעזוב את החדר, כדי לאפשר לחברי הוועדה להחליט וכן לקבוע את העונש, לפי הצורך. במקרה של חילוקי דעות תכריע דעת הרוב.
7. בנסיבות שיימצאו לנכון, ניתן יהיה לדחות את מתן ההחלטה למועד אחר.
8. הפרוטוקול יישלח ראשונה לחברי הוועדה. אלה יאשרו את תוכנו (או יסיפו הסתייגויות בכתב) ויחתמו עליו.
9. העתק של תוצאות הדיון יישלח לגורמים הבאים:
תיקו האישי של הסטודנט, ראש המחלקה בה לומד הסטודנט, דיקנית הסטודנטים, גורם חיצוני למכללה במקרה שהתלונה קשורה להתנהגות לא נאותה של הסטודנט מחוץ לגבולות המכללה במסגרת חובותיו הלימודיים (כגון עבירה אתית בעבודה מעשית או בסיוור לימודי).
10. העבירה ופסק הדין יפורסמו ללא זיהוי של מגיש התלונה ועובר העבירה במערכת ההודעות של המכללה.

עונשים

משנמצא סטודנט אשם בעבירת משמעת, יוטלו עליו אחד או כמה מהעונשים הבאים:

1. נזיפה.
2. פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.
3. פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר, או עבודה אחרת המוטלת על הסטודנט בקשר עם לימודיו.
4. איסור לגשת לבחינה, או לבחינות, במועד מסוים, או במועדים מסוימים.
5. עיכוב מתן תעודה או מתן אישור המעיד על לימודי הסטודנט, למשך תקופה שתיקבע.
6. ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מלגה (לרבות תכנית המצוינים), או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.
7. קנס כספי בשיעור שייקבע (סכום הקנס יופנה לפעילויות לרווחת הסטודנטים).
8. הרחקה ממסלול הלימודים, לרבות תכנית המצוינים, לתקופה שתיקבע.

9. הרחקה מהמכללה לתקופה שתיקבע.
 10. הרחקה מן המכללה לצמיתות.
 11. ביטול זכויות או הישגים בלימודים לרבות הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.
 12. מכתב לתיק האישי במשרד החינוך.
 13. עבודות שירות במכללה או מחוצה לה, בהיקף שייקבע.
 14. חיוב בקורס נוסף, באותה שנת לימודים או באחרת, ובתנאי שהקורס יינתן במכללת סמינר הקיבוצים.
 15. הורשע הסטודנט בהגשת עבודה אשר הוכנה, כולה או מקצתה, על ידי אחר (כולל גם הורדת עבודות מהאינטרנט, בחלקן או במלואן), חובה יהיה להטיל עליו עונש הרחקה מהמכללה.
 16. הורשע הסטודנט בפלילים שיש עימם קלון, חובה יהיה להטיל עליו עונש הרחקה מהמכללה.
- החלטות ועדת המשמעת יחייבו את כל סגל המכללה.

ערעור

ערעור יוגש (על ידי מגיש התלונה או הנתבע) לראש המחלקה/רכז המינהל/דיקאן הפקולטה, בכתב בלבד, בארבעה עותקים (עותק אחד עבור דיקנית הסטודנטים ושלושה עבור חברי ועדת ערעור). ניתן יהיה להגיש ערעור עד 30 יום מיום פסק הדין, בשלושה מקרים בלבד:

1. על הסטודנט נגזרה הרחקה לצמיתות מן המוסד.
2. העונש שנגזר על הסטודנט חמור יותר או קל יותר מעונשים שנגזרו על עבירות דומות, מיום כניסת תקנון המשמעת הנוכחי לתוקף.
3. התגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות לחברי ועדת המשמעת ביום הדיון ויש בכוחן לשנות את פסק הדין לקולא או לחומרה.

על דיקנית הסטודנטים לצייד מבעוד מועד את היושבים בוועדה בחומר התלונה ובתקנון המשמעת החל על הסטודנטים. כמו כן עליה ליידע את היושבים בדיון על מקום הישיבה. והיה והמתלונן או הנתבע – או נציג מטעמם – ויתרו מראש על השתתפותם בישיבה או שלא הופיעו לדיון בלא הצדק סביר (ולא יידעו על כך מראש את הדיקנית) תדון הוועדה בתביעה שלא בנוכחותם והחלטתה תחייב אותם. חברי הוועדה יתחייבו על סודיות בהקשר למהלך הדיון ותהליך קבלת ההחלטות.

ועדת הערעור תוכל לזמן לעדות נוספת כל אחד מהצדדים הנוגעים בדבר, על פי ראות עיניה. ועדת הערעור תהיה רשאית להקל או להחמיר בעונש. החלטת ועדת הערעור תהיה סופית ומחייבת את כל הצדדים.

הרכב ועדת ערעור:

רקטור המכללה
דיקן הפקולטה לחינוך או דיקן פקולטה אחרת שאליה שייך הסטודנט/ית
נציג המרצים*
נציג אגודת הסטודנטים

* נציג המרצים יהיה מרצה (מתחלף) בעל קביעות במוסד, שאינו קשור לתחום העבירה ואף לא בתחום הלימודים של הסטודנט, ואינו מכיר אותו אישית ושלא ישב בערכאה הקודמת של ועדת המשמעת באותו עניין.

הספריה

תקנון לקוראים

תקנון זה מהווה חלק מתקנון הלימודים של המכללה.
יש להקפיד הקפדה מלאה על שמירת הכללים המפורטים להלן.
במקרה של הפרת הכללים, יוזמן הסטודנט לבירור בפני ועדת משמעת.

שעות הפתיחה של הספריה:

הספריה המרכזית

ימים א'-ה', בשעות 18:45-07:30
בימי ו' ובערבי חג הספריה סגורה.

ספריית אמנויות

ימים א', ג', ה' בשעות 18:00-08:00
ימים ב', ד' בשעות 18:00-08:00.

שינויים בשעות הפתיחה מתפרסמים בכניסה לספריה, באתר הספריה באינטרנט ובלוח האלקטרוני.
יש לעקוב אחר ההודעות!

פניות למדור השאלה בטלפון:

03-6902327 הספריה המרכזית
03-6905493 ספריית אמנויות

שירותי הספריה ניתנים אך ורק לקהל המרצים, הסטודנטים והעובדים של המכללה.
סטודנטים של מוסדות אחרים יוכלו לקבל שירותי ספריה רק אם הדבר הוסדר מראש על ידי המוסד
אליו הם משתייכים.

התנהגות בספריה

- ❖ יש לכבות טלפונים ניידים לפני הכניסה לספריה. קורא שמכשיר הטלפון שלו יצלצל, יורחק מהספריה.
- ❖ יש למלא אחר הוראות הספרנים, ולהציג בפניהם תעודה מזהה על פי דרישתם.
- ❖ אין להיכנס לספריה עם תיקים (כולל למרחב השאלה).
- ❖ אין להיכנס לספריה עם אוכל/שתייה, למעט מים.
- ❖ אין לעשן בספריה.
- ❖ יש לשמור על השקט והניקיון.
- ❖ בגמר העיון בספרים יש להחזירם לעגלות (ולא למדף). אין להשאיר ספרים על השולחנות.

השאלת ספרים

בתחילת שנת הלימודים יישלח לסטודנטים חדשים כרטיס סטודנט, אשר ישמש גם לקבלת שירותי ספריה. לסטודנטים וותיקים תשלח מדבקת תיקוף. השאלת ספרים תתאפשר רק עם הצגת כרטיס סטודנט בתוקף. **קורא זכאי לשאול ספרים אך ורק עם הצגת כרטיס הסטודנט שלו.** אין להעביר ספר לקורא אחר ללא רישום בהשאלה. **קורא שיאבד את כרטיס הסטודנט שלו, יחויב בתשלום של 15 ש"ח עבור הנפקת כרטיס חדש.** על הקורא להודיע למדור ההשאלה ולמינהל סטודנטים על שינויים בכתובתו ובמספר הטלפון ו/או הנייד שלו. הספריה תהיה רשאית לדרוש מהקורא להחזיר ספר שהושאל גם לפני תום מועד ההשאלה, לפי הצורך. אין להוציא ספר מהספריה ללא רישום ו/או ביקורת במדור ההשאלה. בספריה פועלת מערכת אלקטרונית למיגון ספרים. לא ניתנים להשאלה: כתבי עת, ספרי מדור היעץ וספרים שמורים.

החזרת ספרים וקנסות

על הקורא להקפיד על מועד החזרת הספרים כפי שנקבע על ידי המחשב. כל ספר יוחזר לספריה ממנה הושאל. בספריה המרכזית יש להחזיר את הספרים לתיבת החזרת הספרים בלבד, ולא להניחם במקום אחר. ניתן להחזיר ספרים גם כאשר הספריה סגורה, זאת מבעד לפתח המיועד לכך, מבחוץ. בספריית אמנויות ניתן להחזיר ספרים לתיבת ההחזרה שמחוץ לספריה, רק בשעות שהספריה סגורה. קורא שיאחר בהחזרת ספר, יחויב בקנס עבור כל ספר ועבור כל יום איחור, בהתאם למדיניות הקנסות של הספריה.

מדיניות הקנסות של הספריה

הספריה מתייחסת בחומרה רבה לתופעה של איחור בהחזרת ספרים. סטודנטים שאינם מחזירים ספרים במועד שנקבע להם, מונעים מחבריהם ללימודים את השימוש בספרים אלה. כדי למנוע את התופעה, על המאחרים מוטל קנס כספי. סטודנטים שיאחרו בהחזרת ספרים יחויבו בקנס של 5 ש"ח עבור כל ספר ועבור כל יום איחור. לדוגמה: עבור יומיים איחור בהחזרת שלושה ספרים יוטל קנס של 30 ש"ח. סטודנט שיאחר בהחזרת ספר מוזמן, יחויב בקנס מוגדל של 10 ש"ח עבור כל ספר ועבור כל יום איחור. סטודנט שיהיה חייב לספריה ספרים/קנסות ולא יסדיר את חובו לאחר קבלת תזכורות – ייחסמו בפניו שירותי האינטרנט של המכללה. **ההארכה האוטומטית לא מתבצעת בכרטיס הקורא כל עוד חייב הקורא בתשלום קנסות.**

בספריית אמנויות ספרים המושאלים ללילה בלבד, יש להחזיר עד לשעה 09:00 בבוקר למחרת. סטודנטים שיאחרו בהחזרה, יחויבו בקנס של 10 ש"ח עבור כל ספר, לכל שעת איחור. תשלום הקנסות מתבצע דרך אתר הספריה. לפני ביצוע התשלום, יש לברר בספריה את גובה הקנס המעודכן ליום התשלום.

תשלום הקנסות מתבצע דרך אתר הספריה.

הארכת השאלה אוטומטית

בספריה פועל שירות הארכת השאלה אוטומטית, אשר מאריך באופן שוטף את הספרים המושאלים שברשותכם. המערכת הממוחשבת עוברת מדי יום על כל הספרים המושאלים ומאריכה את משך ההשאלה שלהם לזמן נוסף על פי משך ההשאלה המקורי המוגדר לכל פריט (שבוע, שבועיים, או חודש).

משהגעתם לתקופת ההארכה המקסימאלית, המערכת לא תאריך שוב את זמן ההשאלה ויהיה עליכם להחזיר את הספרים לספריה גם אם אינם מוזמנים על ידי אחר.

❖ בספריה המרכזית

❖ ספרים המושאלים לחודש, לשבועיים, לשבוע, יוארכו מחדש עד לפרק זמן מקסימאלי של ארבעה חודשים.

❖ ספרי ילדים יוארכו מחדש עד לפרק זמן מקסימאלי של ארבעה שבועות.

❖ בספריית אמנויות

❖ ספרים המושאלים לשבוע, יוארכו מחדש עד לפרק זמן מקסימאלי של ארבעה שבועות.

עליכם מוטלת האחריות לעקוב אחר מועדי ההחזרה המשתנים!

ניתן לעשות זאת על ידי כניסה ל**כרטיס הקורא שלי** באתר הספריה.

לבירור ניתן להתקשר:

לספריה המרכזית, טלפון: 03-6902327

לספריית אמנויות, טלפון: 03-6905493

חשוב לדעת ולזכור

ספרים שהוזמנו על ידי קורא אחר וספרים שהגיעו לתקופת ההשאלה המקסימאלית המותרת – לא יוארכו.

אם אחד הספרים אשר ברשותכם נמצא באיחור – לא יוארכו גם שאר הספרים שברשותכם. זכרו: השירות מיועד להקל עליכם ככל האפשר אולם אינו פוטר אתכם מהאחריות לבדיקת מצב ההשאלות שלכם.

הזמנת ספרים

הזמנת ספרים תעשה על ידי הקורא דרך אתר הספריה. ספר מוזמן ימתין לקורא במדור ההשאלה במשך שלושה ימים מיום החזרתו לספריה (לא תשלחנה הודעות). לאחר מכן יעבור הספר למזמין הבא בתור או יוחזר למקומו הקבוע.

לא ניתן להזמין ספר אם ישנו עותק פנוי שלו על המדף, או אם עותק של הספר כבר נמצא ברשות המזמין.

ניתן לבטל הזמנת ספר באופן עצמאי באמצעות המחשב.

בספריה המרכזית, טלפון: 03-6902327

בספריית אמנויות, טלפון: 03-6905493 (אין מענה בזמן ההפסקות)

אחריות הקורא לספר

אין להעביר ספר לקורא אחר ללא רישום בהשאלה.

הקורא אחראי לשלמות הספר ולניקיונו, כל עוד לא הוחזר לספריה. יש לבדוק את הספר לפני השאלתו.

קורא המחזיר ספר פגום או מסומן, יחויב בתשלום או בקניית ספר חדש.

קורא המאבד ספר, יחויב במלוא התשלום עבורו, בתוספת 20 ש"ח דמי טיפול. אם הספר אזל מהשוק,

יהיה הסכום גבוה יותר, וכן יחויב בקנס שיצטבר עד קבלת ההודעה על אובדן הספר.

השאלה בין-ספרייתית

לספריית המכללה הסכמי השאלה בין-ספרייתית עם מספר ספריות אקדמיות. סטודנט שזקוק לספר או מאמר שאינם נמצאים בספריית המכללה, יגיש בקשתו בכתב לאחראי/ת על ההשאלה הבין-ספרייתית.

אם הספר/המאמר קיים באחת מהספריות שבהסדר, הוא יוזמן ויימסר לסטודנט. ספר שהוזמן בהשאלה בין-ספרייתית יש להחזיר במועד שנקבע. על ספר שהוחזר באיחור יוטלו קנסות בהתאם למדיניות הספרייה המשאילה. השירות כרוך בתשלום.

לפרטים נוספים: 03-6902383

miriam_sho@smkb.ac.il

שימוש בתאים

הספרייה אינה אחראית לתיקים. את התיקים יש להשאיר נעולים בתאים. התאים מיועדים לבאי הספרייה למשך שהותם בספרייה בלבד. אין להשאיר תיקים בתאים לאחר סגירת הספרייה. כל ציוד שיימצא בתאים לאחר סגירת הספרייה, יועבר למחלקת אחזקה. קורא שיאבד מפתח לתא, יחויב בתשלום של 40 ש"ח.

אבידות

חפצים אבודים יישמרו במדור ההשאלה למשך פרק זמן קצר, ואחר כך יועברו למחלקת האבידות שבמכללה.

כתובת הספרייה באינטרנט: www.smkb.ac.il/library

אורנה שחף
מנהלת ספריית אמנויות

עדנה נעמן
מנהלת הספרייה המרכזית

ד"ר דורון לדרר
דיקנית הסטודנטים

כללי משרתי המילואים - שנה"ל תשע"ד

הקדמה

נוהל זה נכתב ביולי 2012 על ידי המחלקה האקדמית בהתאחדות הסטודנטים הארצית, במטרה לפרט ולהסדיר את כלל זכויותיהם של סטודנטים השבים ללימודים לאחר שירות מילואים, תוך מקסום זכויות חייל המילואים והמעטת הפגיעה בחופש האקדמי של המוסדות. בשנת 2008 תוקן חוק זכויות הסטודנט ונוסף לו פרק העוסק בהתאמות לסטודנטים המשרתים במילואים. התיקון לחוק מסמך את המועצה להשכלה גבוהה לקבוע כללים אשר מסדירים התאמות אלו. כללים אלו אומצו לראשונה על ידי מל"ג בשנת 2010 והתעדכנו ביוני 2012. על פי הכללים, לקראת שנה"ל תשע"ג, נדרשים המוסדות לקבוע נהלים בדבר ההתאמות שביצעו בנושא זה, לאחר שהתייעצו עם נציגי אגודת הסטודנטים. כתיבת הנוהל בוצעה לאחר בחינת הנושא בתקנונים של מספר מוסדות אקדמיים מובילים.

תקנון הלימודים

1. "שירות במילואים"

סטודנט זכאי להיעדר משיעורים בתקופת שירות המילואים, ללא הגבלה, ולא ייפגעו זכויותיו בשל כך, לרבות לעניין דרישות נוכחות לצורך זכאות לגשת לבחינות, להגשת עבודות או למתן ציון מיטיב.

❖ **סטודנט ששירת שירות מילואים מצטבר של 150 ימים במהלך תקופת לימודיו התקנית** יהיה זכאי להאריך את לימודיו ב-2 סמסטרים, מבלי שיחויב בשכר לימוד או כל תשלום נוסף בשל ההארכה.

❖ **מוסד יאפשר לסטודנט ששירת שירות מילואים של 10 ימים לפחות במצטבר במהלך סמסטר לעניין קורס סמסטריאלי או 20 ימים לפחות במצטבר במהלך שנת הלימודים לעניין קורס שנתי, ונעדר בשל כך משיעורים בקורס, לדחות את הקורס ולחזור עליו ללא תשלום נוסף בתנאי שעדיין לא נבחן.**

2. מבחנים ובחנים

❖ **סטודנט שנעדר מבחינה בשל שירות מילואים, זכאי להיבחן במועד נוסף אחר עבור כל מועד שהפסיד.** על אף האמור לעיל, אין בזכאות למועד נוסף כדי לשנות את זכות הסטודנט לגשת לשני מועדי בחינה בלבד בכל קורס, בהתאם לחוק.

❖ **סטודנט ששירת יום מילואים אחד ומעלה, במהלך תקופת המבחנים, או בשבועיים הקודמים לתקופת המבחנים** רשאי לדחות הגשת עבודות והשתתפות בבחנים או בחינות לפרק זמן של $K * 0.8$ ימים מיום שחרורו משירות מילואים פעיל. ($K =$ מספר ימי המילואים, והתוצאה תעוגל כלפי מעלה למספר השלם הקרוב). במקרה של תעסוקה מבצעית מפוצלת תילקח בחשבון התקופה מיום ההתייצבות לתעסוקה ועד השחרור הסופי מהתעסוקה המבצעית כתקופה אחת.

❖ **סטודנט ששירת 10 ימים (במצטבר) במהלך תקופת הבחינות או שירת 10 ימים רצופים או 21 במצטבר בסמסטר שקדם לבחינה** יהיה זכאי להיבחן בשניים מתוך שלושת המועדים א', ב' או המועד הקרוב שיתקיים לאחר מכן – לפי בחירתו.

❖ **היעדרות מבחינה או עבודה המהווה דרישה מוקדמת** סטודנט שנעדר בשל שירות מילואים מבחינה של קורס המהווה דרישה מוקדמת או שבשל היעדרותו לא הגיש מטלה בקורס, יהיה זכאי ללמוד על תנאי בקורס המתקדם או בשנה המתקדמת עד להשלמת הבחינה או המטלה בהתאם לזכאותו לפי כללים אלה.

❖ למען הסר ספק, **התייצבות ביחידה צבאית ביוזמת הסטודנט** (שלא על פי פניה מהיחידה), אינה סיבה מוכרת להיעדרות מפעילות אוניברסיטאית.

3. מטלות, עבודות ותרגילים

לעניין סעיף זה, "עבודה" – לרבות תרגיל, עבודה, בוחן, "מבדקון", או כל מטלה לימודית אחרת שעל הסטודנט להגיש במסגרת לימודיו.

❖ נעדר סטודנט בשל שירות מילואים במועד שנקבע להגשת מטלה או בסמוך לו, יידחה מועד הגשת המטלה או תוטל עליו מטלה חלופית בהתאם להחלטת המרצה, **במספר הימים לפחות שבהם שירת במילואים**.

❖ מוסד יקבע כללים להסדרת זכויותיו של סטודנט שהפסיד, עקב שירות מילואים של 14 ימים ומעלה, את מועד הגשתו של למעלה משמונה עבודות.

4. הכשרה מעשית/ הכשרה קלינית/ קורס מעבדה/ סמינריון/ סיור/ סדנה

❖ מוסד יאפשר לסטודנט שנעדר בשל שירות מילואים מקורס במעבדה, סמינריון, סיור, סדנה או הכשרה מעשית, להשלים את שהחסיר או יפטור אותו מהשתתפותו, או יאפשר השתתפותו בהם במועד מאוחר יותר, ובזמן סביר, ללא תשלום נוסף, בהתייחס בין היתר, למהות הקורס ובתיאום עם המרצה הנוגע בדבר; המוסד יפעל לקביעת נהלים בעניין זה ולפרסומם. המוסד יפעל ככל יכולתו לאפשר לסטודנט לסיים חובותיו האקדמיים בפרק הזמן של תקופת לימודיו התקנית.

❖ **בחוגים בהם קיימת הכשרה קלינית** (לרבות רפואה, סיעוד, פיזיותרפיה, רפואת חירום וכו') יותאמו דרישות הנוהל לאופי הלימודים הקליני באותם בתי ספר, כדי לסייע לסטודנט השב משירות מילואים לגשר על הפער שיצר השירות בלימודיו.

5. השלמת לימודים ושיעורי עזר

מוסד יסייע לסטודנט שנעדר בשל שירות מילואים בהשלמת חומר הלימוד שהפסיד באמצעות מתן הדרכה, חונכות, שיעורי עזר, חומרי עזר או בכל דרך אחרת שיקבע המוסד.

❖ סטודנט שנעדר בשל שירות מילואים זכאי להטבה שוות ערך ל-50 צילומים או הדפסות של חומר לימודים שהפסיד, **עבור כל יום שבו נעדר**. ההטבה תמומן על ידי המוסד ולא על ידי אגודת הסטודנטים.

❖ סטודנט שנעדר בשל שירות מילואים זכאי למתן אפשרות **לצפות בשיעורים שהפסיד עקב שירות המילואים או להאזין להם**; מוסד יפעל, להכנת מאגר של הרצאות בקורסי מבואות וקורסים מרכזיים במדיה דיגיטלית ואפשרות גישה אליהם באמצעות האינטרנט או בכל דרך אחרת. המוסד יקים מאגר דיגיטלי, מעודכן, המקיף את כלל קורסי החובה לא יאוחר מ-5 שנים מיום כניסת התקנות לתוקף.

❖ סטודנט שנעדר בשל שירות מילואים **זכאי לעדיפות בשאלת ספרים בספריה** ולאפשרות שאילה של ספרים בכמות העולה על הכמות הרגיל, בתקופה הסמוכה לשירות המילואים, בהתאם לנוהלי המוסד.

6. רישום לקורסים

שירות מילואים לא יפגע ברישום לקורסים.

❖ סטודנט שזומן לשירות מילואים וצפוי **להיעדר בתקופת ההרשמה לקורסים, זכאי לרישום מוקדם לקורסים בהתאם לנוהלי המוסד**. ההרשמה המוקדמת תהיה על תנאי. התנאי יוסר עם שובו של הסטודנט ממילואים והמצאת אישור שירות במילואים רלוונטי (מתאים לחלון הזמן שיועד לו), אחרת, אם מדובר בקורס בו הביקוש עולה על ההיצע, תבוטל הרשמתו לקורס.

7. הגשת בקשות לקבלת התאמות

סטודנט המבקש לקבל התאמות לפי הוראות המוסד יגיש בקשה להתאמות לרכז המילואים במוסד.

❖ בנושאים הנוגעים **להשלמת חובות במהלך הסמסטר** (תרגילים, מעבדות, בחנים וכו') יפנה הסטודנט **ישירות למרצה המקצוע**.

❖ בנושא **השלמת מבחנים** יפנה הסטודנט הזכאי לבחינת מועד מיוחד יגיש בקשה, **ישירות לוועדת הוראה מחלקתית שיקים המוסד, על פי הנהלים המקובלים בפקולטה הנדונה**. ועדת ההוראה המחלקתית או מזכירות הסטודנטים תפעל לתיאום הבחינה המיוחדת עם המרצה, ותודיע על מועד הבחינה לכל הזכאים לה. אם המקצוע בו זכאי הסטודנט לבחינת מועד מיוחד ניתן על ידי מחלקה מפקולטה אחרת, תעביר מזכירות הסטודנטים, או ממונה על הלימודים בפקולטה של הסטודנט, את הבקשה ישירות לעוזר הדיקן לענייני מילואים בפקולטה האחראית למקצוע, אשר יפעל לתיאום הבחינה המיוחדת עם המרצה. בכל מקרה לא יפנה הסטודנט את הבקשה ישירות למורה המקצוע.

8. מלגות/ מעונות / מתן נ"ז עבור שירות מילואים

❖ מוסד יהיה רשאי להכיר בשירות מילואים כפעילות המזכה בנקודות זכות לצורך; **בחינת זכאותו לקבלת מלגות.**

בחינת זכאותו לקבלת מעונות.

בבחינת האפשרות ליתן הטבה, ישקול המוסד את מכלול השיקולים והנסיבות הנוגעים לעניין ומידתיות מתן ההטבה; החליט המוסד ליתן הטבה כאמור, יתחשב בקביעת תנאיה, בין השאר, במספר הימים ששירת הסטודנט בשירות מילואים, במשך התקופה שבה שירת, ברציפות שירות המילואים לאורך השנים, והכל בשים לב לטיבה של ההטבה והיקפה.

❖ מוסד המכיר במעורבות סטודנטים בפעילות חברתית וחינוכית למען הקהילה כמזכה בנקודות זכות אקדמיות, יהיה רשאי להכיר גם בשירות מילואים כפעילות המזכה בעד 2 נקודות זכות אקדמיות לתואר, לפי כללים שיקבע.

איסור הטרדה מינית והתנכלות

מהי עמדת המכללה?

מכללת סמינר הקיבוצים, כמוסד חינוכי, רואה עצמה מחויבת ליצירת סביבה לימודית שוויונית, חופשית מהתנהגויות מיניות פוגעות. מכללת סמינר הקיבוצים רואה בהטרדה המינית התנהגות פסולה מבחינה מוסרית מאחר שהיא פוגעת ברווחתו, בכבודו, בנפשו ו/או בגופו של הסטודנט/ית, ובזכותו ללמוד ולהתפתח באווירה שוויונית משוחררת מאפליה על רקע מיני. הטרדה מינית מונעת מן המוטרד/ת הזדמנות שווה למימוש היכולת האקדמית והמקצועית. לפיכך נוקטת המכללה בנושא זה מדיניות ברורה, אשר מטרותיה – מניעת מקרים של הטרדה מינית בחברה בכלל ובמכללה בפרט, הפסקת מקרים של הטרדה מינית, בירור וטיפול בכל מקרה של הטרדה מינית.

מהי הטרדה מינית?

הטרדה מינית היא התנהגות בעלת אופי מיני של אדם שיש בה כדי לפגוע באדם אחר. ההטרדה המינית מאופיינת כהתנהגות חד-צדדית הנעשית בניגוד לרצון ולהסכמת הצד השני. במדינת ישראל, כמו במקומות אחרים בעולם, הטרדה מינית היא תופעה חברתית נפוצה הפוגעת באנשים רבים ובמיוחד בנשים. הטרדה מינית היא פגיעה בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו ובזכותו לשוויון. היא פוגעת בכבודו העצמי ובכבודו החברתי של המוטרד. היא משפילה ומבזה את אנושיותו, בין השאר על ידי התייחסות אל האדם כאל אובייקט מיני לשימוש של המטריד. הטרדה מינית שוללת את האוטונומיה של המוטרד ואת שליטתו בגופו ובמיניותו, פוגעת בזכותו להגדרה עצמית ופולשת לפרטיותו וכן מפלה אותו לרעה לעומת אנשים אחרים. הטרדה מינית כלפי נשים גורמת להשפלתן ביחס למינן או למיניותן ומקשה עליהן להשתלב בחברות שוות בעולם העבודה וביתר תחומי החיים ובכך היא פוגעת בשוויון.

החוק למניעת הטרדה מינית (1998)

החוק מאמץ את תפישת ההטרדה המינית כפגיעה בכבוד האדם והופך השקפת עולם זו למחייבת במדינת ישראל. מטרת החוק לאיסור הטרדה מינית כדי להגן על כבודו של אדם, על חירותו ופרטיותו וכדי לקדם שוויון בין המינים. החוק נוקט מהלך משולב: (א) החוק מגדיר את טיפוס ההתנהגות המכונים הטרדה מינית. (ב) החוק מגדיר הטרדה מינית והתנכלות בגינה הן כעוולות (עילה לתביעת נזיקין) והן כעבירות. (ג) החוק קובע את אחריות המעביד למניעת הטרדה מינית וקובע הליך מיוחד לטיפול בהטרדה מינית שהתרחשה במסגרת יחסי עבודה.

א. הטרדה מינית היא אחד ממעשים אלה:

- סחיטה באיומים, כאשר המעשה שהמוטרד/ת נדרש/ת לעשותו הוא בעל אופי מיני.
- מעשים מגונים, כלומר: מעשים הנעשים לשם סיפוק מיני או ביזוי מיני ללא הסכמה חופשית.
- הצעות חוזרות בעלות אופי מיני המופנות לאדם אשר הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות אלה.
- התייחסויות חוזרות המתמקדות במיניותו של אדם, כאשר אותו אדם הראה למטריד כי אינו מעוניין בהתייחסויות אלה.

- התייחסות מבזה או משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למיניותו, לרבות נטייתו המינית.
- במצבים הבאים התנהגות יכולה להיחשב כהטרדה מינית גם אם המוטרד/ת לא הבהיר למטריד שהוא אינו מעוניין/ת בהתייחסות המטרדה:
- כאשר המוטרד/ת הוא קטין, חסר ישע – תוך ניצול יחסי מרות, תלות, חינוך או טיפול.
- למטופל, במסגרת טיפול נפשי או רפואי – תוך ניצול תלות של המטופל במטפל.
- לעובד במסגרת יחסי עבודה ולאדם בשירות במסגרת שירות – תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או בשירות.

החוק מעניק הגנה למי שנמצא במצב של תלות או כפיפות או חולשה כלפי אדם אחר ודורש מהאדם החזק במערכת יחסים חברתיים לא לנצל את מעמדו לרעה על ידי ביצוע הטרדה מינית. זה כולל יחסי מורה-תלמיד במוסדות חינוך.

ב. החוק אוסר הטרדה מינית והתנכלות וקובע שאלו הן עבירות שהעונשים עליהן נעים בין שנתיים לארבע שנות מאסר.

החוק קובע שהטרדה מינית והתנכלות הן עוולות אזרחיות. בית המשפט מוסמך להטיל פיצוי של עד 50,000 ש"ח בשל הטרדה מינית או בשל התנכלות, ללא הוכחת נזק.

ג. אחריות המעביד

החוק מטיל על המעביד לנקוט אמצעים סבירים כדי למנוע הטרדה מינית או התנכלות. על המעביד לקבוע דרך יעילה להגשת תלונה, עליו לטפל ביעילות במקרה של הטרדה מינית או התנכלות שידע אודותיהם ועליו לפעול כדי למנוע הישנות המעשים האמורים.

מעביד המעסיק יותר מ-25 עובדים חייב לפרסם תקנון שבו יובאו עיקרי הוראות החוק בדבר הטרדה מינית ויפורטו בו דרכי הגשת התלונות והטיפול בהן. הוראות אלה חלות גם על מוסדות המקנים השכלה עיונית או מקצועית לבוגרים, ולעניין זה יראו את המוסד – כמעביד, את המורה או המרצה – כעובד או כממונה מטעם המעביד ואת התלמיד או הסטודנט – כעובד.

מה לעשות במקרה שהוטרדת מינית?

חשוב להימנע משלושה דברים:

לא להאשים את עצמך – כמו כל צורה אחרת של פגיעה מינית, הטרדה מינית איננה דבר שהאישה מביאה על עצמה. זו פעולה המבוצעת על ידי המטריד והאחריות להתנהגות מוטלת עליו. האשמה עצמית גורמת להפניית הכעס כלפי פנים ומובילה לדיכאון והרגשת חוסר אונים. עליך להוציא את הכעס החוצה ולהפנותו כלפי המטריד.

לא לשמור את זה לעצמך – השתיקה מאפשרת את המשך ההטרדה. רוב הסיכויים הם שאת/ה אינך הנפגע/ת היחיד/ה. על ידי שבירת השתיקה את/ה יכול/ה להביא להפסקת ההטרדה ואף להגן על אחרים מפני הטרדה מינית בעתיד.

- ספר/י לאדם קרוב בו את/ה בוטח/ת.
- דבר/י עם מורה, מדריכה פדגוגית, או עם האדם הממונה על מניעת הטרדה מינית במכללה.
- הכר/הכירי מהן זכויותיך במקרה של הטרדה מינית.
- אמור/אמרי למטריד באופן ישיר וברור שהתנהגותו אינה נעימה לך, פוגעת בך ואת/ה מבקש/ת שיפסיק.
- תעד/י את האירוע ו/או האירועים בהם הוטרדת: מתי והיכן התרחשה ההטרדה, מה נאמר או נעשה, מי עוד היה נוכח, למי סיפרת.

פנייה לייעוץ והגשת תלונה – אפשר לפנות לייעוץ, תמיכה ו/או הגשת תלונה אל הצוות המטפל במכללה בנושא של הטרדה מינית.

- שם המתלונן/ת יישאר חסוי לאורך כל התהליך.
- במהלך הטיפול בתלונה יישמרו הזכויות האקדמיות של המתלונן/ת.
- למתלונן/ת תישמר זכות ההחלטה בכל שלב של תהליך הטיפול בתלונה, אם להמשיך בתהליך או להפסיקו.
- ישנן דרכים לא משפטיות להפסקת הטרדה מינית. יחד עם זאת, המתלונן/ת יוכל/תוכל להגיש תלונה ברמה משמעתית בתוך המוסד, ו/או ברמה הפלילית באמצעות תלונה במשטרה.
- האחראית לטיפול בהטרדה מינית במכללה היא:

ד"ר דורון לדרר, דיקנית הסטודנטים, טלפון 03-6902310

ייעוץ

ייעוץ, מידע והדרכה משפטית ניתן לקבל גם בקו הפתוח של שדולת הנשים בישראל –
טלפון חירום: 02-6718885
או במרכז סיוע קורבנות תקיפה מינית –
טלפון: 03-6850041 או 1202*

נספח 6

כללי זכויות הסטודנט/ית (התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה), תשע"ב-2012

בתוקף סמכותה לפי סעיף 19 לחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007 (להלן – החוק), קובעת בזה המועצה להשכלה גבוהה כללים בדבר התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה, שלפיהם יקבע מוסד הוראות בדבר התאמות כמפורט להלן:

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בכללים אלה –

"דרישה מוקדמת" – השתתפות בקורס, בחינה או מטלה המהווים תנאי להשתתפות בקורס אחר, בחינה אחרת או מטלה אחרת או לקבלה לשנת לימודים מתקדמת;

"הוראות המוסד" – הוראות בדבר התאמות אשר קבע המוסד לפי כללים אלה, לאחר התייעצות עם נציגי אגודת הסטודנטים של המוסד;

"היעדרות בשל אירוע מזכה" – היעדרות כמפורט בסעיף 19ב(ג) לחוק בשל אחת הסיבות המנויות בסעיף 19ב(א) בו, לתקופה של 21 ימים לפחות במהלך סמסטר;

"מוסד" – כהגדרתו בפסקאות (1) עד (4), (6) ו-(7) של סעיף 1 לחוק, למעט מכינה במסגרת מוסד המנוי בפסקה (5);

"מטלה" – תרגיל, עבודה, עבודה סמינריונית, פרויקט או רפרט;
"תואר מתקדם" – תואר אקדמי שני או שלישי.

פרק ב': רכז התאמות

רכז התאמות ותפקידיו

2. (א) מוסד ימנה רכז התאמות לשם יישום הוראות המוסד.
- (ב) המוסד יביא לידיעת הסטודנטים את שם רכז ההתאמות ואת הפרטים הדרושים לשם פנייה אליו.
- (ג) תפקידיו של רכז ההתאמות יהיו אלה:
 - (1) קביעת ההתאמות לסטודנטים לפי הוראות המוסד ובתיאום עם המרצה, לאחר קבלת בקשה להתאמות לפי פרק ג';
 - (2) מעקב אחר ביצוע ההתאמות ותיאום עם הגורמים הרלוונטיים במוסד לצורך ביצוען;
 - (3) טיפול בתלונות סטודנטים בנושא ביצוע ההתאמות.
- (ד) רכז ההתאמות ישמור על חסיון המסמכים הרפואיים שיועברו אליו.

תקנון הלימודים

פרק ג': בקשה להתאמות

הגשת בקשה להתאמות

3. (א) מוסד יקבע נוהל להגשת הבקשה להתאמות.
- (ב) סטודנט המבקש לקבל התאמות לפי הוראות המוסד יגיש בקשה להתאמות לרכז ההתאמות במוסד.

פרק ד': התאמות

היעדרות משיעורים ודחיית לימודים

4. (א) סטודנט זכאי להיעדר בשל אירוע מזכה, מ-30% מכלל השיעורים בכל קורס שחלה בו חובת נוכחות.
- (ב) במקרה שבו זכאי הסטודנט להיעדר גם מסיבה אחרת, ייקבע שיעור ההיעדרות הכולל בהתאם לנוהלי המוסד, ובלבד שלא יפחת מ-30%.
- (ג) מוסד יאפשר לסטודנט הנעדר בשל אירוע מזכה, לדחות קורס ולחזור עליו בלא תשלום נוסף בתנאי שעדיין לא נבחן.

מטלות

5. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה במועד שנקבע להגשת מטלה או בסמוך לו, יוכל להגיש את המטלה או מטלה חלופית, בהתאם להחלטת המרצה, בתוך שבעה שבועות לאחר תום תקופת ההיעדרות.

מעבדות, סמינריונים, סדנאות, סיורים והכשרה מעשית

6. (א) מוסד יאפשר לסטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה מקורס במעבדה, סמינריון, סיור, סדנה או הכשרה מעשית להשלים את שהחסיר או יפטור אותו מהשתתפות, או יאפשר את השתתפותו בהם במועד מאוחר יותר, בהתייחס בין השאר, למהות הקורס ובתיאום עם המרצה הנוגע בדבר; המוסד יפעל לקביעת נהלים בעניין זה ולפרסומם.
- (ב) מוסד יפרסם מידע על החומרים שמשמשים בהם במעבדות, העלולים להיות גורמי סיכון לנשים בהיריון או לנשים מניקות ויאפשר לסטודנטיות כאמור לדחות את ההשתתפות במעבדות שיש בהן שימוש בחומרים מן הסוג האמור למועד מאוחר לאחר ההיריון או ההנקה.

בחינה

7. (א) סטודנט שנעדר מבחינה בשל אירוע מזכה, זכאי להיבחן במועד נוסף אחר במסגרת המועדים המקובלים במוסד.
- (ב) סטודנט/ית לאחר לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת, שנעדר/ת מבחינה בתקופה של עד 14 שבועות מיום הלידה, האימוץ או קבלת ילד למשמורת, זכאי/ת להיבחן במועד נוסף אחר במסגרת המועדים המקובלים במוסד.
- (ג) סטודנטית בהיריון זכאית לצאת לשירותים במהלך הבחינה.
- (ד) סטודנטית בהיריון זכאית לתוספת זמן בבחינה שלא תפחת מ-25% ממשך זמן הבחינה.
- (ה) במקרה שבו זכאית סטודנטית בהיריון לתוספת זמן גם מסיבה אחרת, ייקבע שיעור התוספת הכולל בהתאם לנוהלי המוסד, ובלבד שלא יפחת מ-25%.

היעדרות מבחינה או מטלה המהווה דרישה מוקדמת

8. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה מבחינה של קורס או שבשל היעדרותו לא הגיש מטלה בקורס המהווה דרישה מוקדמת, זכאי ללמוד על תנאי בקורס המתקדם או בשנה המתקדמת עד להשלמת הבחינה או המטלה בהתאם לזכאותו לפי כללים אלה.

הארכת לימודים

9. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה יהיה זכאי להאריך את לימודיו בשני סמסטרים, בלי שיחויב בשכר לימוד או בכל תשלום נוסף בשל הארכה זו.

חניה בקמפוס או בסביבתו

10. מוסד יאפשר לסטודנטית, מהחודש השביעי להיריונה עד חודש לאחר הלידה, לחנות, בלא תשלום, בקרבה למקום הלימודים.

מלגה למחקר

11. (א) לא תופסק מלגה לסטודנט לתואר מתקדם בתקופה שנעדר בשל אירוע מזכה; מוסד רשאי להגביל את התקופה שבמהלכה תשולם המלגה ל-14 שבועות.
- (ב) עם תום תקופת המלגה יהיה הסטודנט זכאי להארכה של המלגה לתקופה השווה לתקופת היעדרותו בתשלום.
- (ג) תשלום המלגה בתקופת ההיעדרות וההארכה יהיה באחריות המוסד.

תשתיות

12. מוסד יקצה בקמפוס –

- (1) מקומות ישיבה מתאימים לסטודנטיות בהיריון שיאפשרו נוחות ישיבה וכתיבה;
- (2) חדר או בהתאם לצורך כמה חדרים, לצורך הנקה; חדר ההנקה יצויד במקום ישיבה נוח, שקע חשמל, מקרר, משטח החתלה ובקרבת מקום גם כיור מים;
- (3) משטחי החתלה ברחבי המוסד, ככל שנדרש, ויפרסם את מקומם.

בני זוג

13. (א) בן או בת זוג של סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה שהתרחש במהלך הסמסטר, שהוא עצמו סטודנט, יהיה פטור מנוכחות בשיעורים למשך שבוע ימים.
- (ב) בן זוג של סטודנטית לאחר לידה שנעדר מבחינה שנערכה במהלך שלושה שבועות מיום הלידה, יהיה זכאי למועד בחינה נוסף במסגרת המועדים המקובלים במוסד.

פרסים ומענקי הצטיינות

14. פרסים, מלגות ומענקי הצטיינות מן המוסד, שאמת המידה להענקתם היא משך תקופת הלימודים, יחושבו לסטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה בהפחתה של תקופת היעדרותו.

צילום

15. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה זכאי להטבה שוות ערך ל-20 צילומים או הדפסות של חומר לימודים שהפסיד, בעד כל יום לימודים שבו נעדר.

פרק ה': כללי**פרסום**

16. (א) מוסד יפרסם בכל שנה בשנתון או בידיעון ובאתר האינטרנט שלו את הכללים והדרכים לקבלת השירותים המיוחדים לפי כללים אלה.
(ב) רכז ההתאמות יביא בפתיחת כל שנה את עיקרי המסמך, לידיעת חברי הסגל האקדמי והמינהלי.

קביעת מועד הוראות מוסד

17. הוראות מוסד לפי כללים אלה ייקבעו לא יאוחר ממועד פתיחת שנת הלימודים התשע"ג.

גדעון סער

יושב ראש המועצה להשכלה גבוהה

כ"ח בשבט התשע"ב (21 בפברואר 2012)

זכויות יוצרים

תקנון הלימודים

1. הוראות פרק זה נועדו לשמור על האינטרסים של המכללה ביצירות שנוצרו, תוך שימוש במשאבים שהמכללה מעמידה לרשות הסטודנטים, ובכללם הדרכה, הוראה, אמצעים ומשאבים פיזיים (כל אלה להלן "משאבי המכללה").
2. הוראות פרק זה חלות על כל היצירות שנוצרו במהלך ועקב הלימודים של הסטודנט היוצר במסגרת המכללה, לרבות במסגרת מטלות הבית (כל אלה להלן "הלימודים"), או תוך שימוש במשאבי המכללה.
3. זכויות היוצרים וכל זכויות קניין רוחני אחרות בכל יצירה, ובכל טביעה של כל ביצוע (כל אלה להלן "יצירה") שייצור סטודנט במסגרת או עקב לימודיו, או תוך שימוש במשאבי המכללה, לרבות הבעלות בכל חפץ שבתוכו היצירה המקורית נקבעה או הוטבעה, שייכות באופן בלעדי למכללה וזאת למלא תקופת הזכויות ובכל מקום בתבל.
4. המכללה רשאית לרשום את זכויותיה בכל יצירה כאמור בכל מרשם המתנהל בכל מדינה ולעשות ביצירה כל שימוש המיוחד לבעל זכות היוצרים על פי כל דין, ובכלל זה לנצל את היצירה לשימוש מסחרי ושאינו מסחרי, לשכפל אותו, לפרסם אותו ולהפיץ אותו בכל אמצעי מדיה קיים או עתידי.
5. המכללה רשאית להציג, להשמיע או לפרסם יצירה בשלמותה או בחלקה, לרבות במסגרת פרסומים אודות המכללה ו/או פעילויות כלשהי שקשורה אליהן, ולהתאימה לכל מדיה. בכפוף לכך, המכללה לא תערוך ביצירה כל שינוי שיש בו כדי לפגום ביצירה, או לגרום לסילופה, באופן שיש בהם לפגוע בכבודו או בשמו של היוצר.
6. המכללה תציין את שמו של הסטודנט שיצר את היצירה בעת כל פרסום מטעמה אשר בשליטתה, וזאת בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין.
7. הסטודנט רשאי להציג את היצירה בתיק העבודות שלו, תוך ציון העובדה שנוצרה במסגרת לימודיו במכללה, והקפדה על האמור בסעיף 10 להלן, ובכפוף לאמור בסעיף 11 להלן.
8. הסטודנט מתחייב, כי בכל יצירה שייצור במסגרת לימודיו, לא יהיה כדי לפגוע בזכויות יוצרים ו/או זכויות קניין רוחני ו/או בכל זכות אחרת של כל צד ג', לרבות זכות לשם טוב ו/או לפרטיות. בכל מקרה של ספק, על הסטודנט לפנות לייעוץ משפטי.
9. ככל שהסטודנט מבקש לשלב ביצירתו יצירה קיימת ו/או להתבסס על יצירה קיימת ו/או כל חומר קיים אחר, באחריות הסטודנט לקבל רשות כדין ובכתב לשימוש בכל יצירה ו/או חומר כאמור. כמו כן באחריותו לקבל רשות לשימוש בכל ביצוע של כל אדם ו/או לשימוש בקולו, תמונתו או דמותו של כל אדם שמשתתף או מופיע ביצירה שיצור, לרבות מרואיינים, יוצרים אחרים (כגון צלמים, כותבים ומלחינים), מבצעים, אנשי צוות וגורמים אחרים שישתתפו ביצירה. הרשות חייבת לאפשר ניצול היצירה לכל מטרה. כן מתחייב הסטודנט להעניק קרדיט ראוי לכל מי שהשתתף ביצירה או מופיע בה כיוצר או כמבצע.
10. על כל יצירה שתיוצר ו/או שתופק במסגרת הלימודים או תוך שימוש במשאבי המכללה, יופיע קרדיט למכללה באופן ובצורה שייקבעו על ידי המכללה מעת לעת. כמו כן, יופיע סימן זכויות יוצרים והטקסט בנוסח המפורט: (C) שנת היצירה, סמינר הקיבוצים, כל הזכויות שמורות.
11. מבלי לגרוע מכל האמור לעיל וככל הנדרש על פי דין, ישמש מסמך זה ככתב העברת זכויות לגבי כל הזכויות האמורות לעיל.

תשתית אקדמית ומערך מסייע

תשתית אקדמית ומערך מסייע

מערך משאבי מידע למידה

מערך משאבי המידע והלמידה של מכללת סמינר הקיבוצים כולל את הספרייה המרכזית, את ספריית קמפוס אמנויות ואת משעול (סביבת למידה מתקדמת). מערך זה מציע לבאי המכללה מגוון של משאבי מידע ושירותי יעץ, ההולמים את התפישה של הלומד העצמאי בעידן המידע.

א. הספרייה

מאפייני האוסף:

אוסף הספרייה משקף את תוכניות הלימודים על כל מגוון המקצועות והנושאים במדעי החברה, במדעי הרוח, במדעי הטבע, במתמטיקה ובאמנויות. שלוש מטרות מנחות את פיתוח האוסף: (1) למלא את צורכי המורים ואת ציבור הלומדים; (2) לאפשר הרחבת ההשכלה הכללית והמקצועית מעבר לתוכנית הלימודים; (3) לעודד את הלומדים לקרוא ספרות עברית ומתורגמת לשם הנאה ולהעשרה תרבותית.

אוסף הספרים:

אוסף הספרייה המרכזית וספריית קמפוס אמנויות כולל כ-100,000 כותרים בעברית ובאנגלית. מספר כתבי העת: כ-950 בעברית ובאנגלית. אוסף הספרייה בקמפוס אמנויות כולל כ-10,000 כותרים ובהם ספרים, כתבי עת וסרטים, בתחומי הלימוד שבקמפוס: אמנות, עיצוב, תקשורת וקולנוע, חינוך והוראה, ונושאים נבחרים במדעי החברה. בספרייה נהוגה שיטת המדף הפתוח, והספרים ערוכים על המדפים לפי נושאים, בשיטת דיואי.

מיחשוב:

בספרייה רשת-מיחשוב המשמשת את צוות הספרייה ואת הקוראים. השירותים לקהל ועיבוד כל החומר הנרכש לספרייה נעשים באופן ממוחשב. התוכנה המשמשת את הספרייה היא תוכנת "אלף 500", הנהוגה בספריות אקדמיות בארץ. הספרייה חברה ברשת הספריות הבין-אוניברסיטאית והבין-מכללתית.

מאגרי מידע ממוחשבים:

בספרייה ניתן שירות חיפוש במאגרי מידע. במאגרים חומר בתחומי מדעי החברה (חינוך, פסיכולוגיה, סוציולוגיה), מדעי הטבע, ספורט, מדעי הרוח ויהדות, האמנויות ועוד.

הדרכה לאוריינות מידע:

בתחילת כל שנת לימודים נערכים סיורי היכרות והדרכה בספרייה ובמשעול לכל תלמידי שנה א'. הסיורים וההדרכות מונחים על ידי צוות מקצועי ומיומן. מפגשי הדרכה נוספים מתקיימים בכל אחת משנות הלימוד במכללה, ובכל אחד מהמסלולים – הן במסגרת כיתתית והן במסגרת אישית.

ב. משעול

'משעול' מעמיד לרשות הסטודנטים והמרצים במכללה מערך של משאבי־מידע בצורות מדיה מגוונות, ואמצעים טכנולוגיים מתקדמים, וכן שירותי ייעוץ ותמיכה בתהליכי למידה־הוראה. להלן פירוט של שירותים אלה:

משאבי מידע ואמצעים טכנולוגיים ללמידה/הוראה

במרחב המולטימדיה במשעול עומדת לרשות הסטודנטים והמרצים ספריית משאבי מולטימדיה עשירה, ובה תקליטורי מוסיקה וסרטים, תקליטים ותמונות. האמצעים הטכנולוגיים הנחוצים למגוון השימושים במשאבים אלה (צפייה, האזנה, עריכה וצילום) זמינים למשתמשים. כמו־כן מוצעת במקום הדרכה באיתור תכני מולטימדיה, עריכתם, עיצובם, ושילובם בהוראה. **במרחב המולטימדיה** נמצא אולפן הקלטות המאפשר לסטודנטים ולמרצים לשלב יצירות מוסיקליות ודיבור בחומרי הוראה דיגיטליים. כמו כן נמצאת במרחב זה כיתת תרגול במחשבים, לצורכי אימון ופיתוח מיומנויות מחשב.

במרחב המשאבים עומדת לרשות הבאים למשעול, ספריה עשירה בנושאי הוראה ולמידה שונים. ניתן למצוא בה חומרי למידה והפעלה למורים ולתלמידים בכל מקצועות ההוראה ובנושאים רבים אחרים, לכל שכבות הגיל: הגיל הרך, בית הספר היסודי והעל־יסודי, הכשרת מורים והוראת עמיתים.

במרחב העיצוב במשעול ניתן ייעוץ בתחום **שילוב האמנויות בחינוך**. שירות זה נועד להוסיף לארגז הכלים של המחנך־היוצר שיקולי דעת, מיומנויות וטכניקות לעיצוב חזות־אמנותי של רעיונות פדגוגיים. כאן ניתנים ייעוץ ותמיכה בתכנון, בעיצוב ובביצוע **חזותי של חומרי הוראה/למידה**, וניתנת הנחיה מקצועית בעיבוד יצירתי של תכנים לימודיים, תוך שילוב אמנויות שונות, מוצע ייעוץ במגוון של משימות עיצוב פדגוגיות כגון: עיצוב הסביבה הלימודית; בניית מרכזי למידה ועיצובם; תכנון וביצוע של כרזות; הכנה ועיצוב של דפי עבודה; תכנון וביצוע של משחקים לימודיים, ועוד. בסדנה תצוגה לימודית מתחלפת של נושאים מתוך לוח השנה ומתוך תוכניות הלימודים, וכן לקט של נושאים מעובדים.

עדנה נעמן, מנהלת מינהל הספריות ומשעול
אורנה שחף, מנהלת הספריה בקמפוס אמנויות

המעבדות: ביולוגיה, כימיה, פיזיקה, מחשבים

1. המעבדה לביולוגיה:

כוללת כיתות לימוד, מעבדות, אוספים ופינת חי.

2. המעבדה לכימיה:

כוללת כיתת מעבדה המצוידת במיכשור ובתצוגות, להוראת כימיה וביור-כימיה.

3. המעבדה לפיזיקה:

המעבדה מצוידת במיכשור להוראת פיזיקה ומדעי החומר.

4. המעבדות למחשבים:

מערך המחשבים לצורכי ההוראה מאופיין בחמישה מרכיבים:

- א) סגל, הדרכה ותירגול: המרצים מלמדים את הקורסים ליישומי מחשב ברמות השונות, בהתאמה למגמות הלימוד השונות. מתרגלים משמשים כסייעים לסטודנטים בהכנת המטלות.
- ב) תוכנית ההוראה: תוכנית הקורסים ליישומי מחשב נבנית על סמך התעדכנות מתמדת בנושא – בעולם ובתחום החינוך. תכני הקורסים נקבעים בתיאום עם מגמות הוראה שונות במכללה.

ג) מרכז ליישומי מחשבים בחינוך – חדר מורים לומד (ראה פירוט בעמוד הבא)

תקשוב במכללה

ראש תחום תקשוב אקדמי: ד"ר שרה שרירא

יעד מרכזי של המכללה הינו להכשיר מורה עדכני למקצוע ההוראה במאה ה-21, כשהוא מצויד במיומנויות ובכלים המתאימים להוראה בסביבות למידה מתקדמות, משולבות טכנולוגיה. המכללה רואה בתקשוב חלק בלתי נפרד מתרבות ההוראה והלמידה בה, ומשלבת את התקשוב בהלימה לרציונל של משרד החינוך. בהתאם לכך הקורסים במכללה מלווים בסביבות הוראה מתוקשבות המאפשרות חווית למידה מקוונת.

לרשות המרצים והסטודנטים עומד מגוון מערכות מקוונות הכוללות: פלטפורמות לתקשורת מקוונת עם המרצה והעמיתים בקורס, סביבות להצגת חומרי למידה, קבוצות דיון מקוונות, כלי בלוג וויקי, מערכות למשלוח מטלות, תרגילים ומבחנים, עולמות תלת-מימד להדמיות, מערכת להעברת הרצאות סינכרוניות (real-time) מרחוק תוך אינטראקציה עם הסטודנטים, ומערכת וידאוקונפרס לקיום שיתופי פעולה עם קבוצות ויחידים מחוץ למכללה.

יחידות המחשוב והתקשוב נותנות שירות רציף לכל הקורסים במכללה ומאפשרות למרצים ולסטודנטים הוראה, למידה ותקשורת גמישות בכיתה ומעבר לשעות השיעור. כמו כן מתקיימים קורסים מקוונים בהם ההוראה נערכת בעיקרה מרחוק ומאפשרת למידה מהבית בזמן גמיש.

בהתאם להחלטת המכללה והמלצת משרד החינוך, אנו מעודדים כל סטודנט להשתתף בשלושה קורסים מקוונים במהלך ארבע שנות הלימוד במכללה. ניתן לבחור קורסים מלימודי המסלול וההתמחות, ומתוך רשימת הקורסים הכלליים בחינוך ובלמודי היסוד.

יחידת התקשוב מציעה במהלך השנה השתלמויות להכרת המערכות השונות ונותנת ייעוץ פדגוגי וטכנולוגי לשילוב ההוראה המקוונת. היחידה מארגנת אירועים מקוונים ותומכת במרצים ובסטודנטים המקיימים אירועים כאלה. עבודת יחידת התקשוב מלווה במחקר ובהערכה על מנת להבנות תובנות בנושא הטמעת ההוראה המקוונת בכלל ובמכללה בפרט.

חדר מורים לומד

בחדר המורים המרכזי שבבניין המנהלה (בקומה שנייה) נמצאת פינת ייעוץ, בה ניתנים שירותי ייעוץ וסיוע למרצים בנושאים: תקשוב הקורסים והשיעורים, הדפסות, תוכנות, קבצים גרפיקה, צריבת דיסקים, סריקת תמונות, מצגות PPT, אקסל, וורד ואינטרנט.

בפינת הייעוץ שני יועצים:

ד"ר מיקי קריץ (miki_kri@smkb.ac.il) – מרצה ליישומי מחשב וחבר בצוות התקשוב כיועץ אקדמי-טכנולוגי בתחום של טכנולוגיות מידע ותקשורת. מומחה בהוראה מקוונת, מנהל את ההוראה הסינכרונית באקדמיה המקוונת בערוץ הבינלאומי שבמכון מופ"ת, ומרכז את המדור לסביבות ההוראה ולמידה מקוונות ואת המרכז לטכנולוגיה ורב תרבותיות במכון מופ"ת.

שולי ביבס (shuly_biv@smkb.ac.il) עבדה שנים רבות במכללה להוראת הטכנולוגיה וכיום עובדת במכללת סמינר הקיבוצים. מתמחה בהוראה של נושאים שונים ביישומי מחשב ובמדעי המחשב ויש לה ניסיון רב בתחומי המחשב השונים.

הייעוץ ניתן בימים א'-ה'. לוח הזמנים מתפרסם באתר המכללה.

במקביל לשירותי ייעוץ אלה, ניתן לתאם מפגשים אישיים עם חברי יחידת התקשוב בנושאים הקשורים לפיתוח אתרי קורס והוראה מקוונת. תיאום זה ייעשה דרך מיקי קריץ או שולי ביבס, או בפנייה ישירה

לחברי היחידה באתר המכללה: <http://www.smkb.ac.il/ict/consultation>

מינהל טכנולוגיות ומערכות מידע

מנהל: יואב וולף

מינהל טכנולוגיות ומערכות מידע במכללת סמינר הקיבוצים מספק שירותי מחשוב וטכנולוגיה אקדמיים ומינהליים לסגל המכללה ולסטודנטים.

בין שירותי המחשוב הניתנים במכללה ניתן לציין את: אתר המכללה מאפשר גישה לפורטל אקדמי לשימוש הסגל והסטודנטים, שמספק גישה למידע אישי בכל הנוגע לתחומי הוראה ולמידה, כגון גישה לאתרי קורסים, צפייה במערכת שעות בסילבוסים, בציונים ועוד. כמו כן ניתן למצוא בפורטל מערכת הודעות פנים-מכללתית המאפשרת שליחת הודעות אישיות וקבוצתיות בין הסגל, סטודנטים ועמיתים. המכללה מספקת תיבות דואר אלקטרוני לסגל המרצים, ובקרב יסופקו תיבות מכללתיות גם לסטודנטים. מינהל טכנולוגיות ומערכות מידע, בשיתוף עם יחידת התקשוב האקדמי, מפעיל אתרי קורסים לניהול ההוראה והלמידה, וכן מספק מערכת המאפשרת למידה מקוונת מרחוק.

תשתית אקדמית ומערך מסייע

בסמינר הקיבוצים מאות מחשבים המשמשים להוראה ולעבודה עצמאית. המחשבים הממוקמים ברחבי המכללה בעמדות מרצה, במעבדות מחשבים, בספריה ובמשעול. כל המחשבים מצוידים במערכות הפעלה חדישות, וכן בתוכנות מגוונות לצורכי הסטודנטים והמרצים. בין השאר, המכללה מספקת קישור למאגרי מידע אקדמיים באתר הספריה הן בחיבור מהמכללה והן בחיבור מרחוק. זאת ועוד, הספריה מחוברת למערכת "אלף 500", המשמשת אוניברסיטאות ומכללות ומקושרת לרשת האוניברסיטאית. כמו כן, המכללה מספקת שירותי השאלת ציוד נייד לצרכים אקדמיים.

הקמפוסים של המכללה מרושתים בשתי רשתות אינטרנט אלחוטי: הרשת הראשונה פתוחה וחופשית לשימוש באי המכללה לחיבור מחשבים ומכשירים ניידים: הרשת האלחוטית השנייה הינה סגורה ומיועדת לסטודנטים ולמרצים לצורכי למידה והוראה בהתאם לדרישות אקדמיות.

כיתות ההוראה במכללה מצוידות בעמדות מרצה משוכללות, בהן ציוד מחשוב ומקרנים לצורכי הוראה. בחלק ממעבדות המחשבים ובחלק מהכיתות הותקנו מקרנים אינראקטיביים ("לוחות חכמים"). כמו כן, כיתות הלימוד מצוידות במערכת טלפונים פנימית לצורכי יצירת קשר עם מחלקות המחשוב והאחזקה.

בשנת הלימודים הקרובה תופעל במכללה "כיתת טאבלטים" ניסיונית, בה יתורגלו פדגוגיות הוראה חדישות בשילוב אמצעים טכנולוגיים.

לרשות הסטודנטים והסגל עומד מרכז התמיכה של מינהל טכנולוגיות ומערכות מידע, האמון על מתן שירות ותמיכה בכל תחומי המחשוב והטכנולוגיות במכללה. הסטודנטים וחברי הסגל מוזמנים לפנות למרכז התמיכה בטלפון: 03-6902345 (שלוחה פנימית 2345), בדואר אלקטרוני: support@smkb.ac.il או בטופס אינטרנטי:

<http://www.smkb.ac.il/comp-helpdes>

ביה"ס ללימודים מתקדמים

בית הספר ללימודים מתקדמים

ראש בית הספר: שבי גוברין

ייעוד ומטרה

ייעודו של בית הספר ללימודים מתקדמים לשמש מרכז הכשרה לאנשי חינוך ולמטפלים בתחום החינוך ובתחום הפארא־רפואי, ולהפעיל מגוון רחב של תכניות פיתוח מקצועי והעשרה לעובדי חינוך, לעובדי חברה ולקהילה.

תחומי ההכשרה

בית הספר ללימודים מתקדמים עוסק בהכשרה לשלושה תחומים עיקריים:

א. הכשרה ופיתוח מקצועי בתחום החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי
פריסה רחבה של השתלמויות ותוכניות מקצועיות המעניקות גמולי השתלמויות לכל קשת עובדי החינוך לסוגיהם, בחינוך הפורמלי ובחינוך הבלתי פורמלי.

ב. הכשרה לתחום הנחיית קבוצות ואימון
במסגרת זו אנו מציעים תוכניות דו/תלת־שנתיות להכשרת מנחי קבוצות, מנחי קבוצות הורים, וכמו כן תכניות לאימון במסגרת חד־שנתית.

ג. הכשרה לתחום הטיפול
פסיכותרפיה – אנו מציעים תוכניות תלת־שנתיות בהתמחויות שונות: פסיכותרפיה וייעוץ אקזיסטנציאליסטי, פסיכותרפיה יונגיאנית, פסיכותרפיה דינמית ועוד.
רפואה משלימה – בתחום זה אנו עוסקים בהכשרה לרפואה סינית, נטורופתיה, ותחומי המגע (רפלקסולוגיה, עיסוי רפואי, טווינה או שיאצו), וכן אנו מציעים תוכניות המשך למטפלים.
פוטותרפיה ותחומי טיפול אחרים – אנו מציעים מגוון תוכניות להכשרת מטפלים: טיפול באמצעות בעלי חיים, טיפול באמצעות גינון, טיפול בעזרת השטח, טיפול בעזרת צילום סטילס ווידאו (פוטותרפיה) ועוד. רוב התוכניות דו/תלת־שנתיות.

המרכז לפיתוח מקצועי והשתלמויות של עובדי חינוך וקהילה

ראש המרכז: ד"ר יפה בר־זיו

רשימת הקורסים ללימודי תעודה

א. לימודים מתקדמים לבעלי תפקידים במערכת החינוכית והקהילתית

ניהול מערכות חינוכיות בחינוך הלא פורמלי (שנה ב')
ניהול והדרכה במערכת הגיל הרך
הכשרת מנהלים לבתי ספר במתווה אבני ראשה

ב. השתלמויות במערכת החינוך

הכשרת מורה ללמידה מרחוק
הכשרת חונכים לליווי מורים מתחילים ("אופק חדש")
טיוטורים בהוראת אנגלית
הכשרת מנחי קבוצות בתוכנית "תקשורת מקדמת"
ניתוח יישומי של התנהגות ("אופק חדש")
מורה יוזם ומטמיע – לדרגה 7 ב"אופק חדש"
מורה חוקר – לדרגה 8 ב"אופק חדש"
מורה חונך בכיר – לדרגה 9 ב"אופק חדש"

ג. קורסים מתקדמים לליקויי למידה וחינוך מיוחד

הכשרת מנחים להורות בהוראה "מתקנת": קונסולטציה פרטנית וקבוצתית
הוראה מתקנת באנגלית
אסטרטגיות למידה במקצועות עתירי מלל
הוראה מותאמת בקריאה
הוראה מותאמת בכתיבה
לקויות למידה והפרעות קשב וריכוז
הוראה מותאמת בחשבון
יישומי טכנולוגיה בהוראת תלמידים לקויי למידה

ד. הגיל הרך

פעילות בתנועה לגיל הרך
מחנכות תינוקות (גילאי לידה-שנתיים)
הכשרת מחנכים לגן ילדים ברוח החינוך הדמוקרטי
ניהול גן ילדים במגזר הפרטי (גילאי 2-4)
סייעות בגני ילדים

ה. כתיבה ואמנויות

הדרכת אמנות ויצירה
הנחיית קבוצות בשיטת "אקו"
טכניקות מתקדמות במשחק ובבימוי
תיאטרון-סיפור ("אופק חדש")
תהליכי בימוי בכיתה ("אופק חדש")
שדרים וכתבי ספורט

ו. הכשרת מטפלים

הכשרת מטפלים בעזרת בעלי חיים
סיוע, חינוך ושיקום בעזרת בעלי חיים
סיוע, חינוך ושיקום בעזרת כלבים
ליצנים רפואיים
ניהול וטיפול באמצעות השטח
גינון טיפולי - חינוך, שיקום וטיפול באמצעות גינון
מדריך רכיבה טיפולית

ז. מחול, תנועה וחינוך גופני

ריקוד החיים (Life dance)
הכשרת מדריכים למחול מזרחי
מחול מזרחי טיפולי
הכשרת מקדמי בריאות גוף-נפש

המרכז להכשרת מטפלים ביצירה ובהבעה

ראש המרכז: ד"ר נעמה לב ארי

תוכניות תלת-שנתיות

טיפול בפוטותרפיה

מרכזת: ד"ר ענת בוצר

התוכנית מיועדת:

לאנשי מקצוע מתחומי האמנויות הספציפיים
לבעלי מקצוע מתחומי החינוך המיוחד
לבעלי מקצוע מתחום בריאות הנפש, מדעי ההתנהגות, עובדים סוציאליים, פסיכולוגים,
מרפאים בעיסוק, קלינאי תקשורת
למתעניינים נוספים העומדים בתנאי הקבלה

תנאי קבלה:

מופיעים באתר המכללה

מתכונת הלימודים:

תוכנית תלת-שנתית, בהיקף של כ-1,200 שעות
יום לימודים ארוך אחד במכללה. יום או יומיים עבודה מעשית
תוכנית הלימודים נלמדת כחטיבה שלמה ואיננה ניתנת לחלוקה

תכנים:

שנה א': היכרות עם המדיום הטיפולי דרך התנסות פעילה ורכישת ידע תיאורטי.
שנה ב', ג': לימוד ויישום הכלים הטיפוליים על-פי העקרונות התיאורטיים הרלוונטיים.
עבודה מעשית והדרכה נעשות לאורך שלוש שנות הלימוד.
תעודה: מסיימי התוכנית יקבלו תעודה מקצועית מטעם סמינר הקיבוצים.

קורסי השלמה בפסיכולוגיה*

- א. מבוא לפסיכולוגיה
- ב. פסיכולוגיה התפתחותית
- ג. תאוריות אישיות
- ד. פסיכופתולוגיה
- ה. פסיכופיזיולוגיה
- ו. סטטיסטיקה

ז. שיטוח מחקר

כל הקורסים הם עם תנאי קבלה לנרשמים לתואר שני בטיפול באמנויות.

* הקורסים מיועדים למעוניינים בהכשרה לטיפול ביצירה ובהבעה אשר אינם בעלי תואר ראשון בתחום טיפולי.

קורסי מבוא חד-שנתיים לטיפול ביצירה ובהבעה

פסיכודרמה התנסותית

מבוא לטיפול באמנות חזותית

מבוא לטיפול בתנועה

מבוא חווייתי לביבליותרפיה

מבוא לפוטותרפיה

קורסים מתקדמים

1. הכשרת מטפלים במשחק בחול בגישה היונגיאנית

2. לימודי המשך למטפלים ביצירה ובהבעה

3. תוכנית הכשרה בפסיכותרפיה יונגיאנית (לבעלי תואר שני)

4. טיפול דיאדי

5. פסיכותרפיה דינמית בילדים

פסיכותרפיה וייעוץ אקזיסטנציאליסטי

מרכז: גדעון מנדה

תוכנית הכשרת מטפלים בגישה האקזיסטנציאליסטית. גישה זו מתמקדת בחוויית המפגש הבלתי נמנע עם אתגרי הקיום האנושי.

הגישה עוסקת בהבנת דרכם של אנשים בעולם, ובבירור השאלה מהי משמעות המושג "לחיות" עבור כל אחת ואחד מאיתנו.

מטרת התוכנית

להכשיר מטפלים בגישה האקזיסטנציאליסטית

מתכונת הלימודים

תוכנית תלת-שנתית, יום וחצי בשבוע

תכני הלימוד

תאוריות אקזיסטנציאליסטיות ואחרות, תרגול מעשי, התפתחות אישית, התנסות קלינית וסופררוויז'ן.

תנאי קבלה

- ❖ תואר ראשון מוכר
- ❖ סטודנטים בעלי תואר ראשון שאינם בפסיכולוגיה/עבודה סוציאלית יידרשו להשלים קורסים בפסיכולוגיה לפני תחילת הלימודים
- ❖ קורות חיים
- ❖ שני מכתבי המלצה
- ❖ ראיון קבלה

המרכז ללימודי הנחיה ואימון

ראש התחום: צאלה מיינרט

הכשרת מנחי קבוצות מבוגרים בתחום: הורות ומשפחה

לימודי תעודה, תכנית תלת-שנתית

רכזת התכנית: צאלה מיינרט

צוות המורים: צאלה מיינרט, דב אבן-זהב, מינה אורט, אורית גורדון, מאירה זילברמן, רזיה פרנקל, רונית הרצוג, תמי שלו, אורית ברטיש.

מטרות התכנית: הכשרת אנשי מקצוע להנחיית קבוצות הורים ומשפחות לקראת קבלת תעודת "מוסמך להנחות קבוצות הורים ומשפחה".

קהל היעד: בעלי תואר ראשון בחינוך, במדעי ההתנהגות או מתחומים קרובים.

תכנים שנה א': יסודות הפסיכולוגיה ההומניסטית * סוגיות בהתפתחות הילד * מיומנויות תקשורת * פסיכולוגיה של המשפחה * גישות שונות בעבודה עם הורים: הומניסטית, ביהויוריסטית, קוגניטיבית ואדלראנית.

שנה ב': השתתפות בקבוצה * תיאוריות בהנחיה ובעבודה קבוצתית * מיומנויות * הנחיה וכלים בעבודה קבוצתית * הנחיית עמיתים * לקראת הנחיה בקהילה.

שנה ג': הדרכה על הנחיה קבוצתית * סוגיות בפסיכולוגיה של המשפחה * סוגיות בהנחיה ובעבודה קבוצתית * העשרה בתחומי עבודה עם הורים ומשפחות. לבוגרים מתאימים תינתן אפשרות להנחות קבוצות מטעם המרכז להורות ומשפחה

המרכז להורות ומשפחה במעבר בין-תרבותי – "מאיה"

ראש המרכז: ד"ר מיכאל קיפניס

מידע כללי:

המרכז הארצי להורות ומשפחה במעבר בין-תרבותי "מאיה" בסמינר הקיבוצים, פועל בצמוד למרכז להורות ומשפחה.

המרכז פועל כמרכז ארצי, רב-תחומי, וייעודו העצמת הורים ומשפחות במעבר תרבותי וקידום תהליכי קליטה מיטיבים לקראת שילוב חברתי-תרבותי.

ייעוד המרכז:

- ❖ להכשיר אנשי מקצוע להנחיה בגישה רגישת-תרבותית ולפתח את מקצועיותם.
- ❖ לאגם משאבי כוח-אדם רלוונטי.
- ❖ לפתח מנהיגות הורית-חינוכית קהילתית בקרב העולים.
- ❖ לעודד ולהכשיר הורים-עולים לפעילות במערכות חינוך וחברה.
- ❖ להשפיע על מדיניות מקבלי ההחלטות ברמות השונות בנושאי קליטה ומשפחה.
- ❖ לעורר מודעות בקרב ארגונים ואנשי מקצוע לצורך הקניית ידע והתייחסות מקצועית לתהליכי מעבר תרבותי.
- ❖ לעודד קשרים בין מוסדות וארגונים לקידום דיאלוג בין קולטים ונקלטים.

פירוט התוכניות וההשתלמויות:

1. הכשרת מנחי קבוצות הורים עולים

מטרת התוכנית

הכשרת אנשי מקצוע עולים להנחיית קבוצות הורים ומשפחות לקראת קבלת תעודת "מוסמך להנחות קבוצות הורים עולים ומשפחות".

מיועדת

לעולים בעלי תואר ראשון מוכר בחינוך, במדעי ההתנהגות או מתחומים אחרים רלוונטיים לעבודה קהילתית (נדרשת שליטה בשפה העברית).

מתכונת

לימודי תעודה, תוכנית בת חמישה סמסטרים, בהיקף של 560 שעות + 40 שעות עבודה מעשית.

2. על הגשר

תוכנית להעצמת אנשי מקצוע עולים העובדים עם הורים ומשפחות במעבר בין-תרבותי לשילובם בחברה הישראלית.

מטרות התוכנית

להפגיש אנשי מקצוע יוצאי תרבויות שונות לחיזוק עמדה מקצועית של פלורליזם תרבותי. להעצים מנחים ואנשי מקצוע פעילים בקהילות וביישובים. להבנות שיתוף קבוצתי בהיבטים השונים של הקליטה: הישגים, הצלחות, חרדות, פחדים והתלבטויות. ליצור קבוצה תומכת בעלת שייכות רגשית ומקצועית, שתאפשר תהליכי הזדהות והשתלבות בחברה החדשה.

מיועדת

למנחי קבוצות הורים עולים ולאנשי מקצוע העובדים עם הורים ומשפחות עולים, בעלי תואר ראשון וניסיון מוכח בעבודה קבוצתית. נדרשת שליטה בשפה העברית.

מתכונת

תוכנית סמסטריאלית, בהיקף של 56 שעות. יום בשבוע, 5 שעות

הנחיית קבוצות משימה באוריינטציה דינמית

לימודי תעודה, תכנית דו-שנתית

רכזת התכנית: חגית צאן

צוות המורים: תמי איילון, תמיר אשמן, דורית ברנע, מוניקה טנאי, רותי לביא, ליאון נירנבלט, ד"ר עינב קרניאל-לאור, חגית צאן.

מטרות התכנית: הכרת תהליכים קבוצתיים – הגדרה וזיהוי איפיונים ייחודיים בקבוצות משימה בתחומים מגוונים באוריינטציה דינאמית.

פיתוח מיומנויות להפעלת תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות וקהילתיות. פיתוח תוכניות-התערבות בקבוצות ובצוותים בשדה העבודה.

קהל היעד: בעלי תואר ראשון ובעלי תואר שני מתחומי החינוך והקהילה, יועצים חינוכיים, עובדים סוציאליים, מנהלים, עובדי מתנ"סים, עובדי נוער, עובדי קהילה, יועצים ארגוניים, מנהלי מחלקות כוח אדם והדרכה ובעלי תפקידים בארגונים ציבוריים ופרטיים.

תכנים שנה א': תיאוריה של קבוצות ותהליכים קבוצתיים (התיאוריה המערכתית, הקבוצה כשלם, שלבים התפתחותיים ועוד) * יחסים בינאישיים בקבוצה – התנסות * מיומנויות הנחייה.
שנה ב': הנחיית עמיתים – התנסות בהנחיה ועבודה עם תהליכי היזון חוזר * קדם-פרקטיקום – פיתוח תכניות התערבות בקבוצה (בקבוצה קטנה) * סוגיות תיאורטיות בעבודה עם קבוצות * בסיום – סדנה מסכמת.

חופשת סמסטר: סדנה * עבודה קבוצתית בארגונים.

פרקטיקום מודרך: הפעלת תכנית התערבות בקבוצה (סופרוויז'ן בקבוצה קטנה) * סוגיות תיאורטיות בעבודה עם קבוצות * בסיום – סדנה מסכמת.

פיתוח כלים, איפיונים ודגשים ייחודיים בעבודה קבוצתית

סדנה – התנסות בקבוצה באמצעות כלים לא מילוליים.

פרקטיקום – הדרכה קבוצתית על הנחיה בשדה העבודה.

סמינר מסכם – כשהפרקטיקה והתיאוריה נפגשים, חיבור תוכן תהליך, סדנת סיום.

המרכז להורות ומשפחה

ראש המרכז: צאלה מיינרט

מידע כללי:

המרכז להורות ומשפחה בסמינר הקיבוצים פועל כמרכז רב-תחומי להכשרה ולהעשרה של אנשי מקצוע בתחום הורות ומשפחה. המרכז משתף פעולה עם גופים מקצועיים בקהילה הקשורים לעבודה עם הורים, על מנת לפתח תוכניות הכשרה והדרכה למעורבות יעילה ומשמעותית. לצד המרכז מתקיים מרכז "מאיה" – מרכז ארצי להורות ומשפחה במעבר תרבותי, הפועל על עיקרון של מקצועיות ושיתופיות בין הגורמים השונים בקהילה, העוסקים בקידום תהליכי קליטה מיטיבים.

ייעוד המרכז:

הכשרה והעצמה של אנשי מקצוע בתחום הורות ומשפחה, במטרה להעצים הורים וילדים במשפחה, בחברה ובקהילה; על ידי מתן מענים מקצועיים, מגוונים ונגישים המשלבים הרחבת ידע, העמקת מודעות ולימוד מיומנויות, המבוססים על טיפוח הייחודיות ועל קבלת השונות של יחידים ושל משפחות.

המרכז פועל ברוח הגישה ההומניסטית, המציבה במקום מרכזי את האדם ואת תהליכי התפתחותו בתוך הקשרים חברתיים שונים. תוכניות ההדרכה למשפחה מציבות במרכז את ההורה כאדם בעל צרכים וזכויות, המנסה למצוא את דרכו האישית והייחודית בהורות, דרך שתאפשר יצירת הורות משמעותית ומשמעותיות בהורות, תבנה מנהיגות הורית תומכת ומאפשרת ותחזק את התפקיד ההורי כמפתח לחזק משפחתי וקהילתי. תוכניות ההדרכה לאנשי חינוך מציבות במרכז את עובדי ההוראה במוסדות החינוך – מורים, גננות, מטפלות וכו' – כמובילי תהליכים קבוצתיים במערכות החינוכיות וכמובילי קשר של שותפים עם ההורים במטרה ליצור ברית שיתופית בין מורים, הורים וילדים.

Coaching האימון המשלב: תוכנית להכשרת מאמנים

לימודי תעודה, תוכנית חד-שנתית בשיתוף חברת 2coach

התוכנית מאושרת על ידי ארגון המאמנים בישראל.

רכזת התוכנית: צאלה מיינרט

מנחים: כנרת פרדמן, עו"ד יבין רוכלי

מטרות תוכנית קורס האימון מכשירה ומקנה למתאמנים כלים מקצועיים ומיומנויות אימון גבוהות ומגוונות.

קהל היעד: תוכנית האימון הייחודית מיועדת לאנשי חינוך, טיפול, ייעוץ, הדרכה והנחייה.

תכנים: * רקע תיאורטי בסיסי ומתקדם באימון * סדנאות צפייה באימון ותרגול שוטף * זיהוי ומיפוי חוויות-אישיות של פרדיגמות מעכבות ומקדמות (תבניות מחשבה/"דיסקטים") מיפוי ומציאת השליחות – הייעוד האישית והמקצועי * ניסוח ובניית פרויקט "פריצת הדרך" שיעיד כי האדם יצר מציאות חדשה בחייו * אימון מתמשך אישי וקבוצתי על מימוש פרויקטים * בניית מארז שיווק עצמי "קומפקטי" אישי לכל מתאמן, בהתאם לצרכיו.

הדרכה הורית

תוכנית להכשרת מנחים להדרכת הורים פרטנית

רכזות התוכנית: צאלה מיינרט, אורית גורדון

צוות התוכנית: מאירה זילברמן, תמי שלו, דב אבן-זהב, אורית ברטיש, ד"ר איריס סלונים

מטרות התוכנית

- ❖ הלומדים ירכשו ידע, מיומנויות וכלים לעבודה פרטנית עם הורים.
- ❖ הלומדים ייחשפו לגישות תיאורטיות תוך דגש על הגישה ההומניסטית, המעמידה במרכז את האדם ואת הורותו הייחודית.
- ❖ הלומדים ירכשו ויתרגלו ארגז כלים הבנוי על גישות תיאורטיות-פסיכו-חינוכיות מגוונות.
- ❖ הלומדים יעמיקו ידיעותיהם בתחום הורות ומשפחה, הורות וזוגיות וסוגיות התפתחותיות לאורך מעגלי החיים.

מועדי הקורס

הקורס יתקיים בימי שני, בין השעות 16:00–21:00 (32 מפגשים)
בנוסף, יתקיימו מספר ימי לימוד מרוכזים – 8 שעות של מפגש

קהל היעד

מנחי קבוצות הורים מוסמכים בעלי רקע מקצועי וניסיון עבודה עם הורים

מתכונת

תוכנית דו-שנתית, בהיקף של 376 שעות + 40 שעות סטאז'

תעודת גמר

למסיימי התוכנית תוענק תעודת מטעם המרכז להורות ומשפחה, מכללת סמינר הקיבוצים, ושפ"י – שירות פסיכולוגי, ייעוצי, משרד החינוך.
* התוכנית תוגש להכרה של שפ"י.

המרכז להכשרה ולפיתוח מנהלים למערכות חינוך

ראש המרכז: ד"ר קובי גוטרמן

המרכז להכשרה ולפיתוח מנהלים למערכות חינוך במכללת סמינר הקיבוצים מציע מגוון תוכניות להכשרה ופיתוח מנהלים במספר מסלולים:

❖ **הכשרת מנהלים לבתי ספר**

❖ **הכשרת סגני מנהלים בבתי הספר**

❖ **פיתוח צוותי ניהול מובילים במגוון תוכניות**

תוכניות ההכשרה והפיתוח נועדו להכין לניהול בתי ספר ומערכות חינוך והן מעודדות את הלומדים בהן להכיר את החברה הישראלית על גווניה השונים, לבחון את מטרות החינוך ואת מערכת החינוך, ולפתח מחויבות למעורבות חברתית, חינוכית וערכית. הלימודים מכוונים להעשרת הידע החינוכי והניהולי כמו גם לרכישת מיומנויות וכלים פדגוגיים וניהוליים. תוכניות הלימודים מכוונות להכשרת מנהיגי חינוך לשותפות רעיונית וביצועית בקידומה ועיצובה של החברה הישראלית בכלל, ושל מערכת החינוך בפרט. מנהיגות מסוג זה, מסוגלת להוביל רעיונות חינוכיים, מוסריים ודמוקרטיים ולהנהיג אנשים בהשגת שיפור מתמיד של המוסד החינוכי לצד השגת תוצאות חינוכיות מיטביות עבור כל הלומדים.

❖ **במסלול מנהלים** מציע המרכז את התוכניות הבאות:

- ❖ **הכשרה לניהול:** התוכנית להכשרת מנהלים לבתי ספר פועלת בשיתוף פעולה מלא ותחת אישור של אבני ראשה – המכון הישראלי למנהיגות בית ספרית.
- ❖ **פיתוח עתודה ניהולית** – מיועד לעובדי הוראה בולטים בכישוריהם בתחילת דרכם לבניית אופק ניהולי במערכת החינוך.
- ❖ **ליווי מנהלים חדשים** – ליווי מנהל מתחיל בתחילת דרכו על ידי מנהל חונך ובקבוצת מנהלים חדשים.
- ❖ **פיתוח מנהלים מכהנים** – על פי נושאים ייחודיים ולאור דרישות המערכת.

התוכניות במסלול זה מיועדות למנהלי בתי ספר בפועל בשלבים השונים של התפתחותם המקצועית.

❖ **במסלול מנהלים ורכזים** מציע המרכז את התוכניות הבאות:

- ❖ **הכשרת מנהלים מכהנים** בתצפית ושיח פדגוגי לקידום ההוראה והלמידה בבית הספר במוקד פעילות פדגוגית
- ❖ **הכשרת רכזים וצוותי ניהול לקידום תהליכי הוראה-למידה בבית הספר**

התוכניות מיועדות לעובדי הוראה המעוניינים להתמחות בתחום ולבעלי תפקידים ומנהלים המעוניינים להרחיב את השכלתם בתחום.

❖ **במסלול פיתוח צוותי ניהול מובילים** מציע המרכז את התוכניות הבאות:

- ❖ **תוכנית הכשרת סגני מנהלים** במתווה 'אופק חדש' ועל פי דרישות משרד החינוך
- ❖ **הכשרה, פיתוח מורים לדרגות בכירות (7-9)** ב'אופק חדש' על פי מתווה משרד החינוך
- ❖ **יהדות כתרבות למנהלי בתי ספר וצוות מוביל**
- ❖ **תוכניות פיתוח לרכזים ומובילים של מינהל חברה ונוער**

התוכניות מיועדות לצוותי ניהול ולמנהלים מכהנים בארגונים השונים.

❖ פתיחת תוכנית הכשרת מנהלים בתיאום ואישור מכון אבני ראשה.

❖ פתיחת התוכניות הנוספות מותנית במספר הנרשמים.

❖ כל התוכניות כוללות לימודים עיוניים ומעשיים. נוסף ללימודים האקדמיים יתנסו הלומדים בעבודה מעשית מודרכת, תצפיות, סיורים, מפגשים והתייעצות, חקר מקרים וניתוח אירועים.

❖ תוכניות נוספות להכשרת סגלי הוראה – בתיאום עם מזמין ההשתלמות.

❖ התוכניות השונות נבנות עם מזמין התוכנית, נציגי התלמידים ונציגי המרכז להכשרה ופיתוח מנהלים.

❖ כל תוכניות הלימודים יוגשו לגמול השתלמות עם ציון ובוגריהן יקבלו תעודה מטעם מכללת סמינר הקיבוצים.

בראש המרכז להכשרה ולפיתוח מנהלים עומד ד"ר קובי גוטרמן. בסגל ההוראה במרכז מרצים וחוקרים לצד מנהלים, מפקחים ואנשי שטח:

פרופ' נמרוד אלוני, ד"ר אלי אליאש, ד"ר קובי גוטרמן, ד"ר אלון גן, רמי הוכמן, דור הררי, ראוול וייס, יעל חקון, רו"ח אהוד פליגלר, כנרת פרדמן, נתן רייכמן, מפקחים ומנהלים מכהנים.

תוכניות הלימודים השונות הן בהיקף של 60, 120 או 240 שעות (תוכנית ההכשרה לניהול בתי ספר היא בהיקף של 450 שעות), ומתקיימות ביום לימודים מרוכז ובחופשות.

המרכז לרפואה משלימה

רשימת המסלולים

- ♦ רפואה סינית
- ♦ נטורופתיה
- ♦ שיאצו
- ♦ טווינא
- ♦ רפלקסולוגיה
- ♦ עיסוי
- ♦ הידרותרפיה
- ♦ רפואה משלימה לבעלי חיים

הרפואה המשלימה מקיפה גישות ושיטות ריפוי טבעי שונות, ומשלבת אותן בטיפול באדם כמכלול – גוף ונפש, תוך הבנת משאבי הריפוי הטמונים בתוכנו. המטפל ברפואה משלימה פועל ליצירת תנאים המאפשרים לגוף לרפא את עצמו.

בית הספר לרפואה משלימה בסמינר הקיבוצים נהנה מיתרונות רבים:

הכשרה מקצועית ברמה אקדמית. הלימודים בו מתאפיינים בדגש על תחום המדעים והרפואה המערבית בנוסף ללימודי הרפואה הסינית והנטורופתיה. לימודים אלו מאפשרים לבוגר לתפקד כמטפל עצמאי המסוגל להתמודד עם קריאת דו"חות רפואיים, בדיקות מעבדה, תכתובת רופאים, הבנת הטיפול התרופתי וכל הנדרש מאדם העוסק בתחום הבריאות.

מקצוע עם עתיד

בעשורים האחרונים חל שינוי בהתייחסות החברה הישראלית והמערבית לרפואה המשלימה וזו הפכה להיות חלק ממגוון הטיפולים הרפואיים המוצעים לקהל. כתוצאה מכך עלתה באופן משמעותי הדרישה למטפלים ברמה מקצועית גבוהה. הבחירה במקצועות הרפואה המשלימה איננה רק בחירה במקום לימוד או עבודה אלא בחירה בדרך חיים, עשירה בתכנים, עמוקה במשמעויות, ויותר מכל מהנה.

אדם המוצא עצמו מתאים לעיסוק בתחום זה וחי על פי עקרונות הדרך, מבטיח לעצמו את עתידו.

בוגרי סמינר הקיבוצים עובדים בתחום במסגרת קופות החולים, בתי חולים, ומרכזים טיפוליים שונים וכן עובדים בקליניקות פרטיות.

לימודים מקוונים – ניתן ללמוד באמצעות למידה מרחוק

בהתבסס על תשתיות הטכנולוגיה המתקדמות שבמכללה, אנו מציעים לשלב בתוכנית הלימודים קורסים בלמידה מרחוק. למידה בדרך זו יכולה לחסוך לכל סטודנט עד יום לימודים אחד בשבוע, ומאפשרת לסטודנטים הנוכחים בכיתה לחזור על חומר הלימוד בצורה נוחה ויעילה.

דגש על סטאז' קליני (התנסות מעשית)

אצלנו כל סטודנט מטפל במטופליו באופן פרטני ותחת פיקוח של מורה מנחה. שעות הסטאז' הקליניות הנדרשות הן הרבה מעבר לדרישות האיגודים המקצועיים השונים כדי להכין טוב יותר את הסטודנט לקראת עבודתו בשטח. כל שעות הסטאז' הקליני מתבצעות "אחד על אחד": כל סטודנט מטפל במטופל באופן יחידני.

סמינר הקיבוצים אחראי על הבאת מטופלים לקליניקות.

במהלך ההתנסות המעשית כל סטודנט נחשף למגוון רחב של מקרי טיפול, המבסס את בטחונו כמטפל ואת הכשרתו המקצועית.

בריאות זה עניין של חינוך

סמינר הקיבוצים הוא מכללה אקדמית מוכרת וותיקה בתחום החינוך. אנו רואים קשר הדוק בין חינוך לבריאות בדרך חיים הוליסטית נכונה ומאוזנת.

חיים בריאים הם קודם כל עניין של אורח חיים נכון: תזונה, פעילות גופנית, הקשבה לגוף, הפגת מתחים ועוד. בסמינר הקיבוצים מאמינים שיש להעצים את המודעות לקשר שבין בריאות לחינוך ופועלים כדי לממש חזון זה.

הכרה על ידי האיגודים המקצועיים

כל תוכניות הלימוד מוכרות על ידי האיגודים המקצועיים הרלוונטיים ומותאמות להצעת החוק בנושא.

- ❖ האגודה לרפואה סינית מסורתית
- ❖ האגודה הישראלית לנטורופתיה
- ❖ איגוד העיסוי הישראלי
- ❖ עיל"ם – העמותה הישראלית לצמחי מרפא

הכרה אקדמית לתואר ראשון

בשלב זה אין בישראל הכרה אקדמית בלימודי רפואה סינית או בנטורופתיה.

בית הספר לרפואה משלימה של סמינר הקיבוצים מקיים שיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים מוכרים בחו"ל ובארץ להשלמה לתואר ראשון, תוך הכרה בלימודים הנלמדים בבית הספר לרפואה משלימה.

תואר שני ברפואה סינית

לראשונה, נחתם הסכם בין מכללת סמינר הקיבוצים ואוניברסיטת מידלסקס בלונדון. בוגרי המסלול לרפואה סינית במכללה יוכלו להמשיך לתואר שני M.Sc. ברפואה סינית מסורתית באוניברסיטת מידלסקס בלונדון.

רשימת המרצים בסמינר הקיבוצים - תשע"ד

אבידן אביבה, ד"ר	הגיל הרך	אלבר רחל	(בלמ"ת) גינון טיפולי
ד"ר אביטל-אפשטיין גדעון	היסטוריה	אלדור גבי	מחול ותנועה
ד"ר אבינון יוסף	חינוך	ד"ר אלדר איתן	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
ד"ר אבירי דיצה	חינוך מיוחד - הד"פ	אלדר רחל	(בלמ"ת) גינון טיפולי
ד"ר אבישר אילנה	ראש הפקולטה למדעים	אלון טל	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות
ד"ר אבישר ניסים	(בלמ"ת) פסיכותרפיה	פרופ' אלוני נמרוד	חינוך
אבן-זהב דב	(בלמ"ת) הנחיית הורים	אלטמן ישראל	(בלמ"ת) טיפול בשטח
אבן-זהב ענת	תוכנית המצטיינים	אליאב איתי	M.Ed. - חינוך סביבתי
ד"ר אבני חנה	חינוך מיוחד	אליאס טל	(בלמ"ת) רפואה משלימה
אברהמי דליה	אמנות	ד"ר אליעז יועד	פסיכולוגיה
ד"ר אבריאל-אבני נועה	M.Ed. - חינוך סביבתי	אליקים אילנה	אמנויות הבמה
אברמוביץ ליאלה	(בלמ"ת) טיפול באמנות	ד"ר אליקים אלון	חינוך גופני
אגוסטרי אורנה	לשון	אלמוג רות	(בלמ"ת) אנגלית
ד"ר אדיב-שושן אסתר	ספרות	אלעד דינה	(בלמ"ת) תרפיות
אדר-פלסקין מוריה	אמנויות העיצוב	ד"ר אלפרוביץ דלית	אנגלית
אהרוני רבקה	(בלמ"ת) רפואה משלימה	ד"ר אלקחר איריס	מדעים
אוהד-קרני יעל	חינוך מיוחד	אמויאל עינת	מדעים
ד"ר אוסטי ויטה	אנגלית לפטור	אנגל יאיר	אמנויות העיצוב
אוסטרליץ אסנת	אמנות דיגטלית	אנור בריג'יט	(בלמ"ת) פוטותרפיה
אופיר סימה	(בלמ"ת) רפואה משלימה	אסולין קרן	(בלמ"ת) רפואה משלימה
אופק יהודית	אמנויות הבמה	אסף ליאור	M.Ed. - חינוך סביבתי
אורגל יעל	תקשורת וקולנוע	ד"ר אסף-רייזל נירית	מדעים
אורין דורון	אמנויות העיצוב	אפלבוים ערן	אמנויות העיצוב
ד"ר אור-נרן רן	היסטוריה - הד"פ	אפק איריס	סדנת עיצוב - משעול
אורט מינה	(בלמ"ת) הנחיית הורים, דרמה יוצרת	אפק יורם	אמנות
אורטמן חוה	אמנויות הבמה	ד"ר אפשטיין יורם	M.Ed. - חינוך גופני
אוריין אורנה	בית ספר יסודי	אפשטיין קרן	M.Ed. - חינוך סביבתי
אורן דניאל	חינוך גופני	אקרמן-אשר הילה	יחידת המחקר
ד"ר אורן ניבה	חינוך מיוחד	ד"ר ארביב-אלישיב רינת	מחקר
אורן ניצן	(בלמ"ת) רפואה משלימה	ד"ר ארד איקי	חינוך
אורשר גדי	תקשורת קולנוע	ארואסטי אורי	אמנות דיגטלית
ד"ר אטלי צבי	תקשורת קולנוע	ארז אורית	מחול ותנועה - הד"פ
ד"ר אידלשטיין אילון	תרבות ישראל	ארז איבי	מדעי הטבע
אילון תמי	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות	ארז עדי	מחול
אילן נעמה	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	ד"ר ארטמן לביא	פסיכולוגיה
ד"ר איש-שלום כרמית	מדעים	ד"ר ארצי עיניה	(בלמ"ת) טיפול בפסיכודרמה
איתן יוסף	בית ספר יסודי	אשכנזי-גולן גלית	M.Ed. - חינוך מתמטי
ד"ר איתן רויטל	אמנויות הבמה	אשכנזי יעל אנקטי	אמנויות העיצוב

* בשבתון/חופשה ללא תשלום
□ בלמ"ת - בית הספר ללימודים מתקדמים

אשכנזי שרון	תקשורת וקולנוע	בן-צבי מיכאל	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
אשמן תמיר	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות	בן-צרויה עליזה	סדנת עיצוב – משעול
אשר אמיר	תקשורת וקולנוע	בן-שושן תמר	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
אשר דפנה	(בלמ"ת) הידרותרפיה	ד"ר בנר עידית	מדעים
אשרי נעמה	(בלמ"ת) תרפיות	בסן-צינצינטוס רונית	מתמטיקה – הד"פ
ב אואר אלה, ד"ר	תקשורת וקולנוע	בן-עמי מיכל	הסבה
בדש רינה	מחול ותנועה	בקאייב אולגה	מחול ותנועה
ד"ר בוצר ענת	(בלמ"ת) תרפיות	ד"ר בקשייברוש איריס	חינוך
בורודצקי קובי	אמנויות העיצוב	ברגור אילת	תקשורת וקולנוע
בורוש ניבה	(בלמ"ת) טיפול בבעלי חיים	ד"ר ברודסקי וורן*	מוסיקה
בורשטין אריה	מחול	ד"ר ברוכי-אונא אמיתי	מקרא
בזובוב פיודור	אמנויות העיצוב	ברומינגר רות	(בלמ"ת) הנחיית הורים
ביאלר ליאורה	ביולוגיה – הד"פ	ד"ר ברוש אילנה	חינוך
ד"ר ביבלניק פנחס	היסטוריה – הד"פ	ברות ענת	חינוך יצירתי – הד"פ
פרופ' בילורגורצקי מרים	אמנויות הבמה	בר-אור אסנת	חינוך יצירתי
ביקלס-שני שלי*	מחול	ד"ר בר זיו יפה	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי והשתלמויות
בירן בן-נון נעמה	(בלמ"ת) שיאצו	ד"ר ברי-חן אלי	היסטוריה
ביתשו שביט	(בלמ"ת) רפואה משלימה	ד"ר ברחנא-לורנד דורית	חינוך
בלו טל	(בלמ"ת) רפואה משלימה	ד"ר ברט דורית	מתמטיקה בחינוך מיוחד
בלום הגר	(מהות) פסיכולוגיה	ברטיש אורית	(בלמ"ת) הנחיית הורים
בלינקי אור	אמנויות העיצוב	ברטל חגית	מקרא – הד"פ
בלצן מדלן	מתמטיקה	ד"ר ברי-יוסף נורית	ביולוגיה – הד"פ
בן אברהם ליאור	אמנויות הבמה	בריוסף נטע	ספרות
ד"ר בן-אוריה יהודה	פסיכולוגיה	בר-כוכב ישראל	פסיכולוגיה
בן-ארי יוסי	אמנויות הבמה	בר ליטל	אמנות דיגיטלית
בן גור נעמי	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	בר-נחום יוסי	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות
בן דור רון	(בלמ"ת) טיפול בשטח	ברעידה אירית	(בלמ"ת) אנגלית
בנד שושנה	מחול	ברכה-פרץ אסתר	(בלמ"ת) רפואה משלימה
בן-טוב טל	הגיל הרך – הד"פ	ברלינסקי נויט	חינוך גופני
ד"ר בנטוב יהושבע	M.Ed. – תרבות ישראל	ברנדשטטר איטה	אמנויות הבמה – הד"פ
בן-יהודה מאיה	(בלמ"ת) טיפול בפסיכודרמה	ברנוביץ עפר	(בלמ"ת) רפואה משלימה
בן-יהודה קארן	מחשבים	ד"ר ברי-ניר דרור	M.Ed. – בקטריולוגיה וסביבה
בן יהודה-שלהב נעמה	תקשורת וקולנוע	ברנע דורית	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות
ד"ר בן-ישראל גוני	תרבות ישראל	ד"ר ברנר רינה	יסודי – הד"פ
בן כנען מיכל	עיצוב במה	ד"ר ברסלר שלומית	(בלמ"ת) ביבליותרפיה
ד"ר בן-מאיר אורנה	אמנויות הבמה	ד"ר ברעם-אשל עינת	ספרות
בן-נעים מיכאל	(בלמ"ת) רפואה משלימה	ד"ר ברי-צבי-לוי ענת	הגיל הרך – הד"פ
בן-עזרא רוני	מחול ותנועה	ברק יאיר	אמנות דיגיטלית
ד"ר בן-פורת אילה	חינוך	ברקאי יעל	(בלמ"ת) טיפול בתנועה
ד"ר בן-פזי חנוך	תרבות ישראל	ד"ר ברקאי רותי	מתמטיקה – הד"פ
בן פשט-סומין מלכה	אמנויות העיצוב	ברקני זהבה	חינוך

מחול – הד"פ	גריןולד יעל	אמנויות העיצוב	ד"ר בר-רומי פרלמן עדנה
(בלמ"ת) גינון טיפולי	גריןר דפנה	ספרות	פרופ' ברתנא אורציון*
פסיכולוגיה	ד"ר גרינשטיין יורם	אמנויות הבמה	בת-אדם מיכל
אמנויות הבמה	גרינשפן יהודית	תרבות ישראל	אם-הכהן מורן, ד"ר
מתודולוגיה מחקרית	גריס ענת	חינוך מיוחד	ג'אנה רונית
אנגלית	ד"ר גרנאי איימי	בי"ס יסודי	גבאי אטואל
תקשורת וקולנוע	בורה ארז	סוציולוגיה	ד"ר גביעון ליאורה
חינוך	ד"ר דביר נורית	היסטוריה	ד"ר גבע שרון
(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	דדי אודליה	חינוך מיוחד	ד"ר גבעון (קרפ) ליאורה
חינוך גופני	ד"ר דהן רועית	(בלמ"ת) פוטותרפיה	גואטה יהודית
אמנויות העיצוב	דהן רחל	מחול ותנועה	גוברמן מרק
אמנות דיגיטלית	דה קאלו מלי	(בלמ"ת) הכשרת מנהלים	ד"ר גוטרמן קובי
(בלמ"ת) רפואה משלימה	דואני מור	מתודולוגיה מחקרית	ד"ר גויסקי יעקב
תקשורת וקולנוע	ד"ר דובדבני שמואל	סדנת עיצוב – משעול	גולדמן אלה
ספרות	ד"ר דודאי רינה	בי"ס יסודי	ד"ר גולן יעל
התפתחות השפה	דודזון-יפה שגית	אמנות דיגיטלית	גולנר-דורפמן רונית
M.Ed. – חינוך סביבתי	ד"ר דולב שחר	תקשורת וקולנוע	גורביץ חורחה
חינוך	דוניץ דוד	(בלמ"ת) הנחיית הורים	גורדון אורית
ראש הפקולטה	ד"ר דוניצה-שמידט סמדר	ד"ר גורזיו חגית	ד"ר גורזיו חגית
למדעי הרוח והחברה		ד"ר גורבט נעמי	ד"ר גורבט נעמי
M.Ed. – חינוך סביבתי	ד"ר דופור-דרור ז'אן-מרק	ד"ר גורדישבסקי גלינה	ד"ר גורדישבסקי גלינה
חינוך גופני	ד"ר דיין אהרון	גורטלר רבקה	גורטלר רבקה
אמנויות העיצוב	דימרמן מורה	ד"ר גורלי-טוראל טלי	ד"ר גורלי-טוראל טלי
תרבות ישראל	ד"ר דינור אבנר	ד"ר גורן רזי	ד"ר גורן רזי
אמנויות העיצוב	דלבה רון	פרופ' גזית אביקם	פרופ' גזית אביקם
אמנות דיגיטלית	דניאל דוד	ד"ר גייגר אורה	ד"ר גייגר אורה
(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	דניאל יעקב	גייכמן הדס	גייכמן הדס
אמנויות הבמה	דסקל ריקי	גינזבורג ורד	גינזבורג ורד
חינוך גופני	ד"ר דקל הדס	ד"ר גינזברג איתן	ד"ר גינזברג איתן
היסטוריה	ד"ר דקל נאווה	ד"ר גל אדיב	ד"ר גל אדיב
סטאז' – הד"פ	דר אושרית*	גלזנר יעל	גלזנר יעל
חינוך גופני – הד"פ	ד"ר דרום רוני	גלייטמן שני	גלייטמן שני
אמנות דיגיטלית	דרומר אורי	גלילי רינת	גלילי רינת
מתמטיקה	ד"ר דרוקר אילנה	גליקמן אניה	גליקמן אניה
M.Ed. – חינוך סביבתי	פרופ' דרייפוס עמוס	גלעד ענת	גלעד ענת
מדעים – יסודי	ד"ר דרסלר מרים	ד"ר גן אלון	ד"ר גן אלון
(בלמ"ת) תרפיות	הברון אפרת	גנות עדית	גנות עדית
אמנויות הבמה	הדרי אבי	גניס אשר	גניס אשר
אמנות	הדרי פרל	גפני עדי	גפני עדי
מתמטיקה	ד"ר הופמן רונית	ד"ר גץ מירי	ד"ר גץ מירי
(בלמ"ת) טיפול באמנות חזותית	הורודי רות	גרבי ליאור	גרבי ליאור

היימן-איתי נעמי	מוסיקה	וקנין אורלי	(בלמ"ת) תרפיות
הירש גליה	אנגלית	וקסלר מיכל	אמנויות העיצוב
הירש מיכל	מחול	ורבין צאלה	(בלמ"ת) תרפיות
הירשמן מיכל	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	ורטהיימר רון	תקשורת וקולנוע
הישראלי אדם	חינוך	זבולוטני יבגניה	חינוך גופני
פרופ' הלפרין חגית	ספרות	ד"ר זוהר דוד	פסיכולוגיה
ד"ר המר-בודנרו דפנה	ריכוז סטאז'	פרופ' זוזובסקי רות	מחקר
ד"ר הסגל אלון	M.Ed. – טכנולוגיה בחינוך	ד"ר זולברג גיל	חינוך גופני
הרצהב שושנה	לשון	ד"ר זייפרט תמי	מחשבים בחינוך
הראל אפרת	התפתחות שפה	זילברמן מאירה	(בלמ"ת) הנחיית הורים
ד"ר הרמט גל	פדגוגיה ביקורתית	ד"ר זינגר אסנת	מקרא
ד"ר הרפז גל	מחקר	ד"ר זית שבולת	ספרות
הרפז שולה	(בלמ"ת) תנועה לגיל הרך	זלמנסון-לוי גליה	בי"ס יסודי – הד"פ
ד"ר הרצבי שירלי	חינוך מיוחד	זלצברג חגית	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות
הרצוג רונית	(בלמ"ת) הנחיית הורים	זלצר ענת	תקשורת וקולנוע
הררי דור	פסיכולוגיה	ד"ר זנדברג-הרן מלכה	תקשורת וקולנוע
הררי-בראבא מרים	הגיל הרך – הד"פ	חבר חן שרית	(בלמ"ת) רפואה משלימה
ד"ר הרתאן רות	תקשורת	ד"ר חזן נועה	אמנות דיגיטלית
אלה נירה, ד"ר	(בלמ"ת) ייעוץ פדגוגי	ד"ר חיון חיים	תרבות ישראל
ד"ר ודמני רבקה	ראש הפקולטה לאמנויות	חיון טלי	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
ד"ר ווינדזור אהובה	M.Ed. – חינוך סביבתי	חילבי יפית	חינוך מיוחד
וולקומיר קרן	(בלמ"ת) רפואה משלימה	חכמון ליביה	אמנויות הבמה
וורטסקי מיכה יוסף	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות	ד"ר חלמיש יוסי	חינוך גופני
ד"ר וורמברנד נעמי	מהו"ת	חנצ'ינסקי מרים	אנגלית
ויזנברגרץ מימי	מחול	ד"ר חסקין אריה	אנגלית
ד"ר ויטל חדוה	אנגלית – הד"פ	ד"ר חסקין מימי	ספרות – הד"פ
וינגרטן יצחק	אמנויות הבמה	ד"ר חרובי דינה	ספרות, שיעורים מתקדמים בחינוך
ויילר בינה	(בלמ"ת) פסיכותרפיה יונגיאנית	ד"ר חרמון נוגה	מתודולוגיה מחקרית
וילר דוד	(בלמ"ת) תרפיות	בנקין נטע	(בלמ"ת) הגיל הרך
וייס גבריאל	חינוך מיוחד	ד"ר טוביאס אשלי	חינוך יצירתי
וייס סמדר	מחול – הד"פ	טוביה מיכל	חינוך יצירתי
ד"ר וייסמן תמר	מדעים	ד"ר טופז בוורלי	אנגלית – הד"פ
ד"ר וינברגר יהודית	ראש הפקולטה לחינוך	טופמן רונית	כימיה
וינדזברג-ששון רונית	חינוך יצירתי	ד"ר טימור צפי	M. Teach
ד"ר ולדמן טינה	אנגלית	ד"ר טיקוצ'ינסקי אופירה	חינוך מיוחד – הד"פ
ולמן רמון	(בלמ"ת) רפואה משלימה	טל יעל	חינוך גופני – הד"פ
ולן פנינה	תקשורת וקולנוע	טל נמרוד	היסטוריה
ד"ר ונגר אריה	M.Ed. – חינוך סביבתי	טלשיר-ליפשיץ תמר	סדנת עיצוב – משעול
ד"ר ונסובר רון	היסטוריה	טנאי מוניקה	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות
ונציה נילי	(בלמ"ת) הנחיית הורים	טרון הדסה	"יש דרך"
ד"ר וסרמן עליזה	ספרות	טרייסמן שני	(בלמ"ת) תרפיות

מחשבים בחינוך	כץ ניצה*	תקשורת וקולנוע	בין עמרי, ד"ר
מחול ותנועה	כרמי יורם	תקשורת וקולנוע	יגודה אילן
אנגלית – הד"פ	ד"ר כרמל ריבי	חינוך גופני	יהלום טל
(בלמ"ת) תרפיות	ל' אנס עומר, ד"ר	היסטוריה	ד"ר יובל אמנון
מדעים	לאון-בק מיקה	רקטור המכללה	פרופ' יוגב אסתר
הגיל הרך	ד"ר לאור-בלסבלג נילי	אמנויות העיצוב	יוזפולסקי מאשה
מדעים	לאמי גילה	אנגלית – הד"פ	יוחנה מירי
(בלמ"ת) טיפול בבעלי חיים	לב דפנה	M.Ed. – חינוך גופני	ד"ר יוסף גילי
אמנויות הבמה	לב נועה	חינוך	ד"ר יוספסברג נעמי
(בלמ"ת) טיפול בשטח	לב שאול	היסטוריה	ד"ר יחזרן יוסרי
(בלמ"ת) הכשרת מטפלים	ד"ר לב-ארי נעמה	(בלמ"ת) רפואה משלימה	יחיאלי איתי
תקשורת וקולנוע	לב-ארי רות	(בלמ"ת) טיפול בפסיכודרמה	ינאי-צדבאום יהודית
תקשורת וקולנוע	לביא יוני	(בלמ"ת) רפואה משלימה	ינון מעין
בי"ס יסודי	לבוב פלביה	ביולוגיה	ד"ר יעבץ בלה
אמנויות הבמה	לביא ערן	מחול	יעקב אורלי
(בלמ"ת) הנחיית קבוצות	לביא רות	חינוך גופני	יעקובי אביגדור
ספרות	ד"ר לבנת אביב	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	יעקובי יעל
ספרות ילדים	ד"ר לבנת חנה	אמנויות הבמה	יעקובסון יענקלה
דיקנית הסטודנטים	ד"ר לדרר דורון	(בלמ"ת) רפואה משלימה	יפה הלה
תקשורת וקולנוע	להב יוני	חינוך מיוחד	יפה-מילשטיין מרית
תקשורת וקולנוע	להב שי	אנגלית	ד"ר יצחקי דפנה
תקשורת וקולנוע	לובצקי אריק	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	יקיר חמוטל
(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	ד"ר לוי אפרת	לשון, ספרות	ד"ר ירדני רות
התפתחות הילד	ד"ר לוי רונית	חינוך מיוחד	ירום מיקי
ראש יחידת המחקר	ד"ר לוי-פלדמן אירית	(בלמ"ת) פסיכותרפיה יונגיאנית	ד"ר ירון אורי
מדעים	ד"ר לוי-נסנבום אורלב	דרמה	ירושלמי רינה
כימיה	לוינ ליהיא	לשון	יריב אורית
M.Ed. – ניהול מוסדות חינוך	ד"ר לוינ שגית	(בלמ"ת) תקשורת מקומית	ישפה רן
(בלמ"ת) פסיכולוגיה	ד"ר לוינגר שי	אמנות דיגיטלית	ישראל ארז
ספרות – הד"פ	לוק חנה	בימוי – הד"פ	ישראלי נחום
תקשורת וקולנוע	לורי אביבה	(בלמ"ת) רפואה משלימה	כהן אבידן
נשיאת המכללה	פרופ' ליבמן ציפורה	הגיל הרך – הד"פ	ד"ר כהן אירית
אמנויות הבמה	לידור אלדד	לשון	ד"ר כהן אלונה
אמנויות העיצוב	לייבמן רונן	חינוך גופני – הד"פ	ד"ר כהן בנימין*
תקשורת וקולנוע	ליליאן ניב	תרבות ישראל	ד"ר כהן יונתן
(בלמ"ת) טיפול בבעלי חיים	לין אורי	הגיל הרך	כהן חגית
לימודי חינוך	לינדר שושי	ספרות – הד"פ	ד"ר כלב יפה
(בלמ"ת) טיפול בתנועה	לינדר-שריר מירי	אמנויות העיצוב	כספי אריה
(בלמ"ת) תרפיות	ליפין נעמי	(בלמ"ת) ייעוץ ארגוני	כץ אורה
M. Teach	ד"ר ליפשיץ עדינה	תרבות ישראל	ד"ר כץ גילת
(בלמ"ת) טיפול בבעלי חיים	לכסן מרתה	חינוך גופני	כץ דורית

לנגזם תמר	חינוך גופני – הד"פ	נויהאוז-סולם ליאור	חינוך גופני
לנדאו אירית	(בלמ"ת) רפואה משלימה	נחום רונית	(בלמ"ת) רפואה משלימה
לנדאו דני	(בלמ"ת) רפואה משלימה	נחמיאס סטלה	(בלמ"ת) אנגלית ליקויי למידה
לנדאו קרלה פאולה	חינוך גופני	ד"ר ניישטט-בורשטיין לילך	מדעי הרוח
לנדור-פרדו גבריאלה	בית ספר יסודי	ניצני אסנת	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
לנסמן שרה	חינוך מיוחד	ניר-שפריר רבקה	(בלמ"ת) תרפיות
לנצט נוי	אמנויות הבמה	נצר דפנה	(בלמ"ת) תרפיות
לסר שרון	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	נצר רות	(בלמ"ת) הכשרת מטפלים
לרנר מוטי	אמנויות הבמה	נקש נאווה	אנגלית
לרנר רינה	(בלמ"ת) טיפול באמנויות	נתן נורית	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
מאור נעמה	תקשורת וקולנוע	אניצקי-מולר יקטרינה	חינוך מיוחד
מדמון רוני	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות	סבג אביטל	(בלמ"ת) רפואה משלימה
ד"ר מועלם רוני	על-יסודי – מדעים	ד"ר סביליה-שדה נאווה	אמנות דיגיטלית
ד"ר מור אפרת	הגיל הרך – הד"פ	סגל גיל	חינוך גופני
מורג דבורה	אמנות דיגיטלית	סגל ליאורה	ביולוגיה
מורג נעמי	יסודי – הד"פ	סדן נעמי	חינוך גופני – הד"פ
ד"ר מורדוך-לבנון אסתר	ספרות	סובול יהושע	אמנויות הבמה
ד"ר מזור מעין	היסטוריה	ד"ר סולומון אילת	חינוך מיוחד
ד"ר מיטלמן-בונה טובה	ניהול מערכות חינוך	סולל-דניאל איילת	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
מיינרט צאלה	(בלמ"ת) הנחיית הורים	ד"ר סולקין עידית	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
מיכאל שירה	(בלמ"ת) רכיבה טיפולית	סומק רוני	ספרות
מיכאלי דוד	(בלמ"ת) טיפול בשטח	ד"ר סטולר רעיה	אנגלית
ד"ר מיכאלי ניר	חינוך	ד"ר סימון דני	ביולוגיה
מילמן שלומית	תיאטרון ומשחק	ד"ר סימן-טוב אילת	חינוך מיוחד – הד"פ
מילר דפנה	(בלמ"ת) טיפול בביבליותרפיה	ד"ר סימפסון יפעת	מוסיקה – משעול
מילר רפי	תקשורת וקולנוע	סלומון לינדה	(בלמ"ת) גינון טיפולי
מיקלוש איבון	תקשורת וקולנוע	ד"ר סלונים איריס	חינוך מיוחד
מירו יעל*	מחול	סלע דינה	משעול
מירסקי נעם	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	ד"ר סלע לוסי	(בלמ"ת) רפואה משלימה
מלר חדווה	אמנויות הבמה	ד"ר סמואל רועי	חינוך גופני
מנדה גדעון	(בלמ"ת) רפואה משלימה ותרפיות + פסיכולוגיה	סנדרו-איילון טלי	חינוך מיוחד
ד"ר מנדה-לוי עודד	ספרות	ספיר תרצה	מחול ותנועה
מנצורה אורן	מחול ותנועה	ספקטור שמעון	תקשורת וקולנוע
ד"ר מרזל לאה	מוסיקה	ספרא טליה	(בלמ"ת) ליצנים רפואיים
מרקמן-סימנס דפנה	(בלמ"ת) תרפיות	סקורק ג'יי	אנגלית
משעל עדינה	מתודולוגיה מחקרית, טבע – הגיל הרך	סתיו יהודה	תקשורת וקולנוע
מאור דורית	חינוך גופני	עבדי רחל, ד"ר	מדעים
פרופ' נווה איל	היסטוריה	עברי רואי	(בלמ"ת) אמנות
נווה תמר	מוסיקה	עודד זיוה	(בלמ"ת) פסיכולוגיה
ד"ר נוי כנרת	אמנויות הבמה	עוז עתר	מדעים – הד"פ
		ד"ר עופר שלומית	מחול – הד"פ

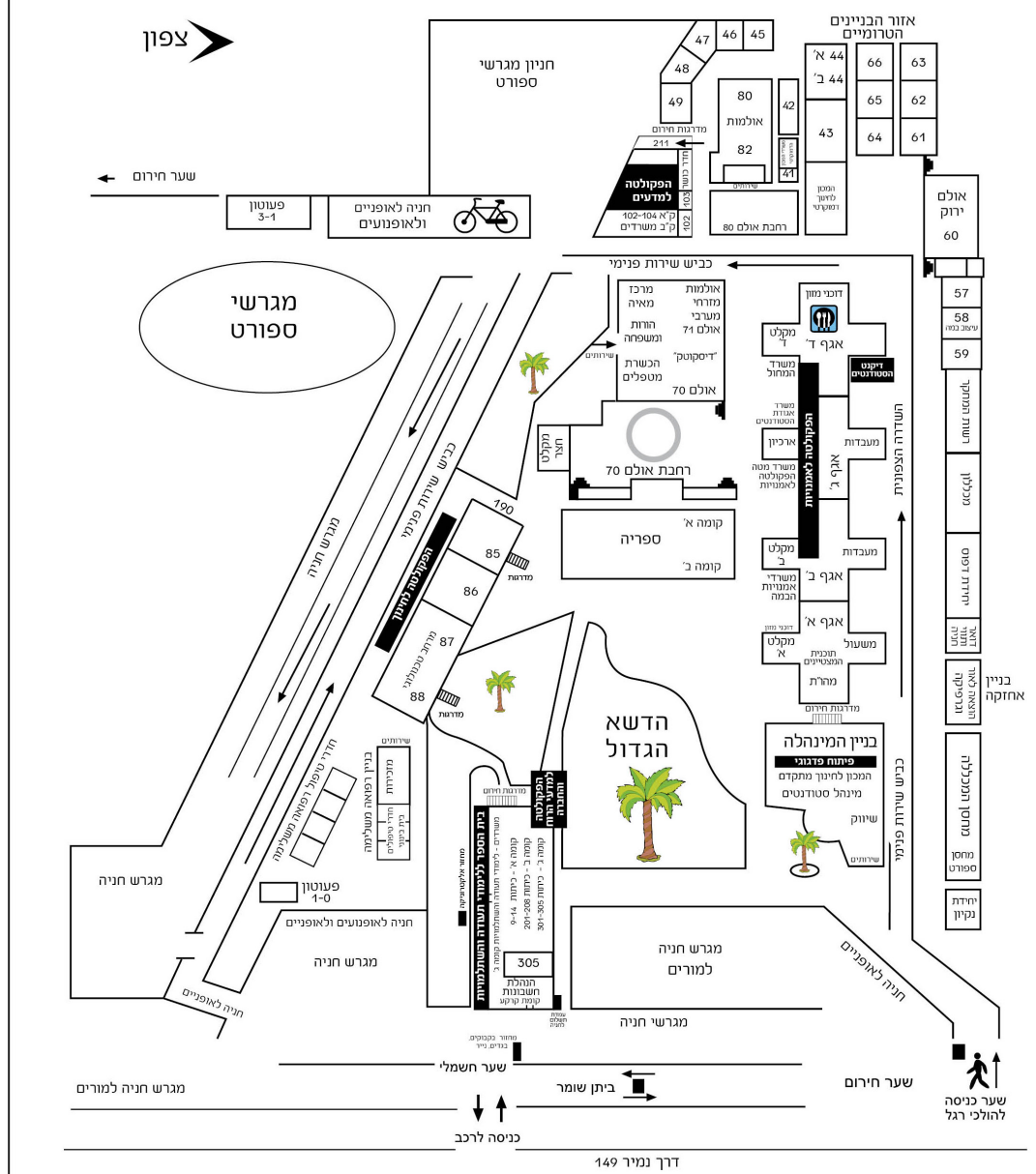
ד"ר עופרים יעל	חינוך	פרדקין גליה	אמנויות הבמה
עזרן הילה	(בלמ"ת) רפואה משלימה	ד"ר פרוגל שי	מחשבת החינוך
עזרתי יגאל	אמנויות הבמה	פרי ניצה	(בלמ"ת) פסיכותרפיה יונגיאנית
ד"ר עינת־נוב עידית	ספרות	פרי נתנאל	(בלמ"ת) תרפיות
ד"ר על־דור נירה	מחול	פריד נמרוד	מחול – הד"פ
עמירה שלום	תקשורת וקולנוע	פרידמן חנוך	M.Ed. – חינוך סביבתי
עמר נלי	אמנויות הבמה	פרימרמן שמואל	היסטוריה – הד"פ
ד"ר ענברי עמרי	M.Ed. – חינוך גופני ובריאות	ד"ר פרישמן־שטרית ענת	חינוך מיוחד
ד"ר ענברי אסף	M.Ed. – ספרות	פרלה דוד	(בלמ"ת) רפואה משלימה
עציון טליה	(בלמ"ת) מחשבים	פרלוב־חן נעמי	מחול ותנועה
עציוני מיכל	הגיל הרך – הד"פ	ד"ר פרנס יהודית	ספרות – הד"פ
פרופ' ערן עמירה	תרבות ישראל, יהדות	פרנקל טלי	הסבה לגיל הרך
עתידי חן	בי"ס יסודי	ד"ר פרנקל עליזה	ביולוגיה
פ אר דוד	אמנויות העיצוב	פרנקל רזיה	(בלמ"ת) הנחיית הורים – פסיכולוגיה
פוליבודה רחל	חינוך יצירתי – הד"פ	פתר סיני	אמנויות הבמה
פולק רוברטו	תיאטרון־מחול	צ אן חגית	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות
פוסטלניק־סבן קרן	לימודי חינוך	צ'בולסקי דינה	מדעים
ד"ר פופובסקי מיכל	אמנויות העיצוב	ד"ר צהר־רוזן מירב	חינוך מיוחד
ד"ר פורת ענת	הגיל הרך – הד"פ	פרופ' צור אלי	היסטוריה
פז טליה	מחול ותנועה	ד"ר צור בתיה	התפתחות שפה
פז נורית	בית ספר יסודי	ד"ר ציטרון עתי	M.Ed. – תיאטרון
פז קרן	(בלמ"ת) תרפיות	ד"ר צירולניקוב בלה	מתמטיקה
פטאל שלי	הגיל הרך – הד"פ	צירקלביץ־רוסו ענבל	אמנויות העיצוב
פרופ' פטקין דורית	מתמטיקה	צ'לטון נולה	אמנויות הבמה
פטריק קירה	מתמטיקה	פרופ' צמיר פסיה	מתמטיקה
פיה־נוציה יעל	מחול	צימרניסקי אביגיל	(בלמ"ת) טיפול בבעלי חיים
ד"ר פיינגולד שרה	אנגלית	צימרמן ענהאל	התפתחות שפה
ד"ר פיינשטיין נורית	תרבות ישראל	ד"ר צין־דרור טל	הגיל הרך
פיליבה רוחמה	(בלמ"ת) מתאמת אקדמית	צפורי עמוס	תקשורת וקולנוע
פייפמן אלכסנדר	מחול ותנועה	צרפתי דנה	אמנויות הבמה
פילו רחל	חינוך מיוחד	צרפתי יעל	הגיל הרך – הד"פ, מחשבים בחינוך
ד"ר פישמן ליאורה	חינוך מיוחד	ד"ר צ'כובר שרון	כימיה
פישר יונת	(בלמ"ת) טיפול באמנות חזותית	ק אופמן דרור	חינוך דמוקרטי
ד"ר פלווין זכריה	היסטוריה	ד"ר קדרון מיכל	הגיל הרך
ד"ר פלוטניק רונית	(בלמ"ת) פסיכולוגיה	ד"ר קואסטל רחל	אנגלית
פליקס אורנה	מחשבים בחינוך	קוגלר גילי	מקרא
פלס דודי	M.Ed. – טכנולוגיה בחינוך	קוט חגי	M.Ed. – חינוך סביבתי
ד"ר פלקסין אולגה	מתמטיקה	קוטיק מירי	(בלמ"ת) תרפיות
ד"ר פנחס יגאל	חינוך גופני	קויץ רונית	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות
פרג נירה	אמנות דיגיטלית	קויתי טל	(בלמ"ת) תרפיות
פרדמן כנרת	(בלמ"ת) אימון	ד"ר קופמן־שמחון שרית	אמנויות הבמה

קופרשמידט איתי	לשון	רוזנבאום ישראל	(בלמ"ת) תרפיות
קורן יעל	(בלמ"ת) רפואה משלימה	רוזנברג קטיה	מחקר
ד"ר קורל עקיבא	M.Ed. – חינוך גופני	ד"ר רוזנוולד מילכה	הגיל הרך – הד"פ
קורן סמדר	(בלמ"ת) טיפול דיאדי	ד"ר רוזנטל עדנה	אנגלית
קורץ רונית	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות	רוט דניאלה	(בלמ"ת) תרפיות
ד"ר קוש טלילה	חינוך גופני	רוטהילץ רמי	תקשורת וקולנוע
קזין דניאל	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	ד"ר רוטנברג בירי	(בלמ"ת) תרפיות
ד"ר קטקו תמר	ראש תוכנית המצטיינים	ד"ר רוטנברג הניה	מחול ותנועה
קידר חנה	לימודי חינוך	רוכלי יבין	(בלמ"ת) אימון
קיכלר גלי	(בלמ"ת) רפואה משלימה	רוכמן שירלי רחל	אמנויות העיצוב
קינר עפרית	אמנויות העיצוב	רונאל נאוה	(בלמ"ת) רפואה משלימה
ד"ר קיפניס מיכאל	(בלמ"ת) רכו "מאיה"	ד"ר רונן אילנה	מדעים
קיפר דני	תקשורת וקולנוע	רונן טלי	מחול ותיאטרון-מחול – הד"פ
ד"ר קליין דן	M.Ed. – פסיכולוגיה וטכנולוגיה בחינוך	רועה גליה	(בלמ"ת) גינון טיפולי
ד"ר קליין רונית	מחשבים בחינוך, מתמטיקה	רז רונן	אמנויות העיצוב
קלימר רות	תקשורת וקולנוע	ד"ר רזניק יעקב	מתמטיקה
קמפף ורד	(בלמ"ת) תרפיות	ד"ר רחמן יוספה	מקרא
קנטי נורית	תקשורת וקולנוע	רחמני גליה	(בלמ"ת) תרפיות
קנליס-אוליאיר טטיאנה	אמנויות הבמה	רייזמן שוש	דרמה
קנצלר יורם	תרבות ישראל, יהדות	ד"ר רייכרט רביב	ספרות – הד"פ
ד"ר קצין אורי	תרבות ישראל – הד"פ	ריינן טל	תקשורת וקולנוע
קריזר ורדה	התפתחות שפה	ריינר משכית	(בלמ"ת) רפואה משלימה
ד"ר קריץ מיכאל	מחשבים בחינוך	רם איל	חינוך דמוקרטי
ד"ר קרן מיכל	מתודולוגיה מחקרית	רף אורית	אמנות דיגיטלית
קרני כרמלה	משעול	רפאלי אלדד	תקשורת וקולנוע
קרניאל-לאואר עינב	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות	רפאלי יפית	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
קרת-קרוואני רקפת	(בלמ"ת) הנחיית קבוצות	רפאלי יפית	לימודי חינוך
פרופ' קשת שולה	M.Ed. – תרבות ישראל	רפצקי ארנון	(בלמ"ת) רפואה משלימה
רובני מאיר	תקשורת וקולנוע	רשף-ארמוני שרון	מחול ותנועה
רביב רן	שיעורים מתקדמים בחינוך	שאלתיאלי הילה	אמנויות העיצוב
רביד-וסרצוג אורלי	תקשורת וקולנוע	פרופ' שביט עוזי	מדעי הרוח – M.Ed.
רבינוביץ אורלי	תקשורת וקולנוע	ד"ר שבת מיטל	חינוך גופני
רבינוביץ אסתר	(בלמ"ת) הגיל הרך	שבתאי מלכה	(בלמ"ת) הנחיית הורים
ד"ר רבקה נאואל	לשון	ד"ר שגב-מילר רחל (אקי)	אנגלית, אוריינות
רגב אסף	אמנויות העיצוב	ד"ר שדה שרית	חינוך מיוחד
רגב טל	תקשורת וקולנוע	שהם פרידה	אמנויות הבמה
ד"ר רדו רוני	חינוך מיוחד	שוויצר פטריסיה	(בלמ"ת) הנחיית הורים
רהט מירב	(בלמ"ת) טיפול בבעלי חיים	שווד מירה	חינוך גופני
ד"ר רודר אריה	אמנויות העיצוב	ד"ר שוורץ-לביא דינה	M.Ed. – מדעים
ד"ר רווה דן	אמנויות העיצוב	שוחט טל	אמנות דיגיטלית
	(בלמ"ת) תרפיות	ד"ר שומרון ורד	חינוך מיוחד

ד"ר שוסטר איילת	M.Ed. – ביולוגיה	שני אילנה	(בלמ"ת) אמנות
שושן טל	אמנויות העיצוב	שניר-נהרין ורד	(בלמ"ת) טיפול בפסיכודרמה
פרופ' שושני יקיר	M.Ed. – חינוך מתמטי	שניר חנן	אמנויות הבמה, (בלמ"ת) פסיכודרמה
שחייני דנה	כימיה	שנער-זמיר ניבי	חינוך יצירתי
ד"ר שחם אוהד	מדעים	ד"ר שפט מלכה	מתמטיקה
שחר אלבז טליה	אמנויות העיצוב	ד"ר שפי פנינה	חינוך מיוחד – הד"פ
שחם צפריה	(בלמ"ת) תרפיות	שפירא ג'ניס	(בלמ"ת) פסיכותרפיה יונגיאנית
שחר גילה	(בלמ"ת) תרפיות	שפירא חן	חינוך יצירתי
ד"ר שטאנג סיוון	אמנויות העיצוב	שפירא ערן	תקשורת וקולנוע
שטיין ענת	אמנויות העיצוב	ד"ר שפלן-קצב הדרה	אמנויות העיצוב
ד"ר שטיינבוך ארקדי	מחשבים	שפנאוף-מני תרצה	מחול
ד"ר שטיינברג רותי	מתמטיקה	שפירי יפי	(בלמ"ת) תרפיות
שטיינהרדט לינור	(בלמ"ת) טיפול באמנויות	שפרן דליה	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
ד"ר שיבולת שלי	(בלמ"ת) תרפיות	פרופ' שקד יובל	מחול – מוסיקה
שיבר יואב	אמנות דיגיטלית	שקד יעלה	(בלמ"ת) טיפול בתנועה
שייחי זהורית	(בלמ"ת) רפואה משלימה	ד"ר שקדי חגית	חינוך גופני – הד"פ
ד"ר שיכנמטר-הלוי רימה	ספרות	שקולניק גילה	הוראת קריאה
ד"ר שימקין טלי	חינוך מיוחד	שר-שלום יהלי	(בלמ"ת) תרפיות
שינברג חן	אמנות דיגיטלית	שרבי ניצה	(בלמ"ת) פיתוח מקצועי
ד"ר שינפלד מירי	מדעי הטבע	פרופ' שריג גיסי	M.Ed. – מדעי הרוח
שלו תמר	חינוך מיוחד	שריג רות	(בלמ"ת) פסיכותרפיה יונגיאנית
ד"ר שלוינסקי אורית	M.Teach – אזרחות	שרייבר איריס	מתמטיקה
שלז ג'ולי	תקשורת וקולנוע	ד"ר שרייבר בטי	חינוך מיוחד – הד"פ
ד"ר שלח יוכי	תקשורת וקולנוע	שריר מירי	(בלמ"ת) תנועה
שלח-ענבר אורית	חינוך מיוחד	ד"ר שרירא שרה	מחשבים בחינוך
שליט לילך	מחול	ד"ר שרם-ברוך גלית	ביולוגיה
שלף מעין	אמנות דיגיטלית	ד"ר שרעבי עדי	חינוך מיוחד
ד"ר שלר אהובה	הסבה/(בלמ"ת) פיתוח מקצועי	שרף ירון	תקשורת וקולנוע
שמגר אירית	תקשורת וקולנוע	שרף רונית	(בלמ"ת) פסיכולוגיה
שמואלי-חנקיס דינה	מחול	דמור עומר	תקשורת וקולנוע
שמואלי יואב	אמנות דיגיטלית	תורן יהלי	תיאטרון ומחול
ד"ר שמואלי מרווה	מדעים	פרופ' תירוש דינה	מתמטיקה
שמחי ינון	אמנויות העיצוב	ד"ר תירוש חיים	מחשבים בחינוך
פרופ' שמיר זיוה	ספרות	ד"ר תמיר ורד	הגיל הרך הסבה – הד"פ
שמר אורנה	הגיל הרך – הד"פ	תמיר-רון רונית	חינוך יצירתי
ד"ר שמר-אלקיים טל	מחקר		

מפת התמצאות בקמפוס

מכללת סמינר הקיבוצים

קמפוס אמנויות

מפת התמצאות במבנה

